

T. C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI

**FARKLI ÜLKELERDE OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK
ÇEVRE EĞİTİMİ**

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

İdil AKÇAY
BURSA, 2006

T. C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI

**FARKLI ÜLKELERDE OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK
ÇEVRE EĞİTİMİ**

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Danışman: Doç. Dr. Handan Asûde BAŞAL

İdil AKÇAY
BURSA, 2006

ÖZET

Bu çalışma ile, Türk Millî Eğitim sistemi içinde halen uygulanmakta olan okul öncesi eğitim programı kapsamında yer alan çevre eğitimine yönelik etkinliklerle Kanada, Amerika, İsviçre, Almanya ve Japonya eğitim sistemleri içinde uygulanmakta olan okul öncesi eğitim programları kapsamında yer alan çevre eğitimine yönelik etkinlikler karşılaştırılmaya çalışılmıştır.

Bu tez çalışması üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde çevre olgusunun tanımlanması yapıldıktan sonra çevre kapsamı incelenmiş, çevre sorunlarına ve bu sorunlar karşısında uluslar arası boyutta yapılan çalışmalara, konferanslara ve alınan kararlara yer verilmiştir. Ayrıca, çevre eğitimi ve okul öncesi eğitim olgularının temel özellikleri ve gelişimlerine değinilerek çevre ve okul öncesi eğitim arasında ilişki kurulmaya çalışılmıştır. İkinci bölümde yöntem açıklanmış ve Türkiye, Kanada, Amerika, İsviçre, Almanya ve Japonya' nın okul öncesi eğitim programları kapsamında yer alan çevre eğitimine yönelik hedef ve etkinliklere yer verilmiştir. Üçüncü bölümde ise; her bir ülkenin programı tek tek Türkiye' nin okul öncesi eğitim programı ile karşılaştırmaya çalışılmıştır. Sonuç bölümünde ise Türkiye' nin okul öncesi eğitim programına yönelik genel bir değerlendirme yapılmış ve öneriler sunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çevre, Çevre Eğitimi, Okul Öncesi Eğitim, Okul Öncesi Eğitim Programı

ABSTRACT

The study named as "Environmental Education for Preschool and Elementary Students in Different Countries" is prepared by İdil AKÇAY with the direction of Doç. Dr. Handan Asûde BAŞAL as a master thesis.

With this study, the environmental education activities existing in the Preschool Education Program that is still being applied in Turkish National Education System are tried to be compared with the environmental education activities existing in the Preschool Education Program that is still being applied in Canada, United States of America, Switzerland, Germany and Japan.

This study is composed of three chapters. In the first chapter the definition of environment is made and after the composition of environment is being studied, the environmental problems and the international studies, conferences and the decisions taken against these environmental problems are defined. Besides; the improvement and the basic principles of preschool and environmental education are defined and tried to relate preschool education and environmental education. In the second chapter, the method is explained and the activities and aims of environmental education existing in the preschool programmes of Turkey, Canada, United States of America, Switzerland, Germany and Japan are defined. In the third chapter, each individual preschool program of Canada, United States of America, Switzerland, Germany and Japan is tried to be compared with the preschool program of Turkey. In the conclusion chapter a general evaluation about Turkish preschool program is made and is tried to present some suggestions.

Key Words: Environmental, Environmental Education, Preschool Education, Kindergarten, Preschool Education Curriculum.

ÖNSÖZ

Bu çalışmada Kanada, Amerika, İsviçre, Almanya ve Japonya okul öncesi eğitim programları göz önünde tutularak Türkiye' deki okul öncesi eğitimde çevre eğitime verilen önemin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışma geniş kapsama sahip olması ve bir ilk olması nedeniyle önem taşımaktadır.

Bu çalışmayı yapmamda beni cesaretlendiren ve çalışmam süresince desteğini ve ilgisini esirgemeyen danışmanım Sayın Doç. Dr. Handan Asûde BAŞAL' a teşekkürü bir borç bilirim. Her zaman yanımda olup destek ve yardımlarını esirgemeyen tüm aileme sonsuz teşekkür ederim.

Bursa, 2006

İdil AKÇAY

ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
GİRİŞ.....	1
BİRİNCİ BÖLÜM : ÇEVRE, TANIMI, BOYUTLARI, KAPSAMI, SORUNLAR VE ÇEVRECİ GÖRÜŞLER	
<u>1.1. Çevre.....</u>	3
1.1.1. Çevrenin Tanımı.....	3
1.1.1.1. Doğal Çevre.....	4
1.1.1.2. Kültürel Çevre.....	5
1.1.2. Çevrenin Kapsamı.....	6
1.1.2.1. Ekoloji.....	6
1.1.2.2. Ekosistem.....	6
1.1.2.3. Ekolojik Konum.....	6
1.1.2.4. Doğa.....	6
1.1.2.5. Yaşam Alanı.....	6
1.1.2.6. Ortak Miras.....	7
1.1.2.7. Yaşam Kalitesi.....	7
<u>1.2. Çevre Sorunları, Başlangıcı, Oluşumu ve Çevresel Görüşler.....</u>	7
<u>1.3. Çevre Politikalarının Oluşumu ve Örgütlenmesi.....</u>	9
<u>1.4. Çevre ve Eğitim.....</u>	14
1.4.1. Bilim.....	14
1.4.1.1. Doğa ve Bilim.....	14
1.4.2. Çevre İçin Eğitim.....	15
1.4.2.1. Çevre Eğitimi Olgusunun Gelişimi.....	16
1.4.2.2. Çevre İçin Eğitimin Temel Özellikleri.....	17
1.4.2.3. Çevre Eğitiminin Amaçları.....	18
1.4.3. Çevre İçin Eğitim Uygulamaları.....	20
1.4.3.1. Yurtdışındaki Uygulamalar.....	20
1.4.3.2. Türkiye’deki Uygulamalar.....	21
1.4.4. Okul Öncesi Eğitim.....	21
1.4.4.1. Okul Öncesi Eğitim.....	21
1.4.4.2. Okul Öncesi Eğitimin Gelişimi.....	22
<u>1.5. Araştırmanın Amacı ve Önemi.....</u>	26
1.5.1. Araştırmanın Amacı.....	26
1.5.2. Araştırmanın Önemi.....	26
1.5.3. Sınırlılıklar.....	27
İKİNCİ BÖLÜM: YÖNTEM VE ÜLKELERİN EĞİTİM PROGRAMLARI	
<u>2.1. Yöntem.....</u>	28
<u>2.2. Türkiye.....</u>	28
2.2.1. Türkiye’de Okul Öncesi Eğitim.....	28
2.2.2. Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları.....	30
2.2.3. Okul Öncesi Eğitimin Amaçları.....	31
2.2.4. Okul Öncesi Eğitimin Temel İlkeleri.....	31
2.2.5. 36-72 Aylık Çocuklar İçin Okul Öncesi Eğitim Programı.....	32
2.2.5.1. Programın Tanıtımı.....	32

2.2.5.2. Programın Özellikleri.....	33
2.2.5.3. Programın Uygulanması ile İlgili İlkeler.....	34
2.2.5.3.1. Çocuğun Tanınması.....	34
2.2.5.3.2. Eğitim Etkinliklerinin Plânlanması.....	34
2.2.5.3.3. Eğitim Ortamlarının Düzenlenmesi.....	34
2.2.5.3.4. Eğitim Materyallerinin Sağlanması.....	35
2.2.5.3.5. Eğitim Etkinliklerinin Uygulanması.....	35
2.2.6. 36-72 Aylık Çocukların Eğitimleri İçin Belirlenen Hedefler ve Bu Hedeflere Ulaşmak İçin Kazanılması Beklenen Davranışlar	36
2.2.6.1. Psikomotor Alan.....	36
2.2.6.2. Sosyal-Duygusal Alan.....	36
2.2.6.3. Bilişsel Alan ve Dil Alanı.....	39
2.2.6.4. Özbakım Becerileri.....	42
2.2.7. Yıllık ve Günlük Plânlar.....	43
2.2.8. Okul Öncesi Eğitimde Fen ve Doğa Çalışmaları.....	43
2.2.8.1. Aylara Göre Plânlanan Etkinlikler.....	43
<u>2.3. Kanada.....</u>	<u>48</u>
2.3.1. Kanada' da Okul Sisteminin Organizasyonu.....	48
2.3.2. Ontario Anaokulu Programı-1998.....	49
2.3.2.1. Ontario Anaokulu Programında Öğrenme Beklentilerinin Amacı.....	50
2.3.2.1.1. Fen ve Teknoloji.....	50
2.3.2.1.1.1. Genel Amaçlar.....	50
2.3.2.1.1.2. Özel Alanlardaki Beklentiler.....	51
2.3.2.1.1.2.1. Araştırma ve Deney Yapma.....	51
2.3.2.1.2. Kişisel ve Sosyal Gelişim.....	51
2.3.2.1.2.1. Genel Amaçlar.....	51
2.3.2.1.2.2. Sağlık ve Fiziksel Aktivite Beklentileri.....	52
2.3.2.1.2.3. Çevre Farkındalığı.....	52
<u>2.4. Amerika.....</u>	<u>53</u>
2.4.1. New York Okul Öncesi Eğitim Plânı.....	53
2.4.1.1. Eğitim Programı ve Öğrenim.....	54
2.4.1.2. Öğrenen Merkezli Ortamın Düzenlenmesi.....	55
2.4.1.3. Sınıf Düzenlemesi ve Öğretmenin Rolü.....	55
2.4.1.3.1. New York Eyaleti Anaokulu Fen Programı.....	55
<u>2.5. İsviçre.....</u>	<u>58</u>
2.5.1. Okul Öncesi Eğitimde Yapılaşma ve Okul Öncesi Eğitim.....	58
2.5.2. İsviçre' de Okul Öncesi Eğitimde Değişik Uygulama Tipleri.....	59
2.5.2.1. Anaokulları (Kindergarten).....	59
2.5.2.2. Ecolé Enfantine (Infant Schools).....	59
2.5.2.3. Scuola Dell'infanzia.....	59
2.5.2.4. Aile Merkezli Çocuk Bakımı.....	60
2.5.2.4.1. Krippeler(Day Nurseries).....	60
2.5.2.4.2. Günlük Anneler (Day-Care Mothers).....	60
2.5.3. İsviçre Wallis Kantonu İçin Anaokulu Öğretim Programı.....	60
2.5.3.1.1. Sınıfların Heterojenliği.....	61
2.5.3.1.2. Kişiliğin Geliştirilmesi.....	61
2.5.3.1.3. Öğretim Programı.....	61
2.5.3.2. Yönlendirici Fikirler ve Amaçlar.....	62

2.5.3.2.1. Giriş.....	62
2.5.3.2.2. Özgüvene Yönlendirici Düşünceler.....	62
2.5.3.2.3. Tanımlama Yeteneğinin Geliştirilmesi.....	63
2.5.3.2.4. Özgüvenli Davranış Ve Özgüvenin Geliştirilmesi.....	63
2.5.3.3. Sosyal Güvenin Amacı ve Uygulamaları.....	63
2.5.3.3.1. Değer Verilen Davranışların Bilincinde Olmak ve Onları Oluşturmak.....	63
2.5.3.4. Maddî Güvenin Amacı ve Uygulamaları.....	63
2.5.3.4.1. Materyallerle Deneyler Yapmak ve Bunları Uygulamak.....	64
2.5.3.4.2. Kültürel Deneyimler Kazanmak.....	64
2.5.3.4.3. Doğa Olaylarının Gerçeğini Kavramak ve Onları Konulaştırmak.....	65
2.5.3.4.4. Oyun ve Öğrenme Çevresini Oluşturmak.....	66
<u>2.6. Almanya</u>	
2.6.1. Eğitim Organizasyonu.....	66
2.6.2. Natur- und Waldkindergarten.....	67
2.6.2.1. BvNW Birliği ve Amacı.....	67
2.6.2.2. Natur- und Waldkindergarten' ların Eğitim Şekli.....	67
2.6.3. Örnek Program: Waldkindergarten Flensburg e.V.....	68
2.6.3.1. Waldkindergarten' ların konumu.....	68
2.6.3.2. Waldkindergarten' ların Pedagojik İlkeleri.....	68
2.6.3.3. Waldkindergarten Flensburg'un İşleyişi.....	70
2.6.3.4. Waldkindergarten' da Bir Gün.....	71
2.6.3.5. Çocukların Giysileri.....	72
2.6.3.6. Hayal Gücü ve Yaratıcılık.....	72
2.6.3.7. El İşi.....	72
2.6.3.8. Dil Gelişimi.....	72
2.6.3.9. Fırtına Kulübesi.....	73
2.6.3.10. Tabiat Bilgisi.....	73
2.6.3.11. Çevre Eğitimi.....	73
2.6.3.12. Böcekler ve Arılar.....	73
2.6.3.13. Yaşanan Dünyalar.....	73
2.6.3.14. İlkokula Hazırlık.....	74
2.6.3.15. Çocuklara Okunan Kitap ve Dergi Örnekleri.....	74
<u>2.7. Japonya</u>	74
2.7.1. Japon Okul Sistemi.....	74
2.7.2. Japonya' daki Okul Sisteminin Organizasyonu.....	75
2.7.3. Okul Öncesi Eğitim.....	75
2.7.4. Okul Öncesi, İlkokul, Orta ve Lise ve Görme Özürlüler, Duyma Özürlüler ve Başka Türü Özürlü Okulları İçin Ulusal Eğitim Programı Standartları Reformu(1998/07).....	76
2.7.4.1. Ulusal Eğitim Programı Standartları Reformuna Temel Yaklaşım.....	76
2.7.4.2. Ulusal Eğitim Programı Standartları Reformunun Amaçları.....	77
2.7.4.3. Okul Eğitiminin Tüm Basamakları İçin Konuların Genel Maddelerine Yönelik Temel Prensipler.....	78
2.7.5. Anaokulları İçin Ulusal Eğitim Programı Standartları (2001/04).....	78
2.7.5.1. Anaokullarının Temel İlkeleri.....	78
2.7.5.2. Anaokulu Eğitiminin Hedefleri.....	79
2.7.5.3. Anaokulu Eğitim Programı.....	79

2.7.5.3.1. Çevre.....	80
2.7.5.3.1.1. Amaçlar.....	80
2.7.5.3.1.2. İçerik.....	80
2.7.5.3.1.3. İçeriğin Uygulanması.....	81
2.7.5.4. Anaokulu Çalışma Günleri.....	81
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM	82
3.1. Türkiye – Kanada Okul Öncesi Eğitim Programı Kapsamı İçinde Yer Alan Çevre Eğitimi Etkinliklerinin Karşılaştırılması.....	83
3.2. Türkiye – Amerika Okul Öncesi Eğitim Programı Kapsamı İçinde Yer Alan Çevre Eğitimi Etkinliklerinin Karşılaştırılması.....	95
3.3. Türkiye – İsviçre Okul Öncesi Eğitim Programı Kapsamı İçinde Yer Alan Çevre Eğitimi Etkinliklerinin Karşılaştırılması.....	100
3.4. Türkiye – Almanya Okul Öncesi Eğitim Programı Kapsamı İçinde Yer Alan Çevre Eğitimi Etkinliklerinin Karşılaştırılması.....	109
3.5. Türkiye – Japonya Okul Öncesi Eğitim Programı Kapsamı İçinde Yer Alan Çevre Eğitimi Etkinliklerinin Karşılaştırılması.....	113
Sonuç ve Öneriler.....	117
Kaynaklar.....	122
EKLER	
Ek-1: Yıllık Plân Örneği.....	125
Ek-2: New York Eyaleti Matematik, Fen ve Teknoloji İçin Öğrenme Standartları.....	206
Ek-3: Waldkindergarten Flensburg e.V.' de Eğitim Gören Çocukların Örnek Fotoğrafları.....	211
Ek-4: İstanbul Doğa Koleji' n den Fotoğraflar.....	213
TABLolar	
Tablo-1: 2004-2005 Eğitim Öğretim Yılı Okul Öncesi İstatistik Bilgileri.....	30
Tablo-2: Japon Okul Sisteminin Organizasyonu.....	75
Tablo-3: Tüm okul öncesi eğitim programlarına göre ülkelerin çevre eğitimi etkinlik yüzdeleri.....	119

GİRİŞ

Endüstri çağının başlangıcı ile birlikte doğmaya başlayan olumsuz çevre sorunları günümüze dek ulaşan ve geleceğimizi de tehlikeye atan boyutlara ulaşmış bulunmaktadır. Aşırı kirliliğe maruz kalarak bozulan doğal denge giderek kendisini yenileyebilme güç ve özelliğini yitirirken, yok olan kültürel çevre unsurları bir daha geri gelmemecesine yaşantımızı terk etmektedir.

Bütün bu sorunların oluşarak süregelmesindeki ana etmenin, çevreye aşırı bencilce yaklaşımda yattığı ve alt yapısında büyük bir eğitimsizliğin yer aldığı kaçınılmaz ve inkâr edilemez bir gerçek olarak önümüzde bulunmaktadır.

Peki, "çözümü nerede aramalıyız?" denildiğinde eğitimin buradaki rolü en önemli bir unsur olarak karşımızda durmaktadır. Bilinmektedir ki, çevre için eğitim tüm dünyada çevre sorunlarını engellemekte ve çevreyi korumada en önde bulunan olgudur. Elbette tüm yaşam boyu sürmesi gereken çevre için eğitim sürecinin başlangıcı bireyin kişiliğinin şekillenmeye başladığı en erken dönemlerde yer almalıdır. Bu anlamda ön plâna çıkan "okul öncesi eğitim" yetişkin kişinin sahip olduğu tutum ve davranışların temelini atıldığı dönemdir. Okul öncesi dönemde çocuğun kazandığı tutum ve davranışlar gelecekteki yetişkinin kalıcı yapısını oluşturduğundan, çevre için eğitimin erken yaşlardan, yani okul öncesinden başlaması kaçınılmaz olmaktadır.

Doğal olarak, uygulanmakta olan okul öncesi eğitim programları yapıları yönünden esnek disiplinler oluşturduklarından, çevre için eğitime son derece uygun ortamlar içermektedirler. Bu nedenle yaygın bir yelpazede ele alınması uygun görülen bu araştırmada çevre ve çevre sorunlarının geniş anlamda incelenmesi, savaşımlar biçimleri ve örgütlenmesi gözlemlenerek, okul öncesi eğitimde çevre için eğitim sürecinin her yönüyle irdelenmesi yöntem olarak benimsenmiştir.

Bu doğrultuda bu araştırma, üç ana bölüm üzerine kurulmuştur;

Birinci bölümde; çevre ve çevre sorunlarına ilişkin kavram ve tanımlar geniş boyutta değerlendirilmiş, çevre politikaları ile çevre için eğitim süreçleri analitik yöntemlerle ele alınmıştır.

İkinci bölümde ise; araştırma yöntemi ele alındıktan sonra Türkiye ve değişik ülkelerde eğitim programları gözden geçirilip, çevre eğitimine ilişkin yapılanmalar irdelenmiş bulunmaktadır.

Üçüncü bölümde de; "Bulgular ve Yorum" başlığı altında yurt dışında okul öncesi eğitim kapsamında yer alan örneklerden yararlanarak Türkiye' de okul öncesi eğitim programı içeriğinde çevre eğitimi uygulamaları karşılaştırılmıştır. Buradaki asıl amaç; Türkiye' de Millî Eğitim Bakanlığının hazırladığı okul öncesi eğitim programı kapsamında yer alan çevre eğitime yönelik hedef ve davranışlarla, bu davranışlara ulaşmak için belirlenen içerikler Batı ülkelerinde uygulanan programlarla karşılaştırılmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

ÇEVRE, TANIMI, BOYUTLARI, KAPSAMI, SORUNLARI VE ÇEVRECİ GÖRÜŞLER

1.1. Çevre

İlk bakışta son derece basit bir sözcükmüş gibi görünen çevre, son yıllarda tüm dünya ülkelerinde kendisine yüklenen anlam ve kapsamları birlikte hayatımızın en önemli ve anlamlı sözcüğü olmakla birlikte sorunu haline de gelmiştir.

Bu bölümde çevre ve çevrenin içerdiği diğer kavramların tanımları verilmeye çalışılacaktır.

1.1.1. Çevrenin Tanımı

Ansiklopedik anlamıyla çevre, bir şeyin etrafını belirleyen çizgi, etraf, civar, yöre, muhit olarak tanımlanmaktadır (Meydan Larousse Büyük Lûgat ve Ansiklopedi, 1970). Etimolojik olarak çevre ise; kişi ya da kişileri çevreleyen kavramları belirtmekte, yani, diğer bireyleri ve nesnelere kapsamaktadır (Morval, 1985).

1960' lı yıllardan itibaren doğa ve doğa olaylarında gözlenen değişimler, doğal kaynakların tükenmeye başladığının fark edilmesi "çevre" kelimesinin anlamına doğa, kentsel alan, yaşamsal alan gibi yeni anlamlar yüklemiştir. Tek bir çevre tanımı olmamakla birlikte birçok farklı ama özünde aynı olan çevre tanımlaması yapılmıştır.

Çepel' e göre çevre; canlıların yaşayıp gelişmesini sağlayan ve onları sürekli olarak etkileri altında bulunduran fiziksel, kimyasal ve biyolojik faktörlerin bütünüdür(Çepel, 1995).

Görmez (1991), çevreyi en küçük birim alanda yani; organizma boyutunda incelemiş ve şöyle tanımlamaya çalışmıştır: Bir organizmanın yaşama ve gelişmesini etkileyen tüm dış şart ve faktörler toplamı çevreyi oluşturmaktadır.

Görmez' in bu en küçük birimdeki tanımlamasına karşılık Bootstrap Teorisi ise doğanın, maddenin temel yapı taşları olan atom, elektron vb. indirgenmediği gibi küçük temel birimlere indirgenemeyeceğini, ama bir bütün olarak sahip olduğu tutarlılık ve denge içinde kavranması gerektiğini öne sürmektedir (Capra, 1992).

Çevre genel olarak bir bütün olarak ele alınmasına karşın birçok tanımlamada canlı-cansız ortam ayrımları yapılmıştır. Çevre canlı ve cansız ortamlardan oluşmuştur. Canlı çevre aynı ortam içinde yaşayan tüm canlı türlerini kapsar. Cansız çevre ise kara, su, toprak gibi canlıların içinde yaşadıkları ortamları içerir (Kışlalıoğlu ve Berkes, 1990).

Keleş ve Hamamcı' ya (1998) göre; çevre, canlı ve cansız varlıkların karşılıklı etkileşiminin bütünüdür. Canlı ögeler nüfus türleri yani; insanlar, bitki örtüsü, hayvan topluluğu ve mikroorganizmalardır. Cansız ögeler ise; iklim, hava, su ve yerkürenin yapısıdır. Cansız ögeler canlıları etkileyip eylemlerini güçlendirirken, canlılar da cansızların konumlarını ve yapılarını belirlerler.

Kısaca, canlı ve cansız varlıklar çevre içinde bir bütündür ve sürekli etkileşim içindedirler. Dolayısıyla, çevrenin doğal ve kültürel(yapay) çevre olarak iki bölümde incelenmesi mümkündür.

1.1.1.1. Doğal Çevre

Doğal çevre; insanın oluşumuna katkıda bulunmadığı,ancak dünyaya ayak basmasıyla hazır bulduğu ortamdır (Keleş ve Hamamcı, 1998).

Kısaca, yaşam alanımızı belirleyen fiziksel, kimyasal ve biyolojik ortamların oluşturduğu çerçeveyi doğal çevre olarak belirleyebiliriz. Dış etmenler bulunmadığı sürece kendi dengelerini kuran ve kendi kendisini koruyan doğal çevremiz insan ırkının yerleşme ve gelişme eylemleri karşısında giderek bozulma ve kirlenmeyle karşı karşıya kalmaktadır. Özellikle kentleşme ve sanayileşme doğal çevreyi yıpratmakta ve kirlenmektedir. Yirminci yüzyılın başlarında büyük savaşların başlangıcı ve gerçekleşmesi ve sanayileşmenin yaygınlaşması sonucu oluşan etkenler, büyük çevre sorunlarının başlamasını beraberinde getirmiş, fosil yakıtlarının kullanımının aşırı yükselmesi büyük ölçüde doğal yıkımları oluşturmuş, doğanın dengesi bozulmaya ve kirliliğe yönelerek kendini yenileme gücü yetersiz kalmaya başlamıştır. Yanlış yerde bulunan malzeme demek olan kirlilik Boysan' a (2004) göre, uygarlaşmanın yanlış seçimlerinin çok doğal bir sonucudur. Üzerinde yaşadığımız yerküre de yanlış yer seçimleriyle kirlenme ve bozulmaya sürekli olarak muhatap kalmaktadır.

1.1.1.2. Kültürel Çevre

İnsanlığın varoluşundan beri gelişen süreçte insan etkisi ile oluşan çevreye kültürel ya da yapay çevre denilmektedir (Görmez, 1991). Kültürel çevre; kentleri, evleri, insan yapımı parkları, bahçeleri, müziği, sanatı, kısacası, insan elinin ulaştığı tüm ortamları ve olguları kapsamaktadır.

Kültürel çevre, insanların yaşamları boyunca ayrı düşünülmemeyecekleri toplumsal çevreyi de içermektedir. Keleş ve Hamamcı (1998), toplumsal çevreyi bir fiziksel çevre içinde bulunan insanların ekonomik, sosyal ve siyasal sistemleri gereği oluşturdukları ilişkilerin tümü olarak tanımlamaktadırlar. Bu tanımlama çerçevesinde görülüyor ki kültürel çevrenin öğelerinden biri olan toplumsal çevreyi oluşturan sosyal, siyasal ve ekonomik sistemler ve etkenler çevre olgusundan ayrı düşünülmemeyecek oluşumlardır. Sosyal, siyasal ve ekonomik etmenler dolaylı veya dolaysız olarak çevreyi etkilerken, aynı zamanda çevre de bu etmenleri dolayısıyla insanları etkilemektedir.

Nitekim, Keleş ve Hamamcı (1998) çevrenin insan ve diğer canlıları ve onların faaliyetlerini dolaylı ve dolaysız olarak etkileyebilecek fiziksel, biyolojik ve toplumsal etkenlerin belirli bir zamandaki toplamı olduğunu belirtmişlerdir.

İnsan eliyle oluşturulan yapay çevremiz ve onun içinde oluşturulan yaşam biçimlerinin her türlü ürünü kültürel çevremizi oluşturmaktadır. Kentler, mimarlık yapıtlarından başlayıp yaşamımızı paylaştığımız her türlü görsel, işitsel yapıt, güncel kullanımımızdaki araç ve gereçler ve benzerleri kültürel çevremizin belirgin elemanlarıdır. Bunları üretmede, seçmede ve kullanılmasındaki doğru tavırlarımız da kültürel çevre korumacılığının içeriğindedir.

Çevre kavramını sahip olduğu birçok boyut açısından incelemek mümkün olmaktadır. Bu boyutlardan birkaçı; fiziksel çevre, yani insanın yaşadığı çevre; toplumsal çevre; yerleşim yerine göre çevre, yani kırsal ve/veya kentsel çevre; ölçeklere göre yani yerel, bölgesel, ulusal, uluslar arası ve/veya evrensel çevredir. Tüm bu boyutlardan bakılarak çevre incelendiğinde görülebilir ki her boyut diğeri ile sıkı bir ilişki ve etkileşim içindedir(Keleş ve Hamamcı, 1998).

1.1.2. Çevrenin Kapsamı

Özellikle 70' li yıllardan bu yana daha fazla gündeme gelen çevre kelimesi kullanıldıkça anlam kazanmış, içerdiği kavram kapsamı da genişlemiştir. Genel anlamıyla çevre kavramı, boyut ve mekan olarak sonsuza yönelik olmanın yanı sıra zaman kavramıyla da geçmişten geleceği de içine almakta olan sınırsız bir kavramdır. Bu yüzden çevre sözcüğünün içerdiği kavramları kısaca tanımlamak uygun olacaktır.

1.1.2.1. Ekoloji

Ekoloji, organizmaların çevreleriyle olan ilişkilerini inceleyen, doğanın içinde gelişen ve yer alan bir bilim dalıdır. 1800' lü yılların sonlarında bilim dünyası ekolojiyi bir bilim dalı olarak kabul ederken, içerik nesnesi insan dışındaki canlılar olarak belirlenmiştir. Ancak, insanın ve insan faaliyetlerinin doğada silinmeyen izler bırakmaya başlaması ile birlikte 1970' li yıllardan itibaren ekoloji kapsamına insanı da dahil etmeye başlamıştır (Keleş ve Hamamcı, 1998).

1.1.2.2. Ekosistem

Canlı ve cansız varlıkların aralarında karşılıklı ilişkiler kurarak oluşturdukları biyolojik sistemlerdir. Orman ekosistemi, göl ekosistemi gibi. Her bölgenin, yörenin, ortamın kendine has bir ekosistemi ve bu ekosistemin de kendine has bir dengesi vardır (Çepel, 1995).

1.1.2.3. Ekolojik Konum

Bir canlının ait olduğu ekosistem içinde, gerek beslenme biçimi gerekse diğer canlılarla arasındaki bağlantılar açısından işgal ettiği yere ekolojik konum denmektedir.

1.1.2.4. Doğa

İnsanın dışında oluşan, insanın etkisi olmadan ortaya çıkan ve gelişen her nesne doğayı oluşturmaktadır. Toprak, toprakaltı zenginlikleri, su, hava, bitkiler, hayvanlar gibi birçok şey doğanın temel parçalarıdır. İnsan nüfusunun çoğalması ile birlikte müdahale etmediği vahşi doğa alanlarının azalması, doğanın dengesinin diğer bir deyişle ekolojik sistemin bozulmasına sebep olmuştur (Keleş ve Hamamcı, 1998).

1.1.2.5. Yaşam Alanı

En genel anlamıyla yaşam alanı, bir grup hayvan ya da bitkinin doğada yaşadıkları yerdir (Başal, 2005). Ayrıca, yaşam alanı, mimarlık ve şehircilik kapsamındaki

çevre ile eş anlamlı olarak da düşünölmüştür. Dolayısıyla yaşam alanı, insanın etkileşim içinde olduğu doğal, yapay tüm çevreleri ve etkileşime giren bireyin algılama ve yorumlama biçimlerini kapsamaktadır (Keleş ve Hamamcı, 1998).

1.1.2.6. Ortak Miras

Ortak miras, insanlara geçmiş kuşaklardan kalan ve gelecek kuşaklara aktarmakla yükümlü olduğu doğal ve kültürel çevre olgularının bütünüdür. Ortak miras sözcüğü, çevresel öğelerin tümünü kapsamakta ve çevre korumaya ahlâkî ve tüzel bir öge kazandırmak için sıkça kullanılmaktadır. Önemli olan, ortak mirası tüketmemek, çevreyi yönetirken ve korurken gelecek nesillerin miras hakkını zedelememektir (Keleş ve Hamamcı, 1998).

1.1.2.7. Yaşam Kalitesi

Yaşam, canlıların özellikle insanların varoluş etkinliklerini sürdürme biçimi olarak tanımlanmaktadır. İnsan için yaşam biyolojik çerçevede kalmamakta, duygusal ve düşünsel etkinlikleri de içermektedir. Çünkü; insan yalnızca biyolojik bir varlık değil, aynı zamanda bilinçli bir varlıktır. Platon' un Kriton' da belirttiği gibi "önemli olan yaşamak değil, iyi yaşamaktır" (Timuçin, 2000). Burada kastedilen; özdeksel(maddesel) ve tinsel(ruhsal) olarak insan yaşamının iyileştirilmesidir, kısaca yaşam kalitesidir. Yaşam kalitesi, yaşam düzeyinin nicel olarak düşmesi üzerine, nitelik artışını araştırmayı amaçlamaktadır. Ayrıca, çevrenin yalnızca doğa olmadığını, insanı toplumsal ilişkileri içinde ele almak gerektiğini de vurgulamaktadır (Keleş ve Hamamcı, 1998).

1.2. Çevre Sorunları, Başlangıcı, Oluşumu ve Çevresel Görüşler

Sanayi devrimi ile başlayan insanın teknik, teknolojik, üretim ve tüketim anlayışlarındaki gelişmelerle oluşan doğa ve doğa olaylarındaki ve kültürel çevredeki olumsuz yöndeki değişimler çevre sorunlarının ortaya çıkmasına ve dünya insan nüfusunun kontrol edilemeyen artışı ve gittikçe artan sanayileşme, çevre sorunlarının daha da artmasına neden olmuştur.

Çevre sorunları genel olarak, doğal ve kültürel çevrenin kirlenmesi ve bozulması, doğal kaynakların tükenmesi, doğal türlerin ve vahşi doğanın tükenmesi ve nüfus artışı konularında irdelenmektedir (Ünder, 1991). Bu konular tüm boyutları ile irdelendiğinde

çevre sorununun sadece yerel bir sorun olmadığı, aksine evrensel bir sorun olduğu görülecektir.

Çevre sorunlarının başlaması; insan yerleşmelerinin yoğunlaşması ve sanayi devriminin oluşumuyla ilişkilendirilebilir. Avrupa’ da sanayileşmenin başlangıcı ve feodal toplum düzeninden endüstrileşmiş burjuva yapılanmasına geçişle çevre sorunlarının ilk belirtileri ortaya çıkmıştır. Buhar makinesinin icadı sonrası tekstil üretiminin el tezgahlarından makineli imalâta geçmesi üretimde getirdiği yoğunluğa koşut, insan yerleşmelerinde yığınsal birikimleri doğururken hem üretimin hem de etnografik yığınlaşmanın yaydığı kirlilik çevre sorunlarının ilk alâmlarını insanlığın önüne koymuştur. Bu arada çimentonun icadı, betonarmede kullanılması gibi etkenler de doğanın tahribinde önemli yer tutan unsurlar olmaktadır. İnsanlığın biçimsel yapılanmasında önemli yer tutan bu değişim, toplumlar arasında özellikle enerji kaynaklarının paylaşımına yönelik önemli zıtlaşmaları oluşturmuş ve insanlık 20. yüzyıl başlarından başlayarak büyük savaşlar sürecine girmiş ve bu süreç çevrenin bozulmasında önemli rol oynamıştır. Ulusal ekonomilerin kapitalist yorumu ile doğan güç kaygısı “ağır sanayi” olgusunu önü alınmaz biçimde geliştirilmekten öte, ileri teknolojinin “High Technology” devreye girmesiyle oluşan kimyasal ve biyolojik etkenler dünyamızın ekolojik dengesini tehdit eder düzeye ulaştırmış olmaktadır. Geliştirilen kimyasal, biyolojik ve nükleer silahlar ile diğer teknolojik araç ve gereçlerin üretilmesi temizlenmesi olanaksız çevre sorunlarının birinci kaynakları olmaktadır.

Birinci Dünya Savaşı sonrası, ortaya çıkan çevre sorunlarıyla mücadele etme ilgili ülkelerde kaçınılmaz olarak gerekli olmuştur.

Genellikle, kamuoyunda; akademisyenler ve siyasetçiler arasında farklı çevreci görüşler ortaya çıkmaktadır. Bu görüşler, temel olarak çevreyi konu etmekle birlikte yöntemleri ve savunuları itibarıyla birbirlerinden oldukça farklılık göstermektedirler. Ünder’ e (1991) göre; genel olarak çevreci görüşler iki başlık altında toplanabilir:

1. Teknomerkezci Görüş: Bu görüşü savunanların, ekonomik büyüme ve ilerleme idealleri vardır. Dünya görüşlerinin merkezinde mekanist-materyalist bir evren anlayışı bulunmaktadır. Doğayı, insan amaçları için bir araç olarak görürler. Bu görüşe göre; doğa insan için bir hammadde deposudur. Doğanın insan eylemine hiçbir ahlâksal, ekonomik sınır koymadığını, doğanın insanın her türlü eylemine uyum sağlayacağını,

insan-doğa ilişkisinde ortaya çıkabilecek her türlü sorunun bilimsel-teknik bir çözümü olduğunu varsayarlar. Onarıcı çevre politikasına sahiptirler. "Yaparım, sorun çıkarsa onarırım" mantığı ile hareket ederler. Bu yüzden bilinçlendirme amaçlı eğitim yerine uzman kişi yetiştirmeyi tercih etmektedirler. Örneğin, çevre mühendisi gibi.

2. Çevremerkezci Görüş: Bu görüşü savunanlar, insanlar ve insan etkileri üzerinde doğanın sınırlandırması olduğuna inanırlar. Ekonomik büyüme ve ilerlemenin durdurulması ya da yavaşlatılması, nüfus planlamasının katı bir şekilde uygulanması, sınırlı kaynaklara sahip dünyada yaşamaya uygun olmayan amaç ve değerlerin terk edilmesi, insan-doğa ilişkisindeki arızanın giderilebilmesi için mevcut dünya görüşü ve yaşam aktivitelerinin kökten değiştirilmesi gerekliliğine inanırlar. Teknomerkezci görüşün aksine onarıcı değil, önleyici çevre koruma anlayışına sahiptirler. "En ucuz ve kolay koruma kirletmemektir" ilkesini temel alarak insanların doğaya uyum sağlaması gerektiğini savunurlar. Eğitimde, küçük yaştan itibaren bilinçlendirme ve yeni tutum ve davranışların öğretilmesini tercih etmektedirler.

1.3. Çevre Politikalarının Oluşumu ve Örgütlenmesi

Savaşlar, sanayileşme, önlenemeyen nüfus artışı ve yığınlaşması, kapitalist ekonomilerle özendirilen tüketime yönelim, insan yaşamının refahı için yapılan ve özendirilen üretim, bilimsel ve teknolojik gelişmeler ışığında insanın kendisini doğanın üzerinde görmesi gibi olgular, beraberinde oldukça önemli, önemli olduğu kadar onarılması güç çevre sorunlarını da getirmektedir. 1952 yılında Londra' da hava kirliliğinden dolayı bir hafta içinde 4000 kişinin ölmesi, 1945 yılında 2. Dünya Savaşı esnasında Hiroşima' ya atılan atom bombası, 1986' da Çernobil Nükleer Santralindeki patlama sonucu binlerce insanın radyoaktiviteye maruz kalması, denetlenemeyen nüfus artışı ve yığınlaşması sonucunda oluşan açlık insanoğlunun doğa ve doğa olaylarını küçümseyen hareketlerine en belirgin örneklerdir. İnsanın çevresine karşı tutumunun getirdiği sorunlar arttıkça; yerel, bölgesel, ulusal, uluslar arası ve evrensel boyutlarda çevre politikaları önem kazanmaktadır.

Çevre politikalarının geliştirilmesindeki önemli adımlar 1969 yılında Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri U-Thant tarafından atılmıştır. 1968 yılında kurulan ve insanlığın geleceğini sorgulayan Roma Kulübü ise 1970 yılında Massachusetts Institute of Technology(MIT)' den istediği karşı karşıya bulunulan sorunların belirti ve sonuçlarını

ortaya koyan raporu "İnsanlığın İkilemi" projesinde kullanmıştır. MIT' nin olabildiğince abartılı ve karamsar hazırladığı rapora göre; nüfus artışı, gıda üretimi, endüstrileşme, doğal kaynakların tüketilmesi ve kirlenme etmenleri birbirleriyle kesin bir etkileşim içinde bulunmaktadır. Bu raporda çevresel sorunların daha da büyümesini engellemek için "sıfır büyüme" tezi önerilmiştir, ancak bu tez uygulanma gücü nedeniyle kabul görmemiştir (Keleş ve Hamamcı, 1998).

Birleşmiş Milletler Örgütü' nün ilk olarak 1972 yılında Stockholm' de düzenlediği çevre konferansında insan çevre ilişkileri, insan faaliyetlerinin çevre üzerindeki olumsuz etkileri, ülkelerin iktisadî gelişme sorunları, yaşam koşullarının geliştirilmesi, uluslar arası örgütler ve uluslar arası hukuk konuları irdelenmiştir. Konferansta uluslar arası işbirliğinin önemi ve çevre sorunlarının evrenselliği vurgulanmış, "Tek bir dünyamız var" sloganı ses bulmuştur. Konferans sonucunda da Birleşmiş Milletler Örgütü bünyesinde Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) kurulmuştur (Keleş ve Hamamcı, 1998).

1972 Stockholm Deklarasyonundan on beş yıl sonra 1987' de Tokyo' da yapılan toplantının temel çıkış noktası ise; var olan kaynakların gelecek kuşakların gereksinimlerini karşılamalarına engel olmadan kullanılmasının sağlanması olmuştur. Toplantıda açıklanan ilkeler temel olarak :

- Ekonomik kalkınma, kaynakların korunması ve arttırılması, dikkate alınarak dengeli bir şekilde gerçekleşmelidir.
- Kalkınmada eşitlik, sosyal adalet, güvenlik, sosyal amaçlar olarak kabul edilmelidir.
- Doğal kaynaklar kalkınmanın ana temelini oluşturur ve bu kaynakların korunması ve daha az tüketilmesi için gerekli teknoloji geliştirilmelidir.
- Her ülke kendi nüfus planlama politikasını ekonomik ve sosyal politikalara paralel olarak geliştirmelidir.
- Çevre koruma amaçları ve ekonomik hedefler birbirini desteklemelidir (Dünya Kalkınma ve Çevre Komisyonu, 1991).

Tokyo konferansında ele alınan, önemi vurgulanan ve geliştirilen diğer bir kavram ise "sürdürülebilir kalkınma" kavramıdır.

“Ortak geleceğimiz”de sürdürülebilir kalkınma; bugünün ihtiyaçlarını, gelecek kuşakların da kendi ihtiyaçlarını karşılayabilme olanağından ödün vermeksizin karşılamaktır şeklinde tanımlanmıştır. Burada iki kavramdan söz edilebilir:

- İhtiyaç,
- Çevrenin bugünkü ve gelecekteki ihtiyaçları karşılayabilme yeteneğine teknolojinin ve sosyal örgütlenmenin getirdiği sınırlamalar düşüncesi.

Sürdürülebilir kalkınma herkesin temel ihtiyaçlarını karşılama ve herkese daha iyi bir hayatla ilgili beklentilerini tatmin etme fırsatı sağlarken, yeryüzündeki hayatı destekleyen doğal sistemleri tehlikeye sokmaması, atmosfer için, sular için, toprak için, canlılar için bir tehlike oluşturmaması şarttır (Dünya Kalkınma ve Çevre Komisyonu, 1991).

1992 yılında Rio’ da yapılan konferans sonucunda uzun vadeli ekonomik kalkınmanın tek çaresinin çevreyi korumakla bağdaştırılması olduğu ifade edilmiştir. “Sürdürülebilir Kalkınma”nın üzerinde durularak yeni politikalar geliştirilmiş ve kararlar alınmıştır. Rio’ da dünya çapında sürdürülebilir kalkınma üzerine ikisi uluslar arası anlaşma, ikisi bildiri ve biri de ana eylem plânı olan beş belge ortaya çıkmıştır:

- Çevre ve Kalkınma Üzerine Rio Deklârasyonu: İnsanların kalkınmaları ve refahları için yapılan çalışmalarda ülkelerin hak ve sorumlulukları tanımlanmaktadır.
- Gündem 21: Plân, kalkınmanın sosyal, ekonomik ve çevresel yönden sürdürülebilirliği üzerine kurulmuştur.
- Ormanların Kullanımı Bildirisi: Ekonomik kalkınma ve bütün canlıların hayatlarını devam ettirebilmeleri için gerekli olan bütün ormanların yönetimine, korunmasına ve sürdürülebilirliğine yönelik rehberlik bildirisi.
- İklim Değişikliği Çerçeve Anlaşması: Kullanılan sıvı yakıttan çıkan gaz emisyonlarının azaltılması ile küresel iklim sisteminin dengelenmesi
- Biyolojik Çeşitlilik Anlaşması: Ülkelerin mevcut tür çeşitliliğini korumak için yollar geliştirmesini öngörür (Keating, 1995).

Rio Deklârasyonunun temel prensipleri aşağıda verilmeye çalışılmıştır:

- İnsanlar doğa ile uyum içinde sağlıklı ve verimli bir hayata lâyıktır.

- Günümüzdeki kalkınma, şu andaki ve gelecekteki nesillerin kalkınma ve çevre ihtiyaçlarına zarar vermemelidir.
- Ülkeler, sınırlarının ötesinde bir çevre tahribatına yol açmadan kendi öz kaynaklarını kullanma hakkına ve iradesine sahiptir.
- Ülkeler, kontrolleri altındaki faaliyetlerin kendi sınırlarının ötesinde sebep olduğu tahribat için tazminat sağlamak amacıyla, uluslar arası hukuk kuralları geliştirecektir.
- Ülkeler, doğayı korumak amacıyla tahribatı önleyici bir yaklaşım içinde olacaklardır.
- Sürdürülebilir kalkınmayı başarmak için; çevre koruma anlayışı, kalkınma gayretlerinin ayrılmaz bir parçası olacaktır.
- Dünyanın değişik yerlerinde ortadan kaldırılan yoksulluk ve hayat standartlarındaki azalan farklar, sürdürülebilir kalkınmanın başarılması için gerekli olup, bunlar, çoğu insanın ihtiyaçlarına cevap verebilmektedir.
- Ülkeler dünya ekosisteminin sağlığını ve bütünlüğünü korumak ve onarmak için işbirliği yapacaklardır.
- Ülkeler, sürdürülebilir nitelikte olmayan üretim ve tüketim modellerini azaltmalı veya ortadan kaldırmalı ve uygun demografi politikaları geliştirmelidirler.
- Çevre konuları en iyi şekilde, ancak ilgili bütün vatandaşların katılımıyla yönetilir.
- Ülkeler, kirlilik ve diğer çevre tahribatı kurbanlarına karşı sorumlulukları ile ilgili çevre kurallarını kabul edecek ve ulusal çevre kanunları geliştireceklerdir.
- Ülkeler, bütün dünyada sürdürülebilir ekonomik kalkınmaya önderlik edecek açık bir uluslar arası ekonomik sistem ortaya çıkarmak amacıyla işbirliği yapmalıdır.
- Prensip olarak; kirleten kirletme bedelini ödemek zorunda olmalıdır.
- Ülkeler, sınır ötesi etkileri olabilecek doğal afetler veya faaliyetler konusunda birbirlerini uyaracaklardır.
- Sürdürülebilir kalkınma, sorunların bilimsel olarak daha iyi anlaşılmasını gerektirmektedir.

- Sürdürülebilir kalkınmayı gerçekleştirmek için kadınların tam olarak katılımı şarttır. Gençliğin yaratıcılığı, idealizmi ve cesareti ile yerli halkın bilgisine de ihtiyaç vardır.
- Savaş, sürdürülebilir kalkınmayı tahrip eder.
- Barış, kalkınma ve çevre koruma birbirine bağımlıdır ve birbirlerinden ayrılamaz (Keating, 1995).

Rio Deklârasyonundan beş yıl sonra 1997’ de gerçekleşen “Seul Çevresel Etik Konferansı” halkların çevrenin önemi, sorumlulukların gerektirdiği işbirliği konusunda bilgilendirilmeleri gerektiği vurgulanmıştır. Buna paralel olarak deklârasyon, erken yaşlarda çevreyi korumaya yönelik davranış ve tutumları geliştirmeye yönelik çevre eğitimi verilmesi gerektiğinin altını çizmiştir (Doğan, 1998).

2002 Johannesburg Zirvesi Gündem-21 ve Sürdürülebilir kalkınma politikaları ekseninde yapılmıştır. Johannesburg Zirvesini diğer zirvelerden ayıran, öne çıkaran temel anlayış ise diğer zirvelerde yapıldığı gibi neler yapılması gerektiğinin değil, nasıl yapılması gerektiğinin tartışılmasıdır. Bu olay, geçen zaman içinde insanlardaki bakış açısının az da olsa değiştiği anlamına gelebilmektedir. Bu zirvede ele alınan sorunlar;

- Sektörler arası işbirliği ve iletişimin önemi,
- Bölgesel uygulamalar ve işbirliği,
- “WE HELP” konuları (su, enerji, sağlık, çevre, tarım, biyolojik çeşitlilik ve ekosistem yönetimi)
- Çevrenin sosyal-iktisadi boyutları.

Zirvede vurgulanan önemli bir görüş ise; sürdürülebilir kalkınmanın sadece çevreden ibaret olmadığı, sosyal ve ekonomik yönlerinin de bulunduğu ve hükümetlerin siyasi iradesinin de önemli olduğu görüşü olmuştur.

Zirve sonucunda; yoksulluğun azaltılması, üretim ve tüketim, doğal kaynaklar konularını ele alan Uygulama Planı ile çevre sorunlarının sınır tanımadığı göz önünde bulundurularak çok taraflı yaklaşımların ön planda olması gerektiğini vurgulayan Birleşmiş Milletler Zirve Bildirgesi kabul edilmiştir.

Zirvede dikkati çeken diğer bir unsur ise Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan’ ın sözleri olmuştur: “Bugüne kadar Birleşmiş Milletler her zaman hükümetlerle çalışmıştır, ama artık biliyoruz ki, hükümetleri, uluslar arası kuruluşları, özel sektörü ve

gönüllü kuruluşları bir araya getiren bir beraberlik olmaksızın barış ve refaha ulaşmak mümkün değildir” (Avrasya Çevre Konferansı, 2003).

Bugüne kadar yapılmış olan tüm zirveler bilim ve teknolojinin ışığında ortaya çıkan somut gerçekler karşısında çeşitli önlemler veya çözümler oluşturmuş ya da oluşturmaya çalışmıştır. Ancak bu yaratılan çözümler yeteri kadar ilgi görmeyip acil uygulamalara geçilmediğinden zirveler sonuçları açısından pek de etkili olmamıştır.

1.4. Çevre ve Eğitim

Çevre ve eğitim olguları ayrı ayrı bilimin konusunu oluştururken, artık birlikte oluşturdukları kavramlar ve süreçler bilim tarafından incelenmektedir. Bu bölümde kısaca bilimin yapısından bahsettikten sonra çevre eğitimi ya da çevre için eğitim incelenmeye çalışılacaktır.

1.4.1. Bilim

Bilim, nesnel dünyaya ve bu dünyada yer alan olgulara ilişkin tarafsız gözlem ve sistematik deneylere dayalı zihinsel etkinliklerin ortak adıdır(Timuçin, 2000). Bu doğrultuda bütün bilgilerin amacı; genel doğruların ya da temel yasaların bilgisine ulaşmaktır.

Bilim insanlık tarihi boyunca kuruluşu, içeriği ve işlevleri bakımından çok miktarda değişimler geçirmiş, başka kurumlarla ilişkilerinde başkalaşım göstermiştir. İlk çağdan günümüze bilimin süregelen en etkin niteliği yalnızca doğal süreçlerin bilgisi olarak nitelenebilir. İnsan davranışlarını toplumsal ve kültürel açıdan inceleyen dallara ise toplum bilimleri diyebiliriz.

1.4.1.1. Doğa ve Bilim

Akıl ve kuşku ile incelenen doğa düzeyinin bilgisi olarak bilimin doğuşu yazının bulunmasından da eskidir. Mağara resimleri, bulunan boynuz ve kemiklerin işleniş bize tarih öncesi insanın yılın mevsimlerini gözlemlemiş olduğunu göstermektedir. Gerek arkeoloji ve gerekse antropoloji ile prehistorya bilimlerinin birleşik görüşü tarih öncesi ilk uygarlıkların Nil, Dicle - Fırat, İndus, Sarı Irmak gibi akarsu boylarında yerleştiklerini göstermektedir. Giderek bu yerleşimlerin oluşturduğu uygarlıkların çevreye yayıldığını görmekteyiz.

1.4.2. Çevre İçin Eğitim

Yaşanan olaylar çevre sorunlarının çözümünde eğitimin başlıca gereklilik olduğunu bize göstermektedir. Toplumsal sorunların çözümü en azından gerekli ortamın hazırlanması, bireylerin istenilen doğrultuda yetiştirilmesi yönünden eğitimin işlevselliği kaçınılmazdır. Ancak, kökeninde toplumsal ve ekonomik etmenlerin yattığı çok karmaşık nitelikli çevre sorunları konusunda eğitimin tek çözüm olarak görülmesi toplumdaki değişim sürecinin devingenliğini kavrama ve bir üst yapı kurumu olarak eğitimin niteliğini belirleme bakımından aldatıcı olmaktadır. Bu yüzden bireyde düşünce, davranış, değer yargısı, bilgi ve beceri geliştirme süreci olarak eğitimden; çevre sorunlarının çözümünde de bireyleri bilinçlendirme aracı olarak yararlanılabilirse de, bu verilecek eğitimin amaçlarına içeriğine ve özüne bağlıdır (Geray, 1992).

Eğitim; bilimsel ve kültürel birikimi yeni kuşaklara aktardığı gibi doğal ve toplumsal çevreyi değiştirip geliştiren bir olgudur. Birinci işlevin ağırlıklı olduğu toplumlarda eğitim kurulu düzeni, toplumsal, ekonomik, doğal ve yapıllı çevreyi değiştirip geliştirmekten çok buna uyum sağlamayı bireye öğretir. Bu anlamda eğitim var olanı, mevcut düzeni koruyucu ve bu anlamda tutucudur. İkinci işlevin yani toplumsal, doğal ve yapay çevreyi değiştirmek işlevinin ağırlık kazanması ise toplumdaki ekonomik ve toplumsal güçlerden birinin siyasal karar erkine egemen olmasına bağlıdır. Bir başka deyişle; eğitimde ağır basan görüşleri, toplumdaki egemen güçler belirlemektedir. Genellikle sınıfsal katmanları belirginleşmiş bir toplumda eğitimin temelinde yönetici sınıfların çıkarlarını korumak amacı ön plâna çıkar. Egemen ideolojileri ve toplumsal ilişkilerini güvenceye almak ve korumak için dünyayı, çevreyi bir açıdan görme bilincini vermek, bir tür koşullandırmak söz konusudur. Kurulu düzene eleştirel bakmak gereği olmadığı, çünkü seçeneği olmadığı öğretilmektedir. Bu durumda eğitim yoluyla çevre sorunlarına çözüm getirmek zorlaşmıştır. Çünkü; çevre sorunlarına çözüm getirme; insanın doğal ve kültürel çevresini kavramasını, yok etmeden kullanmasını gerektirmektedir. Geray' a (1997) göre; çevresel sorunlar; insanın çevresini çıkar dürtüsüyle sömürmesi ve bireysel çıkarlarını toplumun ortak çıkarlarından üstün tutmasından kaynaklanmaktadır.

Eğitim genel anlamda tüm sosyalleşme sürecini ifade eder. Öğrenme yoluyla tutum ve davranışların şekillenmesinde etkin olan deneyimler eğitim olarak

anlaşılmaktadır. Bireyin yaşadığı çevrede etkileşim yoluyla elde ettiği tüm bilgi ve beceriler eğitimin kapsamı içinde yer almaktadır. Eğitim bu nedenle insanlığın doğuşundan beri daima varolmuştur. Gelişmişlik düzeyi farklı da olsa, eğitim hemen her toplumda bireyleri doğuşlarından itibaren kapsamı içine alır. Öğrenmenin olduğu her durumda, insan davranışlarını değiştiren bir eğitim sürecinden söz edilebilir. Eğitim, günlük yaşamın sürdürülmesinde gerekli olan tutum ve becerilerin öğrenim yoluyla kazanılmasından, bireyin tüm yaşamına anlam veren düşünce sisteminin oluşmasını sağlayan bilgi birikimlerine kadar kapsamlıdır(Tatlıldil, 1993).

Eğitim, bireylerin istenilen bilgi ve becerileri sağlamalarına yardımcı olan bir araçtır. Burada eğitimin iki işlevinden söz edilebilir: Toplumun kültürünü, gelenek ve göreneklerini ve toplumca onaylanmış bilgileri aktarmak ve toplumca onaylanan, beklenen tutum beceri ve davranış kalıplarını öğretmek. Bu bağlamda çevre eğitimi kavramı irdelendiğinde çevre hakkında eğitim ve çevre için eğitim olguları karşımıza çıkmaktadır.

Genel olarak çevre eğitimi; doğumdan ölüme kadar insanı iç içe olduğu ve hiçbir şekilde soyutlanamayacağı çevresi ve bu çevrenin geleceği ve nasıl korunacağı konusunda bilinçlendirmek amacıyla yapılan eğitimidir (Dikmen, 1993).

1.4.2.1. Çevre Eğitimi Olgusunun Gelişimi

Çevre eğitimi; insanın biyolojik, fiziksel ve sosyal çevresi ile ilgili değerlerin, tutumların ve kavramların tanınması ve ayırt edilmesi olarak tanımlanmaktadır. Çevre eğitimi dünyanın karşı karşıya bulunduğu sorunlardan haberdar olan ve bu sorunların nasıl çözüleceğini bilen, ayrıca buna gönüllü vatandaş yetiştirmeyi de amaçlamaktadır. Çevre eğitiminin esaslarını bilgilendirme, haberdar olma ve ilgilenme oluşturmaktadır (Doğan, 1997).

Çevre eğitimi olgusu ilk kez 1970 yılı "Dünya Günü"nde plânlanmaya başlamıştır. 1972 yılında Stockholm' de yapılan Birleşmiş Milletler "İnsan Çevresi" toplantısı sonucunda artan çevre sorunlarına karşı tüm ülkelerin işbirliği yapmaları gerektiğine karar verilmiştir. Konferansın sonucunda kurulmasına karar verilen Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP)' na ek olarak 1975 yılında Uluslararası Çevre Eğitim Programı (IEEP) başlatılmıştır.

1977 yılında Tiflis'te yapılan Çevre Eğitimi konferansında UNESCO ve UNEP' in girişimlerinin tüm uluslar arası toplumu kapsayacak şekilde genişletilmesine karar verilmiş ve çevre eğitiminin temel amaçları belirlenmiştir. Bu konferans çevre eğitimi konusunda yapılan ilk toplantıdır.

1987 ` de hazırlanan Ortak Geleceğimiz raporunda, sürdürülebilir kalkınma için uluslar arası işbirliğinin gereği bir kez daha vurgulanmıştır(Doğan, 1997).

1992 yılında Rio' da yapılan Birleşmiş Milletler Çevre Konferansı çok önemli bildirilere imza atarak tüm ülkelerde çevreye uyumlu ekonomik kalkınmanın altını çizmiş ve sürdürülebilir kalkınma için eğitimin önemine değinmiştir(Keating, 1995).

Eğitim; sürdürülebilir kalkınma için gerekli olan çevre ve ahlâk bilinçlenmesini, çeşitli değerleri, beceri ve davranışları kişiye kazandırmaktadır. Bunun için eğitim fiziksel ve biyolojik çevrenin açıklanması ile kalmamalı, sosyo-ekonomik çevre ve insanca kalkınma da konuya dahil edilmelidir. Sürdürülebilir kalkınma eğitimi gerçekleştirebilmek için ülkeler; her yaşta insana çevre ve kalkınma eğitimi vermeli; temel konuların sebeplerinin analiziyle birlikte nüfus da dahil çevre ve kalkınma kavramlarını eğitim plânlarına sokmalı; karar vericilerin eğitimine özel çaba göstermeli; okul öğrencilerine güvenle içilebilen su, temizlik, gıda gibi çevre sağlığı konularında, ayrıca kaynak kullanımının yarattığı çevresel ve ekonomik etkilerle ilgili yerel ve bölgesel çalışmalar yaptırmaları gerekliliği vurgulanmıştır(Keating, 1995).

1997 Seul Deklârasyonunda önemle üzerinde durulan konu çevreye karşı duyarlı tutum ve becerilerin oluşturulması amacı ile çevre eğitiminin erken yaşlarda verilmesi olmuştur(Doğan, 1998).

Ülkemizde ise 1994 yılında T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından hazırlanan Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Çevre Özel İhtisas Komisyonu Raporu' nda çevre eğitimi ana hatları ile ele alınmıştır.

1.4.2.2. Çevre İçin Eğitimin Temel Özellikleri

Çevre sorunlarının çözümünde, çevrenin korunmasında yardımcı olması beklenen temel araç olan çevre eğitiminin çevreye karşı duyarlı ve gerekli beceri ve tutumları sergileyebilen bireyler yetiştirirken sahip olduğu bazı temel prensipler bulunmaktadır.

Schonfeld bu prensipleri aşağıdaki gibi sıralamıştır:

- evre için eğitim devamlı bir surectir, tüm yaşam boyu devam etmelidir.
- evre için eğitim multidisiplinerdir; yani bir çok bilim alanını kapsar.
- evre için eğitim çok işlemli bir eğitim türüdür. Tüm iletişim organlarından yararlanır.
- evre için eğitim mevcut evre sorunları ile bu sorunların çözümü arasında fikir birliği sağlamayı amaçlar(zer, 1993).

1.4.2.3. evre Eğitiminin Amaçları

evre eğitimi disiplinlerarası bir çalışma alanıdır. Hem bilişsel hem de duyuşsal alanda amaçları vardır. Bilişsel alandaki amaçları, kişileri daha evre okur-yazar yapmaya yönelirken, duyuşsal alandaki amaçları çevreye ve evre sorunlarına karşı değer ve tutumları oluşturur(Doğan, 1997).

1977 Tiflis Konferansında evre eğitimi için belirlenen amaçlar şöyle özetlenebilir:

- Çevrenin ve evre sorunlarının farkına varma ve duyarlılık geliştirme,
- evre ve evre sorunları hakkında bilgi sağlama,
- evre ile ilgili olumlu ve gerçekçi tutumlar geliştirilmesini sağlama,
- Çevrenin geliştirilmesi, korunması için gerekli gdlemeyi gerçekleştirme ve besleme,
- Çevreyi ve evre sorunlarını belirleme, anlama ve çözme işlem ve yaklaşımlarında becerilerin, yaklaşımların geliştirilmesi,
- Çevrenin oluşumuna, korunmasına ve sorunlarının çözümüne katılımın sağlanması(zoğlu, 1993).

Kuzey Amerika evre Eğitimi Birliği (NAAEE) evre eğitiminin amaçlarını şöyle sıralamıştır:

- Çevreye karşı hassasiyet, duyarlılık ve ilgi oluşturulması
- Doğal sistemin işleyişi hakkında bilgilendirme
- Çevreye olumlu bakış sağlayan değer yapısı ve önceliklerin oluşturulması
- Çevreye aktif katılım ile katkıda bulunabilmek

- Çevre sorunlarını önleme ve çözüme deneyim sahibi olmak(Başal, Atasoy ve Doğan, 2001).

Çevre duyarlılığı ve çevreye karşı bilinçlenmenin gerçekleşebilmesi için hangi ilkelere bağlı kalınacağı, kapsamının ne olacağı, hangi yöntemlerin kullanılacağı ya da eğitimcilerin hangi özelliklere sahip olması gerektiği konusunda planlı bir halk eğitimine ihtiyaç vardır.

Çevre Duyarlılığı İçin Halk Eğitimi Bildirgesi'nde aşağıdaki amaçlar açıklanmıştır:

- Bireyin toplumsal, tarihsel, doğal çevresini bir bütün olarak kavramasını, çevreyle etkileşiminde eleştirel bir bakış, bilinçli bir duyarlılık edinmesi,
- Çevrenin yok edilmesinin, kirlenmesinin önlenmesi, korunması, geliştirilmesi, çevre sorunlarının çözümü için yasal haklarının, sorumluluklarının bilincinde bir yurttaş olarak çevreyi oluşturan, onu etkileyen kararların alınma süreçlerine etkin biçimde katılması, uygulamayı doğrudan denetleyebilmesi yönünden davranış değişikliği kazanması,
- Toplum yaşamını değişik alanlarda karşılaştığı sorunları çözmek için girişkenliği ele almasına, sivil toplum örgütleri yoluyla kararlara katılmasına, bu konudaki haklarını savunmak, tepkilerini amacıyla yargısal, yönetsel, siyasal girişimlerde bulunmasına elverişli davranışlar ve tutumlar geliştirmesi,
- İnsanca yaşanabilir bir çevrenin kendisinin en doğal haklarından olduğunu, bunun aynı zamanda çoğulcu, katılımcı demokratik bir ortamda yakın ilişkisinin bulunduğunu bilmesi,
- Doğal yaşamın, doğal kaynakların insanlığın gereği için önemini kavraması,
- Yaşadığı tarihsel çevre konusunda bilgisini, kültürel kalıntıları koruma davranışı geliştirmesini sağlamaktır(Geray, 1992).

1994 yılında DPT tarafından yayınlanan Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Çevre Özel İhtisas Komisyonu Raporu' nda çevre için eğitimin amaçları aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- İnsan etrafında gelişen çevre ve doğa olaylarına karşı daha hassas bir yaklaşım olanağını yaratacak ve çevredeki olayları duyu organları yolu ile algılayabilecek,
- Yapay çevre ile doğal çevrenin özelliklerini karşılaştırmalı olarak çözümleyip, aralarında etkileşim ağını inceleyebilecek,
- Çevre araştırmaları yapabilmek için gerekli teknik metotları öğrenip uygulayabilecek,
- Çevre bilimleri ile diğer disiplinler arasındaki dinamikleri ve kaçınılmaz bağlantıları inceleyip kavrayabilecek,
- Karar verme yeteneği gelişmiş, böylece çevre sorunlarını tanımlayıp çözümlenmeyi gerçekleştirebilecek işlev ve becerileri kazanmış,
- Çevre ile ilgili olayları izleyip kişinin ister yakınında ister uzağında meydana gelmiş olsun bu olaylarla bütünleşmesinin önemini hissedene,
- Yakın çevresinde ve kendi yaşam ortamında doğayı koruma felsefesini geliştirip tatbik edebilen,
- Sosyal yaşamında gerekli olan özellikleri (özgüven, sorumluluk, yaratıcılık, kendini diğerlerine anlatabilme, inandığını uygulayabilme gibi) gelişmiş,
- Sahip olduğu değer yargılarının neler olduğunu bilen ve diğer kişilerin aynı değer yargılarına sahip olmaması halinde doğan çelişkileri uzlaşma ile nasıl giderebileceğini bilen,
- Doğal çevrenin özelliklerini bozmadan hatta koruma ve geliştirme yapabilecek sosyal faaliyetler yaratabilen veya bunlara katılan bireylerin eğitilmesi amaçlanmıştır.

1.4.3. Çevre İçin Eğitim Uygulamaları

1.4.3.1. Yurtdışındaki Uygulamalar

Çevre için eğitim, yurt dışında gerek devlet okullarında gerekse özel okullarda önem verilen bir olgudur. Değişik kademelerdeki devlet okulları kendi bünyelerinde ders programının içinde çevreye yönelik tutum ve davranışları geliştirici ve çevre hakkındaki konulara önem verirken, ayrıca birçok çevre (doğa) okulları da bu amaca yönelik hizmet vermektedirler. Özellikle Hollanda, Danimarka, İsveç, Almanya gibi Kuzey Avrupa ülkelerinde yaygın olan doğa okulları her yaş çocuk sınıfına yönelik eğitim vermeye çalışmaktadırlar.

Birleşmiş Milletler bünyesinde faaliyet gösteren IEEP ve UNESCO gibi kuruluşların, OECD bünyesinde kurulan Çevre ve Okul İnsiyatifleri (ENSI) gibi kuruluşlarla ortaklaşa yaptıkları çalışmalar sayesinde çevre için eğitim her geçen gün yaygınlaşmaktadır. ENSI ve UNESCO' nun yürüttüğü çalışmalar sonucunda Ekookullar kurulmuş ve yaygınlaştırılmıştır.

1.4.3.2. Türkiye' deki Uygulamalar

1982 yılı anayasasında çevre hakkının kabulü ve çevre konusundaki anlaşmalarla, ancak, 1980'li yılların sonlarına doğru ülkemizde çevre eğitimi gündeme gelmiştir. Buna rağmen, 1991 yılına kadar okul öncesi, ilk ve orta öğretimde çevre eğitiminden bahsedilmemiştir.

1992 yılında Milli Eğitim Bakanlığı Çevre, Sağlık, Trafik ve Okuma derslerinin ilkokulun tüm sınıflarında uygulamaya koymuş, 1997 yılında ise bu uygulamayı kaldırmıştır(Alkış, 2002).

Günümüzde ise gerek okul öncesi gerek ilköğretim ve gerekse lise eğitim programlarında çevre eğitime yönelik bir ders olmamakla birlikte, çevre hakkında bilgilendirme, duyarlılık geliştirme konuları diğer derslerin programları içine dağıtılmaya çalışılmıştır. Ayrıca, son yıllarda Millî Eğitim Bakanlığına bağlı birkaç özel eğitim kurumu çocuklara "çevre eğitimi verme"yi temel amaçlarından biri olarak ele almıştır ve eğitim uygulamalarında okul öncesinden üniversiteye kadar öğrencilere çevre koruma bilinci vermeye çalışmaktadırlar. Örneğin, İstanbul' da bulunan Özel Çevre Okulları ve Özel Doğa Okulları(Ek-4) gibi.

1.4.4. Okul Öncesi Eğitim

1.4.4.1. Okul Öncesi Eğitim

Çocuk doğduğu andan itibaren annesine ve çevresindeki yetişkinlerin yardımına ihtiyaç duymaktadır. Kendi başına gelişebilecek bir varlık olmadığından çevresinde bulunan kişileri rehber olarak kabul eder. Bu nedendir ki, uzun yıllardır çocuğun eğitimi gerek ev ortamında gerek "okul" dediğimiz kurumlarda önemle üzerinde durulan bir olgu olmuştur.

Okul öncesi eğitimi; genel olarak doğumdan ilköğretim yaşına kadar olan dönemde, yani, 0-6 yaş çocuklarına verilen eğitimidir(Başal, 1998). Okul öncesi dönem

olarak adlandırılan bu dönemde çocuğun zihinsel, kişilik, bedensel, bilişsel ve duyuşsal gelişimi en hızlıdır. Bu dönemde çocuğun elde ettiği kazanımlar, gelecekteki yetişkinin yaşamını etkileyebilecek çok önemli olgulardır. Bu yüzden okul öncesi eğitimde çocuğun doğru tutum, davranış ve becerileri kazanmasına ve evde anne babanın verdiği eğitimi tamamlayıp zenginleştirmeye yönelik çalışmalar yapılması gerekliliği uzun yıllar yapılan araştırma ve uygulamalar sonucunda ortaya çıkmıştır.

Türkiye’ de gerek resmî gerekse özel okul öncesi eğitim kurumları Millî Eğitim Bakanlığına ve Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı olarak işlevlerini sürdürmektedirler. Birçok ülkede olduğu gibi okul öncesi eğitim ülkemizde de zorunlu eğitim kapsamında değildir.

Türkiye’ de okul öncesi eğitim kurumları çocukların yaşlarına göre çeşitlilik göstermektedir. 0-2 yaş grupları için *kreşler*, 2-4 yaş grupları için *yuvalar*, 4-6 yaş grupları için *anaokulları* ve ilköğretim kurumlarının bünyesinde bulunan 5-6 yaş grupları için *anasınıfları* bulunmaktadır(Başal, 1998). Diğer ülkelerde de bu çeşitlilik gözlemlenmektedir. Örneğin; Almanya’ da 0-3 yaş grupları için *gündüz bakımevi*, 3-6 yaş grupları için *anaokulu (kindergarten)*, 0-3 yaş grupları için *aile bakım merkezleri*, 5 yaş için ilkokullar bünyesindeki *anasınıfları*, 4 ay-6 yaş grupları için tam gün uygulamalı okullar mevcuttur(Oktay, 2000).

Okul öncesi eğitim kurumları çeşitlilik gösterdiği gibi, uygulanan programlar da çeşitlilik göstermektedir. Ülkelerde tek tip bir okul öncesi programı olmamakla birlikte, kurumlar farklılaştıkça uygulanan programlar da farklılaşmaktadır(Oktay, 2000). Genel olarak birçok ülkede okul öncesi eğitim programının temel amaç ve hedefleri ülkenin yönetim yapısına bağlı olarak devlet, federal hükümet, eyalet ya da belediyelere bağlı eğitim birimleri ya da kurumları tarafından belirlenmekte, fakat program esnek bırakılarak öğretmenin, öğrencilerin ve ailelerin gereksinimlerini karşılayacak şekilde eğitim verilmesi beklenmektedir. Bu da, uygulamada çeşitliliği ortaya çıkarmaktadır.

1.4.4.2. Okul Öncesi Eğitimin Gelişimi

Günümüzde kabul gören, yaşamın ilk 5-6 yılının kişinin gelişimi ve ruh sağlığı açısından büyük önem taşıdığı, yaşamları boyunca çevreleri ile ilişkilerinin, tutum ve davranışlarının temellerinin bu yıllarda atıldığı görüşünün temelleri 16-17. yüzyıllarda yaşamış olan düşünürler tarafından atılmıştır. Comenius insanın iyi olarak dünyaya

geldiğini, sonradan çevresel etkenlerle ve eğitimle değiştiğini öne sürmüştür. Comenius' a göre eğitimin görevi insandaki iyi yönleri pekiştirmek ve geliştirmek olmalıdır(Oktay, 2000).

John Locke çocukların dünyaya geldiklerinde zihinlerinin boş olduğunu, çevre ile ilişki kurulmasıyla zihnin bilgi ve tecrübelerle dolduğunu, çevresel şartların eğitimde önemli olduğunu öne sürmüştür(Oktay, 2000).

J.J. Rousseau, 1762 yılında kaleme aldığı "Emile" adlı yapıtında her şeyin aslında iyi yaratıldığını, çocuğa verilen eğitimin çok önemli olduğunu vurgulamaktadır. Çocukların eğitiminin doğadaki gibi kendiliğinden gelişen doğal süreçlere uygun şekilde verilmesi gerektiğini, çocuğun hazır bulunuşluğunun eğitimde önemli olduğunu vurgulamaktadır. Rousseau' nun özellikle üzerinde durduğu diğer bir konu da çocukların evler, odalar gibi kapalı ve sınırlı ortamlar yerine kırlar, ormanlar gibi doğal ve sınırlandırmaların olmadığı ortamlarda yetiştirilmesi gerektiğidir. Çocukların doğayı ve doğa kanunlarını tanımasını gerektiğini, doğada yaşayan diğer canlılarla bizzat tanışıp incelemeleri gerektiğini, bu sayede örneğin; bir solucanı eline almış olan bir çocuğun gelecekte bu canlılara karşı korku gibi olumsuz duygular geliştireceğine saygı, sempati gibi olumlu duygu ve tutumlar geliştireceğini, daha da önemlisi; doğanın sadece biz insanlara ait olmadığını, doğayı diğer canlılarla paylaştığımızı algılayıp doğaya karşı sorumlu davranışlar geliştireceğini ısrarla savunmaktadır. Rousseau' ya göre; çocuk bebekliğinden itibaren neyi görürse ona karşı bir yakınlık duyar ve ondan korkmamayı öğrenir, çocuklar her gün kırlarda koşmalı, zıplamalı ve oynamalıdır, sık sık düşüp kendini yaralasa bile kendi kendine ayağa kalkmayı öğrenir, vücudu yara içinde bile olsa mutlu olacaktır. Rousseau, insan hayatının en önemli döneminin doğumdan 12 yaşına kadar olan dönem olduğunu ve bu dönemde edinilen yanlış, kötü davranışların ileriki yaşlarda hiçbir şekilde yok edilemeyeceğini belirtmiştir(Rousseau, 1762: Akt. Akagündüz,2005). Günümüzden yaklaşık 250 yıl önce kaleme alınmış bu eserle çocuk eğitimi hakkında öne sürülen fikirler günümüz dünyasında da kabul görmüş, ancak hâlâ uygulamasında aksaklıklar görülen temel eğitim prensipleridir. Bugün hâlâ okul öncesi eğitim ve çevre eğitimi olguları tartışılmakta ve geliştirilmeye çalışılmaktadır. Oysa 250 yıl önce Rousseau önemle çocuğun doğada, doğayla iç içe eğitilmesi gerektiğini savunmuştur.

Pestalozzi; en iyi eğitimcilerin anneler olduğunu vurgulayarak çocuğun gelişimini izleyerek uygun eğitimin verilmesi gerektiğini öne sürmüştür. Pestalozzi' ye göre, doğa ile çocuğun eğitimi arasında mükemmel bir uyum vardır. Çocuğun doğada elde ettiği duyuşal deneyimler yardımıyla çocukta var olan potansiyel özellikler gelişmektedir(Oktay, 2000).

Froebel, çocuğun bir birey olduğunun altını çizmiş ve bireyin ihtiyaçlarına ve haklarına saygı duyulması gerektiğini, çocuğun eğitiminde masal, müzik, dans, eğlence ve oyunun önemini, çocuğun çevresini kendi deneyimleri ile keşfetmesi gerektiğini, çocuğun bütünlüğünün önemli olduğunu, doğuştan gelen ve sonradan kazanılan özelliklerin bir bütün olarak kabul edilmesi gerektiğini, doğa ile uyumlu bir eğitim verilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Froebel çocuğun doğayla çevrelenmiş bir ortamda eğitilmesi gerektiğini savunmuştur(Oktay, 2000).Bu doğrultuda Froebel, 1840 yılında Almanya'da ilk anaokulunu açmış ve bu okulu "Kindergarten(Çocuk Bahçesi)" olarak adlandırmıştır. Froebel' e göre; insanoğlu çevre tarafından uyarıldığı takdirde etkinliğe dönüşen bir güce sahiptir. Bu yüzden çocuklar doğayla iç içe çiçekler, böcekler, kuşlar, ağaçlar ve toprakla temas halinde oyun oynayarak eğitilmelidirler(Başal, 2005b). Froebel' in çocuklar için plânladığı etkinlikler çocukların bir amaç doğrultusunda çalışmalarını ve yaparak öğrenmelerini sağlayan etkinliklerdir. Günümüzde Froebel' in programı pek çok okul öncesi kurumda uygulanmaktadır(Oktay, 2000).

John Dewey ise Rousseau gibi çocuk merkezli program ve çocuk merkezli okul görüşünü ortaya atarak okulda çocuğun bugünün gereklerine hazırlanması gerektiğini öne sürmüştür(Oktay, 2000).

Montessori de Froebel, Rousseau ve Pestalozzi gibi çocuğun yaşına uygun çevrede eğitilmesinin önemini ve çocuğun ruhsal gelişiminin doğal olarak gerçekleşeceğini vurgulamaktadır. Montessori' ye göre çocuğun eğitiminin ilk amacı çocuğu keşfetmek ve onu özgürleştirmektir. Yetişkinler çevreyi ve kendilerini çocuğun ihtiyaçlarına göre ayarlamalı ki çocuğun etrafındaki engeller kalsın ve çocuk için uygun faaliyetler için gerekli ortam hazırlansın. Montessori eğitim sisteminde öğretmen sadece rehberdir. Çocuk özgürdür. Montessori aynı zamanda çocuğun boyutlarına uygun eşyalar kullanılmasını önermiş ve kendi kurduğu yuvada böyle eşyalar kullanmıştır. Montessori de Rousseau gibi çocukların doğada eğitilmesi gerektiğinin,

çocukların doğal ortamlarda serbest bırakılması gerektiğinin, doya doya koşup, eğlenip, yaşayarak öğrenmeleri gerektiğinin önemini vurgulamıştır (Montessori, 1997). Montessori okulların bahçeleri, tarlaları, hayvanlarının bulunması gerektiğini söylemiş ve bunların çocuklara sağlayacağı yararları şöyle açıklamıştır: çocuklar canlı varlıkların gelişimlerini gözlemlediklerinde bitki ve hayvanlara gösterdiği ilgi ve özen artar; toprağa atılan bir tohumun çimlenmesini bekleyen ve gözleyen çocuk sabırlı olmayı öğrenir ve beklemeye alışır; çocukların bitki ve hayvanlarla ilgilenmesi onların bu canlılara karşı sevgi, sempati ve güven duymasını sağlar; bitki ve hayvanların bakımını üstlenen çocuk onların yaşamının kendisine bağlı olduğunu kavrar ve çocuk kendi kendini eğiterek öngörüye sahip olur(Akyüz, 1979, Akt. Başal, 2005a).

Piaget, çocukların yetişkinlerin minyatürü olmadıklarını öne sürmüştü ve çocuğun gelişimi üzerine çalışmalar yapmıştır. Piaget, çocuğun zihinsel gelişiminin çevreyle etkileşim içinde olduğu gerçeğini temel alarak Zihinsel Gelişim Dönemlerini tanımlamıştır: duyu-hareket dönemi (0-2 yaş), işlem öncesi dönem (2-7 yaş), somut işlemler dönemi (6-12 yaş), soyut işlemler dönemi (12 yaş üstü) (Oktay, 2000).

Vygotsky sosyal deneyimlerin düşünceyi şekillendirdiğini, sosyal yapılandırmada dilin önemli olduğunu, insanlara ait tüm yüksek zihinsel işlemlerin insanların içinde bulunduğu sosyal ve kültürel çevreden kaynaklandığını, işbirliği ile öğrenmenin önemini vurgulamıştır(Oktay, 2000)

Çocuğun eğitimi ile ilgili düşünceler ve araştırmalar çoğaldıkça bu dönem eğitimi önem kazanmıştır. Böylelikle okul öncesi eğitim veren kurumlar açılmaya başlamıştır. İlk uygulama 1767' de Fransa' da Oberlin tarafından açılan "çocuk sığınma evi"dir(Tos, 2001).

Çalışmalar geliştikçe, mevcut sosyal ve ekonomik durumların çerçevesinde okul öncesi eğitim kurumları tüm dünyaya yayılmış ve çoğalmıştır. Önceleri savaş ortamında çocukların korunmasına yönelik ya da fabrikalarda çalışan annelerin çocuklarının korunup kollanması amacıyla açılan anaokulları giderek eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelmiş ve bu sayede hem kurum hem de öğrenci sayısı artmıştır. Her kurum farklı eğitim görüşlerini benimsemiş, bazıları ise sentez yapmışlardır. Montessori okulları, Pestalozzi okulları gibi okullar açılmıştır. Günümüzde de Avrupa ülkelerinde

bazı okullar bu isimler altında toplanmakta ve belirli eğitim görüşüne uygun eğitim vermeye çalışmaktadırlar.

1.5. Araştırmanın Amacı ve Önemi

1.5.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma ile; Türkiye, Kanada, Amerika, İsviçre, Almanya ve Japonya' da uygulanan okul öncesi eğitim programları incelenmeye çalışılmış ve bu ülkelerin okul öncesi eğitim programı içeriklerinde yer alan çevre eğitimi etkinliklerinin amaçları ve konuları belirlenerek Türkiye' nin okul öncesi eğitim programında yer alan değişik etkinliklerin içerisinde serpiştirilmiş olan çevre eğitime yönelik konuların amaç ve işleyişiyle karşılaştırılmaya çalışılmıştır.

1.5.2. Araştırmanın Önemi

Her geçen gün giderek artan ve önem kazanan çevre ve çevre sorunlarının önlenmesi ve onarılmasında eğitim, diğer ekonomik, sosyolojik, hukukî ve politik olguların paralelinde en önemli görülen ve üzerinde durulan etmen olmaktadır. Yaşanılan ve yaşanılmakta olan sorunlar karşısında başta Birleşmiş Milletler Örgütü olmak üzere pek çok uluslar arası ve ulusal, yerel resmî ve gönüllü örgütler bu sorunlarla ve doğabilecek diğer sorunlarla savaşmada eğitim faaliyetlerine büyük önem vermektedirler.

Gerek Birleşmiş Milletler gerek diğer kurum ve kuruluşlar eğitim-öğretim plânlarında çevre için eğitimin amaçları ve kapsamını değerlendirmekte ve uygulamadaki esasların belirlenmesinde ülkelere yol göstermeye çalışmaktadırlar.

Uluslar arası, ulusal, bölgesel ve yerel resmî ve gönüllü kuruluşlar yaptıkları araştırma ve çalışmalar ile çevre için eğitim olgusunu geliştirmeye, yapılabilecek uygulamaları belirlemeye ve bunları uluslar arası çapta yaymaya çalışmaktadırlar.

Genel olarak çevre bilincinin geliştirilmesi, doğa ve doğa olaylarını tanıma ve duyarlılık geliştirmeyi, sürdürülebilir kalkınma için gerekli olan çevre ahlâkını oluşturmayı amaçlayan çevre eğitiminin çocuklara küçük yaşlardan itibaren verilmesi gerekliliği yapılan araştırmalar ve konferanslar sonucunda ortaya çıkmış olan bir gerçektir. Çocuklar ileriki yaşamlarını etkileyecek tutum ve davranışları yaşamlarının ilk yıllarında edindiklerinden dolayı çevre duyarlılığı ve bilinci kazanımları da bu yaşlarında

yani okul öncesi dönemlerinde gerçekleşir. Bu nedenledir ki, çevre için eğitim okul öncesi dönemden başlamalıdır.

1.5.3. Sınırlılıklar

Bu araştırma için adı geçen ülkelerin Eğitim Bakanlıkları tarafından hazırlanan okul öncesi eğitim programlarına ulaşılmaya çalışılmıştır. Her ülkenin eğitim sistemlerinin farklılığından ve okul öncesi eğitimdeki esnek uygulamalarından dolayı bakanlıklar tarafından hazırlanmış ayrıntılı bir programın olmaması, bu araştırmanın en önemli sınırlılıklarındandır. Ayrıca, Almanya' da okul öncesi eğitimi plânlayan hiçbir resmî programın bulunmaması, genellikle okul öncesi eğitim programlarının ilgili kurumlar tarafından geliştiriliyor olmasından dolayı sadece bir çevre okulunun programının ele alınması bir başka sınırlama olmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM VE ÜLKELERİN EĞİTİM PROGRAMLARI

2.1. Yöntem

Bu araştırmada betimsel yöntem kullanılmıştır. Özellikle Batı Avrupa ve Amerika gibi gelişmiş ülkelerin okul öncesi eğitim programları tarama yöntemi ile elde edilmiştir. Programlar betimsel olarak incelenmiş ve çevre eğitimi açısından Türkiye’ de uygulanmakta olan okul öncesi eğitim programı ile benzerlik ve farklılıkları belirlenmeye çalışılmıştır.

Bu araştırma için öncelikle Kanada, Amerika, İsviçre, Almanya, Japonya ve Türkiye’ nin okul öncesi eğitim programları araştırılmıştır. Eğitim programları ülkelerin ve Millî Eğitim Bakanlıklarının ilgili kurumlarının internet sitelerinden bulunmuştur. Merkezî eğitim sistemine sahip olan Türkiye ve Japonya’ da Millî Eğitim Bakanlıkları tarafından hazırlanmış okul öncesi eğitim programları ilgili bakanlıkların internet sitelerinden bulunmuştur. Kanada, Amerika ve İsviçre’de; okul öncesi eğitim programları ülkelerin bakanlıkları tarafından değil, eyalet sistemine sahip olduklarından ilgili eyaletin eğitimden sorumlu kurumları tarafından hazırlanmıştır. Kanada’ da Ontario, Amerika’ da New York eyaleti ve İsviçre’ de Wallis kantonu seçilerek bunların okul öncesi eğitim programları ilgili kurumların internet sitelerinden bulunmuştur. Almanya’ da okul öncesi eğitime yönelik hiçbir kaynak programın düzenlenmemiş olmasından dolayı örnek olarak Flensburg’ da faaliyet gösteren bir doğa okulunun genel programı alınmıştır. Programların okul öncesi eğitime yönelik genel bilgi içeren bölümleri ile çevre eğitime yönelik amaçlar, hedefler ve uygulamalar seçilerek Türkçe çevirisi yapılmıştır. Daha sonra her bir ülkenin okul öncesi programı Türkiye’ nin okul öncesi eğitim programı ile karşılaştırılmaya çalışılmıştır.

2.2. Türkiye

2.2.1. Türkiye’ de Okul Öncesi Eğitim

Türkiye’ de okul öncesi eğitime yönelik açılan ilk kurumlar Fatih döneminde açılan “Sıbyan Mektepleri”dir. 1913 yılında çıkarılan Tedrisat-ı İptidaiye Kanunu Muvakkatı ile sübyan mekteplerinin ilköğretime bağlı oldukları belirtilmiştir. 1915 yılında anaokullarına yönelik bir nizamname yayımlanmış ve anaokullarının ilkokullara bağlı

veya bağımsız olarak açılması öngörülmüştür. Yine 1915 yılında İstanbul’ da Ana Öğretmen Okulu açılmış, fakat 1919 yılında ihtiyaç duyulandan fazla öğretmen yetiştirdiği gerekçesi ile kapatılmıştır. 1927-1928 yıllarında açılan Ana Öğretmen Okulu 1930-1931 yıllarında kapatılarak İstanbul Kız Öğretmen Okulu’ na nakledilmiş, bu okul da 1933 yılında kapatılmıştır. 1940 yılında bütçesi elverişli illerde, fabrikalarda çalışan annelere yardım amacı ile anaokulu yönetmeliği illere bildirilmiş fakat bu yönetmelik 1945 yılına kadar sadece özel anaokulu açmak isteyenler için rehber olmuştur(Kantarcioglu, 1992).

1954 yılında yayımlanan anaokulları yönetmeliği okul öncesi eğitimin anlamını ve önemini geniş anlamda belirtmiştir. 1960’ ta yayımlanan Türkiye Millî Eğitim Komisyonu Raporunun okul öncesi bölümünde okul öncesi eğitimin çocukların ilköğretim yaşından önce iyi gelişmeleri ve ilköğretime hazırlanmaları açısından önemli olduğu belirtilmiştir. 1961 yılında çıkarılan 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu’ nun altıncı maddesinde okul öncesi eğitim kurumları ilköğretimin isteğe bağlı olanlar bölümünde yer almıştır. Aynı kanunun 13. maddesinde ise okul öncesi kurumlarında mecburî ilköğretim yaşına gelmemiş çocukların eğitileceği kaydedilmiştir(Kantarcioglu, 1992).

Millî eğitim Bakanlığı tarafından 1973’ te yayımlanan Millî Eğitim Temel Kanunu eğitim sistemini bir bütün olarak ele almıştır. Buna göre okul öncesi eğitim, ilköğretim, orta ve yüksek öğretim örgün eğitimin kapsamındadır. Kanunun 19. maddesinde okul öncesi eğitimin zorunlu ilköğrenim çağına gelmemiş çocukların eğitimini kapsadığı belirtilmektedir(M.E.B., 1973).

Türkiye’ de 1960 yılından itibaren açılan resmî ve özel okul öncesi eğitim kurumlarının artması ile okul öncesi dönemde okullaşma oranı giderek artmasına rağmen yurt dışındaki ülkelere bakıldığında bu oranın günümüzde hâlâ oldukça düşük olduğu görülmektedir. Tablo-1’ de 2004-2005 eğitim öğretim yılı okul öncesi eğitim istatistiği verilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı daha önce yürürlükte olan yönetmelik ve programları geliştirip değiştirerek 2002 yılında 36-72 aylık çocuklar için okul öncesi eğitim programı ve okul öncesi eğitim kurumları yönetmeliğini yayımlamıştır.

TABLO-1: 2004-2005 Eğitim- öğretim yılı okul öncesi eğitim istatistik bilgileri (Okul Öncesi 2005 İstatistik)

OKULÖNCESİ EĞİTİMDE OKUL / SINIF, ÖĞRENCİ ve ÖĞRETMEN SAYISI (2004 - 2005 Öğretim Yılı)							
EĞİTİM KURUMU <i>Educational Institutions</i>	OKUL / SINIF SAYISI <i>School / Classroom</i>	ÖĞRENCİ SAYISI <i>Enrollment</i>			ÖĞRETMEN SAYISI <i>Teacher</i>		
		TOPLAM <i>Total</i>	ERKEK <i>Male</i>	KIZ <i>Female</i>	TOPLAM <i>Total</i>	ERKEK <i>Male</i>	KADIN <i>Female</i>
OKULÖNCESİ EĞİTİMİ TOPLAMI <i>Total of Pre-primary Education</i>	16.016	434.771	226.965	207.806	22.030	1.180	20.850
ANAOKULU ve ANASINIFI TOPLAMI (Resmî+Özel) <i>Total of Kindergartens and Nursery-classes (Public & Private)</i>	14.411	392.603	204.836	187.767	16.784	740	16.044
ANAOKULLARI TOPLAMI (Resmî+Özel) <i>Total of Kindergartens (Public & Private)</i>	865	60.481	31.956	28.525	3.409	154	3.255
BAĞIMSIZ ANAOKULLARI (Resmî) <i>Independent Kindergartens (Public)</i>	539	49.110	25.946	23.164	2.428	143	2.285
BAĞIMSIZ ANAOKULLARI (Özel) <i>Independent Kindergartens (Private)</i>	326	11.371	6.010	5.361	981	11	970

2.2.2. Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları

Türk Millî Eğitiminin genel amacı, Türk milletinin bütün fertlerini,

1. Atatürk İnkılâp ve İlkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin millî, ahlâkî, insanî, manevî ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır(M.E.B.,2002).

2.2.3. Okul Öncesi Eğitimin Amaçları

Okul öncesi eğitimin amaç ve görevleri, Türk Milli Eğitimin Genel Amaçlarına ve Temel İlkelerine uygun olarak;

1) Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak;

2) Onları ilköğretime hazırlamak;

3) Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak;

4) Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır(M.E.B.,2002).

2.2.4. Okul Öncesi Eğitimin Temel İlkeleri

Okul öncesi dönem yaşamın temelidir. Bu dönemde öğrenme hızı çok yüksektir. Her yaş grubunun genel gelişim özellikleri ortaktır; ancak her çocuğun kendine özgü olduğu da unutulmamalıdır.

Okul öncesi eğitim bazı temel ilkelere dayanmaktadır. Bu ilkeler aşağıda verilmektedir.

1. Eğitimde çocuğun ve ailenin etkin katılımını sağlamak esastır.

2. Çocuğa verilen eğitim, onun gereksinimlerine uygun olmak zorundadır.

3. Çocukların gereksinimlerini karşılamak amacıyla demokratik eğitim anlayışına uygun eğitim ortamları hazırlanır.
4. Etkinlikler düzenlenirken çocukların ilgi ve gereksinimlerinin yanı sıra, okulun ve çevrenin olanakları da göz önünde bulundurulur.
5. Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarına gereken önem verilir.
6. Eğitim çocuğun bildiklerinden başlar ve deneyerek öğrenmesine olanak tanır.
7. Oyun çocuklar için en uygun öğrenme yöntemidir.
8. Eğitimde çocuğun, kendine saygı ve güven duyması sağlanır, öz denetim kazandırılır.
9. Çocukla iletişimde, kişiliğini zedeleyici şekilde davranılmaz, baskı ve kısıtlamalara yer verilmez.
10. Okul öncesi dönemde verilen eğitim ile çocukların sevgi, saygı, işbirliği, sorumluluk, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma davranışları geliştirilir.
11. Çocukların bağımsız davranışlar geliştirmesi desteklenir. Yardıma gereksinim duyduğunda yetişkin desteği, rehberliği ve güven verici yakınlığı sağlanır.
12. Çocuğun kendisinin ve başkalarının duygularını fark etmesi desteklenir.
13. Çocukların hayal güçleri , yaratıcı ve eleştirel düşünme becerileri, iletişim kurma ve duygularını anlatabilme davranışları geliştirilir.
14. Okul öncesi eğitimde çocuğun gelişimi ve okul öncesi eğitim programı düzenli olarak değerlendirilir.
15. Programlar hazırlanırken ailelerin ve içinde bulunulan çevrenin özellikleri dikkate alınır(M.E.B.,2002).

2.2.5. 36-72 Aylık Çocuklar İçin Okul Öncesi Eğitim Programı

2.2.5.1. Programın Tanıtımı

Program, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 36-72 aylar arasındaki normal gelişim gösteren çocukların bilişsel, dil, psikomotor, sosyal-duygusal gelişimlerinin desteklenmesi ve özbakım becerilerinin kazandırılmasını esas almaktadır. Yaratıcılık, tüm gelişim alanları ile ilişkili olduğundan ayrıca ele alınmamış, ancak plânlanan tüm etkinliklerde yer alması gerektiği öngörülmüştür(M.E.B.,2002).

2.2.5.2. Programın Özellikleri

1. Program, gelişimsel gereksinimleri karşılayıp gelişim alanlarının birbiri ile dinamik etkileşimini destekleyerek çocuğun bütün gelişim alanlarındaki davranışlarını daha üst düzeye çıkarmayı hedeflemektedir.

2. Programda psikomotor, bilişsel, dil, sosyal ve duygusal gelişim alanlarına ilişkin hedeflere ayrı başlıklar altında yer verilmiştir. Ancak özbakıma yönelik davranışlar bir gelişim alanı olmamakla birlikte bu dönemdeki çocukların mutlaka kazanması gereken temel becerileri kapsadığından ayrı bir başlık altında (özbakım becerileri) yer almıştır.

3. Program, çocukların kendi ilgi alanlarının farkına varmasına, beceriler geliştirmesine, olanak tanımalıdır. Bunun yanı sıra ilgi ve motivasyonları birbirinden farklı olan çocukların bireysel özelliklerinin göz önüne alınmasına da olanak sağlamalıdır.

4. Program, özel eğitime gereksinim duyan çocuklar için de öğretmen tarafından gerekli düzenlemeler yapılarak kullanılır.

5. Öğretmen, eğitimi plânlarken ve uygularken bu programda yer alan hedeflerden uygun olanlarını seçmeli ya da çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek hedefler oluşturmalıdır.

6. Programda verilen örnek "Eğitim Durumları" birkaç etkinliğin birleşmesinden oluşmaktadır. Öğretmen, programını hazırlarken birden fazla etkinliği bir araya getirerek, seçtiği hedeflerin ışığında kendi içinde bütünlüğü olan "Eğitim Durumları" hazırlamalıdır.

7. Etkinlikler, çocuğa yalnızca bilgi kazandırmamalı, onu araştırmaya, incelemeye, denemeye yönlendiren özelliklere sahip olmalıdır. Etkinlikler uygulanırken öğretmen, çocukta ilgi ve merak uyandırmalı, sezdirerek öğrenme ön plâna çıkarılmalıdır.

8. Hedeflerin ve kazanılması beklenen davranışların geliştirilmesinde, hiçbir zaman konu merkezli öğretim benimsenmemelidir.

9. Her hedefin kısa sürede ve bir hedefin her çocuk tarafından aynı sürede kazanılamayacağı dikkate alınarak hedefler yıl içerisinde tekrarlanmalıdır.

10. Öğretmen, eğitim süresi içinde hedef ve davranışların kazanılıp kazanılmadığını sürekli gözlemlemelidir.

11. Öğretmen, her çocuk için gözlediği davranışlar hakkında özel notlar tutmalı, daha sonra bu notları "Davranış Değerlendirme Formları" na kaydetmeli, böylece, çocukların gelişim özellikleri de izlenmiş ve değerlendirilmiş olmalıdır(M.E.B.,2002).

2.2.5.3. Programın Uygulanmasıyla İlgili İlkeler

Bu programın uygulanması sırasında öğretmenlerin dikkat etmesi gereken temel ilkeler aşağıda başlıklar altında verilmektedir(M.E.B.,2002).

2.2.5.3.1. Çocuğun Tanınması

Öğretmen, eğitim sürecini plânlarken, uygularken ve değerlendirirken;

- Çocukların gelişimsel özelliklerini, ilgi ve isteklerini, gereksinimlerini,
- Çocuğun ailesinin ve içinde bulunduğu çevrenin özelliklerini,

dikkate alır(M.E.B.,2002).

2.2.5.3.2. Eğitim Etkinliklerinin Plânlaması

Öğretmen, eğitimi daha nitelikli bir düzeye getirmek için yıllık ve günlük plânlara hazırlanmalıdır. Plânları hazırlarken programda verilen örneklerden yararlanabileceği gibi gereksinime ve çevreye göre değişik plânlara da hazırlanmalıdır.

Verilen örnek eğitim durumları birkaç etkinliğin birleşmesinden oluşmaktadır. Öğretmen, plânını hazırlarken aldığı hedefe uygun olarak birden fazla etkinliği bir araya getirebilir(M.E.B.,2002).

2.2.5.3.3. Eğitim Ortamlarının Düzenlenmesi

Çocuğa eğitim ortamında sunulan olanaklar, hedeflere ulaşılacak nitelikte ve genel eğitim ilkeleri (basitten zora, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi) göz önünde bulundurularak düzenlenmelidir. Eğitim ortamı sınıf içi ile sınırlı kalmamalıdır.

Eğitim ortamı oluşturulurken, çevrede bulunan artık materyallerden, günlük yaşamda kullanılan gerçek materyallerden ve kaynak kişilerden yararlanılmalıdır. Bu amaçla, ailelerin ve toplumun katılımı sağlanmalıdır.

Ortam düzenlenirken; evcilik, fen ve doğa, sanat, blok, kitap, müzik, kukla vb. köşelerin mutlaka bulunması gerektiği unutulmamalı ve değişik etkinliklere uygun yeni köşeler de oluşturulmalıdır.

Düzenlenen eğitim ortamları bireysel ve grup çalışmalarına olanak vermelidir. Ortam, çocuğun kendini güvende hissedeceği şekilde hazırlanmalı ve tehlikelerden uzak olmalıdır(M.E.B.,2002).

2.2.5.3.4. Eğitim Materyallerinin Sağlanması

Öğretmen materyalleri sağlarken bu materyallerin;

- Çok amaçlı olarak (birden fazla etkinlikte) kullanılabilmesine,
- Ucuza mal edilebilmesine,
- Çocukların aktif katılımına olanak sağlayacak özellikte olmasına,
- Yapılandırılmamış olmasına,
- Çocukların ilgisini çekebilecek özellikte olmasına,
- Kolay yıpranmayan sağlam ve çocuklara zarar vermeyecek malzemeden yapılmış olmasına,
- Kullanımının kolay ve pratik olmasına dikkat etmelidir.

Öğretmen ayrıca;

- Materyal hazırlarken (flaşkartlar-resim kartları, model yapımı, kuklalar vb.) çocukların yardımcı olmasına fırsat vermelidir.
- Çocuğun çalışabileceği materyali kendisinin seçebilmesine ve gerektiğinde kendi materyalini kendisinin oluşturmaya olanak sağlamalıdır.

Sınıf ortamında bulundurulacak materyallerin, çocuğun tüm öğrenme ilgilerini ve gereksinimlerini karşılayabilecek nitelikte olmasına özen göstermelidir(M.E.B.,2002).

2.2.5.3.5. Eğitim Etkinliklerinin Uygulanması

- Etkinlikler uygulanırken; çocukların aktif katılımı sağlanarak onların okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte ortak amaç doğrultusunda yönlendirilerek sorumluluk almaları desteklenmelidir.
- Etkinlikler sırasında bireysel çalışmalarla, küçük ve büyük grup çalışmalarına dengeli olarak yer verilmelidir.
- Seçilen etkinlikler çocuğun yaşantılarından yararlanılarak oluşturulmalıdır.
- Etkinlikler, çocukların bildiklerinden ve başarabildiklerinden başlayarak plânlanmalı, bu doğrultuda geliştirilmeli ve zenginleştirilmelidir.

- Etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, gerekli materyallerin sınıf içinde hazır bulundurulması önemlidir.
- Etkinliklerin başlatılmasında ve sürdürülmesinde çocukların etkin katılımları sağlanmalıdır.
- Gün içinde uygulanan birden fazla etkinlik bir bütün oluşturmaldır.

Etkinliklerin uygulanmasında esneklik ilkesi göz önünde bulundurularak çocukların düşünceleri ve tercihleri dikkate alınmalı, onların ilgi ve tercihleri doğrultusunda hareket etmelerine olanak verilmelidir. Öğretmen, plânda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir, sürelerini kısaltıp uzatabilir ya da fırsatı değerlendirerek farklı çalışmalara yer verebilir(M.E.B.,2002).

2.2.6. 36-72 Aylık Çocukların Eğitimleri İçin Belirlenen Hedefler Ve Bu Hedeflere Ulaşmak İçin Kazanılması Beklenen Davranışlar

2.2.6.1. Psikomotor Alan

Hedef 1. Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme

Hedef 2. Farklı büyüklüklerdeki nesnelere çeşitli hareketleri yapabilme

Hedef 3. El ve göz koordinasyonu gerektiren hareketleri yapabilme

Hedef 4. Denge gerektiren hareketleri yapabilme

Hedef 5. Büyük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme

Hedef 6. Küçük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme

(M.E.B.,2002).

2.2.6.2. Sosyal-Duygusal Alan

Hedef 1. Duygularını fark edebilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Duygularını söyleme

2. Duygularının nedenlerini söyleme

3. Duygularının sonuçlarını söyleme

4. Duygularını müzik, dans ve benzeri yollarla ifade etme

Hedef 2. Duygularını kontrol edebilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Olumlu duygu ve düşüncelerini uygun şekilde ortaya koyma
2. Rahatsız edici duygu ve dürtülerini uygun şekilde ortaya koyma
3. Yetişkin denetiminin olmadığı durumlarda da gerektiği gibi davranma
4. Gerekli durumlarda kararlılık gösterme
5. Yeni ve alışılmamış durumlara uyum sağlama

Hedef 3. Kendi kendini güdüleyebilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Kendi isteği ile bir işe başlama
2. Başladığı işi bitirme çabası gösterme

Hedef 4. Başkalarının duygularını fark edebilme

Hedef 5. Canlılara ve farklı özellikte olan kişilere karşı olumlu tavır gösterebilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Canlıların yaşama hakkına özen gösterme
2. İnsanların farklı özelliklerini kabul etme

Hedef 6. Başkalarıyla ilişkilerini yönetebilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Grup etkinliklerine kendi isteği ile katılma
2. Grupta sorumluluk almaya istekli olma
3. Aldığı sorumluluğu yerine getirme
4. Gerektiğinde lideri izleme
5. Gerektiğinde liderliği üstlenme
6. Grup etkinliklerinde grubun görüş ve amaçlarını benimsediğini gösterme
7. Kendine ve başkalarına ait farkındalıkları dikkate alarak çözüm yolları önerme
8. Alınan kararlara bağlı kalma
9. Gerekli durumlarda nezaket sözcüklerini kullanma

Hedef 7. Toplumsal yaşamın nasıl sürdüğünü fark edebilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Toplumda farklı rollere sahip kişiler olduğunu söyleme
2. Aynı kişinin farklı rollerinin olduğunu söyleme
3. Kendi kültürünün belli başlı özelliklerini (misafirperverlik, yardımlaşma, yöresel giysiler, büyüklere saygı, bayramlara ilişkin davranışlar gibi) söyleme
4. Kendi kültürünün dışında farklı kültürler olduğunu söyleme
5. Farklı ülkelerin belli başlı kültürel özelliklerini söyleme

Hedef 8. Atatürk ile ilgili etkinliklere ilgi gösterebilme

Hedef 9. Çevresindeki olgu ve olayların estetik özelliklerini fark edebilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Algıladığı olay ve olguların estetik özelliklerini kendi sözcükleri ile anlatma
2. Çevresindeki olgu ve olayların estetik özellikleriyle ilgili özgün düşüncelerini etkinliklerinde gösterme
3. Başkalarının olgu ve olaylarla ilgili düşünceleri hakkındaki görüşlerini söyleme

Hedef 10. Çevresini estetik bakımdan düzenleyebilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları (kirlilik, düzensizlik, dağınıklık) fark etme
2. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları kendi estetik görüşüne uygun olarak değiştirme.
3. Çevresini düzenlemede farklı yolları deneme.

Hedef 11. Estetik özellikler taşıyan özgün ürünler oluşturabilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Resim, el işi vb. sanat etkinliklerinde özgün ürünler yapma
2. Özgün bir şiir, öykü vb. söyleme

Hedef 12. Çeşitli sanat dallarındaki eserlerin özelliklerini fark edebilme

Hedef 13. Yaşamın iyileştirilmesinde ve korunmasında sorumluluk alabilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Yaşamın sürdürülebilmesi için gerekli olan kaynakları verimli kullanma
2. Günlük yaşamdaki kurallara uyma (görgü, trafik vb.)
3. Canlıların bakımını üstlenme ve koruma(M.E.B., 2002).

2.2.6.3. Bilişsel Alan ve Dil Alanı

Hedef 1. Gözlem yapabilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Değişik durumlarda gözlemlediklerini söyleme (boyut, renk, biçim, işlev, koku, ses, tat vb.)
2. Gözlenen durumlarla ilgili sonuçları söyleme (benzerlikler, farklılıklar, farklı gruplamalar vb.)

Hedef 2. Verilen nesne, durum, olay, sayı ya da sözcükleri hatırlayabilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Bir bütünlük içinde yer alan olay, nesne ya da öğeleri söyleme
2. Verilen nesnelerin içinden eksilen ya da eklenen bir nesnenin adını söyleme
3. Verilen nesne, durum ya da olayı belli bir süre sonra yeniden ifade etme

Hedef 3. Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre eşleştirebilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Verilen nesnelere renklerine göre eşleştirme
2. Verilen nesnelere şekillerine göre eşleştirme
3. Verilen nesnelere boyutlarına göre eşleştirme
4. Verilen nesnelere sayılarına göre eşleştirme
5. Verilen nesnelere miktarlarına göre eşleştirme
6. Verilen nesnelere dokunsal duyumlarına göre eşleştirme
7. Verilen nesnelere kullanım amaçlarına göre eşleştirme
8. Verilen nesnelere kullanım şekillerine göre eşleştirme
9. Verilen nesnelere elde edilmiş şekillerine/yapıldığı malzemelere göre eşleştirme

Hedef 4. Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre gruplayabilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Verilen nesnelere renklerine göre gruplama
2. Verilen nesnelere şekillerine göre gruplama
3. Verilen nesnelere boyutlarına göre gruplama
4. Verilen nesnelere miktarlarına göre gruplama
5. Verilen nesnelere dokunsal duyumlarına göre gruplama
6. Verilen nesnelere kullanım amaçlarına göre gruplama
7. Verilen nesnelere kullanım şekillerine göre gruplama
8. Verilen nesnelere elde edilmiş şekillerine/yapıldığı malzemelere göre gruplama

Hedef 5. Verilen nesne, durum ve olayları çeşitli özelliklerine göre sıralayabilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Verilen nesnelere renk tonlarına göre sıralama
2. Verilen nesnelere boyutlarına göre sıralama
3. Belli sayıdaki nesnelere sayılarına göre sıralama
4. Verilen durum, olay ve canlıları oluşum ya da büyüme aşamalarına göre sıralama

Hedef 6. Verilen nesnelere sayabilme

Hedef 7. Tek basamaklı sayılarla basit toplama ve çıkarma işlemleri yapabilme

Hedef 8. Günlük yaşamda kullanılan belli başlı sembolleri tanıyabilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Gösterilen sembolün anlamını söyleme
2. Verilen açıklamaya uygun sembolü gösterme(sayı, geometrik şekil, logo, trafik işareti vb.)

Hedef 9. Mekânda konum kavramı ile ilgili verilen yönergeleri uygulayabilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Nesnenin mekândaki konumunu doğru olarak söyleme (altında-üstünde, yanında, arasında, ortasında, ötesinde, içinde,dışında, sağında,solunda, yakınında,uzağında vb.)

2. Verilen yönergeye uygun olarak kendisini doğru yere yerleştirme
3. Verilen yönergeye uygun olarak nesneyi doğru yere yerleştirme
4. Bir bütünün parçalarını uygun yerlere yerleştirme

Hedef 10. Zamanla ilgili bazı kavramlar ile belirli etkinlikler arasında ilişki kurabilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Zamanla ilgili kavramları anlamına uygun şekilde kullanma

Hedef 11. Belli durumlarla ve olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkisi kurabilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Verilen bir olayın olası nedenlerini söyleme
2. Verilen bir olayın olası sonuçlarını söyleme

Hedef 12. Verilen bir problem durumunu çözebilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Problemin ne olduğunu söyleme
2. Probleme çeşitli çözüm yolları önerme (söyleme)
3. Çözüm yolları içinden en uygunlarını seçme
4. Seçilen çözüm yollarını deneme
5. Denenen çözüm yollarının geçerli ve geçersiz yanlarını söyleme
6. En uygun çözüm yoluna gerekçeleriyle karar verme

Hedef 13. Çeşitli durumlarda kullanılan sözcüklerin anlamlarını kavrayabilme

Hedef 14. Türkçeyi dil bilgisi kurallarına uygun olarak kullanabilme

Hedef 15. Belli bir nesne, varlık ya da olayı tanımlayabilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Nesne, varlık ya da olayı adlandırma
2. Nesne, varlık ya da olaya ait belli başlı özellikleri söyleme

Hedef 16. Dili etkili bir şekilde kullanabilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Nesne, durum ya da olayı anlaşılır şekilde açıklama

Hedef 17. Sesleri ayırt edebilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Verilen sesin kaynağını söyleme (sesin ait olduğu nesne, varlık, olay vb.)
2. Verilen sesin özelliğini söyleme (ince, kalın, yavaş, benzerlik ve farklılıklar vb.)
3. Verilen sese benzer sesler çıkarma
4. Belirli durumlarda kendi sesini uygun kullanma

Hedef 18. Atatürk'ün yaşamı ve kişiliği ile ilgili özellikleri fark edebilme

Hedef 19. Atatürk'ün Türk Toplumunu için önemini fark edebilme(M.E.B.,2002)

2.2.6.4. Özbakım Becerileri

Hedef 1. Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Uygun giyeceği seçme

Hedef 2. Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri yemekten kaçınma

Hedef 3. Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanma
2. Yiyeceklerin temizliğine dikkat etme
3. İçinde bulunduğu çevreyi temiz tutma

Hedef 4. Sağlıklı yaşayabilmek için dinlenmeyle ilgili davranışları gösterebilme

Hedef 5. Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme

Kazanılması Beklenen Davranışlar

1. Tehlikeli olan durumlara ve kazalara örnek verme
2. Tehlikeli olan durumlardan ve kazalardan kaçınma
3. Herhangi bir tehlike anında yetişkinlerden yardım isteme(M.E.B., 2002).

2.2.7. Yıllık ve Günlük Plânlar

Yıllık plân, bir yıl içinde kazandırılması düşünülen hedefler ve davranışları, ele alınacak kavramları, gezi-gözlem etkinliklerini, özel gün ve haftalara ilişkin etkinlikleri ve etkinliklere aile katılımının nasıl olacağını içerir. Yıllık plânda bir hedefin plâna alınma sıklığına çocukların gelişim özellikleri, ilgileri ve eğitim gereksinimlerine bakılarak karar verilmelidir. Hedef ve hedef davranışların kazanılmasında araç olarak kullanılan konular belirlenirken çocuğu düşünmeye ve araştırmaya yöneltmesine, çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine ve kullanılacak materyalin kolay erişilebilir olmasına dikkat edilmelidir.

Günlük plân, bir gün içinde kazandırılması istenen hedef ve hedef davranışları, gün içinde yapılacak etkinlikleri, eğitim durumlarını ve değerlendirme bölümünü içerir(M.E.B., 2002).

2.2.8. Okul Öncesi Eğitimde Fen ve Doğa Çalışmaları

Okul öncesi eğitim programında belirtilen hedefler ve hedef davranışlar incelendiğinde görülebiliyor ki, okul öncesinde çevre eğitime yer verilmektedir. Bu kapsamdaki eğitimi öğretmenler genel olarak "Fen ve Doğa Çalışmaları" başlığında toplamış olsalar da; çevre eğitime yönelik etkinliklerin sanat, Türkçe Dil, serbest zaman, okuma yazmaya hazırlık, müzik ve oyun etkinlikleri içine serpiştirildiklerini görmekteyiz. Özellikle sanat etkinlikleri kapsamında artık materyallerle çalışma yapılması çocukların geri dönüşüme yönelmelerini sağlamaktadır.

Ek-1' de verilen okul öncesi eğitimi yıllık plân örneği incelendiğinde eğitim kurumlarımız ve öğretmenlerimizin doğal çevre, kültürel ve yapay çevrenin tanıtılmasına, korunmasına yönelik doğru tutum ve davranışların geliştirilmesine ne kadar önem verdikleri görülebilmektedir. Yıllık plân örneğinde her yapılması plânlanan etkinlik konularına yer verilmiştir. Bu konulardan bazıları çevre eğitimi için önemli konular olmaktadır.

2.2.8.1. Aylara Göre Plânlanan Etkinlikler

Genellikle öğretmenler için önemli olan örnek yıllık plânda çevre eğitimi için önemli olan bazı etkinlikler bulunmaktadır. Her ay için farklı olarak

hazırlanmış olan etkinlikler uygulanabilirliği yüksek olmakla birlikte, mevcut alt yapı ve öğretmen yeterliliği de etkinliklerin uygulanabilmesinde en önemli unsur olmaktadır. Şu anda Türkiye’ de okul öncesi eğitiminde çalışan öğretmenlerin hazırlanmış olduğu ay ay Fen ve Doğa Etkinlikleri kapsamında ele almaya çalıştıkları çevre eğitimi konuları aşağıda verilmektedir.

Ekim ayında; Fen ve Doğa Köşesine boy aynası, büyüteç, insan vücudu maketi, baskül, boy ölçme levhası, sıcak-soğuk nesne resimleri; Kitap Köşesine hayvanlarla ilgili dergi ve resimler, çocukların yaşadıkları evlere ait resimler ilâve edilmektedir. Sınıfta belirlenen yerlere market, bakkal, manav, vb. köşeler oluşturulmaktadır. Bu sayede çocukların yaşadıkları çevrelerini tanımaları ve çevrelerindeki olguların işlevlerini anlamaları beklenmektedir. Sanat etkinlikleri kapsamında pet şişeler soba boyası ile boyanıp içine taş doldurularak marakas, büyük kolilerden ev, bahçeden toplanan yapraklarla ağaç maketi yapılmaktadır. Türkçe Dil Etkinliklerinde çocuklarla Hayvanları Koruma Günü, yiyeceklerin yararları ve zamanında yeme, ev-apartman ortamında uyulması gereken kurallar, temizlik ve düzen, sonbahar mevsimi hakkında sohbet edilerek çeşitli hikâyeler okunmaktadır. Fen ve Doğa Etkinliklerinde çocukların boy ve kiloları ölçülerek kaydedilmekte ve saç, göz, ten rengi ve çocuklar arasındaki cinsiyet farklılıkları incelenmektedir. Duyu organlarının işlevlerine yönelik deney yapılmaktadır. Bir ailenin evine gezi düzenlenerek yaşanılan çevrenin tanınması sağlanmaktadır.

Kasım ayında; Kitap Köşesine hayvanlarla ilgili kitaplar ve resimler; Evcilik Köşesine plastik hayvan oyuncakları seti, deprem çantası, ilk yardım malzemesi; Fen ve Doğa Köşesine çocukların evde besledikleri hayvanlar, hayvan resimleri, deniz kabukları, boş akvaryum, kurutulmuş deniz canlıları; Eğitici Oyuncak Köşesine hayvanlarla ilgili puzzle ve legolar ilâve edilmektedir. Sanat Etkinlikleri kapsamında artık materyallerle çalışarak gazete ve dergilerden kesilen hayvan resimleri ile “Hayvanat Bahçesi” ve “Çiftlik” panoları oluşturulmaktadır. Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında Hayvanları Koruma Günü ve hayvanlar, onlara karşı davranışlarımız hakkında sohbet edilmektedir. Hayvanlar ile ilgili şiirler okunmakta, öyküler anlatılmakta, bilmeceler sorulmaktadır. Çocuklardan hayvanlar ile ilgili anılarını anlatmaları istenmektedir. Oyun Etkinliklerinde hayvan taklitlerine yer verilmektedir. Müzik Etkinliklerinde Ali Baba’nın Çiftliği ve Hayvanlar şarkıları

söylenmektedir. Fen ve Doğa Çalışmaları kapsamında; eğer okul kütüphanesi varsa Okul Kütüphanesi gezilerek doğaya ilişkin kitaplar bulunup incelenmektedir. Okul kütüphanesi yoksa bu etkinlik sınıf kitaplığındaki kitaplar üzerine yapılmaktadır. Ayrıca bu etkinlikler sırasında çocuklara kütüphanede uyulması gereken kurallar gösterilerek, çocukların seçtiği kitaplar ödünç alınarak sınıfta okunmaktadır. Sınıfta deprem deneyi ve deprem tatbikatı yapılarak çocuklara depremin ne olduğuna ilişkin bilgi ve deprem anında ve sonrasında yapılması ve yapılmaması gerekenler ile ilgili uyarılar verilmeye çalışılmaktadır. Ayrıca öğretmen tepegöz, projeksiyon, bilgisayar veya videoyla canlıların oluşumlarını ve büyümelerini anlatmakta ve kurutulmuş deniz canlıları, çeşitli bitkiler(kurutulmuş yapraklar, çiçekler gibi) büyüteç ile incelenmeye çalışılmaktadır.

Aralık ayında; Fen ve Doğa Köşesine hayvanların ve yaşadıkları yerlere ait resimleri, sebze- meyve resimleri, et-süt-yumurta-peynir-bal-çikolata resimleri, deneyerek görmeleri ve hissetmelerinin sağlandığı buz ve sıcak su dolu bardak, çaydanlık, odun, kömür, talaş, elektrik sobası, ilkyardım seti; Kitap Köşesine mevsimler ve doğa olayları ile ilgili ansiklopedi, dergi, ısınma araçlarının resimleri; Evcilik Köşesine tarak, tırnak makası, sıvı sabun, şampuan kutuları, kağıt mendil gibi temizlik malzemeleri; Eğitici Oyuncak Köşesine sebze-meyve ile ilgili puzzleler ilâve edilmektedir. Sanat etkinlikleri kapsamında artık materyallerle ayçekirdeğinden ayçiçeği, plastik bardak ile horoz, yumurta kabukları ve örgü yünleri ile civciv, pamuklarla kardan adam yapılmaktadır. Türkçe Dil etkinlikleri kapsamında tepegöz, projeksiyon, bilgisayar veya video yardımıyla hayvanlar ve yaşadıkları yerler, sağlıklı olma, sağlıklı kişinin özellikleri, sağlık merkezine yapılan gezi, diş sağlığı, günler ve dün-bugün-yarın kavramları hakkında sohbet edilmekte, hikâyeler anlatılmaktadır. Okuma yazmaya hazırlık çalışmaları kapsamında yıl, gece-gündüz kavramları pekiştirilmektedir. Fen ve Doğa Çalışmaları kapsamında maddenin halleri ile ilgili deneyler yapılmaktadır. Gece-gündüz oluşumu deneyle gösterilmekte, soğuk-ılık-sıcak ve yumuşak-sert kavramları duyu yolu ile algılanmakta, insan vücudu maketi incelenerek çocukların kendi vücutlarını incelemeleri sağlanmaktadır. Isınma araçları ve yakıtlar incelenmektedir. Bir sağlık merkezine gezi düzenlenmektedir. Doğa gözlemleri yapılmaktadır. Çevre ve hava

şartlarına bağılı olarak Hayvanat Bahçesi, Çiftlik, Balık-Tavuk Üretim Çiftliğı gibi yerlere geziler düzenlenmektedir.

Ocak ayında; Evcilik Köşesine bere, atkı, eldiven konmaktadır. Türkçe dil etkinliklerinde sağılıklı insanın özellikleri ve dengeli beslenme, sağılıklı olmak için yapılması gerekenler hakkında sohbet edilmektedir. Fen ve Doğa çalışmalarında ışık veren nesnelere, enerji kaynaklarını gösteren kitap, dergi ve resimler incelenmektedir. Enerji tasarrufundan söz edilerek önemi vurgulanmaktadır. Çocukların boy ve kiloları ölçülerek kaydedilmektedir.

Şubat ayında; Kitap Köşesine bahçe ve bitki türleri ile ilgili kitaplar ve resimler; Evcilik Köşesine meyveler, bisküviler, mevsimlere göre giysiler; Fen ve Doğa Köşesine bahçıvan seti, bütün-yarım sebze ve meyveler yerleştirilmektedir. Sanat etkinliklerinde artık materyallerle çalışarak kalem yongası, makarna, çikolata kağıtlarından çiçek, koliler ve parça kumaşlardan "bahçeli ev", örgü yünlerinden örümcek ağı yapılmaktadır. Fen ve Doğa çalışmaları kapsamında tepegöz, projeksiyon, bilgisayar veya video yardımıyla bebeğın büyüme aşamaları gösterilip anlatılmakta, toprak çeşitleri ve tohum çeşitleri incelenerek toprağa tohum ekme etkinlikleri yapılmaktadır.

Mart ayında; Kitap Köşesine "Doğamız" dergisi, trafik kuralları ile ilgili afişler; Evcilik Köşesine plastik direksiyon, oyuncak taşıtlar; Fen ve Doğa Köşesine ulaşım ve taşıtlarla ilgili resimli kartlar, çam kozalakları, ağaç kabukları, yapraklar, boş saksılar ilâve edilmektedir. Artık materyallerle çalışma kapsamında patlamış mısırdan bahar dalı, koli-kutulardan taşıt modelleri, midye kabukları, deniz taşları gibi malzemelerle deniz feneri, çam kozalaklarının soba boyası ile boyanmasıyla mobiller yapılmaktadır. Türkçe dil etkinlikleri kapsamında kendimiz ve çevremiz için zararlı alışkanlıklar, ulaşım araçları ve özellikleri, trafik kuralları, ormanın yararları, ormanın korunması için yapılması gerekenler, trafik polisinin yaptığı işler hakkında sohbet edilerek hikâyeler anlatılmaktadır. Fen ve Doğa çalışmaları kapsamında grupça ağaç dikilerek çevredeki ağaç, çiçek, toprak incelenmekte; çocuklarla seçtikleri çeşitli tohumlar çimlendirilerek saksıya ekilmekte ve bakımı çocuklar tarafından yapılmaktadır. Çocuklarla birlikte yaprak koleksiyonu

oluşturulmakta, trafik eğitim pistine gezi düzenlenerek görevliden bilgi alınmaktadır.

Nisan ayında; Kitap Köşesine Doğamız, Sağlığım, Toplumsal Yaşam dergileri, pişen ve pişmeden yenen sebze resimleri, gezi broşürleri, Türkiye haritası, kendi kültürümüze ve başka kültürlere ait resimler, doğa olayları ile ilgili ansiklopedi ve resimler; Fen ve Doğa Köşesine mevsimler ve sebzelerle ilgili resimler, büyük bir ağaç modeli, salata malzemeleri; Evcilik Köşesine baharlık giysiler, oyuncak sebze-meyve, tencere, kepçe, tabak, yöresel giysiler ilave edilir. Sınıfa sağlık ile ilgili afişler asılmaktadır. Türkçe Dil etkinliklerinde ilkbaharın belirtileri, piknik, Sağlık Haftası, sağlıklı olmak için yapılması gerekenler, sebzelerin yararları, ülkemizin tarihî ve doğal güzellikleri, suyun canlılar için önemi, suyun zararları, doğa olayları ve korunmak için yapılması gerekenler hakkında sohbet edilerek hikâyeler anlatılmakta ve çocuklar yaşadıkları doğa olaylarını anlatmaktadırlar. Müzik etkinlikleri kapsamında Küçük Fidan, Yağmur Yağıyor, Kirlere Doğru, Kuş Sesleri gibi şarkılar söylenmektedir. Okuma yazmaya hazırlık çalışmalarında ilkbahar mevsimi, bitkiler, sebze-meyvelerin özellikleri konularında çalışma yapılmaktadır. Fen ve Doğa çalışmalarında Türkiye haritası incelenerek gidilen yerler ve yaşadığımız şehir belirlenmekte ve çeşitli özellikleri tanıtılmaktadır. Gezi broşürleri incelenerek doğal ve tarihî çevre bakımından önemli turistik yerler hakkında bilgi edinilmektedir. Büyük boyutlu ağaç ve meyve-sebze resimleri ile nerede yetiştikleri (toprak altında-üstünde) belirlenmektedir. Tepegöz, projeksiyon, bilgisayar veya videoyla yağmurun oluşumu anlatılarak yağmur deneyi yapılmaktadır. Resimlerden farklı ülkelerin kültürel özellikleri, konuşulan dil, davranışlar gözlenmekte ve hakkında sohbet edilmektedir. Sınıfta birlikte salata yapılarak yenmektedir.

Mayıs ayında; Kitap Köşesine Fen Bilimleri ansiklopedisi, uzay ile ilgili resimler, ısınma ve aydınlatma araçları ile ilgili resimler, yaz mevsimi ve tarihî eserlerle ilgili resimler; Fen ve Doğa Köşesine küre, dürbün, bebek resimleri, mevsim şeridi, odun, kömür, talaş, gaz yağı; Eğitici Oyuncak Köşesine gökyüzü ve gezegenlerle ilgili puzzleler, meyve-sebze, mevsimler ve giysiler ile ilgili yapbozlar ilâve edilmektedir. Türkçe dil etkinlikleri kapsamında gökyüzünde görülenler, uzay, dürbün, teleskop, trafik kuralları, kazalar, mevsimler ve özellikleri, ay-yıldız,

güneş, güneşin yarar ve zararları, günün bölümleri, müze ve tarihî eserler hakkında sohbet edilerek hikâyeler anlatılmaktadır. Fen ve Doğa çalışmaları kapsamında dürbün ve büyüteç incelenmekte, küre yardımıyla gece-gündüz deneyi yapılmakta, güneşin ısı ve ışık kaynağı olduğunu gösteren deney yapılmaktadır. Tepegöz, projeksiyon, bilgisayar veya video yardımı ile bebeğin anne karnından itibaren gelişim evreleri gösterilmektedir.

Haziran ayında; Kitap Köşesine deniz canlıları, deniz ve balık adam resimleri; Fen ve Doğa Köşesine deniz kabukları, kum, deniz taşları, çevre ve hava kirliliğini gösteren etrafına çöp atan insan resimleri, temiz-kirli çevre resimleri ilâve edilmektedir. Türkçe dil etkinlikleri kapsamında denizden elde edilen besinler ve yararları, çevre-hava-okul-deniz kirliliği, sınıf ve evin temizliği, çöp ve çöpün oluşumu, çöpün zararları, çöplerin temizlenmesi, dinazor, hayvan türlerinin yok olmaması için yapılması gerekenler hakkında sohbet edilerek hikâyeler anlatılmaktadır. Fen ve Doğa çalışmaları kapsamında sınıf içindeki çiçeklerin bakımı yapılır, yakın çevre temizlik açısından incelenip, öneriler getirilerek bu önerilere yönelik uygulamalar yapılmaktadır. Piknik yapılarak çevrede görülen canlılar hakkında sohbet edilmektedir. Piknik alanı temizlik açısından incelenerek, çevre kirliliğinin sebepleri, sonuçları ve nasıl önlenebileceği konusunda sohbet edilmektedir. Gezi sonunda görülenlerle ilgili resim çalışması yapılmaktadır. 14-18 Haziran Çevre koruma Haftası nedeniyle haziran ayında çevre ve çevre koruma konularına önem verilerek çevre bilincinin oluşmasına çalışılmaktadır.

2.3. Kanada

2.3.1. Kanada' da Okul Sisteminin Organizasyonu

Kanada eğitim sistemi 13 eyaletteki değişik organizasyonu ile federal bir yapıya sahiptir. Tüm Kanada 'da zorunlu eğitim öğretim 6-16 yaş arasını kapsamaktadır. Sadece New Brunswick' de zorunlu eğitim 18 yaşına kadardır.

Kanada okul sistemi toplu bir okul sistemidir ve hiçbir şekilde değişik okul formları ayırımına sahip değildir. 10. sınıftan sonra farklı bir eğitim uygulaması başlar. Bu eğitim uygulamasına göre, öğrenciler yüksek eğitim veya meslekî biçimlenme yoluna gitmektedir.

Kanada'da eğitim üniversiteye kadar ücretsizdir. Her eyalet kendi okullarının maddî sorumluluğunu yüklenmektedir.

Her eyalette, okul öncesi ve anaokulu programlarının en az 1 yılı ilköğretime hazırlık programıdır. Günde ortalama 2-3 saatlik dersler yapılmaktadır.

Prens Edward Adası dışında tüm Kanada' da okul öncesi eğitim isteğe bağlıdır. Buna rağmen; 1992-93 kayıtlarına göre, okul öncesi eğitime 5 yaş genelinde katılım %91'dir. Diğer eyaletlerde 5 yaşındakiler ilkokul bünyesinde bulunmayan okullarda eğitim görürken, Prens Edward Adasında anaokulları ilkokulun bir parçasıdır. Quebec, Ontario ve Manitoba' da okul öncesi eğitim 4 yaştan başlamaktadır. Ontario'da 2,5-5 yaş arası çocuklar burada bulunan özel okullarda eğitim görebilmektedir(Klieme, 2003).

2.3.2. Ontario Anaokulu Programı-1998

1998 Anaokulu programı, Kanada Ontario' da yayınlanan ilk resmî programdır. Bu programın amacı, çocukların erken yıllarında öğrenmeye karşı geliştirecekleri olumlu tutumların, onların ileriki okul yıllarındaki öğrenmelerinin temelini oluşturmak olarak belirtilmiştir.

Anaokulu dönemi boyunca öğrenciler öğrenme yeteneklerini, kişisel gelişimlerini, başkalarıyla iletişimlerini ve gelecekte topluma katılımlarını etkileyecek çeşitli önemli yetenekleri, bilgiyi ve tutumları kazanırlar. Çocuklar için okul ile ilk deneyimlerinin olumlu olması çok önemlidir. Çocukların anaokulundaki öğrenmeleri, okur-yazarlık yeteneğini geliştirme (teknoloji ve bilgisayar okur-yazarlığı dahil), matematik yeteneği ve fen yeteneğinin gelişimi için temel oluşturarak daha sonraki sınıflarda başarılı öğrenme deneyimleri için onları hazırlamaktadır.

Ontario Anaokulu programı; çocukların bilgi temellerine genişletmelerine, kavramlar oluşturmalarına, olumlu öğrenme tutumları kazanmalarını ve çeşitli alanlarda yetenek ve hünelerinin geliştirmeye yardımcı olmak üzere planlanmıştır.

Bu program birçok öğrenme beklentisine cevap vermeye çalışılmaktadır. Bunlar, çocukların okur-yazarlık, matematik ve fen bilgi ve hünelerinin gelişimi ile ilgilidir. Çocukların bu beklentileri karşılamaını sağlamak için; öğrenme fırsatları verilerek, çocukların sebep-sonuç ilişkisi kurma, yaratıcı düşünme, sorgulama becerilerinin gelişimini arttırmalıdır. Bu hünelerinin gelişiminde; somut nesnelere yaparak öğrenme

deneyimleri gibi çocukları soyut kavramları öğrenmeye hazırlayan problem çözme ve kritik düşünme gerektiren deneyimler temel oluşturur. Plânlanmış aktiviteler çocukları araştırmaya, sorgulamaya, varsayımda bulunmaya, gayret etmeye, analiz etmeye ve yansıtmaya teşvik etmeli ve yardımcı olmalıdır.

Her çocuğun entelektüel, fiziksel, sosyal, duygusal ve yaratıcı yönleri birbirleriyle ilişkilidir. Çocuğun tüm bu yönlerini belirginleştirmek için program aynı zamanda müzik, drama ve dil aktiviteleriyle kendini ifade etme ve kendini keşfetme olanaklarını sağlamaktadır. Onlara göre ; çocuklar en iyi aktiviteler yoluyla öğrenirler. Bu nedenle bütün okul deneyimleri; güvenlik, dış mekan oyunları, davranış, sınıf dışı geziler ve okul konserleri-gösterilerinde rol alma aktivitelerini içeren öğrenme beklentilerinin karşılanmasına yöneliktir.

Ontario Anaokulu programı çevre için eğitime yönelik bir çok etkinliğe sahiptir. Çevre eğitime yönelik etkinlikler Fen ve Teknoloji konusu içinde yer almakla beraber, Kişisel ve Sosyal Gelişim başlığı altında bulunan alt başlıklar içinde de yer almaktadır. Ontario Anaokulu programı Kişisel ve Sosyal Gelişim konusu içinde "Çevre Farkındalığı" başlığını kullanarak çocukların eğitiminde çevre eğitime önemi vurgulamaya çalışmaktadır.

2.3.2.1.Ontario Anaokulu Programında Öğrenme Beklentilerinin Amacı

2.3.2.1.1. Fen ve Teknoloji

2.3.2.1.1.1. Genel Amaçlar

Anaokulunun sonunda çocuklar;

- Araştırma ve deney yapmak için merak ve ilgi gösterecekler;
- Doğaya karşı anlayış ve özen gösterecekler ;
- Bazı genel nesnelerin karakteristik özellikleri ve fonksiyonlarının farkında olacaklar;
- Plânlama ve organize olmanın stratejilerini anlayacaklar;
- Teknolojinin bazı genel formlarını tanıyacaklar ve kullanacaklar.

2.3.2.1.1.2. Özel Alanlardaki Beklentiler

2.3.2.1.1.2.1. Araştırma Ve Deney Yapma

Anaokulunun sonunda çocuklar;

- Bazı doğal olayları kendi gözlemlerine dayanarak tarif edecekler. Örneğin; tohumların gelişimi, tohumların açılması, sonbaharda yaprakların dökülmesi gibi.
- Canlı ve cansız nesnelere arasındaki farkları anlatacaklar. Örneğin; hayvanlar büyürler ve güneş, su ve yiyeceğe ihtiyaçları vardır ama kayaların yoktur ve büyümmezler gibi.
- Yanlarındaki doğal çevreyi tarif edecekler. Örneğin; göller, ağaçlar, hayvanların yuvaları gibi.
- Doğadaki şekilleri ve döngüleri teşhis edecekler. Örneğin; çiçekteki taç yaprağın şekli, bir kelebeğin yaşam döngüsü gibi.
- Doğal nesnelere bazı karakteristik özelliklerini tarif edecekler ve bunlarla bağlantılı bazı temel kavramları anlayacaklar. Örneğin; ıslak-kuru, kum, su, yapraklar gibi.
- Evde ve okulda bulunan bazı nesnelere görevlerini tarif edecekler. Örneğin; araç-gereçler, pişirme aletleri, oyuncaklar gibi.
- Tanıdık araç-gereçlerin oyuncakların kullandıkları enerji kaynaklarını teşhis edecekler. Örneğin; elektrik, rüzgar, piller gibi.
- Basit makinelerle deney yapacaklar. Örneğin; musluk, eğik düzlem, misket gibi.
- Belirli bir plân yapacaklar. Örneğin; eğik düzlem elde etmek için önce bir kule yapacağım gibi. Plânın basamaklarını tarif edecekler ve plânı uygulayacaklar.
- Sonuçlar veya verilerle ilgili uygun gözlemler yapacaklar. Örneğin; bir görevin zorluğu veya stratejinin etkiliği üzerine yorum gibi.

2.3.2.1.2. Kişisel Ve Sosyal Gelişim

2.3.2.1.2.1. Genel Amaçlar

Bu konuda bir çok kişisel ve sosyal gelişim beklentisinin yanı sıra öğrenciler hem doğal hem de insan yapımı çevrelere karşı farkındalık göstereceklerdir.

2.3.2.1.2.2. Sağlık Ve Fiziksel Aktivite Beklentileri

Anaokulunun sonunda öğrenciler;

- Vücut bölümlerini isimlendirecek ve onların görevleri ile ilgili konuşacaklar. Örneğin; gözler, dişler, kulaklar gibi.
- Besleyici gıdaları teşhis edecekler. Örneğin; sağlıklı yiyecekler gibi.
- Havaya uygun kıyafet seçecekler. Örneğin; yağmurluk, palto, bot gibi.
- Uygun kişisel hijyen uygulayacaklar. Örneğin; ellerini yıkamak gibi.
- Temel güvenlik kurallarını öğrenecekler ve uygulayacaklar. Örneğin; okul otobüsü, trafik, elektrikli aletlerin kuralları gibi.
- Vücuda zararlı olan maddeleri tanıyacaklar. Örneğin; uyuşturucu, temizlik maddeleri gibi.

2.3.2.1.2.3. Çevre Farkındalığı

Anaokulunun sonunda öğrenciler;

- Dünya ile ilgili merak ve hayret duygularını ifade edecekler.
- Farklı hava koşullarını ve insanların bu hava koşullarına adapte olma yollarını tarif edecekler. Örneğin; yazın ince giysiler giyerek, kışın evde kalorifer yakarak.
- Bölgelerindeki tanıdık coğrafik oluşumları, araştırarak ve tarif edecekler. Örneğin; göller, çayırlar, ormanlar, ufak göller gibi.
- Doğal çevreyi insanların kullanma şekillerini öğrenecekler. Örneğin; insanlar gölleri yüzmek, tekneyle dolaşmak, balık tutmak için ve su kaynağı olarak kullanırlar; tarlalar sebze –meyve yetiştirmek için kullanılır gibi.
- Toplumlarındaki özel yerleri ve binaları tanıyacaklar ve görevlerini tarif edecekler. Örneğin; parklar, mağazalar, hastane, kütüphane gibi.
- Belirli olaylar ve aktivitelerin zamanla ilişkileri hakkında konuşacaklar. Örneğin; yemekler, okul günü, sınıf rutini, yatma zamanı gibi.
- Günlük yaşamlarındaki şekilleri ve döngüleri teşhis edecekler. Örneğin; havadaki değişimler, günlük veya haftalık olaylar, sınıf rutini, su döngüsü gibi.

- Her yıl olan olayları teşhis edecekler. Örneğin; doğum günleri, tatiller gibi.
- Toplumda diğerlerine yardım eden insanları tanıyacaklar ve ne yaptıklarını anlatacaklar. Örneğin; doktor, tezgâhtar, itfaiyeci, polis memuru, postacı gibi (The Kindergarten Program-1998).

2.4. Amerika

Okul öncesi eğitim kurumları Federal İş Bulma Teşkilatı' nın 1933' te desteklemeye başlamasından önce gönüllü gruplar veya mahalle sakinleri tarafından organize edilen kurumlardır. 1933' ten sonra tüm ülkede federal yardımlarla okul öncesi eğitim kurumları açılmıştır. 2. Dünya Savaşı ile beraber anaokulu sayısında artış olmuş ve 1950 yılından itibaren eyaletler okul yönetimlerini anaokulu açmaları konusunda yetkilendirmişler ve eyalet fonları ile desteklemeye başlamışlardır.

Anaokulları 4 – 6 yaş çocuklarına yarım gün eğitim vermektedirler. Okumayı öğretmemekle birlikte, çocukların ilköğretim birinci sınıfın diğer alanlarına hazırlanmasına yardımcı olmaktadırlar. Kitap ve dergilere karşı ilgi uyandırmak, sohbet ederek konuşma eğitimi vermek, saymak, takvim ve kitaplardaki sayıları inceleyerek sayı bilgisi edindirmek, el işi ve resim işi uygulamaları yapmak, el – göz koordinasyonu geliştirme çalışmaları, sağlık kurallarının öğretilmesi ve uyulması, vatandaşlık eğitimi önem verilen konular arasında bulunmaktadır(Tos, 2001).

Eyaletler, bünyelerinde oluşturdukları Eğitim Departmanları ve Eyalet Üniversitelerinin koordine çalışması ile uygun eğitim programları hazırlar ve uygulanmasını sağlamaktadırlar. Her eyalette eğitim farklı olmasına rağmen temelde eyaletler, birçok ortak noktaya sahiptirler. Aşağıda New York Eyaleti Eğitim Departmanı ve New York Eyalet Üniversitesinin ortaklaşa hazırladıkları ve 1998 yılında yayımladıkları " Okul Öncesi Plânlama Rehberi " verilmiştir.

2.4.1. New York Okul Öncesi Eğitim Plânı

Bu program, okul öncesi eğitimde çalışanlara ve uygulayanlara rehberlik amacı ile hazırlanmıştır. Program, New York Eyalet Üniversitesi İdare Heyeti Üyelerinin " 1992 Erken Çocukluk Politikası Bildirgesi" nde açıkladıkları beklentileri karşılayacak ve çocukların Eyalet standartlarına erişebilmelerini sağlayacak şekilde hazırlanmaya çalışılmıştır.

New York Eyalet Üniversitesi İdare Heyetinin doğum öncesinden 9 yaşa kadar süren dönemi erken çocukluk dönemi olarak tanımlamıştır ve

- Geniş ve gelişimlerine uygun erken çocukluk servisleri ve eğitim programları sağlanması,
- Çocuğun bir bütün olarak gelişmesi ve öğrenmesi için disiplinlerarası ve bütünleşmiş yaklaşımlar sağlanması,
- Sağlık, beslenme ve ebeveynlik becerilerinin kazanımı ve eğitiminin gerçekleştirilmesi,
- Tüm çocuklara eşitlik ve çocuklara risk altına alan güç, ırkçılık ve diğer oluşumların etkilerini yok etme olanağının sağlanması,
- Yaşam boyu öğrenme becerisini kazandırılması görüşlerini önemsemiştir.

New York Okul Öncesi Planlama Rehberi; yüksek kaliteli bir okul öncesi programın özellikleri ve beklentilerini önemle belirtmekte ve eyaletin daha ileri öğrenme standartlarında çocukların daha başarılı olabilmesinin, okul öncesi eğitim seviyesinde alınacak kaliteli eğitimle sağlanabileceğini belirtmektedir.

New York Okul Öncesi Eğitim Programında çevre eğitime yönelik etkinlikler Fen Programı içinde yer almaktadır. Bunun yanı sıra; New York Eyaletinde uygulanmakta olan ve tüm eğitim basamakları için özel düzenlenmiş olan "Matematik, Fen ve Teknoloji İçin Öğrenme Standartları" (Ek-2) içinde yer alan Standart-1' de "Fen" başlığı altında Fiziksel Ortam ve Canlı Çevre konuları içinde çevre eğitime yönelik etkinlikler bulunmaktadır.

2.4.1.1. Eğitim Programı ve Öğrenim

New York eyaletindeki eğitimciler, yüksek öğrenim standartlarının başarılabilesini kuvvetlendirecek eğitim programı ve öğrenim stratejileri geliştirmişlerdir. Bir okul öncesi programında, bu stratejiler çocukların hâlihazırda bildiklerinin yanı sıra nasıl geliştikleri ve öğrendiklerini ; neyi bilmeleri ve ne yapabilmeleri gerektiği fikrini temel almaktadır. Plânlama öğrenmenin eğlenceli, interaktif, disiplinlerarası ve bağlantılı olduğunu vurgulamaktadır. Aynı zamanda bireysel ve grup ihtiyaçları, aktif ve sakin zamanlar, öğretmen yönlendirmeli ve öğrencinin seçtiği aktiviteler arasında bir denge oluşmasını sağlamaktadır.

2.4.1.2. Öğrenen Merkezli Ortamın Düzenlenmesi

Sınıf ortamında oluşturulan fiziksel ve duygusal hava, yetişkinin öğrenme beklentilerini ve öğrenmeyi destekleyen mesajlarını vermektedir. Ortam çocuklar için davet edici ve sevimli bir şekilde plânlanır, gerektiğinde değiştirilir.

Öğretmen ortamı düzenlediğinde çocuklara neyin beklendiğini ve neye değer verildiği hakkında belirgin ve somut mesajlar gönderir; belirli nesnelere ve araç gereci dahil ederek öğrenmeyi artırır; eğitim programı ve yönlendirmeleri destekler ve genişletir; topluluk hissi yaratır; estetik olarak haz veren bir ortam oluşur ve gruptaki çocukların güvenliğine ve sağlığına dikkat eder.

2.4.1.3. Sınıf Düzenlemesi ve Öğretmenin Rolü

Öğretmen gruptaki her çocukla ilgili bilgi toplamakla yükümlüdür. Ev ziyaretleri, ailelerle söyleşiler, diğer bakım hizmeti veren kişi ve kurumlardan bilgi alma ve okulun ilk haftalarında yapılan gözlemler her bir çocuk hakkında değerli bilgiler sağlar. Öğretmenler bu bilgileri çocukların algılayışının üzerine kurulan ve onlara yeni hüner ve kavramlar oluşturmaları için olanaklar sağlayan dengeli bir eğitim programı geliştirmek üzere kullanırlar.

Çocuklar okula başlamadan çok önce bile farklı ortamların farklı davranış şekilleri gerektirdiğini öğrenirler. Öğretmenler sınıflarını düzenlediklerinde ve öğrenme mekanlarını ayarladıklarında, bu tür önceki öğrenmelerin üzerine eklemeler yaparlar. Sınıfları çocukları her bölümde beklenen etkileşimleri ve davranışları anlamalarını sağlayacak şekilde düzenlerler.

2.4.1.3.1. New York Eyaleti Anaokulu Fen Programı

Okul öncesi çocukları nesnelere, insanlar ve diğer canlılarla etkileşime geçtikçe çevrelerindeki nesnelere fiziksel özellikleri dahil doğa ile ilgili bilgiler öğrenirler. Okul öncesi düzeyinde fen içeriğinin çoğunluğu New York Eyaletinin matematik, fen ve teknoloji için hazırladığı standartlardan 1 ve 7. standartlara göre düşünülebilmektedir. Mart 1996' da yayımlanan "Matematik, Fen Ve Teknoloji için Öğrenme Standartları", New York Eyalet Eğitim Departmanı ve bir çok eğitimci ve üniversite görevlisi tarafından eğitim geçmişi, yetenekleri, ilgi alanları, gelişim düzeyleri ne olursa olsun tüm öğrencilere yönelik olarak hazırlanmıştır(Ek-2). Örneğin; Standart-1 çocuklardan

bilimsel sorgulama ve ortaya soru atma, cevapları araştırma, ve sonuç geliştirme yeteneği istemekte; Standart-7' de ise öğrencilerden düşünme yetilerini ve bilgilerini gerçek hayattaki problemlere uygulamalarını istemektedir. Okul öncesi öğretmenleri yaptıkları etkinliklerle Fen içeriklerinde 1. ve 7. standartlara erişmek üzere eğitim vermektedirler. Ayrıca öğretmenler, çocukların deneyimlerini geliştirecek ortamlar sağlayarak çocuklara gözlemediklerini ve öğrendiklerini gösterebilecek beceriler kazanmalarını sağlamaktadırlar.

Çocuklar neden, nasıl, ne zaman ve nerede gibi bir çok sorunun cevabını bilmek isterler. Yetişkinlerin çocukların doğa ile ilgili sorularına verdikleri cevaplar ve öğretmen ve çocuklar arasındaki iletişimin içeriği aşağıdaki gibi olması New York Anaokulu Plânlama Rehberi' nde belirtilmiştir:

- Sınıfta çeşitli doğal malzeme (su, kum, kir, çamur), bitki ve sınıf hayvanı gibi canlılar bulundurmak,
- Okul bahçesinde, yakın çevrede ve oyun alanında günlük zaman plânlamak, ve çocukların olayları fark etmeleri, soru sormaları, ve gördükleri hakkında yorum yapmaya teşvik etmek,
- Her çocuğa farklı renkte iplik vererek yürüyüş sırasında onlardan benzer renkteki nesnelere bulmalarını sağlamak veya bir kuş yuvası fotoğrafı göstererek yürüyüş sırasında bu yuvanın benzerini bulmalarını sağlamak,
- Gözlem için destek örneğin; dürbün, vs. sağlamak ve kavanoz, plastik torba, vb. toplamak,
- Her bir çocuğa bir çok giriş kapısı sağlayan büyüme ve değişim gibi geniş konular seçmek, bir çocuğun sorusuna veya ilgisine ve yılın zamanına göre aktiviteler düzenlemek,
- Çocukların aşağıdakiler yapmasını gerektiren aktivitelerle çocukları meşgul etmek:
 - * Doğumlarındaki boyları ve kilolarıyla şimdiki boyları ve kilolarını karşılaştırmak,
 - * Bir sınıf evcil hayvanını gözlemlemek ve gözlemlerini çizmek veya aktarmak,
 - * Sınıftaki tavşana verilen yem miktarını dikkatle izlemek ve ne kadarının yendiğini kontrol etmek. Birkaç gün boyunca gözlemlerini bir tabloya

kaydettikten sonra çocuklar her gün ne kadar yemek verilmesi gerektiğini söyleyebilecekler,

- * Bir nergis, zambak ya da lâle gibi bir bitkinin büyümesini tablolastırmak , bunun için başlangıçtan çiçek verdiği güne kadar gövde uzunluğunu ölçüp kaydetmek,
- * Bir kurbağa veya kelebeğin yumurtadan yetişkinliğe kadar üç basit yaşam basamağını gözlemek ve sözle veya resimle tarif etmek,
- * İpek böceğindeki değişimleri bir kitaptaki fotoğrafları veya resimleri gözleyip eleştirmek,
- * Evcil hayvanın büyümek ve sağlıklı yaşam sürmek için nelere ihtiyaç duyduğunun farkına varmak: yemek, su, bakımını üstlenen bir insan,
- * Çocukların büyümek ve sağlıklı yaşam sürmek için nelere ihtiyaç duyduğunun farkına varmak: yemek, giysi, ev, ebeveyn, bakıcı,
- * İnsanların, evcil hayvanların ve diğer canlıların yaşamlarını sürdürmeleri için gerekli olan şeylerin farklarını ve benzerliklerini tarif etmek,
- * Yorucu, hareketli bir oyun ile hızlanan kalp atışı ve nefes alma arasındaki ilişkiyi araştırmak.

Yukarıda gerçekleştirilmeye çalışılan etkinlikler aracılığıyla sınıf ortamında gözlem, tartışma, söyleşi gibi aktiviteler yoluyla öğrenilenlerin gerçek yaşamda uygulanması sağlanır. Çocuklar zıtlıkları (sıcak/soğuk, gündüz/gece, ıslak/kuru) bulmaya veya bir şeyi veya insanları karşılaştırmaya ("Tıpkı anneanneme benziyorsun. O da gözlük takıyor") bayılır. Çocuklar sınıftaki nesnelere kullandıkça; ağırlık, renk, doku, sertlik, parlaklık, transparanlık ve yansıtıcılık gibi fiziksel özellikleri keşfederler. Çocuklar uzay ve hareket ile ilgili düşünceler oluşturur ve gözden geçirirler. Çocuklar aynı zamanda sınıf rutininin düzenini, gün ve geceyi, mevsimleri yaşadıkça dijital saatteki sayıları okumaya başlamalarından çok önce zaman kavramını geliştirirler. Bu tür deneyimler bir şeyin olmasının ne kadar zaman alacağını algılamalarının yanı sıra tahmin edebilme ve sık tekrarlanan olaylarla ilgili genişleyen bilgilerine katkıda bulunur. Çocuklar bu bilgilerini gerçek yaşam problemlerinin çözümünde kullanırlar.

Örneğin;

- * Bir sınıf hayvanına sağlanan yemek, giyim, barınma ve sevgi ile ailelerin çocuklarına sağladıkları arasındaki farkları ve benzerlikleri tarif ederler,

- * Yemek, giyim ve barınak kaynağının doğa olduğunu ve insanların ihtiyaçları ve birbirlerine ve doğaya bağımlı olduğunu fark ederler,
 - * Öğlen yemeği ile okul günü bitimi arasındaki olayları tahmin ederler,
 - * Nisan ayının 3. haftasında paltoya ihtiyaçları olup olmadığına karar verirler
- (The State Education Department & The University of The State Of New York, 1998).

2.5. İsviçre

2.5.1. Okul Öncesi Eğitimde Yapılaşma ve Okul Öncesi Eğitim

1830 yılında Viagenf ve Lousanne, Zürih' te küçük çocuk enstitüleri kurulması fikrini geliştirmişlerdir. İlk başlarda terk edilen küçük çocukları kapsayan bu enstitüler daha sonra sosyal ve hristiyan motivasyonu ile çocuk bakım evlerine dönüşmüştür. 1845' te Zürih' te ilk anaokulu açılmıştır. 1873' de St. Galens' de ilk çocuk bakıcıları enstitüsü kurulmuş ve Froebel' in pedagojik uygulaması başlatılmıştır. Bu durum 20. yüzyılın ortalarına kadar tüm ülkeye yayılmıştır. Pedagojik eğitim sosyal eğitimin önünde gelmekteydi. Daha sonraları İsviçre' deki eğitim uygulamalarında kantonlar bazında değişiklikler gözlenmiş ve J. Dewey' in metodu benimsenerek kişisel aktivite, özgüven, yaratıcılıkla çocukları hedefe götürme görevi öngörülmüştür. Böylece çocukların bireysel ihtiyaçları, oyuna katılım, oyun geliştirme, kişisel aktivitelerini kendi yorumlarıyla uygulayabilme olanakları esas alınmıştır. Bugüne kadar bu görüş daha da geliştirilerek uygulanmaya çalışılmış ve anaokulu ve temel okul birbirleriyle kaynaştırılmaya çalışılmıştır.

Zaman içinde, 1977' den itibaren kantonlardaki enstitüler çıkarılan yasalarla devletin okul öncesi eğitimle ilgili görevlerini üstlenmiş ve bununla, kantonlardaki birçok anaokulu zorunlu okullarla yasal düzlemde birleşmiştir.

Okul öncesi eğitim 1960' ların sonunda yasal düzenlemelerden sonra zorunlu eğitime entegre olmuştur(Schweizer Beitrag für die Datenbank..., 2001).

İsviçre' de birçok kantonda çocuklar devlet okuluna gitmeden önce en az bir yıllık okul öncesi eğitime tabî tutulmaktadır. Bu eğitim, bazı kantonlarda 2 ya da 3 yıl da olabilmektedir. Daha önceleri okul öncesi eğitime katılım serbestti ve birkaç özel çocuk yuvası bulunmaktaydı. Ancak şu anda bazı kantonların kilise çevreleri ve kantona özgü anlayış sebebiyle 2 yıllık okul öncesi eğitimin zorunlu olmasını istenmemektedir. Ancak bazı kantonlar zorunlu okul öncesi eğitim süresini arttırma çabasını göstermiştir.

Örneğin; 22.03.1999' da LU(Lucerne) kantonu 1 yıllık zorunlu okul öncesi eğitimi 2 yıllık süreye çıkarmıştır. Ancak bu durum diğer kantonlarca pek uygun görülmemiş ve hâlâ bu konu üzerinde tartışma sürmektedir.

2.5.2.İsviçre' de Okul Öncesi Eğitimde Değişik Uygulama Tipleri

2.5.2.1. Anaokulları (Kindergarten)

Anaokullarında 1845' te Zürih'te ilk Almanca konuşulan anaokulu kurulduğundan beri Froebel' in anaokulu görüşü önem kazanmıştır. Anaokulu etkinliklerinde özgür oyun ön plâna çıkması okul öncesi sınırlandırılmayı ortadan kaldırır ve oyunun öne çıkması, modern anaokulunun da temelini atmış ve ilk açılan okul öncesi enstitülerinde de etkili olmuştur.

80' li yıllardan sonra tüm İsviçre' de okul öncesi eğitim ile ilgili tüm kurumlarda yukarıdaki anlayış kabul edilmiş ve oyun yoluyla sosyalleşme ve sosyal rekabetin çocuklarda önemli gelişim sağladığı kabul edilmiştir.

2.5.2.2. Ecole Infantine (Infant Schools)

Ecole infantine, Batı İsviçre' de, Fransızca konuşulan kantonlarda kurulan 3-6 yaş arası çocuklara eğitim veren anaokullardır.

Ecole Infantine birkaç sene öncesine kadar okuldan ayrı olarak düşünülüyordu. Çünkü okul öncesi çocuk enstitülerin amacının pedagojik ve didaktik konsepti farklıydı. 1992 yılından itibaren yeni anaokulunun çerçeve amacı sadece bilimsel gelişim ve okula başlarken yapılan hazırlığın görünümünü vurguluyordu. 80' li yılların ortalarından itibaren İsviçre, okul ve anaokulunu birbirine yakınlaştırmaya başlamıştır. Ecole Infantine kurumları da anaokulu ile ilköğretimi birbirine yakınlaştırmaya çalışan kurumlardır. Bu kurumlarda Montessori, Claparède ve Piaget' nin pedagojik görüşleri temel alınmaktadır.

2.5.2.3. Scuola Dell' infanzia

Scuola Dell' infanzia, İsviçre' de İtalyanca konuşulan kantonlarda eğitim veren anaokullardır. Bu okullar çeşitli ağırlık noktalarına sahiptir: Froebel' in özgün oyunları, Montessori' nin değişik materyalleri ve çocuk odaklı pedagojisi ve Agazzi kardeşlerin belirli didaktik prensip ve materyallerine uyulmakta ve kullanılmaktadır.

2.5.2.4. Aile Merkezli Çocuk Bakımı

Okul öncesi yaşındaki çocuklara tam gün bakım olanağı sunulmaktadır. Bu kurumlar günlük bakımın yanı sıra olanağı kısıtlı ailelere çocuk bakım hizmeti sunan yegâne kurumlardır. Bu kurumların yanı sıra özel oyun grupları, ve anaokulları mevcuttur ki, burada çocuklar sadece kısa bir zaman diliminde bulunabilirler. Bu kurumlarda çalışan günlük anneler ortalama 1-5 çocuğa bakabilirler.

2.5.2.4.1. Krippeler (Day Nurseries)

Krippeler okul öncesi çocukların tam gün bakımını üstlenen kurumlardır. Çalışma günleri pazartesi- cuma arası, 06:30- 18:30 arasındadır. Bazıları bütün bir sene açıktır.

2.5.2.4.2. Günlük anneler (Day-care Mothers)

Uzun süreden beri diğer ailelerin çocuklarına küçük bir ücret karşılığı bakarlar. Bunlar 70' li yıllardan itibaren bir dernek altında organize olmuşlardır. Dernek, en alt düzeyde eğitimi ve eğitimde kendini geliştirmeyi ve en az finansal ödemeyi garanti etmektedir.

Bugün İsviçre' de 3500' den fazla anaokulu bulunmaktadır. Bu okullara ortalama 156.000 çocuk gitmektedir. Bunun yanı sıra 900' den fazla day nurseries (kreş) bulunmaktadır.

Çocuklar ortalama 1 yıl 9 aylarını anaokulunda geçirirler; haftada yaklaşık 18-22 saat eğitim görürler; ortalama anaokulu sınıf mevcudu 18 çocuktur; anaokuluna devam eden çocukların %26' sı yabancı uyrukludur (Pre-school Level).

2.5.3. İsviçre Wallis Kantonu İçin Anaokulu Öğretim Programı

Aşağıda İsviçre Wallis kantonunun kullandığı okul öncesi eğitim programı verilmeye çalışılacaktır.

Haziran 2001' de yayımlanan okul öncesi eğitim plânı Bern Kantonunda hazırlanmıştır. Plân, Almanca konuşulan merkezi İsviçre' nin eğitim plânı olarak kullanılmaktadır.

Anaokulu ve ilkokul uzun süreden beri ayrı ayrı işlediğinden iki tür öğrenme kültürü gelişmiştir:

- Anaokulu- hayatın, oyunun ve tecrübelerin alanı,

- Okul- öğrenmenin ve başarının alanı.

Zaman içinde anaokulu ile ilkokulun ilk sınıflarının öğretim ve öğrenme biçimleri birbirine yaklaştırmaya başlamıştır. Tabii ki her iki uygulama birlikte çalışmayı öngörmüş, fakat bu her zaman uyumlu bir birliktelik sağlayamamıştır. Olumlu yaşananların yanı sıra çocuklar bazen uygulamalarda zorluklarla karşılaşmıştır.

Anaokulu-ilkokul geçişinde bu nedenle öğrenme konsepti ve yeni amaçlar hedeflenmiştir: Oyunla öğrenme- öğrenirken oyun.

2.5.3.1. Sınıfların Heterojenliği

Değişik ailelerden ve karma kültür çevrelerinden gelen öğrencilerin geleneksel değerlerde sağlayacağı uyum daima sorgulanmıştır.

Öğretim elemanları çocukların insanî davranışlarını, gelişimlerini değişik ifade edilen yeteneklerini göz önünde bulundurmaya zorundadırlar.

2.5.3.1.2. Kişiliğin Geliştirilmesi

Toplumun değişimi ve bununla birlikte çocukların çevresinin değişmesi yeni bir eğitim-öğretim anlayışını zorunlu kılmaktadır. Öğretim personelinde beklenen oldukça fazla olup, yukarıda sayılan eğitim anlayışının doğrultusunda kendilerini profesyonel davranış biçimiyle geliştirmeleri gerekliliği gerçeği ortadadır.

Anaokulları ne bağlayıcı bir materyal plânına ne de zorunlu bir öğretim amacına sahiptir. Bu da oldukça güç bir durum ortaya çıkarmaktadır. Zamansal bir çalışma metodunun arzulanması profesyonel uygulama açısından oldukça önemlidir.

2.5.3.1.3. Öğretim Programı

Öğretim programı çocukların gereksinimlerine odaklanmış ve heterojen sınıfları temel ölçü olarak almıştır.

Pedagojik ve mantıksal temel kurallarda gelişim durumlarını sağlayan öğrenme ve öğretme kültürü tanımlanmıştır. Bununla, çocukların okuldaki öğrenimlerinin temelini atacak özdeneyimlerin anaokulunun mantıksal yapısından kaynaklandığı bir gerçektir.

İlkokulda olduğu gibi anaokulunun görevi çocukların özgüvenini, sosyal davranışlarını ve maddesel yetisini geliştirmektedir.

Öğretim programı içinde çevre eğitime yönelik etkinlikler pek çok konu içine serpiştirilmiş olmakla birlikte özellikle “Maddî Güvenin Amacı ve Uygulamaları” ana başlığı altında materyallerle deney yapmak, kültürel deneyimler kazanmak ve doğa olaylarının gerçeğini kavramak ve onları konuşturmak konuları ile önem kazanmaktadır.

2.5.3.2. Yönlendirici Fikirler ve Amaçlar

2.5.3.2.1. Giriş

Öğretim plânının amacı, her türlü insanî değişikliğe rağmen 4 ile 7 yaş arası öğrencilere odaklanmıştır:

- Her türlü zihinsel algı kapasitesine hitap etmektedir. Sınıflandırmalarla, bütünü tanınmasıyla ve çeşitli ön bilgiler ağının kurulmasıyla bu ön çalışma yapılır.
- Bu çalışma sürekli artan ciddi bir koordinasyon çalışmasıyla mümkündür.
- Düşünce ve ön bilgilerin ayrıştırılmasıyla kavramlar ve kelime hazinesi dil gelişmesini sağlar. Cümle yapıları gittikçe karmaşık hale gelir. Dil alıcıya daha anlaşılır biçimde iletilir ve düşünceye anlam katar.
- Düşüncenin gelişimiyle ilişkilerin tanınmasında, anlanmasında, problemlerin kavranmasında ve çözülmesinde önemli adımlar atılır.
- Dilsel tanımlamaların ve duyguların ön bilgilerinin ayrıştırılması duygularla birlikte daha bilinen bir çevre oluşturur.
- Sosyal gelişimde özellikle aynı konumdaki insanlarla girilen ilişkideki yetenekler ayrışır. İlişki ve iletişim olanakları birlikte çalışma, kural bilinci, çelişkilerin çözülmesindeki yetenek yeni gruplandırmaları gerektirir.
- Amaç çok yüksek tutulursa çocuk başarısız olabilir. Eğitici amacını öyle bir hedeflemeli ki, bir sonraki uygulamaya uyum sağlamak için her bir çocuk katkıda bulunabilsin.

2.5.3.2.2. Özgüvene Yönlendirici Düşünceler

Özgüven, kendi kendinden sorumlu olmak ve buna bağlı olarak davranmak anlamına gelen yetenektir.

Anaokulunda gerekli olan görüşler;

- Öğrenciler yaşadıkları çevreyi daha iyi anlamalı ve kavramalıdır,

- Çeşitli davranış olanaklarının yardımıyla oyun ve deneylerle bedenlerini tanırlar ve farklı bir vücut şeması ortaya çıkarırlar,
- Farklı deneyimlerini kelimelerle ifade ederler,
- Bedenlerinin tanımlanması için kavramlar geliştirirler,
- Çocuklar karar vermeyi ve sorumluluk almayı öğrenirler.

2.5.3.2.3. Tanımlama Yeteneğinin Geliştirilmesi

Amaçlar;

- Vücutta, sesle deney yapmak ve şekillendirmek
- Hareketlerle, seslerle ve müzikle hayvanları, insanları, nesnelere tanımak
- Mimik ve jestlerle oyun ve ayna oyunları
- Duygularını ve yaşadıklarını hareketlerle, dille, müzikle ve taklitle ifade etmek.

2.5.3.2.4. Özgüvenli Davranış ve Özgüvenin Geliştirilmesi

Çocuk verilen görevle ve kendisine sunulanlarla kendi kendine yetmeyi ve değişik deneyimler kazanarak problemleri çözmeyi ve bilgi edinmeyi öğrenir. Böylece zaman içinde özgüveni artar.

Günlük davranışlarında temizlik, çamaşır yıkama, yemek pişirme, dikiş, evcil hayvanlarla ilgilenmek ve bahçede çalışmak gibi davranışlarda bulunurlar.

2.5.3.3. Sosyal Güvenin Amacı ve Uygulamaları

Sosyal güven toplumda yaşama, sorumlulukların bilincinde olarak davranma yeteneğidir.

2.5.3.3.1. Değer Verilen Davranışların Bilincinde Olmak ve Onları Oluşturmak

Çocukların toplumda değer verilen davranışları kazanmaları teşvik edilmelidir. Burada amaç; çocuğun toplu bir çevre ve dil kültürü geliştirmesini; kuralların ihlâlinde uyarmasını; gücü, çevrenin yok edilmesini, savaşı, açlığı, ırkçılığı ve terörü sorgulamasını sağlamaktır.

2.5.3.4. Maddi Güvenin Amacı ve Uygulamaları

Çocuklar dil, teknik, nesnelere, tabiat ve kültür olayları hakkında bilgilerini geliştirirler. Öğrenmenin içeriği çocukların hayatın kendi gerçeği ile olan ilişkisinde

saklıdır. Meraklı, sorgulayan ve öğrenmeye istekli davranışları desteklenir ve bunlara cevaplar ve çözümler üretmeleri sağlanır.

Öğrenmeyi öğrenirler. Öğrenileni araştırma yaparak ve geliştirerek problemleri ve olayların birbirleriyle olan ilişkilerini tanırlar. Tabiat olaylarını gerçekte yaşarlar ve onları temalaştırırlar.

2.5.3.4.1. Materyallerle Deneyler Yapmak ve Bunları Uygulamak

Materyaller ve hammadde ile elde edilen esaslı, temel tecrübeler çevreyle düşünsel ve duygusal bir iletişim sağlarlar, ve çevredeki birçok oluşumların kavranmasını sağlarlar. Çocuklar günlük yaşantılarında deneysel ve maddesel üretim olanaklarına sınırlı miktarda sahiptirler. Anaokulları değişik ve sınırsız materyaller sunarak çocuğun çevreyi, doğayı, bedenini, diğer canlıları tanımmasını sağlar.

Çocuklara özellikle doğadan ve günlük çevrelerinden toplanan çok yönlü malzemelerin sunulmasıyla onların çevrelerindeki ve doğadaki canlıları, nesnelere tanımasını sağlar.

2.5.3.4.2. Kültürel Deneyimler Kazanmak

İnsanlar kendilerini biçimlendiren ve hayatlarına anlam kazandıran kültürel çevrede yaşarlar. Anaokulunda çocuklar değişik insanlarla karşılaşır ve burada kendilerinin ve yabancıların yaşam biçimlerini görürler.

Amaçlar;

- Kendilerinin ve yabancıların gelenek ve göreneklerini tanımak,
- Çok yakın çevrelerine odaklanmak,
- Trafikte doğru davranmayı öğrenmek,
- Çalışan insanları işlerinde görmek,
- Sanatsal ifadelerle giden yolu bulmak,
- Basın tecrübeleri geliştirmek,
- Ailelerin işyerlerini, postane, istasyon, tekstil fabrikası, çiftlik gibi yerleri ziyaret etmek,
- Akustik ve optik sinyallerle oynamak,
- Müze, atölye, sinema, tiyatro ve sirkelere gitmek.

2.5.3.4.3. Doğa Olaylarının Gerçeğini Kavramak ve Onları Konulaştırmak

İnsanlar doğa ve doğa olaylarından etkilenirler ve onlara bağımlı yaşarlar. Çocuklar doğayı büyük bir ilgiyle keşfeder ve tanırlar. Bunu yaparken doğadaki ilişkileri anlamaya ve onları sınıflandırmaya başlarlar. Onlar, geliştikleri oranda doğa için sorumluluk duymayı öğrenirler.

Anaokulunda çocuklar doğa olayları ile karşı karşıya kalırlar. Çocuklar doğanın saygı ve sorumlulukla vurgulanmış çevresini öğrenirler.

Genel amaçlar;

- Mevsim değişikliklerini özümseyerek ciddiye almak ve tanımak,
- Hayvanları ve bitkileri kendi yaşam ortamlarında gözlemlemek ve bunların birbirleriyle olan ilişkileri kavramak,
- Her bir hayvan ve bitkinin sorumluluğunu taşımak,
- Canlıların gelişimlerini birlikte yaşamak, tanımlamak.

Uygulama;

- Yerküre, hava, su, ateş, tahta, taş, çimen, kumun her yönüyle bilincine varmak,
- Çocuk bahçesinin çevresinde, ormanda, çayır ve çimende gezintiler yapmak,
- Hayvanat bahçesi, müze, ve bahçeleri ziyaret etmek,
- Çocuk bahçesindeki çiçekleri sulamak, hayvanları okşamak, onları beslemek,
- Çiçek türlerini, meyveleri, sebzeleri tanımak ve bunları karşılaştırmak,
- Hayvanların birlikteliklerini ve dış görünüşlerindeki farklılıkları ve davranışları tanımak,
- Doğal malzemeler toplamak, bunları düzenlemek, tanımlamak ve karşılaştırmak
- Bir değişimi takip etmek; tohumun ekilmesi, yumurtadan civciv çıkması, kozadaki tırtılın kelebeğe dönüşmesi, larvadan kurbağa oluşması.
- Havayı gözlemlemek ve tanımlamak,

- Yayınlarla, resimlerle, elektronik malzemelerle, hayvanlar ve bitkiler hakkında bilgilerimizi arttırmak,
- Doğadaki değişimleri mıknatıslar, büyüteçler, aynalar, ışık kaynaklarıyla gözlemlemek ve yaşamak: suyu dondurmak, buzu eritmek, sıvıyı buharlaştırmak, renkleri karıştırmak.

2.5.3.4.4. Oyun ve Öğrenme Çevresini Oluşturmak

Çocukların kullandıkları alanlar deneyim edindikleri, keşfettikleri ve eğlendikleri alanlardır. Kişisel, sosyal ve durumsal yetilerini çeşitli yollarla oyun ve öğrenme olanaklarıyla geliştirirler.

Çocukların oyun ve öğrenme alanları mağaralar, yarıklar, çadırlar, kulübeler, ayırma duvarları, çayırlar, ormanlar olabilir. Bu tür esnek alanlar oyun ve öğrenme materyalleri olarak çocukların inşa etme ve yaratma yeteneklerini geliştirmelerine olanak sağlar. En ideali doğaya çok yakın oluşturulmuş ortamlardır, ki bu ortamlar çocuklara oyun ve deney yapma olanağı sağlarlar. Doğayı gözleme ve bahçede çalışma, ekolojik dönüşümlerin algılanmasını sağlar (Bildungs Planung Zentralschweiz, 16.Juli.2001).

2.6. Almanya

2.6.1. Eğitim organizasyonu

Tüm ülkede uygulanan eğitim politikasının koordinasyonu ve onaylanması KMK (Ständige Konferenz der Kulturminister der Länder in der Bundesrepublik Deutschland)' a aittir.

Zorunlu eğitim eyaletlere göre farklılık gösterir ancak ortalama 6-16 yaş arasında 10 yıllık eğitimi kapsamaktadır. Okul öncesi eğitim isteğe bağlıdır. 1999' da öğrencilerin %5,7' sinin özel okullarda 2001' de %94,6' nın yarım günlük okullarda eğitim aldığı görülmüştür.

Almanya' da okul öncesi eğitim, çocuğun toplumun sorumlu bir üyesi olarak gelişmesine yardım etmeyi amaçlar. Bu amaca yönelik çocuğun ve ailenin ihtiyaçlarına göre program yürüten çeşitli okullar vardır. Bunlar;

- Günlük Bakımevleri(Day nurseries): 0-3 yaş
- Anaokulları (kindergarten): 3-6 yaş

- Anasınıfı: 5 yaş
- Aile Bakım Merkezleri: 0-3 yaş(Oktay, 2000).

2.6.2. Natur-und Waldkindergarten

Tüm okulların yanı sıra Almanya'da çocukların doğa ve çevreye karşı olumlu tutumlar edinmelerini, çevrelerini ve doğayı daha iyi tanımalarını sağlamak için Natur- ve Waldkindergarten' lar hizmet vermektedir. İlk kez Norveç' te kurulan ve daha sonra yaklaşık 1951' de İsveç ve Danimarka' da açılan okullar 1968' den itibaren Almanya' da organizasyonlarda görülmeye başlanmıştır. 1991' de bir gazetede yayınlanan " Danimarka' daki Kapısız Ve Duvarsız Anaokulu: Oynamak ve Öğrenmek" başlıklı bir makale, Flensburg' lu eğitimciler Petra Jäger ve Kerstin Jepsen' i etkilemiştir ve bu örnekten yola çıkarak ilk kez Flensburg' da Waldkindergarten' i kurmuşlardır. Daha sonra bu okullar tüm Almanya' da yayılmıştır. Zaman içinde yaklaşık 300 Natur-und Waldkindergarten açılmıştır. Birçok anaokulu ve gündüz bakım evleri Waldkindergarten konseptini benimseyerek orman grupları, orman günleri düzenlemişler ve Waldkindergarten konseptini kendi kalıcı programları haline getirmişlerdir(www.bvnw.de).

2.6.2.1.BvNW Birliği ve Amacı

Natur- und Waldkindergarten' ların çoğalması ile bunları kapsayan bir birlik kuruldu: Bundesarbeitskreis Natur- und Waldkindergarten (BvNW). Kuruluşun amacı; Natur- und Waldkindergarten' ları güçlendirmek ve birliğini sağlamak; ülkede mevcut ve yeni kurulacak olan kurumların çalışma birlikteliği ve iletişimini desteklemek; her bir Natur-und Waldkindergarten arasındaki çalışma ortamını sağlayarak bilgi toplamak, bunları düzenlemek, arşivlemek ve ilgili olan kişilere iletmek; orman pedagojisi, finansman, organizasyon ve temel kuruluş konseptinin oluşumunu geliştirmek; tüm Natur-und Waldkindergarten' ların yasal ve pedagojik sorularını yanıtlamak, çevre koruma koşulları ve bilimsel kuruluşlarla çalışmaktır(www.bvnw.de).

2.6.2.2. Natur- und Waldkindergarten' ların Eğitim Şekli

Belirli bir bina, oda ya da mekâna bağlı kalmaksızın kapısı duvarı olmayan sınıflar ormanda seçilen bölgelerdedir. Çocuklar açık havada, ormanın içinde veya doğada günde 3-4 saat eğitim görmektedirler.

Bütün bir eğitim yılını ormanda geçiren anaokulları bulunduğu gibi bazı anaokullarının 1-2 aylık uygulamaları da vardır. Bunlar 1-2 ay açık havada eğitim verdikten sonra öğrenci grubunu değiştirirler. Bu kurumlar öğrencilerine bir çeşit orman ve doğa kursu vermektedirler(www.bvnw.de ; Waldkindergarten Flensburg e.V., 2001).

2.6.3. Örnek Program: Waldkindergarten Flensburg e.V.

2.6.3.1. Waldkindergarten' ların Konumu

Çocukların gelecekte çok yönlü toplumsal davranışlarla karşılaşacakları düşünülerek oluşturulan Waldkindergarten, çocukların eğitiminde kalıcı kazanımlar edinmelerini, kişiliklerinin uygun uygulamalarla yetiştirilmesini amaçlayan bir " Bütünleyici Eğitim" projesidir. Waldkindergarten genel anlamda uygulanan okul öncesi projesine bir alternatif ve geliştirici projedir. Sosyo-pedagojik meslek liseleri, okul öncesi okullar ve tıbbi-psikolojik meslek kuruluşlarının tecrübelerinden faydalanmak ve aynı zamanda tepkileri değerlendirmek Waldkindergarten projesinin daha ileriye götürülmesini sağlayacak etkenlerdendir(Waldkindergarten Flensburg e.V., 2001).

2.6.3.2. Waldkindergarten' ların Pedagojik İlkeleri

1. " Çocuk Olma" kavramının gerçek anlamda uygulandığı alan demek; rahatça hareket edebileceği, gülebileceği ağlayabileceği, dans edebileceği, hayal kurabileceği alan demektir. Çocukların doğal davranış iç güdüsü engellenmemeli, bilakis yaşatılmalıdır.

2. Ormanın dinlendirici konumu çocuğun bedensel ve ruhsal sağlığını güçlendirir. Günde 3 veya 4 saat temiz havaya çıkmak, daha az kapalı ve sıcak alanlardan taşınan enfeksiyon hastalıklarına maruz kalmak demektir. Yaşam sevincini doğada yaşamak insanın bağışıklık sistemini güçlendirir.

3. Kesik ağaç kütükleri üzerinden atlamak , dallarda sallanmak, ağaçlara tırmanmak, ormanda koşmak, zıplamak gibi faaliyetlerin çocukların özgüveninin ve hayata olan inancının güçlenmesini ve sürekliliğini sağlar.

4. Oyuncak olmaksızın serbest oyun oynama sırasında çocuğun hayal gücü teşvik edilir ve böylece çocuklar ihtiyaçlarını ve arzularını açığa çıkarır, karşındakini tanımayı öğrenir ve böylece oyunun başlayabilmesi ve eğlenceli olabilmesi için nasıl anlaşabileceklerini öğrenirler.

5. Sağlıklı bir vücudun gelişmesi için aynı zamanda doğal ürünlerle besin değeri yüksek bir beslenme uygulanmalıdır.

6. Orman gibi cezbedici dış alanda iç kuvvetlerin daha iyi ele alınması ve sınanması gerekebilir. Açık havada oyunla, çocuklar kendi sınırlarının ve gelişimlerindeki ilerlemenin farkına varılır.

7. Kapalı alanlarda olduğu gibi gürültü yoktur. Çocuklar sessizliği yaşar ve bu sessizlik, kendi iç huzurlarını kazanmaları ve konsantrasyon ve iletişim yeteneklerini arttırmaları açısından vazgeçilmez bir değerdir. Ormanın sessizliğini yaşamak, dinlenmek en hassas dış etkenleri hissedebilmek için orman ideal bir ortamdır.

8. Doğadaki bağımlılığın ve değişik sorumlulukların yaşanması ile doğal çevre oldukça etkilidir. Tabiat yaşanır ve kavranır. Hayatın her yönünde korunan çevre algılanır ve öğrenilir. Doğadaki döngüler bizzat yaşanır.

9. " İkinci el projeksiyonlar" yerine tüm duygularımızla bizzat algıladıklarımız ve yaşadıklarımız kişiye duygusal bir kararlılık ve özgüven verir. Daha sonra, toplum içinde yapıcı ve yaratıcı olabilmek için bunlar en iyi olgulardır.

10. Waldkindergarten' larda çocuklar kuralların ve yasakların gerekliliğini öğrenirler, duyularını tanır. Kurallar ve sınırlar ormanda en aza indirilerek uygulanabilirler.

11. " Kapısı ve duvarları" olmayan bir anaokulunda korkular ve stresler olmaz. Tam tersi, yaratıcılığı teşvik eder. Son derece küçük gruplar, sosyal anlaşmazlıkları yapıcı bir şekilde çözmek için ideal olanaktır.

12. Orman insanın doğal çevresine ne kadar uyumlu olduğunu göstermektedir. Özgüven ve özbenlik temelleri üzerinde çocuklar bundan sonraki çevrelerini keşfeder, macera zevkini yaşarlar. Ormanın değişik tabiat örtüsü çocuğun hayal dünyasını canlandırır ve değişik davranış biçimlerinin ortaya çıkmasını sağlar.

13. Ruhsal ve bedensel kararlılığın kazandırılmasının arkasında yatan ilke çocukların bilişsel bir ortamda daha motive edilmiş, daha üretken olmaları olasılığıdır. Onlar, değişik bilgi alanlardan kendilerine aktarılan çok yönlü bilgilerle donatılırlar (Waldkindergarten Flensburg e.V., 2001).

2.6.3.3. Waldkindergarten Flensburg' un İşleyişi

1. Anaokulu grubu 3-6 yaş arası 15-18 çocuktan oluşur. Hedeflenen; erkek kız çocuğun sayısının eşit olmasıdır. Zaman zaman stajyerlerle desteklenen gruba iki eğitimci liderlik eder.

2. Eğitim, geniş orman alanları üzerinde gerçekleştirilir. Örneğin, Marienhölzung Flensburg Orman alanı yaklaşık 150 hektarlık bir arazidir.

3. Eğitimci telefon ve diğer organizasyonların gerektirdiği durumlarla rahatsız edilmeden çocuklarla ilgilenirler.

4. Sadece eğitim saatinin başlangıcında ve sonunda eğitimciler her an " Orman Telefonu" aracılığıyla erişilebilir.

5. Senelik çalışma günlerinin sayısı alışlagelmiş diğer anaokulu programlarıyla aynıdır. Çocuklar her gün 4 saatlerini anaokulunda geçirmektedirler.

6. Günlük çalışma saatleri:

a) 1. Mart' tan 30. Ekim' e kadar;

Giriş: 8:45 – 9:00

Çalışma saatleri: 9:00 – 12:30

Çıkış : 12:30 – 12:45

b) 1. Kasım' dan 28. Şubat' a kadar (kış eğitimi);

Giriş: 8:45 – 9:15

Çalışma saati: 9:15 – 12:15

Çıkış: 12:15 – 12:45

7. Eğitimcilerin hastalanması halinde aileler yardımcı olurlar.

8. Fırtına veya diğer anormal hava durumlarında eğitim ormanının kenarındaki " Fırtına Kulüpleri" nde yapılır.

9. Mobil telefon, ilk yardım, teçhizat, yağmur çadırı, cibinlik, yedek giysi ve el işi malzemeleri küçük bir el arabasında ve sırt çantalarında eğitimci tarafından getirilir. Acil durumlar için her an devreye girebilecek bir araç mevcuttur.

10. Aileler ile eğitimci arasındaki iletişim, ev ziyaretleri ve kişisel konuşmalarla yakın, güvenilir grup çalışmalarıyla ve veli temsilcileri ile sağlanır. Birbirlerini daha iyi

kontrol etmek ve teşvik etmek amacıyla öğrencilerle ilgili temalar öğrenci temsilcileri ve eğitimcilerin düzenli olarak tertipledikleri veli akşamlarında ele alınır ve irdelenir.

11. Aile birliğine iki veli temsilcisi seçilir. Bunlar Waldkindergarten Flensburg e.V. nin yönetim kurulu üyesi olurlar.

12. Katılımla, yönetimdeki aileler idare ile birlikte çalışabilmekte ve yeni gelişmelere katkıda bulunabilmektedirler.

13. Aylık veli toplantısı Flensburg kentindeki genel anaokulu uygulamalarının aynısıdır.

14. Çocuklar, Waldkindergarten Flensburg tarafından sigorta edilir.

15. Aileler için Waldkindergarten maliyeti normal bir anaokulunkinden daha azdır.

16. Waldkindergarten Flensburg e.V. anaokulunun garantörüdür.

2.6.3.4. Waldkindergarten' da Bir Gün

İki eğitimci, stajyerler ve çocuklar sabah saat 9:00' da Marienhörsung Flensburg orman alanında bir araya gelirler. Her çocuğun bireysel olarak aileler tarafından ormana getirilmemesi için aileler olanakları el verdiğince bir ulaşım ağı kurarlar. Aileler gittikten sonra " Sabah Çemberi" için kum havuzunda toplanılır ve bir selâmlama şarkısı söylenir. Bu arada grupta eksik çocuk olup olmadığı kontrol edilir. Sabah çemberinden sonra günde 1-2 km' den çok olmamak kaydıyla orman yürüyüşü başlar. Çocuklar çevrede oynayarak ve kendi oyunları için kullanabilecekleri her türlü nesneyi toparlayarak yürür(Ek-3). Çocuklar birbirleriyle ve eğitimcilerle toplandıkları nesnelere ilgili konuşurlar. Uygun bir alan bulunarak kahvaltı yapılır. Güneş olduğunda güneşli bir alan, yağmurlu havada ağaçların altında veya eğitimcilerin gerdiği tentenin altında kahvaltı yapılır. Çok soğuk havalarda veya fırtınada kahvaltı fırtına kulübesinde yapılır. Kahvaltı daire şeklinde oturularak yenilir. Kahvaltıdan sonra çocuklar oyun oynarlar. Bir süre sonra eğitimci zil çalarak çocukları toplar ve yarım daire şeklinde oturularak onlara bir hikaye anlatır. Bir hikayenin anlatımı 1 veya 2 hafta sürer. Hikaye bitiminde çocuklar hikayeyi canlandırır. Daha sonra yeni bir hikayeye başlanır. Dönüş saati geldiğinde bir çember oyunu daha oynanır ve bitiş şarkısı söylenir. Böylece çocuklar orman alanına geldikten sonra aileleri tarafından alınırlar.

2.6.3.5. Çocukların Giysileri

Soğuğa dayanıklı üşütmeyi önleyen giysiler, her çocuğun bir sırt çantası, içinde; soğuk toprakta oturulabilecek bir adet ısıtıcı yaygı, içecek, geri dönüşümlü kaplarda kahvaltı, kuru eşyalar ve değiştirmek için çamaşır bulunmalıdır. Ayrıca her çocuk için yedek giysi okulun barakalarında muhafaza edilmektedir.

2.6.3.6. Hayal Gücü ve Yaratıcılık

Çocukların oyunlarını seyretmek gerçek bir coşkudur. Ormanda hiçbir oyuncak tamamlanmış değildir. Bu nedenle çocuklar sopa, kestane, yosun, palamut, ağaç çatlakları vs. kullanarak kendi fantastik oyun dünyalarını oluştururlar. Oyunlarında kendilerine hiçbir şey hazır bir biçimde verilmez. Oyun alanı ormandır ve çocuklar kesinlikle kendi iç dünyalarından uzaklaştırılmazlar. Bebeklerin yerini dallar, yapraklar alır. Çocukların yüzlerindeki ifade onların duygusal durumlarını yansıtır, sürekli gülen veya uyuyan çocuklar yoktur artık. Üzeri dallarla kaplanmış, kesilmiş bir ağaç kovuğu onların hayalinde bir gemi çağrışımı yapabilir. Büyük bir ağaç kovuğu evleri olabilir. Orman çocuklara sınırsız sayıda oyun olanağı sağlar.

2.6.3.7. El İşi

Çocuklar kesteneden fare, kabuktan gemi, yapraklardan taç yapmak gibi el işi faaliyetlerini sabırsızlıkla beklerler. Çamur, yeşillik, sopa, kabuk vb. gibi ormanda buldukları nesnelere hayal güçlerini kullanarak taç, zincir, mobilya gibi nesnelere yapabilirler. Küçük dallardan çeşitli müzik aletleri yapılır. Kamp yerinde yakılan ateşte çorba kaynatılır, veya çevreden topladıkları çileklerden marmelat yapılır. Çok seyrek olarak ilgisiz çocukla karşılaşılır. Grup halinde el işi çalışması yapılır. Yağmurda veya -5°C 'de açık havada çalışılmaz.

2.6.3.8. Dil Gelişimi

Çocuklar çok seyrek olarak rol alınan oyunlar oynarlar. Yeni fikirler geliştirmek ve bunları uygulamak oyunun amacıdır. Konuşmak en önemli oyun aracıdır. Çarpıcı dil oyunları ve sözcük bulma oyunları ile kendilerini ifade ederler.

2.6.3.9. Fırtına Kulübesi

Kuvvetli yağışlı havalarda, 7 şiddetindeki fırtınalarda çalışma günü Fırtına Kulübesinde başlar. Gün; kahvaltı, sabah toplantısı ve akşam toplantısı ile sürer. Fırtına kulübesinde yapboz, kitaplar, tahta formlar ve oyuncaklar bulunur. Hava düzelirse hemen ormana çıkılır.

2.6.3.10. Tabiat Bilgisi

Tabiat bilgisini öğrenciler bizzat yaşayarak öğrenirler. Kurbağaların dünyasını, kuş yuvalarını, kırlangıçları, sümüklü böcekleri yakından izleyebilirler ve birçok farklı kuş seslerini tanımayı ve ayırt etmeyi öğrenirler. Bilmedikleri ağaçları, çalılıarı, kırları, yosunları ve bir çok başka şeyi tespit ederler. Her yeniliği kendileri keşfederler. Baharın ilk çiçeklerini yaşarlar ve bunlarla ilgili kitaplardan aktarılan bilgileri yakından inceleyerek öğrenirler. Her mevsim dönümünde bir kez de ormancılarla birlikte ormana çıkılır ve onların anlattıkları olaylar incelenir.

2.6.3.11. Çevre Eğitimi

Ormandaki çöpler toplanır. Amaç, çocuklara yetişkin olduklarında çevreye karşı duyarlı olmalarını sağlamaktır. Olduğunca çevreye ilgili olarak yetiştirilmelidirler.

2.6.3.12. Böcekler ve Arılar

Böceklere karşı duyarlı olan çocuklara böcek savar losyonlar sürülür. Arıların ortalıkta olduğu dönemlerde geniş bir arıardan koruma ağı, eğitimcileri ve çocukları arılara karşı korur.

2.6.3.13. Yaşanan Dünyalar

Orman dışında, çevredeki çiftlik evlerine, dışçıye, tiyatroya, Flensburg sahillerine grup olarak gezi yapılır. Bunun yanında belirli araç günleri belirlenir. Örneğin; polis arabası. Çocuklar ellerindeki imkânlarla bu araçları yaparlar.

2.6.3.14. İlkokula Hazırlık

Çocuklar; bir çam dalını yerden alıp bir bıçak yardımıyla kesmek gibi aktivitelerle ince motor kaslarını geliştirirler. Çocuklar masa, sandalye gibi nesnelere mekânlarda sınırlandırılmadıkları için kasları gibi hayal güçleri de gelişir. Mevsim değişikliklerinde renkleri yaşarlar ve bunları resimlerine aktarırlar. Kozalaklarla, taşlarla sayıları ve saymayı öğrenirler. Grup içinde özgürce dillerini kullandıkları, orman gibi zengin bir anlatım malzemesine sahip oldukları için dil gelişim düzeyleri oldukça yüksektir. Sürekli olarak engebelerle karşılaştıkları için dengeleri gelişir.

Kısacası, gelecekteki okul dönemine ormanda yaşatılan okul öncesi eğitim-öğretim, çocukları oynayarak, özgürce deneme yanılma yoluyla hazırlar.

2.6.3.15. Çocuklara Okunan Kitap ve Dergi Örnekleri

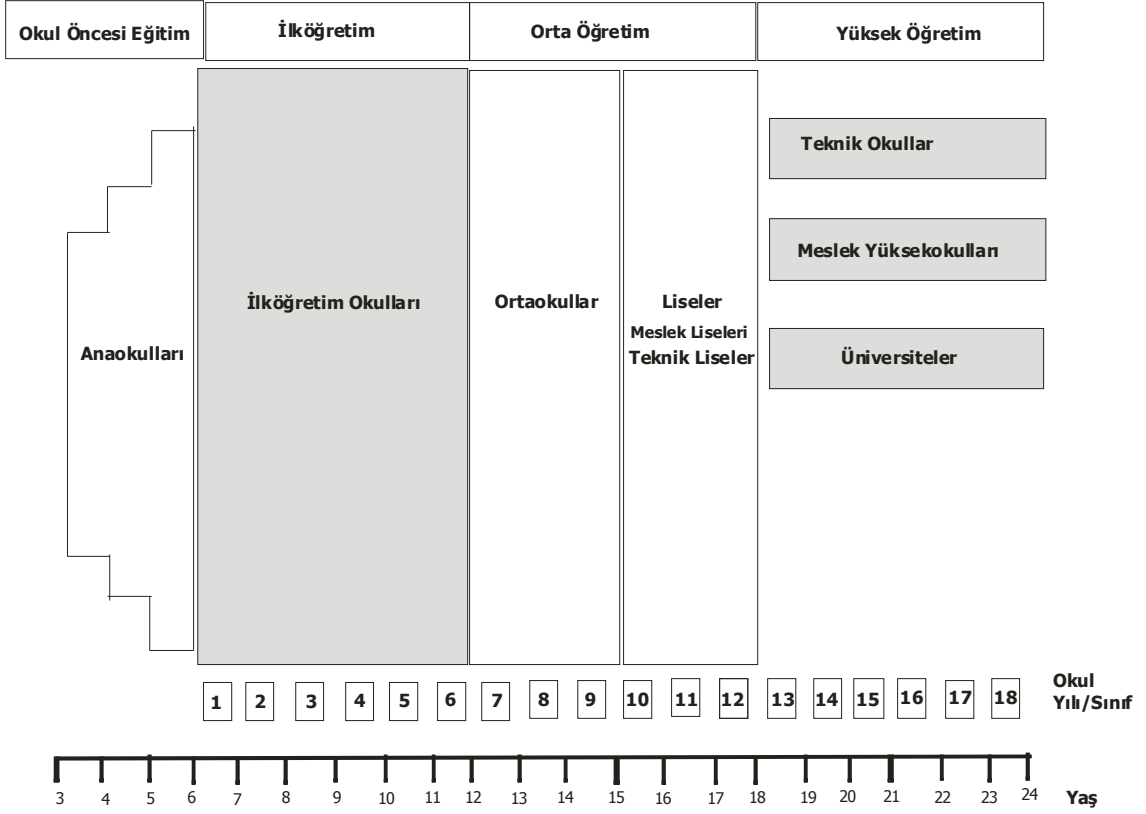
Ağaçlar ve Çalılar – Michael Lohmann
Yumurta - Meyers kleine Kinderbibliothek
Ağaç - Meyers kleine Kinderbibliothek
Bitkilerin Dünyası – Aichele/Schwelger
Orman Evreni – Eva Dreyer/Wolfgang Dreyer
Gözlenen Doğa – Hans Jürgen Press
Orman Anaokulu – Ingrid Miklitz
(Waldkindergarten Flensburg e.V., 2001).

2.7. Japonya

2.7.1. Japon Okul Sistemi

Japonya' da modern okul sistemi 1872' de sistemin resmen yürürlüğe girmesi ile başlamıştır. Eğitimin Temel Yasası ve Okul Eğitimi Yasası 1947' de yürürlüğe girmiş ve eğitim için fırsat eşitliği prensibini temel olarak okul eğitiminin 6-3-3-4 yıllık sistemi kurulmuştur(School Education, www.mext.go.jp).

2.7.2. Japonya' daki Okul Sisteminin Organizasyonu

Tablo-2 Japon Okul Sisteminin Organizasyonu (School Education, www.mext.go.jp)

2.7.3. Okul Öncesi Eğitim

Zorunlu eğitim kapsamına girmeyen anaokulları, 3-6 yaş çocukları içindir. Anaokullarında çeşitli oyun aktiviteleri yoluyla bir çocuk diğerleri ile iletişim kurmayı, dili anlamayı, doğanın güzelliğinin ve mucizesinin farkında olmayı öğrenmektedir.

MEXT (Japon Millî Eğitim Bakanlığı), 3-6 yaş arası tüm çocukların ilkokuldan önce anaokuluna gidebilmeleri için anaokullarını ve öğretim sistemini geliştirmeye çalışmaktadır.

Bunun ötesinde; MEXT ve Sağlık Bakanlığı, aynı okul öncesi dönem çocukları için olan günlük bakım merkezlerinin ve anaokullarının arasındaki işbirliğini ebeveynler ve yerel toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde geliştirmeleri için çalışmaktadır (School Education, www.mext.go.jp).

2.7.4. Okul Öncesi, İlkokul, Orta ve Lise ve Görme Özürlüler, Duyma Özürlüler ve Başka Türü Özürlü Okulları için Ulusal Eğitim Programı Standartları Reformu (1998/07)

Reform Temmuz 1998' de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Eğitim programı danışma kurulu, Eğitim Bakan' ından Ağustos 1996' da aldığı bir araştırmadan yola çıkarak bu reformu gerçekleştirmiştir. Danışma kurulu çocukların iyi, dengeli gelişimlerine nasıl yardım edileceğini ve ulusun ve 21. yy' da bağımsız yaşayan toplumun sağlam bireyleri olmaları için nasıl eğitileceklerini göz önünde bulundurarak ulusal eğitim programı standartlarının geliştirilmesi sonucuna varmıştır(National Curriculum Standards Reform...., 1998).

2.7.4.1. Ulusal Eğitim Programı Standartları Reformuna Temel Yaklaşım

Eğitim, çocukların kendi kimlik ve becerilerini erken çocukluk döneminden ergenlik dönemine kadar geliştirmelerine yardım etme işidir ve sadece okulun sorumluluğu değildir. Okullar aileler ve toplumlar işbirliği yapmalı ve eğitim çocuğun sağlam gelişiminin anahtarıdır.

Okulun birinci rolü çocukları öğrenmeye teşvik etmek ve onlara nasıl öğrenileceğini öğretmektir. Okul çocuğun kendini rahatlamış hissettiği samimi bir yer olmalıdır. Okulun rolü çocuğun sınıfta ve diğer okul aktivitelerinde öğretmenleri ve diğerleri ile etkileşirken kendisini keşfetmesi ve kabul görmesi için fırsatlar sağlayarak çocuğu tatmin etmektir.

Kurul, çocukların sağlıklı gelişimini umarak ve okulların yukarıda açıklandığı gibi önemli rolüne devam edeceği umarak ulusal eğitim programı standartları reformuna aşağıdaki görüş noktalarından üzerinde durmuştur:

1. Okul öncesi eğitiminin temel görevi çocukların kendi ilgi, istek ve hazır bulunuşluklarına oldukça önem veren yaparak öğrenme (hands-on) aktiviteleri yoluyla çocuklara çok yönlü yol göstermektir. Okul öncesi eğitim çocukların iyi bir insanın belli başlı özellikleri olan ve çok yönlü, hayal gücü zengin ve sağlam kafalı olmalarına yardım etmeyi amaçlar.

2. Çocukların doğru tutumlara sahip, iyi ahlâklı bireyler olmaları için duygusal ve ahlaki eğitim önemlidir. Öğretmenler ve aileler bu konuya gereken önemi vermelidirler.
3. Eğitim çocukların bu gelişim geçici dünyada "her yaşın mutlak değerini" güvenlice kavramasına yardım etmelidir.
4. Eğitimden çocukların sosyal değişimleri önceden sezme ve onlarla kolayca başa çıkma yeteneği geliştirmelerine yardım etmesi beklenir.
5. Çok yönlü beş günlük okul haftası siteminin insiyatif fırsatını yakalayarak, eğitimin sadece okul eğitimi ile tamamlanamayacağını ve okul eğitiminin önemli rolünün hayat boyunca öğrenmenin temellerini atmak olduğunu göz önünde buldurmak gerekir. Bu anlayış çerçevesinde, eğitim aktiviteleri geliştirilmelidir.
6. Eğitim içeriği yakından incelenecek ve gündelik yaşam ile ileriki çalışmalar için gerekli temellerle sınırlandırılacaktır (National Curriculum Standards Reform....., 1998).

2.7.4.2.Ulusal Eğitim Programı Standartları Reformunun Amaçları

1. Uluslar arası toplumda yaşayan bir Japon olarak çocukların "yüksek insanlık", sosyallik ve kimlik geliştirmesine yardım etmek.

"Yüksek insanlık" kavramı; sempati, birbirine saygı duyma ve birlikte uyum içinde yaşama fikrini, insan haklarına ve yaşama saygıyı, çevre ve güzelliğini takdir etme duyarlılığı, hoşgörülülük ruhunu, kendi hedefine ve benzerine ulaşmak için çaba sarf etme fikrini içermektedir. Yüksek değerler; sosyal kurallar ve temel ahlâk, ilke anlayışı, kamu ahlâkı, adil ve dürüst olma, kusursuz karar, güçlü istek ve harekete geçebilme, sorumluluk farkındalığı, otonomi, kendi kendine hakim olma ve benzeri özellikleri çocukların kavramasına yardım ede ahlaki eğitim üzerine kurulur. Çocuklar yerel olduğu kadar ulusal tarihlerini, kültürlerini ve geleneklerini özümseyebilmeleri ve bunlara sevgi geliştirebilmeleri için cesaretlendirilecektir. Farklı kültürleri açık yüreklilikle takdir etmeleri, Uluslar arası ortaklık düşüncesi ve uluslararası toplumda yaşayan Japon kimliğini benimsemeleri için teşvik edileceklerdir.

2. Çocuklara bağımsız olarak öğrenebilme ve düşünme yeteneği geliştirmeleri için yardım etmek.

Yaparak öğrenme (hands-on) aktiviteleri, problem çözme aktiviteleri ve nasıl araştırma yapılacağını ve nasıl öğreneceğini öğreten aktivitelerle çocukların sahip oldukları yetenek ve bilgilerini günlük yaşamlarında kullanmalarına yardım edilecek(National Curriculum Standards Reform..., 1998).

2.7.4.3. Okul Eğitiminin Tüm Basamakları için Konuların Genel Maddelerine Yönelik Temel Prensipler

1. Ahlâki Eğitim

Okullardan gönüllülük aktiviteleri ve doğada yaparak öğrenme aktiviteleri gibi araştırma ve pratik aktivitelerini olumlu bir şekilde adapte etmeleri beklenir. Özellikle okul öncesi çocuklara ve ilköğretimin alt sınıflarındaki çocuklara temel disiplin verilmeli ve insan olarak neleri yapmamaları gerektiği, neyin doğru neyin yanlış olduğunu tamamen anlayınca kadar defalarca öğretilmelidir.

2. Çevresel Konulara Tepki

Çocuklar çevresel sorunları ve enerji sorunlarını anlama yetilerini derinleştirecek ve doğaya saygı geliştirecekler. Doğayı koruma ve onu daha iyi hale getirmek üzere gönüllü olarak eyleme geçmek için pratik zekâ ve yeteneklerini geliştirmelerine özen gösterilecek. Bununla beraber, problem çözme ve yaparak öğrenme araştırmalarına önem verilecektir. Bölgenin içinde bulunduğu mevcut duruma bakılarak çevre eğitimi ilgili sınıflarda verilecektir(National Curriculum Standards Reform..., 1998).

2.7.5. Anaokulları İçin Ulusal Eğitim Programı Standartları (2001/04)

2.7.5.1. Anaokullarının Temel İlkeleri

Anaokulu eğitimin temel ilkesi küçük çocukları erken çocukluk döneminin özel karakteristikliklerini göz önünde bulundurarak kendi çevreleri içinde eğitmektir. Bunun için, öğretmen çocukla güven dolu bir iletişim kurmalı ve çocuklarla daha iyi bir eğitim ortamı yaratmalıdır.

Her çocuğa eğlenceli ortamda bireyselleştirilmiş ve geniş kapsamlı rehberlik etme temel ilkesi göz önünde bulundurulmalıdır(National Curriculum Standards for Kindergartens, 2001)

2.7.5.2. Anaokulu Eğitiminin Hedefleri

Anaokulu eğitiminin içeriği beş alandan oluşmaktadır: Sağlık, insan ilişkileri, doğa-çevre, dil ve anlatım. Anaokulu eğitimi; çocuklara bağımsız aktiviteleri olan oyun merkezli grup aktiviteleri yoluyla bireyselleştirilmiş ve geniş kapsamlı rehberlik sağlamaktadır. Anaokulu eğitiminin temel hedefleri kısaca şöyledir:

1. Sağlıklı, güvenli ve mutlu bir yaşam için gerekli temel davranış ve alışkanlıkların oluşumunu sağlayarak iyi bir zihinsel bedensel gelişimi sağlamak,
2. Bağımsız ve uyumlu davranış ve gelişen bir ahlâk yetiştirmek,
3. Doğa gibi, kendilerini çevreleyen nesnelere karşı ilgi ve merak geliştirerek zengin düşünme ve duygu yapısı geliştirmek,
4. Toplumda ve doğada yaparak öğrenme aktiviteleri yoluyla kişisel ve gerçek yaşam tecrübeleri edinmeleri için olanaklar sağlamak,
5. Çocukların entelektüel gelişimini tetikleyen grup aktiviteleri ile kendisini tanımasını sağlamak,
6. Günlük yaşamda kullanılan dile karşı ilgi ve merak geliştirerek konuşma ve dinlemenin farkına varmalarını sağlamak,
7. Zenginleşen duyularını kullanarak yaratıcılığı teşvik etmek,
8. İlköğretim ile sıkı işbirliği yaparak çocuğun anaokulunun oyun ortamından ilköğretim sınıfına geçişini hazırlamaktır(National Curriculum Standards for Kindergartens, 2001).

2.7.5.3. Anaokulu Eğitim Programı

Anaokulu eğitim programı beş ana konu üzerine kurulu bir programdır. Öğretmenler içerik plânlamasını çocukların ihtiyaçlarına göre yapar. Eğitim çocuk merkezlidir.

Programda geçen temel konular: sağlık, insan ilişkileri, doğa, dil ve anlatımdır. Öğretmenler bu konularda belirtilen amaçlar, içerik ve uygulamaları dikkate alarak esnek plânlama yapmaktadırlar(National Curriculum Standards for Kindergartens, 2001).

Japon okul öncesi eğitim programında çevre eğitimi konusu diğer konuların içine serpiştirilmeden "Çevre" başlığı altında ele alınmıştır.

2.7.5.3.1. Çevre

Çocukların çevreyle meraklı ve sorgulayıcı ilişkiye geçmelerini ve günlük yaşama uyum sağlamalarını desteklemeyi amaçlar(National Curriculum Standards for Kindergartens, 2001).

2.7.5.3.1.1. Amaçlar

1. Doğa ile temas etmeleri ve kendilerini çevreleyen ortamdaki benzerlikleri fark edebilmeleri yoluyla çevrelerindeki çeşitli nesne ve deneyimler karşı ilgi ve merak geliştirmek,
2. Yakın çevreleri ile etkileşime geçmek ve yeni keşifler yapma ve düşünmekten zevk almak,
3. Çocukların nesnelere doğası, miktar ve sayı kavramları, yazılı sözcükleri vb. algılayışlarını gözlemlene, hakkında düşünme ve çevrelerindeki nesnelere ve deneyimlerle uğraşma yoluyla zenginleştirmek(National Curriculum Standards for Kindergartens, 2001).

2.7.5.3.1.2. İçerik

1. Doğayla yakın temasta bir yaşama öncülük etmek; doğanın mucizesi, güzelliği ve azametinin farkında olmak,
2. Yaşamlarındaki çeşitli nesnelere temas etmek ve bu nesnelere doğası ve organizasyonuna ilgi ve merak geliştirmek,
3. Mevsimlerle beraber doğadaki ve insanların yaşamlarındaki değişiklikleri fark etmek,
4. Doğa gibi çevrelerindeki nesnelere ilgi geliştirmek,
5. Yaşamın önemini kabul etmek, çevresindeki hayvan ve bitkileri tanıma deneyimleri ile yaşamı takdir etmek ve saygı duymak,
6. Çevresindeki nesnelere dikkatli-özenli davranmak,
7. Çevresindeki nesnelere ve oyun araçlarına hakkında düşünerek ilgi geliştirmek ve bunlardan en iyi şekilde yararlanma yollarını aramak,
8. Günlük yaşamdaki diyagramlara, sayılara ve miktarlara karşı ilgi geliştirmek,
9. Günlük yaşamdaki basit işaretler ve yazılı sözcüklere karşı merak geliştirmek,

10. Yaşamlarında önemli role sahip oyun ile bilgi ve hünere karşı merak geliştirmek,
11. Ulusal bayrağı ve onun anaokulunun içinde ve dışında tüm fonksiyonlarını tanımak(National Curriculum Standards for Kindergartens, 2001).

2.7.5.3.1.3. İçeriğin Uygulanması

1. Öğretmenler, çocukların oyundaki çevreleriyle ilişki kurmalarını sağlayarak onların kendileri için düşünmeyi öğrenebilmeleri, sonra çevrelerine karşı merak geliştirmeleri, belirgin ilgi duymaları, etraflarındaki nesnelere kodlarını ve kurallarını fark etmelerini sağlayan sürece önem vermelidirler.
2. Öğretmenler, çocukların doğayla ilişkilerini derinleştirebilecekleri, duygularının, meraklarının, düşünme ve aktarma yeteneklerinin zenginleştiği doğanın azameti, güzelliği ve mucizesi ile direkt temasa geçebilecekleri süreçleri sağlamalı, düzenlemeli ve çoğaltmalıdır.
3. Çocukların doğayla baş başa olmaları, hayvanlar , bitkiler ve doğa deneyimleri ile ilgili duygularını başkalarıyla paylaşmaları özendirilmelidir. Bunlar öyle yapılmalı ki; çocuk, yaşama karşı saygı, sosyal sorumluluk ruhu ve sorgulayıcı düşünme geliştirebilsin.
4. Çocuklar kendi yaşamlarından deneyimlerini paylaşmaya özendirilmelidir. Böylece sayılar, miktarlar, yazılı sözcüklere karşı ilgi ve merak gelişecektir(National Curriculum Standards for Kindergartens, 2001).

2.7.5.4. Anaokulu Çalışma Günleri

Anaokulu eğitimi bir yılda en az 39 haftadır. Anaokulları bir günde standart olarak 4 saat eğitim vermektedir. Özel durumlarda ve çocuğun fiziksel ve ruhsal gelişimi gerektirdiğinde ve mevsimlere göre bu süre değişebilmektedir(National Curriculum Standards for Kindergartens, 2001).

III. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde Kanada, Amerika, İsviçre, Almanya ve Japonya' nın okul öncesi eğitim programları kapsamı içinde yer alan çevre eğitime yönelik hedef, amaç ve uygulamalarını Türkiye'nin okul öncesi programı ile karşılaştırılarak verilmeye çalışılmıştır. Bunun için araştırma kapsamına alınan her ülkenin okul öncesi eğitim programı ayrı ayrı ele alınmış ve Türkiye okul öncesi eğitim programı ile karşılaştırılmaya çalışılmıştır. Türkiye' nin okul öncesi eğitim programı diğer ülkelerin eğitim programı ile karşılaştırılırken Türkiye' de okul öncesi dönem çocukları için hazırlanan örnek yıllık öğretim plânından yararlanılmıştır(Ek-1).

Ek-1' de de görüldüğü gibi ele alınan örnek eğitim plânında genel olarak okul öncesi eğitim sınıflarında bir eğitim yılı boyunca gerçekleştirilmesi gereken etkinlikler ve hedef davranışlar verilmeye çalışılmıştır.

Bu karşılaştırma yapılırken karşılaştırılan ülkedeki çevre eğitime yönelik maddeler Türkiye okul öncesi eğitim programındaki çevre eğitime yönelik maddeler ile karşılaştırılmaya çalışılmıştır ve tablonun Türkiye bölümünde çevre eğitime yönelik maddeler yorumlanmaya çalışılmıştır.

3.1. TÜRKİYE – KANADA OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI KAPSAMI İÇİNDE YER ALAN ÇEVRE EĞİTİMİ ETKİNLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

KANADA – ONTARIO

Ontario Anaokulu eğitim programında çevre eğitimine yönelik beklentiler iki başlık altında toplanmaktadır:

Fen ve Teknoloji, Kişisel ve Sosyal Gelişim.

Fen ve Teknoloji

Genel Amaçlar

I. Anaokulu eğitiminin sonunda çocuklar araştırma ve deney yapmak için merak ve ilgi gösterecekler.

II. Anaokulu eğitiminin sonunda çocuklar doğaya karşı anlayış ve özen gösterecekler.

TÜRKİYE

Millî Eğitim Bakanlığının hazırladığı 36-72 aylık çocuklar için Okul Öncesi Eğitim Programında mevcut başlıklar olan Psikomotor Alan, Sosyal-Duygusal Alan, Bilişsel Alan ve Dil Alanı ve Özbakım Becerileri başlıkları altında çevre eğitimine yönelik hedef ve hedef davranışlara çok sınırlı yer verilmektedir.

I. Kanada' nın I. Maddede belirtilen genel amacına karşılık Türkiye okul öncesi programında birkaç tane hedef davranışa Bilişsel Alan ve Dil Alanı Hedefleri arasında yer verilmiştir. Bunlar; **Hedef 1:** Gözlem yapabilme, **Hedef 11:** Belli durumlarla ve olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkisi kurabilme ve **Hedef 12:** Verilen problem durumunu çözebilme.

II. Sosyal-Duygusal Alan' da ifade edilmiş olan: **Hedef 5:** Canlılara ve farklı özellikte olan kişilere karşı olumlu tavır gösterebilme; **Hedef 9:** Çevresindeki olgu ve olayların estetik özelliklerini fark edebilme; **Hedef 10:** Çevresini estetik bakımdan düzenleyebilme; **Hedef 13:** Yaşamın iyileştirilmesinde

<p>III. Anaokulu eğitiminin sonunda çocuklar bazı genel nesnelerin karakteristik özellikleri ve fonksiyonlarının farkında olacaklar.</p> <p>IV. Anaokulu eğitiminin sonunda çocuklar bazı genel teknoloji formlarını tanıyacaklar ve kullanacaklar.</p> <p>Özel Alandaki Amaçlar: Araştırma ve Deney Yapma</p> <p>I. Anaokulu eğitiminin sonunda çocuklar bazı doğal olayları kendi gözlemlerine dayanarak tarif edecekler (örneğin; tohumların gelişimi).</p>	<p>ve korunmasında sorumluluk alabilme hedefleri çocukların çevrelerine ve doğaya karşı hassasiyet geliştirmesine yardımcı olacaktır.</p> <p>III. Bilişsel Alan ve Dil Alanı hedeflerinden; Hedef 8: Günlük yaşamda kullanılan belli başlı sembolleri tanıyabilme ve Hedef 15: Belirli bir nesne, varlık ya da olayı tanımlayabilme hedefleri ile kazanılacak davranışlar sayesinde çocuklar günlük yaşamda kullanılan pek çok nesneyi tanıyacaklardır.</p> <p>IV. Bilişsel Alan ve Dil Alanı'nda tanımlanan Hedef 8: Günlük yaşamda kullanılan belli başlı sembolleri tanıyabilme hedefi dışında teknoloji okur-yazarlığına yönelik hedef olmamakla birlikte uygulamada eğitimciler çocukların teknolojiyi yakından tanımları için gerekli etkinlikleri plânlamaktadırlar.</p> <p>I. Bilişsel Alan ve Dil Alanı'ndaki Hedef 1: Gözlem yapabilme ve Hedef 16: Dili etkili bir şekilde kullanabilme hedefleri kullanılmaktadır. Bu konuya yönelik uygulamada ise;</p>
--	--

<p>II. Canlı ve cansız nesnelere arasındaki farkları anlatacaklar.</p> <p>III. Yakınlarındaki doğal çevreyi tarif edecekler (örnek: göller, ağaçlar).</p>	<p>örnek yıllık plâna göre; Kasım ayında Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında çocuklar ile hayvanlar hakkında sohbet edilerek onların hayvanlar ile olan kendi deneyimlerini anlatmaları sağlanır; Şubat ayında Fen ve Doğa Çalışması kapsamında yapılan tohum ekme çalışması çocukların bir tohumun gelişimini izlemelerini ve bunu başkalarına aktarabilmelerini sağlayacaktır. Nisan ayında Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında doğa olayları hakkında sohbet edilir.</p> <p>II. Bilişsel Alan ve Dil Alanı'nda tanımlanan Hedef 1 ve Hedef 16 ile kazanılması beklenen davranışlar sonrasında çocuklar gözlem yapmayı ve gözlem sonuçlarını yorumlayıp anlatabilmeyi öğrenecekler. Burada Kanada eğitim programında üzerinde durulan canlı-cansız farkının algılanması uygulamada öğretmenin hedefleyebileceği özel amaçlardır. Örnek yıllık plâna göre; Nisan ayında yapılan etkinlikler sonucu canlı-cansız kavramları öğrenilecektir.</p> <p>III. Bilişsel Alan ve Dil Alanı hedeflerinden; Hedef 1: Gözlem yapabilme, Hedef 9: Mekânda konum kavramı ile ilgili verilen yönergeleri uygulayabilme, Sosyal-Duygusal Alan hedeflerinden; Hedef 9: Çevresindeki olgu ve olayların estetik özelliklerini fark</p>
---	---

IV. Doğadaki Şekilleri ve d6ng6leri teşhis edecekler.

edebilme, **Hedef 10:** evresini estetik bakımdan d6zenleyebilme.

6rnek yıllık plâna g6re; Aralık ayında T6rke Dil Etkinlikleri kapsamında hayvanlar ve yaşadıkları yerler; Mart ayında ormanlar; Nisan ayında T6rke Dil Etkinlikleri kapsamında 6lkemizin tarihî ve doğal g6zellikleri, Fen ve Doğa alıŐmaları kapsamında T6rkiye haritası incelenerek gidilen yerler ve gezi broŐ6rleri incelenir; Haziran ayında piknik yapılır ve piknik esnasında çevredeki canlılar hakkında sohbet edilir.

IV. Bilişsel Alan ve Dil Alanı hedeflerinden;

Hedef 1: G6zlem yapabilme ,

Sosyal-Duygusal Alan hedeflerinden;

Hedef 9: evresindeki olgu ve olayların estetik 6zelliklerini fark edebilme.

6rnek yıllık plâna g6re; Kasım ayında Fen ve Doğa Etkinlikleri kapsamında asetatlar kullanılarak canlıların oluşumu ve b6y6mesi anlatılır. Şubat ayında asetatlar yardımıyla bebeğin b6y6me aşamaları anlatılır, toprak eŐitleri ve tohum eŐitleri incelenir, Kitap K6Őesine bahçe ve bitki t6rleri ile ilgili kitaplar ve resimler eklenir. Mart ayında çevredeki ağaç, iek ve toprak eŐitleri incelenir, çocuklarla birlikte yaprak koleksiyonu yapılır. Nisan

<p>V. Doğal nesnelerin bazı karakteristik özelliklerini tarif edecekler ve bunlarla bağlantılı bazı temel kavramları anlayacaklar (örneğin; ıslak-kuru, kum,su).</p>	<p>ayında asetatlarla yağmur oluşumu anlatılır ve yağmur deneyi yapılır.</p> <p>V. Bilişsel Alan ve Dil Alanı hedeflerinden;</p> <p>Hedef 1: Gözlem yapabilme, Hedef 3: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre eşleştirebilme, Hedef 15: Belirli bir nesne, varlık ya da olayı tanımlayabilme. Örnek yıllık plâna göre; Ekim ayında Fen ve Doğa Köşesine sıcak-soğuk nesne resimleri eklenir. Kasım ayında Fen ve Doğa Köşesine deniz kabukları, kurutulmuş deniz canlıları eklenir; vahşi-evcil kavramları öğretilir; hayvanlar ve ürünleri, suda yaşayan canlılar ile ilgili çalışmalar yapılır. Aralık ayında Fen ve Doğa Köşesine odun, kömür, talaş eklenir; Fen ve Doğa çalışmaları kapsamında soğuk-ılık-sıcak, yumuşak-sert ve katı-sıvı kavramları öğretilir. Mart ayında Fen ve Doğa Köşesine çam kozalakları, ağaç kabukları, yapraklar ilave edilir, Fen ve Doğa Çalışmaları kapsamında çevredeki ağaç, çiçek, toprak incelenir. Nisan ayında nesnelerin şekilleri kavramları öğretilir. Haziran ayında Fen ve Doğa Köşesine eklenen deniz kabukları, taşlar hakkında konuşulur, benzer ve farklı nesnelere düşünülür.</p>
---	---

<p>VI. Tanıdık araç-gereçlerin, oyuncakların kullandıkları enerji kaynaklarını teşhis edecekler (örneğin; elektrik, pil).</p> <p>VII. Basit makinelerle deney yapacaklar(örneğin: musluk, eğik düzlem).</p> <p>Kişisel ve Sosyal Gelişim</p> <p>Genel Amaçlar</p> <p>I. Öğrenciler doğal çevre ve insanlar tarafından tasarlanmış çevrelerine karşı farkındalık gösterecekler.</p>	<p>VI. Sosyal-Duygusal Alan hedeflerinden;</p> <p>Hedef 13: Yaşamın iyileştirilmesinde ve korunmasında sorumluluk alabilme.</p> <p>Örnek yıllık plâna göre; Aralık ayında Fen ve Doğa çalışmaları kapsamında ısınma araçları ve yakıtlar incelenir. Ocak ayında elektrikle çalışan araçlar, ışık veren nesnelere ve enerji kaynakları incelenir.</p> <p>VII. Bilişsel Alan ve Dil Alanı hedeflerinden;</p> <p>Hedef 12: Verilen bir problem durumunu çözebilme.</p> <p>Örnek yıllık plâna göre; Kasım ayında sınıfta deprem deneyi yapılır. Aralık ayında gece-gündüz deneyi yapılır. Bunların dışında tüm sene boyunca Sanat Etkinlikleri kapsamında gerek makas, gerek artık materyal kullanarak yapılan çalışmalar bulunmaktadır.</p> <p>I. Sosyal-Duygusal Alan hedeflerinden Hedef 9: Çevresindeki olgu ve olayların estetik özelliklerini fark edebilme.</p>
---	--

Sağlık ve Fiziksel Aktivite Beklentileri

I. Anaokulu eğitiminin sonunda çocuklar vücut bölümlerini isimlendirecek ve onların görevleri ile ilgili konuşacaklar.

II. Besleyici gıdaları teşhis edecekler(örneğin; sağlıklı yiyecekler).

I. Bilişsel Alan ve Dil Alanı hedeflerinden **Hedef 15:**

Belirli bir nesne, varlık ya da olayı tanımlayabilme.

Örnek yıllık plâna göre; Ekim ayında Fen ve Doğa Köşesine boy aynası ve insan vücudu maketi eklenir, Fen ve Doğa Etkinlikleri kapsamında saç, göz, ten rengi, cinsiyet farklılıkları incelenir, duyu organlarının işlevlerine yönelik deneyler yapılır. Aralık ayında insan vücudu maketi incelenir, çocukların kendi vücutlarını incelemeleri sağlanır.

II. Özbakım Becerileri hedeflerinden **Hedef 2: Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme.**

Örnek yıllık plâna göre; Ekim ayında Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında yiyeceklerin yararları ve zamanında yeme hakkında sohbet edilir. Aralık ayında Fen ve Doğa Köşesine sebze, meyve, et, süt, bal, yumurta resimleri eklenir; Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında sağlıklı olma hakkında sohbet edilir; Fen ve Doğa Etkinliklerinde bir sağlık merkezine gezi düzenlenir. Ocak ayında Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında sağlıklı insanın özellikleri ve dengeli beslenme, sağlıklı olmak için yapılması gerekenler hakkında sohbet edilir. Nisan ayında pişen ve pişmeden yenen

<p>III. Havaya uygun kıyafet seçecekler. Örneğin; palto, bot,vb.</p> <p>IV. Uygun kişisel hijyen uygulayacaklar.</p> <p>V. Temel güvenlik kurallarını öğrenecekler ve uygulayacaklar. Örneğin; trafik kuralları.</p>	<p>sebze resimleri Kitap Köşesine konur; Fen ve Doğa Köşesine salata malzemeleri konur; Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında sağlıklı olmak için yapılması gerekenler ve sebze ve meyvelerin yararları hakkında sohbet edilir; Okuma-yazmaya Hazırlık Çalışmalarında sebze-meyve özellikleri konusunda çalışma yapılır; Fen ve Doğa Etkinliklerinde birlikte salata yapılarak yenir.</p> <p>III. Özbakım Becerileri hedeflerinden Hedef 1: Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme. Örnek yıllık plâna göre; Ocak ayında Evcilik Köşesine bere, atkı, eldiven konur. Nisan ayında Evcilik Köşesine baharlık giysiler konur.</p> <p>IV. Özbakım Becerileri hedeflerinden Hedef 3: Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme. Örnek yıllık plâna göre; Ekim ayında Türkçe Dil Etkinliklerinde temizlik ve düzen hakkında sohbet edilir. Aralık ayında Evcilik Köşesine tırnak makası, tarak, sabun, şampuan kutuları, kağıt mendil gibi temizlik malzemeleri ilave edilir. Ayrıca; günlük rutin olarak yapılacak olan etkinlikler arasında, okul günü başlarken temizlik kontrolü yapılmaktadır.</p> <p>V. Özbakım Becerileri hedeflerinden Hedef 5: Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme. Sosyal-Duygusal Alan</p>
---	---

<p>VI. Vücuda zararlı olan maddeleri tanıyacaklar. Örneğin; uyuşturucu, sigara, temizlik maddeleri gibi.</p> <p>Çevre Farkındalığı</p> <p>I. Dünya ile ilgili merak ve hayret duygularını ifade edecekler.</p>	<p>hedeflerinden hedef 13: yaşamın iyileştirilmesinde ve korunmasında sorumluluk alabilme.</p> <p>Örnek yıllık plâna göre; Ekim ayında Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında ev-apartman ortamında uyulması gereken kurallar hakkında sohbet edilir. Kasım ayında Fen ve Doğa Etkinlikleri kapsamında Kütüphane gezilerek uyulması gereken kurallar belirlenir. Ocak ayında Fen ve Doğa Etkinlikleri kapsamında elektrikle çalışan aletler ve iletişim araçları incelenir. Mart ayında Kitap Köşesine trafik kuralları ile ilgili afişler, Fen ve Doğa Köşesine ulaşım ve taşıtlarla ilgili resimler eklenir; Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında ulaşım araçları ve özellikleri, trafik kuralları hakkında sohbet edilir; Fen ve Doğa Etkinlikleri kapsamında trafik eğitim pistine gezi düzenlenir.</p> <p>VI. Özbakım Becerileri hedeflerinden;</p> <p>Hedef 2: Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme</p> <p>Hedef 3: Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme.</p> <p>I. Sosyal-Duygusal Alan hedeflerinden;</p> <p>Hedef 1: Duygularını fark edebilme, Bilişsel Alan ve Dil Alanı hedeflerinden;</p>
---	--

<p>II. Farklı hava koşullarını ve insanların bu hava koşullarına adapte olma yollarını tarif edecekler Örneğin; yazın ince giysiler giyerek, kışın kalorifer yakarak.</p>	<p>Hedef 1: Gözlem yapabilme.</p> <p>Örnek yıllık plâna göre; Nisan ayında Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında doğa, doğa olayları ve doğa olaylarından korunma yolları hakkında sohbet edilir, çocuklar yaşadıkları doğa olaylarını anlatırlar. Haziran ayında Türkçe Dil Etkinliklerinde çevre-hava-okul-deniz kirliliği, çöp ve çöpün oluşumu ve zararları, dinazorlar, hayvan türleri ve bunların yok olmaması için yapılması gerekenler hakkında sohbet edilir; Fen ve Doğa Etkinliklerinde piknik yapılır ve bu piknik esnasında görülen canlılar hakkında sohbet edilir, piknik alanı çevre kirliliği açısından incelenir, çevre kirliliğinin sebepleri, sonuçları ve nasıl önlenebileceği hakkında sohbet edilir.</p> <p>II. Özbakım Becerileri hedeflerinden;</p> <p>Hedef 1: Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme.</p> <p>Örnek yıllık plâna göre; Ekim ayında Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında sonbahar hakkında sohbet edilir. Aralık ayında Fen ve Doğa Etkinlikleri kapsamında ısınma araçları ve yakıtlar incelenir. Nisan ayında Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında ilkbaharın belirtileri, özellikleri hakkında sohbet edilir. Mayıs ayında Eğitici Oyuncak Köşesine mevsimler ve giysiler ile ilgili</p>
--	--

<p>III. Bölgelerindeki tanıdık coğrafik oluşumları araştırarak ve tarif edecekler (örneğin; göller, çayırlar, ormanlar).</p> <p>IV. Doğal çevreyi insanların kullanma şekillerini öğrenecekler(örneğin; insanlar gölleri yüzmek, tekneyle dolaşmak, balık tutmak için ve su kaynağı olarak kullanırlar).</p> <p>V. Toplumdaki özel yerleri ve binaları tanıyacaklar ve görevlerini tarif edecekler. Örneğin; parklar, mağazalar gibi.</p> <p>VI. Belirli olaylar ve aktivitelerin zamanla ilişkileri hakkında konuşacaklar. Örneğin; yemekler, okul günü, sınıf rutini, yatma zamanı gibi.</p>	<p>yap-boz ilave edilir; Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında mevsimler ve özellikleri hakkında sohbet edilir.</p> <p>III. Bilişsel Alan ve Dil Alanı hedeflerinden;</p> <p>Hedef 1: Gözlem yapabilme Ancak , örnek yıllık plâna bakıldığında çevredeki coğrafik oluşumları tanımaya yönelik bir etkinliğe rastlanmamaktadır.</p> <p>IV. Bilişsel Alan ve Dil Alanı hedeflerinden;</p> <p>Hedef 1: Gözlem yapabilme. Örnek yıllık plânda insanların doğal çevreyi nasıl kullandıklarının öğrenilmesine yönelik bir etkinlik bulunmamaktadır.</p> <p>V. Sosyal-Duygusal Alan hedeflerinden;</p> <p>Hedef 7: Toplum yaşamının nasıl sürdüğünü fark edebilme. Örnek yıllık plâna göre; Aralık ayında Hayvanat Bahçesi, Çiftlik, Sağlık Merkezi gezilir.</p> <p>VI. Bilişsel Alan ve Dil Alanı hedeflerinden;</p> <p>Hedef 10: Zamanla ilgili bazı kavramlar ile belirli etkinlikler arasında ilişki kurabilme. Örnek yıllık plâna göre; Aralık ayında saat ve takvim çeşitleri incelenmektedir.</p>
---	--

VII. Günlük yaşamlarındaki Şekilleri, döngüleri teşhis edecekler. Örneğin; havadaki değişimler, günlük veya haftalık rutinler, su döngüsü gibi.

VII. Bilişsel Alan ve Dil Alanı

Hedef 10: Zamanla ilgili bazı kavramlar ile belirli etkinlikler arasında ilişki kurabilme. rnek yıllık plâna göre; Aralık ayında Fen ve Doğa alışmaları kapsamında gece-gündüz deneyi yapılarak çocukların gece ve gündüz oluşumunu görmeleri sağlanmaya çalışılmaktadır.

3.2. TÜRKİYE – AMERİKA OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI KAPSAMI İÇİNDE YER ALAN ÇEVRE EĞİTİMİ ETKİNLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

AMERİKA – NEW YORK

New York Okul Öncesi Eğitim Plânında çevre eğitime ilişkin olabilecek hedefler ve uygulamalar Fen Programı içinde belirtilmiştir.

I. Sınıfta çeşitli doğal malzeme (su, kum, çamur), bitki ve sınıf hayvanı gibi canlılar bulundurmak

TÜRKİYE

I. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan Okul Öncesi Eğitim Programında belirtilen ilke ve hedefler arasında sınıf içinde evcilik, fen ve doğa, sanat, kitap, müzik, blok vb. köşelerin hazırlanması gerektiği belirtilmektedir. Örnek yıllık plâna göre ise; sanat etkinlikleri kapsamında yıl boyunca artık materyallerle çalışma yapılır. Kasım ayında Fen ve Doğa Köşesine çocukların evde besledikleri hayvanlar, hayvan resimleri, deniz kabukları, kurutulmuş deniz canlıları eklenir. Aralık ayında Fen ve Doğa Köşesine odun, kömür, talaş ilâve edilir. Şubat ayında Fen ve Doğa Etkinlikleri kapsamında toprak ve tohum çeşitleri incelenir. Mart ayında Fen ve Doğa Köşesine çam kozalakları, ağaç kabukları, yapraklar eklenir; Fen ve Doğa Etkinlikleri kapsamında çocuklarla birlikte yaprak koleksiyonu oluşturulur. Haziran ayında Fen ve Doğa Köşesine deniz kabukları, kum, deniz taşları eklenir.

<p>II. Okul bahçesinde, yakın çevrede ve oyun alanında günlük zaman plânlamak ve çocukların olayları fark etmeleri, soru sormaları ve gördükleri hakkında yorum yapmaya teşvik etmek.</p> <p>III.bir kuş yuvası fotoğrafı göstererek yürüyüş sırasında bu yuvanın benzerini bulmalarını sağlamak.</p> <p>IV. Gözlem için destek örneğin;dürbün, büyüteç sağlamak, ve kavanoz, plâstik torba, vs. toplamak.</p>	<p>II. Sosyal-Duygusal Alan</p> <p>Hedef 9: Çevresindeki olgu ve olayların estetik özelliklerini fark edebilme</p> <p>Bilişsel Alan ve Dil Alanı</p> <p>Hedef 1: Gözlem yapabilme</p> <p>Hedef 15: Belirli bir nesne, varlık ya da olayı tanımlayabilme</p> <p>Okul Öncesi Eğitim Programında Eğitim ortamının düzenlenmesi konusunda eğitimin sınıf içi ile sınırlandırılmaması gerektiği belirtilmektedir. Örnek yıllık plâna göre yıl boyunca çeşitli geziler yapılmaktadır. Örneğin; Aralık ayında hayvanat bahçesi, çiftlik, tavuk üretim çiftliği, sağlık merkezi gezilir; Mart ayında ağaç dikme çalışması yapılır. Haziran ayında piknik düzenlenir.</p> <p>III. Okul Öncesi Eğitim Programında bu maddeyle tam olarak örtüşen bir hedef bulunmamakla birlikte, Bilişsel Alan ve Dil Alanı hedeflerinden Hedef 1: gözlem yapabilme hedefi ile teorik olarak örtüşmektedir.</p> <p>IV. Okul Öncesi Eğitim Programında belirtilen hedefler arasında benzer bir hedef bulunmamakla birlikte pratikte uygulanabilen bir maddedir. Örnek yıllık plâna göre; Ocak ayında Fen ve Doğa Köşesine fener konur. Şubat ayında Fen ve Doğa</p>
--	--

<p>V. Her bir çocuğun gelişimine katkıda bulunacak herhangi bir konu üzerinde çalışmasını sağlamak, bir çocuğun sorusuna veya ilgisine ve yılın zamanına göre aktiviteler düzenlemek. Örneğin; çevre koruma etkinlikleri.</p>	<p>Köşesine bahçıvan seti ilâve edilir. Nisan ayında Kitap Köşesine Türkiye haritası, doğa olayları ile ilgili resimler konur. Mayıs ayında Fen ve Doğa Köşesine dürbün eklenir.</p> <p>V. Genel olarak uygulamada Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında zamana bağlı olarak seçilen konular hakkında sohbet edilir. Örneğin; Ekim ayında çocuklarla 4.Ekim Hayvanları Koruma Günü dolayısıyla hayvanlar, yaşadıkları yerler, onlara karşı davranışlarımız ve korunmaları için yapılması gerekenler hakkında sohbet edilir. Kasım ayında Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında yine Hayvanları Koruma Günü ve hayvanlar hakkında sohbet edilirken, Fen ve Doğa Etkinlikleri kapsamında yumurta asetatları kullanılarak canlıların oluşumu ve büyümesi anlatılır ve bu konuda sohbet edilir. Aralık ayında sağlık merkezine gezi yapılır ve Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında bu gezi ile ilgili, sağlıklı olmak ile ilgili sohbet edilir. Haziran ayında 5.Haziran Dünya Çevre Günü dolayısıyla çevrede geziler düzenlenir, piknik yapılır, temiz ve kirli çevre hakkında sohbet edilir, çevrenin korunması için yapılması gerekenler hakkında sohbet edilir.</p>
--	---

VI. Çocukların aşağıdakileri yapmasını gerektiren aktivitelerle çocukları meşgul etmek:

1. Doğumlarındaki boyları ve kilolarıyla şimdiki boyları ve kilolarını karşılaştırmak.

2. Bir sınıf evcil hayvanını gözlemlemek ve gözlemlerini çizmek veya aktarmak.

3. Sınıfça bakılan tavşan ya da diğer evcil hayvana verilen yem miktarını dikkatle izlemek ve ne kadarının yendiğini kontrol etmek. Birkaç gün boyunca gözlemlerini bir tabloya kaydettikten sonra çocuklar her gün ne kadar yemek verilmesi gerektiğini söyleyebilecekler.

4. Nergis ya da zambak gibi soğanlı bir bitkinin tomurcuk halinden çiçek açıncaya kadar büyümesini tablolandırmak, soğanın ilk dikildiği günden çiçeklenme dönemine kadar gövde uzunluğunu ölçmek.

VI. Örnek yıllık plânda benzer aktiviteler bulunmaktadır.

1. Ekim, Ocak ve Haziran aylarında çocukların boy ve kiloları ölçülerek kaydedilir ve karşılaştırma yapılır.

2. Kasım ayında Fen ve Doğa Köşesine çocukların evde besledikleri hayvanlar eklenir. Bunların bakımı çocuklar tarafından yapılır. Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında çocukların hayvanlarla olan anıları dinlenir.

3. Kasım ayında Fen ve Doğa Köşesine sınıfta bakılabilecek bir evcil hayvanın getirilir ve bu hayvan için gerekli yemek miktarını çocuklar kendileri belirleyebilirler. Sosyal-Duygusal Alan hedeflerinden **hedef 13'** ün kazanılması beklenen davranışlarından "canlıların bakımını üstlenme ve koruma" davranışı bu yöndeki beklentidir.

4. Bir bitkinin gelişim sürecinin takip edilmesi ve büyüme esnasında oluşan değişikliklerin gözlenmesi işlemi olarak tanımlanabilecek bu hedefe uygun uygulama Şubat ayında başlar. Şubat ayında toprak ve tohum çeşitleri incelenir ve tohum ekme çalışması yapılır. Mart ayında yine çocukların seçtiği tohum çeşidi saksıya ekilir ve büyümesi gözlenir. Bakım ve sulama çocuklar tarafından yapılır.

<p>5. Bir kurbağa veya kelebeğin yumurtadan yetişkinliğe kadar üç basit yaşam basamağını gözlemek ve sözlü veya resimle tarif etmek.</p> <p>6. Bir kitaptaki fotoğrafları veya resimleri ipek böceğindeki değişimlerle eşleştirmek.</p> <p>7. Evcil hayvanın büyümek ve sağlıklı yaşam sürmek için nelere ihtiyaç duyduğunun farkına varmak: yemek, su, bakımını üstlenen bir insan.</p> <p>8. Çocukların büyümek ve sağlıklı yaşam sürmek için nelere ihtiyaç duyduğunun farkına varmak: yemek, giysi, ev, ebeveyn, bakıcı.</p> <p>9. İnsanların, evcil hayvanların ve diğer canlıların yaşamlarını sürdürmeleri için gerekli olan şeylerin farklarını ve benzerliklerini tarif etmek.</p> <p>10. Yorucu, hareketli bir oyun ile hızlanan kalp atışı ve nefes alma arasındaki ilişkiyi araştırmak.</p>	<p>5. Örnek yıllık plâna göre; Kasım ayında asetatlarla canlıların oluşumu ve büyümesi anlatılır. Aralık ayında asetatlarla hayvanlar ve yaşadıkları yerler gösterilir.</p> <p>6. Buna benzer bir uygulamaya rastlanmamakla birlikte çocuklar yıl boyunca farklı canlı resimleri ile bu canlıların çevrelerindeki benzerlerini bulmaktadır.</p> <p>7. Kasım ayında sınıfa getirilen evcil hayvanın bakımını üstlenen çocuklar hayvanların yaşamak için nelere ihtiyaç duyduğunun farkına varabilme şansına sahip olmaktadır.</p> <p>8. Özbakım Becerileri hedeflerinden Hedef 2: Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme örnek hedef olarak verilebilir. Örnek yıllık plâna göre; Şubat ayında asetatlar yardımıyla bebeğin büyüme ve gelişimi anlatılır. Ocak ayında sağlıklı yaşamak için gerekenler hakkında sohbet edilir. Şubat ayında aile-akraba ilişkileri hakkında sohbet edilir.</p> <p>9. Sosyal-Duygusal Alan hedeflerinden Hedef 5: Canlılara ve farklı özellikte olan kişilere karşı olumlu tavır gösterebilme benzer bir hedeftir.</p> <p>10. Bilişsel Alan ve Dil Alanı</p> <p>Hedef 11: Belirli durumlarla ve olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkisi kurabilme.</p>
---	--

3.3. TÜRKİYE – İSVİÇRE OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI KAPSAMI İÇİNDE YER ALAN ÇEVRE EĞİTİMİ ETKİNLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

İSVİÇRE – WALLIS KANTONU

Özgüvene Yönlendirici Düşünceler

I. Öğrenciler yaşadıkları çevreyi daha iyi anlar ve kavrarlar.

II. Çeşitli davranış olanaklarının yardımıyla oyun ve deneylerle bedenlerini tanırlar ve farklı bir vücut şeması ortaya çıkarırlar.

III. Farklı deneyimlerini kelimelerle ifade ederler.

TÜRKİYE

I. Sosyal-Duygusal Alan

Hedef 7: Toplumsal yaşamın nasıl sürdüğünü fark edebilme.

Örnek yıllık plâna göre; Eylül ayında Fen ve Doğa Etkinlikleri kapsamında okul gezilerek okulun bölümleri ve okul personeli tanınır. Ekim ayında bir ailenin evine gezi düzenlenerek yaşanılan çevre tanınır.

II. Örnek yıllık plâna göre; Ekim ayında saç, göz, ten rengi, cinsiyet farklılıkları incelenir ve duyu organlarının işlevine yönelik deneyler yapılır. Aralık ayında Fen ve Doğa Etkinlikleri kapsamında insan vücudu maketi incelenir ve çocukların kendi vücutlarını incelemeleri sağlanır.

III. Sosyal-Duygusal Alan

Hedef 1: Duygularını fark edebilme,

Örnek yıllık plâna göre yıl boyunca Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında çeşitli konularla ilgili sohbet edilir, çocukların konularla ilgili düşünceleri dinlenir. Örneğin; Kasım ayında çocuklar hayvanlarla ilgili anılarını anlatırlar; Nisan ayında

<p>IV. Bedenlerinin tanımlanması için kavramlar geliştirirler.</p> <p>V. Çocuklar karar vermeyi ve sorumluluk almayı öğrenirler.</p> <p>Tanımlama Yeteneğinin Geliştirilmesi</p> <p>Amaçlar;</p> <p>I. Hareketlerle, seslerle ve müzikle hayvanları, insanları, nesnelere tanımak.</p>	<p>başlarından geçen doğa olaylarını anlatırlar.</p> <p>IV. Bilişsel Alan ve Dil Alanı</p> <p>Hedef 1: Gözlem yapabilme</p> <p>Örnek yıllık plâna göre; Aralık ayında insan vücudu maketi incelenerek çocukların kendi vücutlarını incelemeleri ve tanımları sağlanır.</p> <p>V. Sosyal-Duygusal Alan</p> <p>Hedef 6: Başkalarıyla ilişkilerini yönetebilme,</p> <p>Hedef 13: Yaşamın iyileştirilmesinde ve korunmasında sorumluluk alabilme.</p> <p>Örnek yıllık plânda çocukların karar vermelerini ve sorumluluk almalarını sağlayan etkinlikler; çocukların sınıfta ortaklaşa bir evcil hayvan bakmaları veya sınıfta ekip bakımını üstlendikleri bitkilerdir.</p> <p>I. Bilişsel Alan ve Dil Alanı</p> <p>Hedef 17: Sesleri ayırt edebilme,</p> <p>Hedef 1: Gözlem yapabilme.</p> <p>Örnek yıllık plâna göre yıl boyunca oynanan oyunlar içinde gerek hareket, gerek sesle taklit oyunları; müzik etkinliklerinde</p>
--	--

<p style="text-align: center;">Sosyal Güvenin Amacı ve Uygulamaları Değer Verilen Davranışların Bilincinde Olmak ve Onları Oluşturmak</p> <p>Çocukların toplumda değer verilen davranışları kazanmaları teşvik edilmelidir. Burada amaç; çocuğun toplu bir çevre ve dil kültürü geliştirmesini, kuralların ihlâlinde uyarmasını, gücü,çevrenin yok edilmesini, savaşı, açlığı, ırkçılığı ve terörü sorgulamasını sağlamaktır.</p> <p style="text-align: center;">Maddî Güvenin Uygulamaları ve Amacı</p> <p>Çocuklar dil, teknik, nesnelere, tabiat ve kültür olayları hakkında bilgilerini geliştirirler. Öğrenmenin içeriği çocukların kendi gerçeği ile olan ilişkisinde saklıdır. Meraklı, sorgulayan ve öğrenmeye istekli davranışları desteklenir ve bunlara cevaplar ve çözümler üretmeleri sağlanır.</p> <p>Öğrenmeyi öğrenirler. Öğrenileni araştırma yaparak ve</p>	<p>hayvanlar, doğa, insanlar hakkında şarkılar bulunmaktadır. Bunların yanı sıra sınıftaki köşelere eklenen resimler ile çocukların hayvanları, insanları ve nesnelere tanıması sağlanacaktır.</p> <p style="text-align: center;">Sosyal-Duygusal Alan hedeflerinden;</p> <p>Hedef 1: Duygularını fark edebilme, Hedef 2: Duygularını kontrol edebilme, Hedef 5: Canlılara ve farklı özellikte olan kişilere olumlu tavır gösterebilme, Hedef 7: Toplumsal yaşamın nasıl sürdüğünü fark edebilme.</p> <p style="text-align: center;">2002 yılında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan Okul Öncesi Eğitim Programı çocukların bilişsel, dil, psikomotor, sosyal-duygusal gelişimlerinin desteklenmesi ve özbakım becerilerinin kazandırılmasını esas almaktadır. Çocukların bağımsız davranış geliştirmesi desteklenir. Çocukların hayal güçleri, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerileri, iletişim kurma ve</p>
--	---

geliştirerek problemleri ve olayların birbirleriyle olan ilişkilerini tanırlar. Tabiat olaylarını gerçekte yaşarlar ve onları temalaştırırlar.

Materyallerle Deneyler Yapmak ve Bunları Uygulamak

Çocuklara özellikle doğadan ve günlük çevrelerinden toplanan çok yönlü malzemelerin sunulmasıyla onların çevrelerindeki ve doğadaki canlıları, nesnelere tanımları sağlanır.

Kültürel Deneyimler Kazanmak

Amaçlar;

I. Çok yakın çevrelerine odaklanmak,

duygularını anlatabilme davranışları geliştirilir. Oyun en önemli öğrenme yöntemidir. Kazanılması beklenen davranışlar arasında belirli durum veya olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkisi kurabilme ve verilen problem durumunu çözebilme hedefleri bulunmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığının Okul Öncesi Eğitim Programında sağlanacak olan eğitim materyallerinin bazı özellikleri sıralanmıştır. Bunlar; çok amaçlı olması, kolay kullanımlı olması, çocukların ilgisini çekecek özellikte olmasıdır. Ayrıca; Fen ve Doğa köşesi için gerek çocuklarla birlikte çıkılan gezilerde gerek öğretmen bireysel olarak doğadan kum, çakıl, taş, deniz kabuğu, midye kabuğu, yapraklar, dallar gibi doğal materyaller de toplamaktadır.

I.Sosyal-Duygusal Alan

Hedef 9: Çevresindeki olgu ve olayların estetik özelliklerini fark edebilme.Örnek yıllık plânda Eylül ayında yapılan okul gezisi çocukların yakın çevrelerini tanımlarını sağlamaktadır.

II. Ailelerin işyerlerini, postane, istasyon, tekstil fabrikası, çiftlik gibi teleri ziyaret etmek,

III. Akustik ve optik sinyallerle oynamak,

IV. Müze, atölye, sinema, tiyatro ve sirkelere gitmek.

Doğa Olaylarının Gerçeğini Kavramak ve Onları Konulaştırmak

Genel Amaçlar;

I. Mevsim değişikliklerini özümseyerek ciddiye almak ve tanımak,

II. Hayvanları ve bitkileri kendi yaşam alanlarında gözlemlemek ve bunların birbirleriyle olan ilişkileri kavramak,

II. Örnek yıllık plâna göre yıl boyunca çeşitli işyerleri ve kurumlar ziyaret edilmektedir. Kasım ayında bir sağlık merkezi ve kütüphane, Ocak ayında postane, Aralık ayında Hayvanat Bahçesi, çiftlik, Balık-tavuk üretim çiftliği gezilir.

III. Buna benzer bir çalışma Türkiye okul öncesi eğitim programında bulunmamaktadır.

IV. Örnek yıllık plâna göre yıl boyunca yapılan gezilere bulunulan ay ve mevsime göre müze, tiyatro, sinema gezileri de dahildir. Ancak, eğer okul öncesi eğitim kurumunun bulunduğu yerleşim alanlarına bir sirk gösterim için geldiyse, sirke de genellikle çocuklar götürülmektedir.

I. Örnek yıllık plâna göre öğrenciler mevsim değişikliklerini tanırlar, mevsimlerin özelliklerini ve hangi mevsimde ne giyilmesi gerektiğini öğrenirler.

II. Örnek yıllık plâna göre; Aralık ayında doğa gözlemleri yapılır, Hayvanat Bahçesi ve Çiftliğe gezi düzenlenir. Mart ayında Fen ve Doğa Etkinlikleri kapsamında çevredeki ağaç, çiçek,

<p>III. Her bir hayvan ve bitkinin sorumluluğunu taşımak.</p> <p>Uygulama;</p> <p>I. Yerküre, hava, su, ateş, tahta, taş, çimen, kumun her yönüyle bilincine varmak,</p> <p>II. Çocuk bahçesinin çevresinde, ormanda, çayır ve çimende gezintiler yapmak,</p> <p>III. Hayvanat bahçesi, müze ve bahçeleri ziyaret etmek,</p> <p>IV. Çocuk bahçesindeki çiçekleri sulamak, hayvanları okşamak, onları beslemek,</p>	<p>toprak incelenir, çocuklarla tohum çimlendirilerek saksıya dikilir. Haziran ayında piknik yapmaya gidilir. Piknik alanında çevrede görülen canlılar incelenir.</p> <p>III. Sosyal-Duygusal Alan</p> <p>Hedef 5: Canlılara ve farklı özellikte olan kişilere karşı olumlu tavır gösterebilme.</p> <p>Örnek yıllık plâna göre Kasım ayında sınıfta beslenmeye başlanan evcil hayvan ve bitkinin bakım sorumluluğunu çocukların yıl boyu sürdürmesi beklenir.</p> <p>I. Yıl boyunca yapılan etkinliklerle çocukların çevrelerini ve yaşadıkları dünyayı tanımları sağlanmaya çalışılmaktadır. Doğadan elde edilen farklı materyallerle bu materyallerin tanınması sağlanmaktadır.</p> <p>II. Örnek yıllık plâna göre hava şartları uygun olduğunda doğada yürüyüş yapılır. Ayrıca Haziran ayında piknik düzenlenir.</p> <p>III. Örnek yıllık plâna göre Hayvanat Bahçesine, çiftlik ve bahçelere gezi yıl içinde yapılabilir ve yerleşim bölgesindeki müzelere gezi de yapılmaktadır.</p> <p>IV. Örnek yıllık plâna göre; Kasım ayında çocuklar evde besledikleri hayvanı getirirler ve hayvanın bakımı sınıfça yapılır.</p>
---	--

<p>V. Çiçek cinslerini, meyveleri, sebzeleri tanımak ve bunları karşılaştırmak,</p> <p>VI. Hayvanların birlikteliklerini ve dış görünüşlerindeki farklılıkları ve davranışları tanımak,</p> <p>VII. Doğal malzemeler toplamak, bunları düzenlemek, tanımlamak ve karşılaştırmak,</p>	<p>Mart ayında çocuklarla birlikte tohum çimlendirilir ve saksıya dikilir. Bitkinin bakımı çocuklar tarafından yapılır.</p> <p>V. Örnek yıllık plâna göre; çocukların çiçekleri, meyve ve sebzeleri tanımları için yıl boyunca birçok etkinlik düzenlenmektedir. Örneğin; Aralık ayında Fen ve Doğa Köşesine sebze-meyve resimleri ilâve edilir. Şubat ayında bitki türleri ile ilgili kitaplar Kitap Köşesine eklenir.</p> <p>VI. Örnek yıllık plâna göre; Kasım ayında Türkçe Dil Etkinlikleri kapsamında hayvanlar hakkında sohbet edilir. Aralık ayında asetatlar yardımıyla hayvanlar ve yaşadıkları yerler anlatılır.</p> <p>VII. Örnek yıllık plâna göre; Kasım ayında Fen ve Doğa Köşesine deniz kabukları ve kurutulmuş deniz canlıları konur. Aralık ayında Fen ve Doğa Köşesine odun, kömür, ve talaş ilâve edilir. Şubat ayında toprak ve tohum çeşitleri incelenir. Mart ayında Fen ve Doğa Köşesine çam kozalakları, ağaç kabukları, yapraklar ilâve edilir. Fen ve Doğa Etkinlikleri kapsamında ağaç dikilir, çevredeki ağaç, çiçek, toprak incelenir, çocuklarla birlikte yaprak koleksiyonu oluşturulur.</p>
---	--

VIII. Bir değişimi takip etmek; tohumun ekilmesi, yumurtadan civciv çıkması, kozadaki tırtılın kelebeğe dönüşmesi , larvadan kurbağa oluşması,

IX. Havayı gözlemlemek ve tanımak,

X. Yayınlarla, resimlerle, elektronik malzemelerle hayvanlar ve bitkiler hakkında bilgilerimizi arttırmak,

XI. Doğadaki değişimleri mıknatıslar, büyüteçler, aynalar, ışık kaynaklarıyla gözlemlemek ve yaşamak: suyu dondurmak, buzu eritmek, sıvıyı buharlaştırmak, renkleri karıştırmak.

VIII. Örnek yıllık plâna göre; Mart ayında çocuklarla birlikte tohum çimlendirilir. Saksıya ekilir ve bakımı çocuklar tarafından yapılır.

IX. Örnek yıllık plânda havayı gözlemlemek gibi bir aktivite bulunmamakla birlikte mevsim dönümlerinde çocukların mevsimleri tanımalarına yönelik gözlem ve etkinlikler yapılmaktadır.

X. Örnek yıllık plâna göre; yıl boyunca gerek sınıftaki köşelere eklenen resim, ansiklopedi ve kitaplarla gerekse asetatlar yardımıyla gerçekleşen anlatımlarla bitki ve hayvanlar hakkında bilgi edinilir.

XI. Örnek yıllık plâna göre yıl boyunca yapılan gözlemlerde büyüteç, dürbün gibi malzemelerden yararlanılmaktadır. Bunun yanı sıra; Aralık ayında Fen ve Doğa Etkinlikleri kapsamında maddenin halleri deneyleri yapılmaktadır.

Oyun ve Öğrenme Çevresini Oluşturmak

Çocukların oyun ve öğrenme alanları mağaralar, yarıklar, çadırlar, kulübeler, ayırma duvarları, çayırlar, ormanlar olabilir. Bu tür esnek alanlar oyun ve öğrenme materyalleri olarak çocukların inşa etme ve yaratma yeteneklerini geliştirmelerine olanak sağlar. En ideali doğaya çok yakın oluşturulmuş ortamlardır, ki bu ortamlar çocuklara oyun ve deney yapma olanağı sağlarlar. Doğayı gözlemlene ve bahçede çalışma, ekolojik dönüşümlerin algılanmasını sağlar.

Millî Eğitim Bakanlığının Okul Öncesi Eğitim Programında eğitim ortamının sınıf içi ile sınırlandırılmaması gerektiği belirtilmektedir. Ama, eğitim ortamının düzenlenmesi tarihinde sadece sınıf içi ortamdaki bahsedilmektedir. Sınıf dışı ortamlarda eğitimden bahsedilmemektedir.

Örnek yıllık plânda okul dışına pek çok gezi düzenlenerek çocukların eğitimi desteklenmektedir. Fakat bu geziler de yeterli olmamakla beraber; pratikte yapılmıyıp yapılmadıkları da sorgulanması gereken başka bir konudur.

3.4. TÜRKİYE – ALMANYA OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI KAPSAMI İÇİNDE YER ALAN ÇEVRE EĞİTİMİ ETKİNLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

ALMANYA

NATUR- UND WALDKINDERGARTEN FLENSBURG

Almanya’ da hükümet ya da ilgili resmî kuruluşlar tarafından hazırlanmış olan belli bir okul öncesi eğitim programı bulunmamaktadır. Bu da mevcut anaokullarının hepsinin kendine has eğitim programları oluşturdukları anlamına gelmektedir.

Almanya’ dan örnek olarak incelediğimiz Waldkindergarten Flensburg’ un net bir eğitim plânı bulunmadığından genel eğitim özelliklerini karşılaştırma konusu olarak almış bulunuyoruz.

Waldkindergarten’ ların Eğitimsel Özellikleri

1. “ Çocuk olma” kavramının gerçek anlamda uygulandığı alan demek; rahatça hareket edebileceği, gülebileceği ağlayabileceği, dans edebileceği, hayal kurabileceği alan demektir. Çocukların doğal davranış iç güdüsü engellenmemeli, bilakis yaşatılmalıdır.

TÜRKİYE

İki program arasındaki en önemli fark; Türkiye’ de Almanya’daki Natur- und Walkindergarten’a benzer herhangi bir kurumun bulunmamasıdır. Ancak İstanbul’ da bulunan Özel Çevre Okulları bünyesindeki anaokulu Waldkindergarten konseptini yakalayamasa da mevcut diğer resmî ve özel anaokullarından bir adım önde olduğu bir gerçektir. Özel Çevre Okulları’ nın bünyesinde kurulmuş olan çevre koordinatörlüğünün önderliğinde okul eğitimini çevreci davranışları çocukların kazanmasını sağlayacak şekilde düzenlemiştir. Burada iki tarafın programları ayrı ayrı verilmeye çalışılmıştır.

Özel İstanbul Çevre Okulları

- 1.** Çevrecilik ile ilgili tüm faaliyetleri akademik programın içeriği ile bütünleştirir.
- 2.** Çevrecilik ile ilgili iyi niyete dayalı ulusal ve uluslar arası tüm faaliyetleri destekler.
- 3.** Çevrecilik çalışmalarını gerçekleştirirken kanunlara,

<p>2. Ormanın dinlendirici konumu çocuğun bedensel ve ruhsal sağlığını güçlendirir. Günde 3 veya 4 saat temiz havaya çıkmak, daha az kapalı ve sıcak alanlardan taşınan enfeksiyon hastalıklarına maruz kalmak demektir. Yaşam sevincini doğada yaşamak insanın bağışıklık sistemini güçlendirir.</p> <p>3. Kesik ağaç kütükleri üzerinden atlamak , dallarda sallanmak, ağaçlara tırmanmak, ormanda koşmak, zıplamak gibi faaliyetlerin çocukların özgüveninin ve hayata olan inancının güçlenmesini ve sürekliliğini sağlar.</p> <p>4. Oyuncak olmaksızın serbest oyun oynama sırasında çocuğun hayal gücü teşvik edilir ve böylece çocuklar ihtiyaçlarını ve arzularını açığa çıkarır, karşısındakini tanımayı öğrenir ve böylece oyunun başlayabilmesi ve eğlenceli olabilmesi için nasıl anlaşabileceklerini öğrenirler.</p> <p>5. Sağlıklı bir vücudun gelişmesi için aynı zamanda doğal ürünlerle besin değeri yüksek bir beslenme uygulanmalıdır.</p> <p>6. Orman gibi cezbedici dış alanda iç kuvvetlerin daha iyi ele alınması ve sınanması gerekebilir. Açık havada oyunla, çocuklar kendi sınırlarının ve gelişimlerdeki ilerlemenin farkına varılır.</p> <p>7. Kapalı alanlarda olduğu gibi gürültü yoktur. Çocuklar</p>	<p>diğer kişi ve kuruluşların hak ve özgürlüklerine saygılıdır.</p> <p>4. Tüketim maddelerini ve enerjiyi verimlilik ilkelerine bağlı olarak kullanır.</p> <p>5. Çevrecilik ile ilgili başarılı çalışmalar yapan kişi ve kuruluşları ödüllendirir .</p> <p>6. Sadece kurum paydaşlarını değil, kamuoyunu da medya ve kendi yayınları yoluyla çevre konusunda bilinçlendirmeyi hedefler.</p> <p>7. Çevrecilik faaliyetlerinin hiçbir şekilde bir siyasi ya da ideolojik düşünceye alet edilmesine izin vermez.</p> <p>8. Yenilenebilir, çevreyle dost enerji kaynaklarının kullanımını destekler.</p> <p>9. Atıkların geri dönüşümünü destekleyerek doğal kaynakların gereğinden çok tüketilmesini önlemeye çalışır.</p> <p>10. Ağaçlandırma ve yeşillendirme çalışmalarını destekler.</p> <p>11. Plansız kentleşmeye karşıdır.</p> <p>12. Hava, su ve toprak kirliliğine karşı savaşıyor.</p> <p>13. Hayvan haklarını korur.</p> <p>14. Biyolojik çeşitliliği ve doğal ekosistemleri koruma çalışmalarını destekler.</p> <p>15. Güncel çevre sorunları için çözüm yöntemleri geliştirir</p>
---	---

sessizliği yaşar ve bu sessizlik, kendi iç huzurlarını kazanmaları ve konsantrasyon ve iletişim yeteneklerini arttırmaları açısından vazgeçilmez bir değerdir. Ormanın sessizliğini yaşamak, dinlenmek en hassas dış etkenleri hissedebilmek için orman ideal bir ortamdır.

8. Doğadaki bağımlılığın ve değişik sorumlulukların yaşanması ile doğal evre oldukça etkilidir. Tabiat yaşanır ve kavranır. Hayatın her yönünde korunan evre algılanır ve öğrenilir. Doğadaki döngüler bizzat yaşanır.

9. " İkinici el projeksiyonlar" yerine tüm duygularımızla bizzat algıladıklarımız ve yaşadıklarımız kişiye duygusal bir kararlılık ve zgven verir. Daha sonra, toplum içinde yapıcı ve yaratıcı olabilmek için bunlar en iyi olgulardır.

10. Waldkindergarten' larda çocuklar kuralların ve yasakların gerekliliğini öğrenirler, duyularını tanırlar. Kurallar ve sınırlar ormanda en aza indirilerek uygulanabilirler.

11. " Kapısı ve duvarları" olmayan bir anaokulunda korkular ve stresler olmaz. Tam tersi, yaratıcılığı teşvik eder. Son derece küçük gruplar, sosyal anlaşmazlıkları yapıcı bir şekilde çözmek için ideal olanaktır.

12. Orman insanın doğal çevresine ne kadar uyumlu

ve geliştirdiği yöntemleri uygular(www.cevrekoleji.k12.tr)

Özel evre Okulları' nda eğitimin binalarda yapılması Natur- und Waldkindergarten' lar ile aralarındaki en büyük farktır. Oysa; Natur- und Waldkindergarten' lar açık havada ormanın içinde eğitim vermektedirler. Kısaca, Özel evre Okulları' nda ilköğretim programı evre eğitimi ile desteklenerek öğrencilerin çevreye karşi duyarlılık kazanmasına çalışılmaktadır. Oysa, Natur- und Waldkindergarten' ların temel amacı, çocuklara bir yıl boyunca ormanda eğitim vererek çocukların doğayı ve doğanın dengesini yaşayarak öğrenmelerini sağlamaktır.

olduğunu göstermektedir. Özgüven ve özbenlik temelleri üzerinde çocuklar bundan sonraki çevrelerini keşfeder, macera zevkini yaşarlar. Ormanın değişik tabiat örtüsü çocuğun hayal dünyasını canlandırır ve değişik davranış biçimlerinin ortaya çıkmasını sağlar.

13. Ruhsal ve bedensel kararlılığın kazandırılmasının arkasında yatan ilke çocukların bilişsel bir ortamda daha motive edilmiş, daha üretken olmaları olasılığıdır. Onlar, değişik bilgi alanlardan kendilerine aktarılan çok yönlü bilgilerle donatılırlar.

3.5. TÜRKİYE – JAPONYA OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI KAPSAMI İÇİNDE YER ALAN ÇEVRE EĞİTİMİ ETKİNLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

JAPONYA

1998 yılında Japon Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan reformla eğitim programı geliştirilmiştir. Buna göre birçok ilke önem kazanmıştır.

Okul Eğitiminin Tüm Basamakları İçin Konuların Genel Maddelerine Yönelik Temel Prensipler

1. Ahlâkî Eğitim

Okullardan gönüllülük aktiviteleri ve doğada yaparak öğrenme aktiviteleri gibi araştırma ve pratik aktivitelerini olumlu bir şekilde adapte etmeleri beklenir. Özellikle okul öncesi çocuklara ve ilköğretimin alt sınıflarındaki çocuklara temel disiplin verilmeli ve insan olarak neleri yapmamaları gerektiği, neyin doğru neyin yanlış olduğunu tamamen anlayıncaya kadar defalarca öğretilmeli.

2. Çevresel Konulara Tepki

Çocuklar çevresel sorunları ve enerji sorunlarını anlama yetilerini derinleştirecek ve doğaya saygı geliştirecekler. Doğayı koruma ve onu daha iyi hale getirmek üzere gönüllü olarak eyleme geçmek için pratik zekâ ve yeteneklerini geliştirmelerine özen

TÜRKİYE

2002 yılında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan Okul Öncesi Eğitim Programında belirtilen okul öncesi eğitimin temel ilkeleri çocuğun gereksinimlerinin karşılanacağı, çocukla kurulan iletişimde çocuğun kişiliğini geliştirmeye özen gösterileceği, çocukların sevgi, saygı, iş birliği, sorumluluk, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma davranışlarının geliştirileceği ortamların hazırlanması gerektiğini belirtmektedir. Her ne kadar okul öncesi eğitim programımızda ahlâkî eğitim kavramından bahsedilmemiş olsa da, uygulamada çocuklara gerek aileler gerekse öğretmenler tarafından iyi ahlâklı insan olma yönünde yol gösterildiği muhakkaktır. Burada, araştırma konusunu ilgilendiren çevre ahlâkının önemi ortaya çıkmaktadır. Küçük yaşta kazandırılacak çevre ahlâkı, gelecekteki yetişkinlerin çevreci kişiliklerinin temelini oluşturacaktır.

Japonya' da okul öncesi eğitim programında çevresel konulara tepki oluşturmayı amaçlayan çevre eğitimine verilen önem açıkça görülmektedir. Ne yazık ki, Millî Eğitim Bakanlığının hazırladığı Okul Öncesi Eğitim Programında çevre eğitimine

gösterilecek. Bununla beraber, problem çözme ve yaparak öğrenme araştırmalarına önem verilecektir. Bölgenin içinde bulunduğu mevcut duruma bakılarak çevre eğitimi ilgili sınıflarda verilecektir.

Anaokulları İçin Ulusal Eğitim Programı Standartları(2001/04)

Çevre

Çocukların çevreyle meraklı ve sorgulayıcı ilişkiye geçmelerini ve günlük yaşama uyum sağlamalarını desteklemeyi amaçlar.

değnilmemektedir. Çocukların doğayı, fiziksel ve kültürel çevrelerini tanımaları için belirlenen hedefler gözlem yapabilme, canlılara ve farklı özellikte olan kişilere karşı olumlu tavır gösterebilme, çevresindeki olgu ve olayların estetik özelliklerini fark edebilme, çevresini estetik bakımdan düzenleyebilme, yaşamın iyileştirilmesinde ve korunmasında sorumluluk alabilme hedeflerinden öteye gitmemektedir. Örnek yıllık plâna bakıldığında pek çok iyi niyetli etkinlik görülmekle beraber uygulamalarının yapılması tamamen öğretmen inisiyatifindedir. Çevre bilincinin oluşumuna yönelik tek çalışma Haziran ayında yapılmaktadır. Bu ayda da okullar genel olarak sadece 15 gün eğitim vermekte, 15.Haziran sonrasında yaz tatiline girilmektedir. Bu da verilen çevre eğitiminin geri dönüşümünün alınmasını, pekiştirme yapılmasını engellemektedir.

<p>Amaçlar</p> <ol style="list-style-type: none">1. Doğa ile temas etmeleri ve kendilerini çevreleyen ortamdaki benzerlikleri fark edebilmeleri yoluyla çevrelerindeki çeşitli nesne ve deneyimler karşı ilgi ve merak geliştirmek.2. Yakın çevreleri ile etkileşime geçmek ve yeni keşifler yapma ve düşünmekten zevk almak.3. Çocukların nesnelere doğası, miktar ve sayı kavramları, yazılı sözcükleri vb. algılayışlarını gözleme, hakkında düşünme ve çevrelerindeki nesnelere ve deneyimlerle uğraşma yoluyla zenginleştirmek. <p>İçerik</p> <ol style="list-style-type: none">1. Doğayla yakın temasta bir yaşama öncülük etmek; doğanın mucizesi, güzelliği ve azametinin farkında olmak,2. Yaşamlarındaki çeşitli nesnelere temas etmek ve bu nesnelere doğası ve organizasyonuna ilgi ve merak geliştirmek,3. Mevsimlerle beraber doğadaki ve insanların yaşamlarındaki değişiklikleri fark etmek,4. Doğa gibi çevrelerindeki nesnelere ilgi geliştirmek,5. Yaşamın önemini kabul etmek, çevresindeki hayvan ve bitkileri tanıma deneyimleri ile yaşamı takdir etmek ve saygı duymak,	<ol style="list-style-type: none">1. Bilişsel Alan ve Dil Alanı Hedef 4: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre gruplayabilme.2. Bilişsel Alan ve Dil Alanı Hedef 1: Gözlem yapabilme3. Bilişsel Alan ve Dil Alanı Hedef 8: Günlük yaşamda kullanılan belli başlı sembolleri tanıyabilme. <p>Japon eğitim programında doğaya ve doğa olaylarına karşı hayranlık ve saygı geliştirilmesi önde gelen amaçlardan biridir. Türkiye’ de ise bakanlık tarafından hazırlanan programda bu yönde bir amaç belirtilmemiştir. Örnek yıllık plânda düzenlenmiş olan etkinlikler doğayı, doğa olaylarını, hayvanları, bitkileri, dünyayı, mevsimleri, insanları tanımaya yöneliktir. Sınıf içindeki köşelere her ay yeni nesnelere ilâve edilerek ve çocukların kullanımına sunulması onların nesnelere tanıması, başkalarının da kullanabilmesi için dikkatli ve özenli davranmayı öğrenmelerini sağlamaktadır. Yapılan gözlemlerle ve geziler sırasında çocukların</p>
---	--

<p>6. Çevresindeki nesnelere dikkatli-özenli davranmak,</p> <p>7. Çevresindeki nesnelere ve oyun araçlarına hakkında düşünerek ilgi geliştirmek ve bunlardan en iyi şekilde yararlanma yollarını aramak,</p> <p>8. Günlük yaşamdaki diyagramlara, sayılara ve miktarlara karşı ilgi geliştirmek,</p> <p>9. Günlük yaşamdaki basit işaretler ve yazılı sözcüklere karşı merak geliştirmek,</p> <p>10. Yaşamlarında önemli role sahip oyun ile bilgi ve hünere karşı merak geliştirmek,</p> <p>11. Ulusal bayrağı ve onun anaokulunun içinde ve dışında tüm fonksiyonlarını tanımak.</p>	<p>dikkatleri çekilerek günlük yaşamda sık rastlanan sembolleri ve işaretleri tanımaları sağlanır.Yapılan gezilerle çeşitli meslek grupları tanınır. Örneğin; Eylül ayında okul personeli ve görevleri tanınır. Aralık ayında sağlık merkezine gezi yapılır.Mart ayında trafik eğitim pistine gezi yapılır. Burada çocuklar hem trafik kurallarını öğrenirler, hem de trafik işaretlerini tanırılar. Millî bayramlarda yapılan törenlere katılarak veya izleyerek bayrağın önemi, ulus olmanın önemi, vatanın değeri gibi ulusal değerlerin çocuklar tarafından kazanılmasına çalışılır.</p>
--	--

SONUÇ VE ÖNERİLER

1987 yılında yapılan Dünya Çevre Kalkınma Komisyonu toplantısının açılış töreninde söz alan Victoria Chitepo sanayileşme ve gelişmede insanlığın bilinçsiz ve saldırgan tutumlarını açık bir ifade ile dile getirmiştir:

"Ünlü Sanayi Devrimi'nin dikkate değer başarıları bugün ciddi eleştirilere hedef olmakta, bunun da esas nedeni, o sıra çevrenin hiç düşünülmemiş olmasına dayanmaktadır. Gökyüzü öyle geniş ve öyle mavi ki, hiçbir şey onun rengini değiştiremez; nehirlerimiz öyle büyük, suyu öyle bol ki, insan faaliyetleri ne kadar çok olursa olsun onların kalitesini bozamaz; ağaçlar ve ormanlar öyle bol ki, onları asla bitiremeyiz denmiştir. Nasılsa yine büyürler inancı yer almıştır. Bugün ise işin aslının başka olduğunu biliyoruz. Yerküre yüzeyinin doğal bitki örtüsünün tükeniş hızındaki telaş verici durum, dünyanın çok geçmeden gelişmeye yer açma uğruna hiç ağaçsız kalabileceğini gösterir gibidir" (Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu, 1991)

Sanayileşmenin artması, nüfus artışının kontrol edilememesi, doğal kaynakların kullanımındaki savurganlıklar sonucu ortaya çıkan çevre sorunları ile mücadele etmede ve bu sorunların oluşumunu önlemede eğitimin önemi açıkça ortaya çıkmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma için doğayı ve doğal kaynakları tahrip etmeden gelişimin sağlanmasında, bireylerin çevreye karşı duyarlılık ve bilinçlerinin oluşumunda eğitim en önemli unsurdur.

Yetişkinin sahip olduğu tutum ve davranışların temeli erken çocukluk döneminde , yani okul öncesi dönemde atılmaktadır. Bu nedendir ki; çevreye karşı olumlu tutum ve davranış geliştirmeyi, kişilerin çevre duyarlılığını arttırmayı amaçlayan çevre için eğitim okul öncesi dönemden başlayarak yaşam boyu sürmesi gereken bir süreçtir. Froebel, Montessori ve Rousseau' nun önemle üzerinde durdukları doğa ile baş başa eğitim, okul öncesi dönem eğitiminde çocuğun doğaya, hayvanlara, doğanın yasalarına duyarlılık geliştirmesi ve doğa ile uyum içinde yaşamayı öğrenmesi için önemli bir olgudur.Froebel anaokullarına verdiği Kindergarten(Çocuk Bahçesi) ismi ile çocukların doğa ile iç içe eğitiminin önemini vurgulamıştır.

Montessori çocukların eğitildikleri okulların bahçelere, hayvanlara sahip olmaları gerektiğini hatta çocukların doğanın içinde eğitilmeleri gerektiğini vurgulamıştır. Böylelikle çocuklar canlı varlıkların gelişimlerini izleyebilirler, sabırlı olmayı öğrenirler, doğaya ve canlılara karşı sempati ve güven duyarlar, bakımını üstlendiği bitki ya da

hayvanın yaşaması için gerekli besini kendisinin sağlıyor olması yaşamda bir görevinin olduğunu farkına varmasına yol açar(Başal, 2005a).

Çevre için eğitimin okul öncesi dönemde başlaması gerektiği düşüncesinden yola çıkarak yapılan bu araştırmada Kanada, Amerika, İsviçre, Almanya ve Japonya' nın okul öncesi eğitim programları kapsamındaki çevre eğitimine yönelik etkinlikleri Türkiye' nin okul öncesi eğitim programında yer alan çevre eğitimine yönelik etkinlikler ile karşılaştırmaya çalışılmıştır.

Karşılaştırma sırasında görülmüştür ki, gerek Türkiye' nin gerek diğer ülkelerin okul öncesi eğitim programları sahip oldukları esnek yapı nedeniyle çevre için eğitim olgusunun uygulanmasına oldukça uygundurlar. Araştırmada ele alınan ülkelerin programları incelendiğinde, ele alınan okul öncesi eğitim programlarında ülkeler çevre eğitimine gerekli önemi vermektedirler. Özellikle Almanya'da öğretim programı çevre eğitimi üzerine kurulmuş olan özel okullar bulunmaktadır. Son yıllarda Türkiye' de de Millî Eğitim' in genel amaçlarına uygun eğitim-öğretim faaliyetleri yürütülürken çevre eğitimine önem ve uygulamalarında yer veren bazı özel okul uygulamaları bulunmaktadır. Örneğin, İstanbul' da Özel Çevre Okulları ve Özel Doğa Okulları gibi(Ek-4).

Türkiye' nin Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan okul öncesi eğitim programı içeriği ve yıllık plân örneğine dayanarak yapılan karşılaştırma sonucunda aslında Millî Eğitim Bakanlığının hazırladığı okul öncesi eğitim programında çevre eğitimine yönelik birkaç tane hedef ve hedef davranış bulunmakla birlikte örnek yıllık plânda özellikle Fen ve Doğa Etkinlikleri kapsamında azımsanmayacak miktarda çevre eğitimi uygulamalarına yer verildiği görülmektedir. Yıllık plânda yer alan bu etkinlik zenginliğinin, acaba, pratikte tam anlamıyla uygulanıp uygulanmadığı sorusu akla gelmektedir. Millî Eğitim Bakanlığının hazırladığı okul öncesi eğitim programının esnek olması nedeniyle pratikte verilecek çevre eğitiminin içeriği ve uygulamaları öğretmenlerin fen ve doğa bilgisine, çevre bilincine, hayal gücüne ve kurumların imkânlarına bağlı olarak değişmektedir.

Aşağıda araştırma kapsamında ele alınan ülkelerde eğitim programlarında çevre eğitimi etkinliklerine diğer eğitim etkinlikleri arasında verilen önem yaklaşık yüzdeler ile verilmeye çalışılmıştır. Bu yüzdeler karşılaştırma yapılan ülkelerin okul öncesi eğitim

programları içerisinde yer alan çevre eğitime yönelik etkinliklerin, tüm etkinliklere oranı gözetilerek oluşturulmuştur. Bu yüzelere bakılarak incelenen programlar içinde kuşkusuz Almanya' daki Waldkindergarten kurumları orman içinde eğitim verdikleri ve çocukların sadece doğal malzemeler kullanarak eğitimlerine olanak sağladıkları için %100' lük oranıyla çevre eğitiminin en yüksek düzeyde olduğu kurumlardır.

Aşağıda Tablo-2' de araştırma kapsamına alınan ülkelerin tüm okul öncesi eğitim programına göre çevre eğitimi etkinlikleri yüzdeleri verilmeye çalışılmıştır.

Ülke	Çevre Eğitimi Yüzdesi (%)
Almanya	100
İsviçre	37
Türkiye	23
Japonya	22
Kanada	19
Amerika	14

Tablo-2 Tüm okul öncesi eğitim programlarına göre ülkelerin çevre eğitimi etkinlik yüzdeleri

Tablo-2' de görüldüğü gibi Almanya okul öncesi eğitim programında ele alınan çevre eğitimi etkinlik yüzdesi %100; İsviçre okul öncesi eğitim programında ele alınan çevre eğitimi etkinlik yüzdesi %37; Japonya okul öncesi eğitim programında ele alınan çevre eğitimi etkinlik yüzdesi %22; Kanada okul öncesi eğitim programında ele alınan çevre eğitimi etkinlik yüzdesi %19; Amerika okul öncesi eğitim programında ele alınan çevre eğitimi etkinlik yüzdesi %14 ve Türkiye okul öncesi eğitim programında ele alınan çevre eğitimi etkinlik yüzdesi %23' tür.

Gelecekte çevreye karşı duyarlı, çevre sorunlarına hassasiyetle yaklaşan, sürdürülebilir kalkınmanın devamını sağlayan bir toplumun oluşabilmesi için yapılması gereken; toplumun tüm bireylerinin çevre bilincine ve duyarlılığına sahip olmalarını

sağlayacak eğitimin verilmesidir. Okul öncesi dönemde başlayan çevre eğitimi gelecekteki yetişkinlerin doğaya ve doğal kaynaklara karşı daha sorumlu tutum ve davranışlar geliştirmesini sağlayacaktır. Tek tek bireylerin erken yaşlarda sağlıklı üretim ve ölçülü tüketim davranışları kazanması, doğaya ve doğada yaşayan diğer canlılara saygı geliştirmesi ile bilinçli bir toplum oluşacaktır.

Okul öncesi dönemde verilecek çevre için eğitimi Millî Eğitim Bakanlığı, Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Çevre Bakanlığı ve Kültür Bakanlığının ortak çalışması ile plânlanabilir ve Millî Eğitim Bakanlığı ve Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünün kontrolünde uygulanabilir. Öğretmenler çevre eğitimi konusunda hizmet içi eğitimden geçirilerek çevre için eğitime yönelik alt yapıları oluşturulabilir. Bu eğitim için konularında uzman olan çevreci kuruluşlar ve akademisyenlerden yardım alınabilir. Çocukların doğanın içinde daha çok zaman geçirecekleri, çevre ile birebir temas sağlayabilecekleri bir okul öncesi program hazırlanabilir. Ayrıca, şu andaki Millî Eğitim müdürleri, okul müdürleri ve okul öncesi eğitiminde çalışan okul yöneticileri ve anaokulu öğretmenlerine önerilerimiz; öncelikle yeni kurulacak okulların bol ağaçlı, büyük bahçeli ya da geniş araziler içinde olmasıdır. Böylelikle çocuklar doğayla iç içe eğitim alma imkânına kavuşabileceklerdir. Okullarda çeşitli hayvanlar beslenebilir. Çocuk sağlığına zarar vermeyecek şekilde okul bahçesi içinde uygun yerlerde kümes hayvanları, koyun, keçi, tavşan, inek, kedi, köpek gibi hayvanların bakımı sağlanabilir ve öğrencilerin de bu hayvanların bakımlarını düzeylerine göre üstlenmeleri sağlanabilir. Sınıflarda çocukların sadece belirli bir etkinlik boyunca değil, tüm yıl boyunca bakımını üstlenecekleri bitkiler bulundurulabilir. Ayrıca, yine sınıf içinde bir kuş, su kaplumbağası, balık, hamster gibi küçük hayvanlar beslenebilir. Hava şartları uygun olduğu sürece, yılın dört mevsiminde çocuklar sık sık piknik ya da doğada yürüyüşe çıkartılabilirler. Böylece her mevsimde doğanın güzelliklerini ve zenginliklerini fark ederek çevreye ve canlılara karşı çocuklarda sevgi ve saygı oluşturulabilir. Bu yürüyüşler sırasında her çocuk birer büyüteç ile çevresindeki canlıları inceleyebilir, yaşadıkları çevreyi ve doğayı daha yakından tanıyarak çevresine ve doğaya karşı sempati ve sorumluluk duymaları sağlanabilir. Okula sık sık çevre koruma amaçlı kurumlara veya derneklere mensup kişiler davet edilerek yapılacak tanıtım ve sohbetlerle, çevre koruma bilincine sahip yaşadığı çevreye karşı daha sorumlu bireyler olmaları sağlanabilir.

Yapılan literatür taramasında, üniversitelerde okul öncesi ve ilköğretim düzeyinde çevre eğitime yönelik yüksek lisans tez çalışmaları yeterli düzeyde bulunmamaktadır. Okul öncesi eğitimin öneminin kamuoyunda yeni yeni anlaşıldığı ve önem vermeye başlandığı şu günlerde, özellikle, üniversitelerin okul öncesi eğitim programlarında çevre eğitimi seçmeli derslerine yer verilebilir. Öğrenciler lisans bitirme ve yüksek lisansta çevre eğitime ilişkin araştırma ve tez çalışmaları yapmaları için özendirilmeli ve desteklenmelidirler.

KAYNAKLAR

- Alkış, S., 2002, İlköğretimde Tarihî Çevre Eğitimi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa.
- Avrasya Çevre Konferansı, 2003, "Johannesburg Zirvesi, Uluslar Arası Gelişmeler ve Eko-turizmle ilgili Tartışmalar", Türkiye Çevre Vakfı Yayını, Ankara.
- Başal, H.A., 1998, Okul Öncesi Eğitime Giriş , Uludağ Üniversitesi Basımevi, Bursa.
- Başal, H.A., - Atasoy, E., - Doğan, Y., 2001, "Çocuklar İçin Çevre Duyarlılığı Ölçeğinin Geliştirilme Çalışması", IV. Ulusal Ekoloji ve Çevre Kongresi, Biyologlar Derneği, Bodrum.
- Başal, H.A., 2005a, Çocuklar İçin Uygulamalı Çevre Eğitimi, Morpa Yayınları, İstanbul.
- Başal, H.A., 2005b, Okul Öncesi Eğitimin İlke ve Yöntemleri, Morpa Yayınları, İstanbul.
- Bildungs Planung Zentralschweiz, 16.Juli.2001, Lehrplan Kinderharten für den Kanton Wallis, Schweizerische Konferenz der kantonalen Erziehungsdirektoren, (çevrimci) www.edk.ch, 18.04.2004
- Boysan, A., 2004, Nerede Yaşıyoruz?, Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Bundesverband der Natur- und Waldkindergarten in Deutschland e.V., (çevrimci) www.bvnw.de, 15.04.2004.
- Capra, F., 1992, Batı Düşüncesinde Dönüm Noktası, çev. Mustafa Armağan, İnsan Yayınları, İstanbul.
- Çepel, N., 1995, Çevre Koruma ve Ekoloji Terimleri Sözlüğü-Türkçe,Almanca,İngilizce, TEMA Vakfı Yayınları No:6, İstanbul.
- Dikmen, S., 1993, "İlköğretim Kurumlarında Çevre İçin Eğitim", Çevre Eğitimi, Türkiye Çevre Vakfı Yayını, Ankara.
- Doğan, F., 1998, Uygulamalı Çevre Bilimi ve Çevre Epidemolojisi, Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir.
- Doğan, M., 1997, Eğitim ve Katılım, Ulusal Çevre Eylem Plânı, DPT Yayını, Ankara.
- Dünya Kalkınma ve Çevre Komisyonu, 1991, Ortak Geleceğimiz, Türkiye Çevre Vakfı Yayını, Ankara.

- Geray, C., 1992, "Çevre İçin Eğitim", İnsan Çevre Toplum, yay.haz. Ruşen Keleş, İmge Kitabevi, Ankara.
- Görmez, K., 1991, Türkiye' de Çevre Politikaları, Gazi Üniversitesi Yayını, Ankara.
- Kantarcıoğlu, S., 1992, Anaokulunda Eğitim, Millî Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Keating, M., 1995, Yeryüzü Zirvesinde Değişimin Gündemi – Gündem 21 ve Rio Anlaşmalarının Popüler Metni, UNEP Türkiye Komitesi Yayını, Türkiye Çevre Vakfı, Ankara.
- Keleş, R., - Hamamcı, C., 1998, Çevrebilim, İmge Kitabevi, Ankara.
- Kışlaloğlu, M., - Berkes, F., 1990, Ekoloji ve Çevre Bilimleri, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Klieme, E., - et.al.,2003, Vertiefender Vergleich der Schulsysteme ausgewählter PISA – Staaten, Bundesministerium für Bildung und Forschung, (çevrimci) www.bmbf.de, 23.06.2004.
- M.E.B., 2002, 36-72 Aylık Çocuklar İçin Okul Öncesi Eğitim Programı ve Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2003.
- M.E.B., 1973, Millî Eğitim Temel Kanunu, (çevrimci)www.meb.gov.tr, 27.12.2005.
- Montessori, M., 1997, Çocuk Eğitimi – Motessori Metodu, çev. Güler Yücel, Özgür Yayınları, İstanbul.
- Morval, J., 1985, Çevre Psikolojisine Giriş, çev. N. Bilgin, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İzmir.
- "National Curriculum Standards Reform for Kindergartens, Elementary School, Lower and Upper Secondary Schools and Schools for the Visually Disabled, the Hearing Impaired and the Otherwise Disabled(Synopsis of the Report)-Press Release", July 1998, Ministry of Education, Science and Culture of Japan, (çevrimci) www.mext.go.jp, 02.04.2004.
- "National Curriculum Standards for Kindergartens-Press Releases", April 2001, Ministry of Education, Science and Culture of Japan, (çevrimci) www.mext.go.jp, 02.04.2004.
- Oktay, A., 2000, Yaşamın Sihirli Yılları: Okul Öncesi Dönem, Epsilon Yayıncılık, İstanbul.
- "Okul Öncesi 2005 İstatistik", (çevrimci) www.ogretmenlik.com, 28.07.2005.
- Özer, U., 1993, "Yükseköğretimde Çevre İçin Eğitim", Çevre Eğitimi, Türkiye Çevre Vakfı Yayını, Ankara.

Özoğlu, S.Ç., 1993, "Yaygın Eğitim Düzeyinde Çevre İçin Eğitim", Çevre Eğitimi, Türkiye Çevre Vakfı Yayını, Ankara.

"Pre-school Level", Swiss Education Server, (çevrimci) www.edk.ch, 02.04.2004.

Rousseau, J.J., 1762, Emile – Bir Çocuk Büyüyor, akt. Ülkü Akagündüz, Selis Kitapları, İstanbul, 2005.

"School Education", Ministry of Education, Science and Culture of Japan, (çevrimci) www.mext.go.jp, 02.07.2005.

"Schweizer Beitrag für die Datenbank 'Eurybase – The Information Database On Education in Europe' ", 2001, Swiss Education Server, (çevrimci) www.edk.ch, 18.04.2004.

Tatlidil, E., 1993, "Toplum Eğitim Öğretmen", Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İzmir.

"The Kindergarten Program – 1998", 1998, Ontario Ministry of Education, (çevrimci) www.edu.gov.on.ca, 02.04.2004.

The State Education Department, March 1996, Learning Standards for Mathematics, Science and Technology – Revised Edition, New York State Education Department, (çevrimci) www.nysed.gov, 12.08.2004.

The State Education Department and The University of State of New York, 1998, Preschool Planning Guide, New York State Education Department, (çevrimci) www.nysed.gov, 12.08.2004.

Timuçin, A., 2000, Felsefe Sözlüğü, Bulut Yayınları, İstanbul.

Tos, F., 2001, Okul Öncesi Eğitim, Kariyer Yayıncılık, İstanbul.

Ünder, H., 1991, Çevremerkezci Görüş ve Çevre Eğitimi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitimin Sosyal Tarihi ve Temelleri Ana Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Diğer Kaynaklar

Ana Britannica Genel Kültür Ansiklopedisi, 1987, Ana Yayıncılık, İstanbul

Meydan Larousse Büyük Lûgat ve Ansiklopedi, 1970, Meydan Yayınevi, İstanbul.

www.cevrekoleji.k12.tr

www.ogretmenlik.com

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
EYLÜL	<p>PSİKOMOTOR ALAN</p> <p>Hedef 1: Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Belli bir mesafeye sürünerek gitme 2. Değişik yönlere yuvarlanma 3. Sözel yönergelere uygun olarak yürüme (yavaş, hızlı, taklit yürüyüşü vb.) 7. Belli bir engel üzerinden sıçrayarak atlama <p>Hedef 2: Farklı büyüklüklerdeki nesnelere çeşitli hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Farklı pozisyonlarda atılan nesnelere kollarıyla yakalama 2. Çeşitli nesnelere belli bir mesafedeki hedefe atma 4. Farklı büyüklüklerdeki topu belli bir ritimle zıplama <p>Hedef 3: El ve göz koordinasyonu gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Nesnelere uygun şekilde takma, çıkartma 5. Küçük kas becerilerini gerektiren bazı araçları kullanma (özbakım, ev işleri, okuldaki etkinlikler vb.) 6. Değişik araçlar kullanarak şekiller çizme 7. Çeşitli malzemeleri değişik şekillerde katlama 8. Nesnelere yeni şekiller oluşturacak biçimde bir araya getirme 10. Değişik malzemeleri istenilen nitelikte kesme <p>Hedef 4: Denge gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sözel yönergelere göre değişik hızlarda yürüme 2. Zemin üzerine çizilen değişik şekiller üzerinde yürüme 3. Verilen sözel yönergelere göre değişik yönlerde yürüme <p>Hedef 5: Büyük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kollarını ve bacaklarını kullanarak nesnelere itme, çekme ve döndürme 2. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere kaldırma 3. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere taşıyarak belli bir mesafeye gitme 		<p>SERBEST ZAMAN ETKİNLİKLERİ</p> <p>A. İLGİ KÖŞELERİ</p> <p>Çocuklar ve velilerle tanışılır. Sınıfın bölümleri (ilgi köşeleri, araç-gereçler ve kullanımı) tanıtılır. Sınıf içi kurallar ve arkadaş ilişkileri hakkında sohbet edilir.Oyunlar sırasında oyuncakları arkadaşları ile paylaşmanın önemi üzerinde durulur. Eğitici oyuncak köşesine takma-çıkarma, özelliği olanlegolar ilave edilir. Sarı renkli geçmeli oyuncaklarla bir masa hazırlanır. Müzik köşesinde çocuklara klasik müzik dinletilir. Çocukların evden getirdikleri oyuncaklarla oynanır.</p> <p>B. SANAT ETKİNLİKLERİ</p> <p>- Boya çalışmaları; çocukların boya kalemlerini doğru biçimde kullanmalarına yönelik çalışmalar yapılır. Başladıkları bir etkinliği tamamlamaya teşvik edilirler. Pastel boya ile detaylı olmayan resimler (top, elma, dondurma) boyanır. Serbest resim ve kalıp çıkarma çalışmalarına yer verilir. Mum boya ile resim çalışmaları yapılır. Suluboya ile serbest resim ve fırça baskısı yapılır.</p> <p>- Yoğurma Maddesi: Yoğurma maddeleri (plastilin, tuz seramiği vs.) tanıtılır. Yoğurma maddeleriyle ne yapılacağı anlatılarak, çocukların hamurlara dokunmaları, sıkmaları ona şekil vermeleri sağlanır. Yoğurma maddeleri ile birlikte çocukların şekillendirmede kullanabilecekleri plastik kalıplar verilir (Kurabiye kalıpları vb.).</p> <p>- Kağıt İşleri: Kağıtları buruşturma, yırtma, katlama vb. çalışmaları yapılır.Çocukların çeşitli cinsteki kağıtlara (elişi, grapon, gazete, fon kartonu, vs.) dokunarak benzerlik ve farklılıklarını incelemeleri ifade etmeleri sağlanır. Makas kullanma becerilerini geliştirici çalışmalara yer verilir. Makası doğru kullanma, aç-kapa çalışmaları yapılır.Gazete ve dergiler kullanılarak, kesme alıştırmaları yapılır. Bireysel çalışmalar yapılarak, makas kullanma becerileri geliştirilir. Ayrıca, daireleri kesip-katlama ve değişik şekiller oluşturma çalışması, mozaik çalışması ile balon, meyve vb. yapılır. Kesme-katlama-yapıştırma ile "Lale" oluşturulur.</p> <p>-Artık Materyallerle Çalışma: Hububatlarla (mercimek) "tırtıl" oluşturulur.</p> <p>TÜRKÇE DİL ETKİNLİKLER</p> <p>Çocukların kendilerini arkadaşlarına tanıtmaları ve tanışmaları sağlanır. Parmak oyununun ne şekilde oynanacağı gösterilerek, anlatılır. Çeşitli parmak oyunları oynanır (Çal Kapıyı, Ördek Ailesi, Açıp Kapa, Okulum, Üç Top, Okul, Beş Küçük Kız, Baş Parmakçık, Horoz, Öğretmenimiz, Şapşap, Tavşan).</p> <p>- Okulum, Anaokulum, Mutluyum, Anaokulu, Uğrayın ve Öğretmen şiiirleri söylenir.</p> <p>- Ayşe,Altın Top, Küçük Dostum, Kayıkçı, Zil sesi, O Piti Piti,Okul Yolu ve Çocuk tekerlemeleri söylenir.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
EYLÜL	<p>Hedef 6: Küçük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilmek</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Belli nesnelere sıkma 2. Yumuşak materyallere elleriyle şekil verme 3. Yumuşak materyallere çeşitli nesnelere kullanarak şekil verme <p>SOSYAL-DUYGUSAL ALAN</p> <p>Hedef 1: Duygularını fark edebilmek</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duygularını söyleme 2. Duygularının nedenlerini söyleme 3. Duygularının sonuçlarını söyleme <p>Hedef 2: Duygularını kontrol edebilmek</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Olumlu duygu ve düşüncelerini uygun şekilde ortaya koyma 2. Rahatsız edici duygu ve dürtülerini uygun şekilde ortaya koyma. 5. Yeni ve alışılmamış durumlara uyum sağlama <p>Hedef 3: Kendi kendini güdüleyebilmek</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kendi isteği ile bir işe başlama 2. Başladığı işi bitirme çabası gösterme <p>Hedef 4: Başkalarının duygularını fark edebilmek</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Başkalarının duygularını ifade etme <p>Hedef 6: Başkalarıyla ilişkilerini yönetebilmek</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grup etkinliklerine kendi isteği ile katılma 2. Grupta sorumluluk almaya istekli olma 3. Aldığı sorumluluğu yerine getirme 4. Gerektiğinde lideri izleme 5. Gerektiğinde liderliği üstlenme 9. Gerekli durumlarda nezaket sözcüklerini kullanma 		<p>- Öğretmen,Okul, Kitap, Kalem, Okul Çantası,Ayva, Armut, Limon,Uyku, Kırmızı Renk,Gül, Masa,Beşik, Süpürge, Gözlük bilmeceleri sorulur.</p> <p>- Çocuklarla, Uyku,Okula niçin geliyoruz? Arkadaşlık, Arkadaşlarımıza davranışlarımız,okulda çalışanlar ve görevleri, Okulun bölümleri hakkında sohbet edilir.</p> <p>- Çocukların ilgisini çekecek nitelikte seçilen hikayeler resimli kitap, kukla, kaset, pazen tahta tekniği, şimşek kart ile anlatılır(Temiz-Kirli, Kırmızı Başlıklı Kız) Çocuklardan özgün hikaye dinlenir. Çocuklar hikaye oluştururlar.</p> <p>- Hikaye sonunda çocuklara anlatılan hikayelerle ilgili basit sorular yöneltilir, onlardan verdikleri cevaplar dinlenir. Pantomim, dramatizasyon, hikaye tamamlama, hikayeye isim bulma, bak-anlat çalışmalarına yer verilir.</p> <p>OYUN ETKİNLİKLERİ</p> <p>Isınma hareketleri ile oyuna başlanır. Belirlenen hareketli oyunların, önce ne şekilde oynanacağı anlatılır, bir denemesi yapılır. Daha sonra oyun çocuklarla birlikte oynanır.Çocukların birbirleri ile kaynaşmasına katkıda bulunacak oyunlara yer verilir. (Kutu Kutu Pense, Basket, Top Zıplama, Bir Gün Okula Giderken, Sandalye Kapma, Gece-Gündüz, Ah Benim Turnam Kahkaha, El Sık, Selam Ver-Koş, Yağ Satarım, Miço, Şef Diyar ki, Köprüden Dengeli Geçme, Ritimle Zıplama, Atlama, Kırmızı Balık, Yuvarlanma, Aç-Kapa, Yılan, Top Oyunları, Giyme-Çıkarma Yarışı, Ne Kayıp?, Arslan Kaya, Resmi Tanıt, Tempolu Yürüme, Kim Yok, Ebe Ebe Gel Bize, Müzikli Hareketler). Sakin oyunlar oynanarak (Kahkaha, Şef Diyor ki vb) çocukların rahatlamaları sağlanır.</p> <p>MÜZİK ETKİNLİKLERİ</p> <p>Çocuklardan bildikleri şarkılar ve kasetten çocuk şarkıları dinlenir. Müzik eşliğinde, müziğin ritmine göre istedikleri gibi dans etmelerine fırsat verilir. Ritm çalışmaları (el çırpma) yapılır. Çocuklar isimlerini söylerlerken el çırparak ritm oluştururlar. Bu çalışma ile çocukların birbirlerinin isimlerini kolay öğrenmeleri sağlanır. Çocuklar şarkı oluşturmaya teşvik edilirler. Daha Dün Annemizin, Minik Kuş, Bir Gün Bir Çocuk, Okul Yolu, Sıra Olalım, Köpek Uçmak istemiş, Anne Karnım Acıktı, Ellerini Aç-Kapat, Erken Yatarım, Ceviz Adam şarkıları söylenir.</p> <p>OKUMA-YAZMAYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI</p> <p>Öncelikle çocukların kalem tutma becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilir. Noktaları birleştir, yolu çiz vb. çizgi çalışmaları yapılır. Belirlenen kavramlar örneklerle, resimlerle, sınıf içindeki nesnelere tanıtılır.Onların verdiği örnekler dinlenir. Çalışma sayfaları verilerek, kavramlara yönelik uygulamalar yapılır. (Bak-Anlat, Olay Sıralaması, Doğru-Eğri çizgiler vb.)</p> <p>FEN VE DOĞA ÇALIŞMALARI</p> <p>Sınıfın ve okulun bölümleri gezilir. . Farklılık ve benzerlikler gözlemlenir. Okul personeli ile tanışılır, görevleri hakkında bilgi edinilir.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
EYLÜL	<p>Hedef 7: Toplumsal yaşamın nasıl sürdüğünü fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Toplumda farklı rollere sahip kişiler olduğunu söyleme 2. Aynı kişinin farklı rollerinin olduğunu söyleme</p> <p>Hedef 11: Estetik özellikler taşıyan özgün ürünler oluşturabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Estetik bedensel hareketlerle dans etme, yürüme 4. Özgün bir şiir, öykü vb. söyleme</p> <p>Hedef 13: Yaşamın iyileştirilmesinde ve korunmasında sorumluluk alabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Günlük yaşamdaki kurallara uyma (görgü, trafik vb.)</p> <p><u>BİLİŞSEL ALAN VE DİL ALANI</u></p> <p>Hedef 1: Gözlem yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Değişik durumlarda gözlemlediklerini söyleme (boyut, renk, biçim, işlev, koku, ses, tat vb.) 2. Gözlenen durumlarla ilgili sonuçları söyleme (benzerlikler, farklılıklar, farklı gruplamalar vb.)</p> <p>Hedef 2: Verilen nesne, durum, olay, sayı ya da sözcükleri hatırlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Verilen nesnelerin içinden eksilen ya da eklenen bir nesnenin adını söyleme</p> <p>Hedef 3: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre eşleştirebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen nesneleri renklerine göre eşleştirme 3. Verilen nesneleri boyutlarına göre eşleştirme 5. Verilen nesneleri miktarlarına göre eşleştirme</p> <p>Hedef 4: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre gruplayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen nesneleri renklerine göre gruplama 3. Verilen nesneleri boyutlarına göre gruplama 4. Verilen nesneleri miktarlarına göre gruplama</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
EYLÜL	<p>Hedef 5: Verilen nesne, durum ve olayları çeşitli özelliklerine göre sıralayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 4. Verilen durum, olay ve canlıları oluşum ya da büyüme aşamalarına göre sıralama</p> <p>Hedef 9: Mekânda konum kavramı ile ilgili verilen yönergeleri uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesnenin mekandaki konumunu doğru olarak söyleme (altında-üstünde, yanında-arasında, ortasında-ötesinde, içinde-dışında, sağında-solunda, yakınında-uzağında vb.) 2. Verilen yönergeye uygun olarak kendisini doğru yere yerleştirme 3. Verilen yönergeye uygun olarak nesneyi doğru yere yerleştirme</p> <p>Hedef 11: Belli durumlarla ve olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkisi kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen bir olayın olası nedenlerini söyleme 2. Verilen bir olayın olası sonuçlarını söyleme</p> <p>Hedef 15: Belli bir nesne, varlık ya da olayı tanımlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesne, varlık ya da olayı adlandırma 2. Nesne, varlık ya da olaya ait belli başlı özellikleri söyleme</p> <p>Hedef 16: Dili etkili bir şekilde kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesne, durum ya da olayı anlaşılır şekilde açıklama 2. Aynı anlama gelebilecek düşünceleri farklı sözcüklerle açıklama</p> <p><u>ÖZBAKIM BECERİLERİ</u></p> <p>Hedef 1. Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Uygun giyeceği seçme 2. Üzerindeki giysileri kendi kendine çıkarma 3. Seçtiği giyecekleri kendi kendine giyme</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
EYLÜL	<p>Hedef 2: Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen yiyecekleri ayırım yapmadan yeme 2. Yeterli miktarda yiyecek yeme</p> <p>Hedef 3: Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gerektiğinde, el yüz ve vücudun diğer kısımlarını uygun biçimde yıkama 2. Tuvalet gereksiniminin giderilmesine yönelik uygun işleri yapma 3. Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanma 5. İçinde bulunduğu çevreyi temiz tutma</p> <p>Hedef 4: Sağlıklı yaşayabilmek için dinlenmeyle ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Yorulduğu durumlarda dinlendirici bir etkinliğe katılma</p> <p>Hedef 5: Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Tehlikeli olan durumlara ve kazalara örnek verme 2. Tehlikeli olan durumlardan ve kazalardan kaçınma</p>			
	<p>KAVRAMLAR Büyük-Küçük Boş-Dolu Kırmızı Renk Az-Çok Uzak-Yakın Sarı Renk Açık-Kapalı Eğri-Doğru Uzun-Kısa Mutlu, üzgün, kızgın, korkmuş</p>			Kavramlar, gün içerisinde eğitim durumları işlenirken soru-cevaplarla, yönergelerle, uygulamalarla verilir.
	<p>GEZİ-GÖZLEM Sınıfın bölümleri (ilgi köşeleri) Okulun bölümleri Okul personeli ile tanışma İlköğretim Haftası Etkinlikleri</p>			Sınıfın ve okulun bölümleri gezilir. Farklılık ve benzerlikler gözlemlenir. Okul personelinin görevleri hakkında bilgi edinilir.
	<p>ÖZEL GÜN VE HAFTALAR İlköğretim Haftası (15-19 Eylül)</p>			Okul içinde hazırlanan İlköğretim Haftası etkinlikleri izlenir.
	<p>AİLE KATILIMI Velilerle tanışma</p>			Velilerle tanışılır, çocuklar hakkında bilgi alınır. Sınıf düzeni ve temizliği konusunda yardımları istenir.

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
EKİM	<p>PSİKOMOTOR ALAN</p> <p>Hedef 1: Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Belli bir mesafeye sürünerek gitme 2. Değişik yönlere yuvarlanma 3. Sözel yönergelere uygun olarak yürüme (yavaş, hızlı, taklit yürüyüşü vb.) 4. Belli bir yükseklığe tırmanma 5. Tırmanılan yükseklikten uygun şekilde inme 6. Belli bir yükseklikten atlama 7. Belli bir engel üzerinden sıçrayarak atlama 8. Sözel yönergelere uygun olarak koşma <p>Hedef 2: Farklı büyüklüklerdeki nesnelere çeşitli hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Farklı pozisyonlarda atılan nesnelere kollarıyla yakalama 2. Çeşitli nesnelere belli bir mesafedeki hedefe atma 4. Farklı büyüklüklerdeki topu belli bir ritimle zıplama <p>Hedef 3: El ve göz koordinasyonu gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Küçük nesnelere toplama 2. Topladığı küçük nesnelere parmaklarını kullanarak bir kaba boşaltma 4. Nesnelere uygun şekilde takma, çıkartma 5. Küçük kas becerilerini gerektiren bazı araçları kullanma (özbakım, ev işleri, okuldaki etkinlikler vb.) 6. Değişik araçlar kullanarak şekiller çizme 7. Çeşitli malzemeleri değişik şekillerde katlama 8. Nesnelere yeni şekiller oluşturacak biçimde bir araya getirme 10. Değişik malzemeleri istenilen nitelikte kesme <p>Hedef 4: Denge gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sözel yönergelere göre değişik hızlarda yürüme 5. Çift ayakla sıçrayarak belli bir mesafeyi dengeli bir şekilde gitme 6. Tek ayakla sıçrayarak belli bir mesafeyi dengeli bir şekilde gitme 9. Belli bir mesafeyi topuk-parmak ucu teması ile yürüme 		<p>SERBEST ZAMAN ETKİNLİKLERİ</p> <p>A. İLGİ KÖŞELERİ</p> <p>-Fen ve doğa köşesinde; boy aynası, büyüteç, insan vücudu maketi, baskül, boy ölçme levhası, sıcak-soğuk nesne resimleri vb. ilave edilir.</p> <p>-Kitap köşesine; Atatürk albümü, Atatürk ile ilgili ansiklopedi ve kitaplar, hayvanlarla ilgili dergi ve resimler, dünya çocukları ile ilgili resimler, çocukların yaşadıkları evlere ait resimler, çocuklardan istenen aile fotoğrafları ve albümleri ilave edilir.</p> <p>-Sınıfta; market, bakkal, pazar yeri vb. köşeler oluşturulur.</p> <p>-Evcilik köşesine; fôtr şapka, baston, eşarp, önlük, kravat, yelek, şalvar, şeker, kolonya, kağıt peçete vb. ilave edilir.</p> <p>Kukla köşesine; dede ve çocuk kuklası ilave edilir.</p> <p>Eğitici oyuncak köşesine de yeni puzzle ilave edilir.</p> <p>B. SANAT ETKİNLİKLERİ</p> <p>- Boya Çalışmaları: Pastel boya ile resim boyama, kalıp çıkartma ve serbest resim çalışmaları yapılır. Sulu boya ile el baskısı, resim boyama, şeker boyası (Salyongoz) çalışmalarına yer verilir. Mum boya ile kuş, çocuk vb. resimler boyanır. Ellerin çevresinden çizilip, boyanır.</p> <p>- Yoğurma maddesi: Çocukların plastilin hamurları parmakları ile sıkıp, şekiller vermelerine fırsat verilir. Plastilin hamurlar ile birlikte plastik kalıplar, nohut, makarna çubuk vb. materyaller masaya konulur. Çocuklar yapmış oldukları çalışmaları bu materyalleri kullanarak süslerler, Mavi renkte tuz seramiği birlikte hazırlanarak, şekillendirilir.</p> <p>- Kağıt İşleri: Çocukların makas kullanma becerilerini geliştirici çalışmalara yer verilir. Çeşitli özellikteki kağıtlarla, kesme-yapıştırma yapılarak Fare, Atatürk Panosu vb. oluşturulur.</p> <p>Mozaik çalışmaları ile dondurma, güneş yapılır. Kağıt katlama çalışmalarına yer verilir. Geometrik şekillerle resim oluşturma, Japon Çocuk, Ev, Saksıda Çiçekler, Kedi Merdiveni yapılır. Elişi kağıtları yuvarlanıp-yapıştırılarak, zincir oluşturulur ve sınıfa asılarak bayram için sınıf süslenir.</p> <p>- Artık Materyallerle Çalışma: Pet şişeler, soba boyası ile boyanıp içine taş, nohut vb. konularak marakas yapılır. Kullanılmış gazete ve dergilerden Atatürk resimleri kesilerek, panoya asılır ve Atatürk köşesi oluşturulur. Proje Çalışması ile koli kullanılarak ev yapılır. Bahçeden sarı yapraklar toplanıp, etkinliklerde (Ağaç) kullanılır. Çubuk kraker ile ev çalışması tamamlanır. Artık malzemelerle (markana, çikolata kabukları vs.) kalıplar süslenir. Gazete ve dergilerden, insan resimleri kesilip-yapıştırılarak aile-akraba, arkadaş grupları oluşturulur.</p> <p>TÜRKÇE DİL ETKİNLERİ</p> <p>- Çocuklarla, Hayvanları Korumu Günü, Dünya Çocuk Günü, Meslekler, Yiyeceklerin yararları ve zamanında yeme, ev-apartman ortamında dikkat edilmesi gereken kurallar, büyüklere saygı, evin bölümleri, kardeş-akraba-komşu ilişkileri ve ailede işbölümü, temizlik ve düzen, sonbahar mevsimi, Türk Bayrağı'nın özellikleri, Cumhuriyet Bayramı vb. sohbet edilir.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
EKİM	<p>Hedef 5: Büyük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere kaldırma 3. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere taşıyarak belli bir mesafeye gitme</p> <p>Hedef 6: Küçük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar. 1. Belli nesnelere sıkma 2. Yumuşak materyallere elleriyle şekil verme 3. Yumuşak materyallere çeşitli nesnelere kullanarak şekil verme</p> <p>SOSYAL-DUYGUSAL ALAN</p> <p>Hedef 1: Duygularını fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Duygularını söyleme 2. Duygularının nedenlerini söyleme 4. Duygularını müzik, dans ve benzeri yollarla ifade etme</p> <p>Hedef 2: Duygularını kontrol edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Olumlu duygu ve düşüncelerini uygun şekilde ortaya koyma 2. Rahatsız edici duygu ve dürtülerini uygun şekilde ortaya koyma. 3. Yetişkin denetiminin olmadığı durumlarda da gerektiği gibi davranma 5. Yeni ve alışılmamış durumlara uyum sağlama</p> <p>Hedef 3: Kendi kendini güdüleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Kendi isteği ile bir işe başlama 2. Başladığı işi bitirme çabası gösterme</p> <p>Hedef 4: Başkalarının duygularını fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Başkalarının duygularını ifade etme 2. Başkalarının sıkıntı ve mutluluklarını paylaşma</p> <p>Hedef 5: Canlılara ve farklı özellikte olan kişilere karşı olumlu tavır gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Canlıların yaşama hakkına özen gösterme 2. İnsanların farklı özelliklerini kabul etme</p>		<p>- Hayvanlar, Biz Çocuğuz, Evimiz, Pazar, Büyüklerim, Misafir, Bayrağımız, 29 Ekim şiirleri söylenir. - Tekerleme, Büyüdü, Çit çit, Cim cime, Giysi, Pencere-Mencere, Komşu Komşu, Annem-Babam, Babam, Kemal Paşa, Askerler tekerlemeleri söylenir. -Vücudun bölümleri, ev ve evin bölümleri, bebek, anne, baba, bayrak, çiçek, güneş ve Atatürk bilmeceleri sorulur. - İnsanlar, Arı, Oyun Arkadaşı, Kardeşimin Topu, Benim Evim, İki Ev, Elmalar, Dedemin Gözlükleri, Meslekler, Ninem, Misafir, Beş Küçük Arı Kardeş, Başımız, Küçük Köpek, Pencere, Bayram ve bilinen parmak oyunları oynanır. - Çirkin Ördek Yavrusu, Mehmet'in Kedisi, Pinokyo, Gamze'nin Evi, Sazdan Kulübe, Tilki ile Leylek, Atatürk ve Küçük Çoban, Cumhuriyet Bayramı hikayeleri kitap, kukla, kaset, pazen tahta tekniği ile anlatılır. Çocuklar özgün ve rol dağılımı ile hikaye oluştururlar. TV ile Bayram Töreni izlenir. - Anlatılan hikayelerle ilgili soru-cevap, hikayeye isim bulma, hikaye tamamlama, dramatizasyon, pandomim, bak-anlat çalışmalarına yer verilir.</p> <p>OYUN ETKİNLİKLERİ - Ambar, Yüzük Saklama, Dev-Cüce, Kulaktan Kulağa, Atma-Yakalama, Ördek, Çember oyunları, Tek-Çift Zıplama, Şef Diyorki, Ne Sesi?, İp Üzerinden Atlama, Ne Kayıp?", Sandalye Kapma, Gözlük Takma, Kırmızı Balık, Öt Kuşum Öt, Eşini Bul, Çürük Yumurta, Kör Yolcu Evini Bul, Kim Yok?, Köylü Kadınlar, Top Oyunları, Dokun-Bil, Küçük Çapkın, Kör Terzi, Kelebek Rondu, Labut Devirme , Öğrenmek mi istiyorsun?, İzci Şendir, Yakala-Bırak Sepet Taşıma, Yattı-Kalktı oyunları oynanır. Ayrıca bahçede oyunlara yer verilir.</p> <p>MÜZİK ETKİNLİKLERİ - Kaset ile şarkılar dinlenir. - Bebeğim, Küçük Kardeş, Ali Baba'nın Çiftliği, Sıra Olalım, Pazara Gidelim, Eşeğim, Güzel Evim, Cici Bebeğim, Küçük Ayşe, Orda Bir Köy Var Uzakta, Cumhuriyet, Türkler'in Gemisi şarkıları söylenir. Marşlar dinlenir. Ses taklitleri ve alıştırılmaları, ritm çalışmaları (el ve müzik aletleri) yapılır. Ses efektleri kaseti ile çalışılır. Müzik eşliğinde yaratıcı dans yapılır. Çocuklardan bildikleri şarkılar dinlenir. Çevresindeki sesleri tanıma çalışmaları yapılır.</p> <p>FEN VE DOĞA ÇALIŞMALARI Çocukların boy ve kilo ölçümleri yapılır. Saç, göz, ten rengi, cinsiyet, farklılıkları incelenir. Duyu organlarının işlevlerine yönelik (tat alma, koklama vb) deneyler yapılır.</p> <p>OKUMA-YAZMAYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI Sarı, mavi rengi tanımaya yönelik çalışmalara yer verilir. 1 ve 2 sayısını tanıma, sayma vb. çalışmalar yapılır.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
EKİM	<p>Hedef 6: Başkalarıyla ilişkilerini yönetebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grup etkinliklerine kendi isteği ile katılma 2. Grupta sorumluluk almaya istekli olma 3. Aldığı sorumluluğu yerine getirme 4. Gerekliğinde lideri izleme 5. Gerekliğinde liderliği üstlenme 6. Grup etkinliklerinde grubun görüş ve amaçlarını benimsediğini gösterme 9. Gerekli durumlarda nezaket sözcüklerini kullanma <p>Hedef 7: Toplumsal yaşamın nasıl sürdüğünü fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toplumda farklı rollere sahip kişiler olduğunu söyleme 2. Aynı kişinin farklı rollerinin olduğunu söyleme 3. Kendi kültürünün belli başlı özelliklerini (misafirperverlik, yardımlaşma, yöresel giysiler, büyüklere saygı, bayramlara ilişkin davranışlar gibi) söyleme <p>Hedef 8: Atatürk ile ilgili etkinliklere ilgi gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk ile ilgili etkinliklere katılma 2. Atatürk'le ilgili etkinliklerde aldığı sorumlulukları yerine getirme <p>Hedef 9: Çevresindeki olgu ve olayların estetik özelliklerini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Algıladığı olay ve olguların estetik özelliklerini kendi sözcükleri ile anlatma 3. Başkalarının olgu ve olaylarla ilgili düşünceleri hakkındaki görüşlerini söyleme <p>Hedef 10: Çevresini estetik bakımdan düzenleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları (kirlilik, düzensizlik, dağınıklık vb.) fark etme 2. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları kendi estetik görüşüne uygun olarak değiştirme <p>Hedef 11: Estetik özellikler taşıyan özgün ürünler oluşturabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Estetik bedensel hareketlerle dans etme, yürüme 3. Resim, el işi vb. sanat etkinliklerinde özgün ürünler yapma 4. Özgün bir şiir, öykü vb. söyleme 		<p>Şekilleri (daire, üçgen, kare) tanıma-eşleştirme çalışmaları yapılır. Zıt kavramları (Alt-üst, Sıcak-Soğuk, Temiz-Kirli, Yaşlı-Genç, Az-Çok) tanıma çalışmalarına yer verilir.</p> <p>Doğru-Yanlış davranışları bul, Yolu çiz, parçasını bul, olay sıralaması, farkları bul, eksiğini tamamla, bak-anlat çalışmalarına yer verilir.</p> <p>Köşe, kenar kavramı tanıtılır.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
EKİM	<p>Hedef 13: Yaşamın iyileştirilmesinde ve korunmasında sorumluluk alabilme</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Yaşamın sürdürülebilmesi için gerekli olan kaynakları verimli kullanma Günlük yaşamdaki kurallara uyma (görgü, trafik vb.) Canlıların bakımını üstlenme ve koruma <p>BİLİŞSEL ALAN VE DİL ALANI</p> <p>Hedef 1: Gözlem yapabilme</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Değişik durumlarda gözlemlediklerini söyleme (boyut, renk, biçim, işlev, koku, ses, tat vb.) Gözlenen durumlarla ilgili sonuçları söyleme (benzerlikler, farklılıklar, farklı gruplamalar vb.) <p>Hedef 2: Verilen nesne, durum, olay, sayı yada sözcükleri hatırlayabilme</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Bir bütünlük içinde yer alan olay, nesne yada öğeleri söyleme Verilen nesnelerin içinden eksilen yada eklenen bir nesnenin adını söyleme Verilen nesne, durum yada olayı belli bir süre sonra yeniden ifade etme <p>Hedef 3: Verilen nesne, olay yada varlıkları çeşitli özelliklerine göre eşleştirebilme</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Verilen nesneleri renklerine göre eşleştirme Verilen nesneleri şekillerine göre eşleştirme Verilen nesneleri boyutlarına göre eşleştirme Verilen nesneleri sayılarına göre eşleştirme Verilen nesneleri miktarlarına göre eşleştirme Verilen nesneleri dokunsal duyumlarına göre eşleştirme Verilen nesneleri kullanım amaçlarına göre eşleştirme Verilen nesneleri kullanım şekillerine göre eşleştirme <p>Hedef 4: Verilen nesne, olay yada varlıkları çeşitli özelliklerine göre gruplayabilme</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Verilen nesneleri renklerine göre gruplama Verilen nesneleri şekillerine göre gruplama Verilen nesneleri boyutlarına göre gruplama 			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
EKİM	<p>4. Verilen nesnelere miktarlarına göre gruplama 5. Verilen nesnelere dokunsal duyumlarına göre gruplama 6. Verilen nesnelere kullanım amaçlarına göre gruplama 7. Verilen nesnelere kullanım şekillerine göre gruplama</p> <p>Hedef 5: Verilen nesne, durum ve olayları çeşitli özelliklerine göre sıralayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Verilen nesnelere boyutlarına göre sıralama 4. Verilen durum, olay ve canlıları oluşum yada büyüme aşamalarına göre sıralama</p> <p>Hedef 6: Verilen nesnelere sayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Söylenilen sayı kadar nesneyi gösterme 2. Gösterilen belli sayıdaki nesneyi doğru olarak sayma 3. Sayılarına göre nesnelere miktarlarını az yada çok olarak söyleme</p> <p>Hedef 8: Günlük yaşamda kullanılan belli başlı sembolleri tanıyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gösterilen sembolün anlamını söyleme 2. Verilen açıklamaya uygun sembolü gösterme (sayı, geometrik şekil, logo, trafik işareti vb.)</p> <p>Hedef 9: Mekânda konum kavramı ile ilgili verilen yönergeleri uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 3. Verilen yönergeye uygun olarak nesneyi doğru yere yerleştirme 4. Bir bütünün parçalarını uygun yerlere yerleştirme</p> <p>Hedef 10: Zamanla ilgili bazı kavramlar ile belirli etkinlikler arasında ilişki kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Belli etkinliklerin süresine ilişkin yönergeye uygun davranma</p> <p>Hedef 11: Belli durumlarla ve olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkisi kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen bir olayın olası nedenlerini söyleme 2. Verilen bir olayın olası sonuçlarını söyleme</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
EKİM	<p>Hedef 12: Verilen bir problem durumunu çözebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Problemin ne olduğunu söyleme 2. Probleme çeşitli çözüm yolları önerme (söyleme) 3. Çözüm yolları içinden en uygunlarını seçme , <p>Hedef 13: Çeşitli durumlarda kullanılan sözcüklerin anlamlarını kavrayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sözcüğün tümce içindeki anlamını kendi ifadesiyle açıklama 2. Eş anlamlı sözcüklere örnek verme 3. Zıt anlamlı sözcüklere örnek verme <p>Hedef 14: Türkçeyi dil bilgisi kurallarına uygun olarak kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tümcelerinde öğeleri doğru olarak kullanma <p>Hedef 15: Belli bir nesne, varlık ya da olayı tanımlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nesne, varlık ya da olayı adlandırma 2. Nesne, varlık ya da olaya ait belli başlı özellikleri söyleme <p>Hedef 16: Dili etkili bir şekilde kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nesne, durum ya da olayı anlaşılır şekilde açıklama <p>Hedef 17: Sesleri ayırt edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verilen sesin kaynağını söyleme (sesin ait olduğu nesne, varlık, olay vb.) 2. Verilen sesin özelliğini söyleme (ince, kalın, yavaş, benzerlik ve farklılıklar vb.) 3. Verilen sese benzer sesler çıkarma 4. Belirli durumlarda kendi sesini uygun kullanma <p>Hedef 19: Atatürk'ün Türk Toplumunu için önemini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün, yaptığı işlere örnek verme (Kurtuluş Savaşı, Cumhuriyetin İlanı, Kılık-Kıyafet Devrimi, Harf Devrimi vb.) 2. Atatürk'ün düşüncelerini söyleme (barış içinde yaşama, insanlara karşı sevgi gösterme ve hoşgörülü olma, çalışkan olma, insan hak ve hürriyetlerine saygı duyma vb.) 			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
EKİM	<p><u>ÖZBAKIM BECERİLERİ</u></p> <p>Hedef 1: Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Uygun giyeceği seçme 2. Üzerindeki giysileri kendi kendine çıkarma 3. Seçtiği giyecekleri kendi kendine giyme 4. Giyeceklerini doğru şekilde giyme</p> <p>Hedef 2: Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen yiyecekleri ayırım yapmadan yeme 2. Yeterli miktarda yiyecek yeme 3. Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri yemekten kaçınma 4. Yiyecekleri uygun zamanlarda yeme</p> <p>Hedef 3: Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gerekliğinde, el yüz ve vücudun diğer kısımlarını uygun biçimde yıkama 2. Tuvalet gereksiniminin giderilmesine yönelik uygun işleri yapma 3. Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanma 4. Yiyeceklerin temizliğine dikkat etme 5. İçinde bulunduğu çevreyi temiz tutma</p> <p>Hedef 4: Sağlıklı yaşayabilmek için dinlenmeyle ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Yorulduğu durumlarda dinlendirici bir etkinliğe katılma 2. Dinlenme ya da uyku için gerekli hazırlıkları yapma</p> <p>Hedef 5: Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Tehlikeli olan durumlara ve kazalara örnek verme 2. Tehlikeli olan durumlardan ve kazalardan kaçınma 3. Herhangi bir tehlike anında yetişkinlerden yardım isteme</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
EKİM	KAVRAMLAR Sarı renk Mavi renk Köşe-kenar Yaşlı-geç Daire Üçgen 1 sayısı 2 sayısı Az-çok Alt-üst Temiz-kirli Sıcak-soğuk Kare		Kavramlar gün içerisinde eğitim durumları işlenirken soru cevaplarla, yönergelerle, uygulamalarla verilir. Kavramları pekiştirici test çalışmaları yapılır.	
	GEZİ-GÖZLEM Boy aynası ile vücudun bölümlerinin incelenmesi Saç, göz, ten rengi, cinsiyet vb. incelenmesi Boy-kilo ölçümü Duyu organlarının işlevleri ile ilgili deneyler Çocuklardan istenen albümlerin incelenmesi Bir ailenin evine gezi		Fen ve Doğa çalışmaları sırasında gezi-gözlemde yer verilen çalışmalar yapılır.	
	ÖZEL GÜN VE HAFTALAR 4 Ekim Hayvanları Koruma Günü 6 Ekim Dünya Çocuk Günü 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı 29 Ekim-4 Kasım Kızılay Haftası		Hayvanlarla ilgili şiirler, şarkılar, söylenir, hayvan resimleri incelenir. Sınıf içinde özel gün ve haftalarla ilgili konuşmalar yapılır. Cumhuriyet Bayramı töreni için sınıf süslenir. Tören izlenir.	
	AİLE KATILIMI Sınıfa davet edilen ailenin bildikleri bir oyun çocuklarla birlikte oynanır. Okul- aile-çocuk üçgenini sağlıklı bir şekilde devam ettirmek için öğretmen, ailelerle işbirliği içinde çalışmalara devam eder. 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı ön hazırlıklarına (sınıf süsleme, şiir okuma) aktif katılım sağlanır. Bayram töreni ailelerle birlikte izlenir. Seçilen bir ailenin evine ziyarete gidilir.			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
KASIM	<p><u>PSİKOMOTOR ALAN</u></p> <p>Hedef 1: Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Belli bir mesafeye sürünerek gitme 2. Değişik yönlerde yuvarlanma 3. Sözel yönergelere uygun olarak yürüme (yavaş, hızlı, taklit yürüyüşü vb.) 7. Belli bir engel üzerinden sıçrayarak atlama 8. Sözel yönergelere uygun olarak koşma</p> <p>Hedef 2: Farklı büyüklüklerdeki nesnelere çeşitli hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Farklı pozisyonlarda atılan nesnelere kollarıyla yakalama 2. Çeşitli nesnelere belli bir mesafedeki hedefe atma 3. Hareket halindeki nesnelere durdurma 4. Farklı büyüklüklerdeki topu belli bir ritimle zıplama</p> <p>Hedef 3: El ve göz koordinasyonu gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Küçük nesnelere toplama 2. Topladığı küçük nesnelere parmaklarını kullanarak bir kaba boşaltma 3. Çeşitli malzemeleri kaptan kaba boşaltma 4. Nesnelere uygun şekilde takma, çıkartma 5. Küçük kas becerilerini gerektiren bazı araçları kullanma (özbakım, ev işleri, okuldaki etkinlikler vb.) 6. Değişik araçlar kullanarak şekiller çizme 7. Çeşitli malzemeleri değişik şekillerde katlama 8. Nesnelere yeni şekiller oluşturacak biçimde bir araya getirme 9. Nesnelere değişik malzemelerle bağlama 10. Değişik malzemeleri istenilen nitelikte kesme</p> <p>Hedef 4: Denge gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Sözel yönergelere göre değişik hızlarda yürüme 2. Zemin üzerine çizilen değişik şekiller üzerinde yürüme 3. Verilen sözel yönergelere göre değişik yönlerde yürüme 4. Tek ayak üzerinde belli bir süre durma 5. Çift ayakla sıçrayarak belli bir mesafeyi dengeli bir şekilde gitme 6. Tek ayakla sıçrayarak belli bir mesafeyi dengeli bir şekilde gitme 9. Belli bir mesafeyi topuk-parmak ucu teması ile yürüme</p>		<p>SERBEST ZAMAN ETKİNLİKLERİ A. İLĞİ KÖŞELERİ -Kitap Köşesine; Dünya Çocuk Kitapları Haftası nedeniyle yeni kitap, ansiklopedi, dergi vb. ilave edilir. Ayrıca çocukların evden getirdikleri kitaplar, hayvanlarla ilgili kitaplarla ve resimlerle köşe zenginleştirilir. -Evcilik Köşesine; Günlük gazete, plastik hayvan oyuncakları seti, kolonya ve şeker ilave edilir. Deprem çantası, ilkyardımcı malzemesi, battaniye vb. konulur. -Fen ve Doğa Köşesine; Çocukların evde besledikleri hayvanlar, hayvan resimleri, deniz kabukları, boş akvaryum, kurutulmuş deniz canlıları vb. ilave edilir. -Eğitici Oyuncak Köşesine; Hayvanlarla ilgili takma-çıkartma özellikli ve parça-bütün ilişkili puzzle, lego vb. ilave edilir. Müzik Köşesine; Klasik müzik kasetleri konularak, gün içinde dinlenir.</p> <p>B. SANAT ETKİNLİKLERİ - Boya Çalışmaları: Sulu boya ile patates baskısı, parmak baskısı, (kelebek), püskürtme boya (yıldız) çalışmaları yapılır. Pastel boya ile serbest resim (bayram izlenimleri), resim boyama, kalıp çıkarma çalışmalarına yer verilir. Mum boya ile "Kızılay" resmi boyanır. Gazlı kalem ile desen (Çiçek) çalışması yapılır. - Yoğurma Maddesi: Çocukların renkli plastilin hamurları elleriyle, kalıplarla şekillendirip, makarna, boncuk, fasulye vb. materyallerle süslemeleri sağlanır. Kağıt hamuru hazırlanarak, şekillendirilir. - Kağıt İşleri: Kesme, katlama, yapıştırma teknikleri ile ilgili çalışmalara yer verilir (Kızılay Çadırı, Çocuklar, Üçgen Horoz, Pullu Balık, Kalpli Bayram Kartı, Çiçek). Kesme yapıştırma ile parmak kuklaları, Dikişli Elma, Yıldız yapılır. - Grapon kağıtları yuvarlanıp-yapıştırılarak, Atatürk resmine çerçeve hazırlanır. - Artık Materyallerle Çalışma: Kullanılmış gazete ve dergilerden Atatürk resimleri kesilerek, Atatürk köşesi ve albümü oluşturulur. Kitap köşesindeki kitap ve dergiler gözden geçirilerek, çocuklarla birlikte yıpranmış olanlar yapıştırılır. Kullanılmış dergi, kitap ve gazetelerden kesilen resimler yapıştırılarak, hikaye kitabı oluşturulur. Bu kitaplar kitap köşesine konularak, diğer çocukların da incelemeleri sağlanır. - Çocukların incelemeleri sağlanır. - Delikli nesnelere (boncuk, makarna, düğme vs.) ipe dizilerek kolye, bilezik yapılır. - Fındık-fıstık kabukları ve makarnalarla "salyongoz" oluşturulur. - Gazete ve dergilerden hayvan resimleri kesilip-yapıştırılarak, "Hayvanat Bahçesi", "Çiftlik" oluşturulur.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
KASIM	<p>Hedef 5: Büyük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Kollarını ve bacaklarını kullanarak nesnelere itme, çekme ve döndürme 2. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere kaldırma 3. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere taşıyarak belli bir mesafeye gitme</p> <p>Hedef 6: Küçük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar. 1. Belli nesnelere sıkma 2. Yumuşak materyallere elleriyle şekil verme 3. Yumuşak materyallere çeşitli nesnelere kullanarak şekil verme</p> <p>SOSYAL-DUYGUSAL ALAN</p> <p>Hedef 1: Duygularını fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Duygularını söyleme 2. Duygularının nedenlerini söyleme 3. Duygularının sonuçlarını söyleme 4. Duygularını müzik, dans ve benzeri yollarla ifade etme</p> <p>Hedef 2: Duygularını kontrol edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Olumlu duygu ve düşüncelerini uygun şekilde ortaya koyma 2. Rahatsız edici duygu ve dürtülerini uygun şekilde ortaya koyma. 3. Yetişkin denetiminin olmadığı durumlarda da gerektiği gibi davranma 4. Gerekli durumlarda kararlılık gösterme 5. Yeni ve alışılmamış durumlara uyum sağlama</p> <p>Hedef 3: Kendi kendini güdüleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Kendi isteği ile bir işe başlama 2. Başladığı işi bitirme çabası gösterme</p> <p>Hedef 4: Başkalarının duygularını fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Başkalarının duygularını ifade etme 2. Başkalarının sıkıntı ve mutluluklarını paylaşma</p>		<p>TÜRKÇE DİL ETKİNLİKLERİ - Çocuklarla Kızılay Haftası, deprem anında yapılması gerekenler, özürli kişiler, Atatürk'ün hayatı-kişiliği ve yaptığı işler, 10 Kasım, kitapların yararları ve nasıl kullanılması gerektiği, Dünya Çocuk Kitapları Haftası, Hayvanları Koruma Günü, hayvanlar ve onlara davranışlarımız, Şeker Bayramı, Öğretmenler Günü ile ilgili sohbet edilir. - Kızılay, Deprem Oluyor, Çanta, Atam, Kitap, Arkadaşım, Tombik, Kurbağa, İstiyorum, Köpeğim şiiirleri söylenir. - Atatürk, Sarı Zeybek, Makas, Alfabe, Eveleme, Ördek, Oyun Arkadaşım tekerlemeleri söylenir. - İnsanlar, Atatürk, Beş Küçük İzci, Anıtkabir'i Ziyaret, Beş Küçük Sincap, Benim Kitaplarım, Hediye Ederim, On Kitap, Tavşanım, Ali Hayvanat Bahçesinde, Öğretmen, At Alkışı parmak oyunları oynanır. - Depremle ilgili bilmeceler, Atatürk, kitap, öğretmen, davul, şeker ve hayvanlarla ilgili bilmeceler sorulur. - Çeşitli tekniklerle (kukla, kitap, kaset, CD, film ve çıkartma) Ağustos Böceği ile Karınca, Bayram ve öğretmenin seçtiği hikayeler anlatılır. Çocuklardan özgün hikayeler dinlenir. Resim ve kuklalarla hikaye oluşturulur. Çocuklardan hayvanlarla ilgili anılar dinlenir. -Hikaye sonunda hikaye tamamlama, soru-cevap, bak-anlat, pandomim, hikayeye isim bulma ve dramatizasyon çalışmalarına yer verilir.</p> <p>OYUN ETKİNLİKLERİ Hareketli-sakin, araçlı-araçsız, kurallı ve grup oyunları oynanır. (Sayını Bul, İp Üzerinden Atlama, Kör Ebe, Tek Ayakla Sıçrama, Çiftçi Çukurdadır, Kulaktan Kulağa, Sürünme, Yuvarlanma, Akşama Ne Pişirdin Kardeş?, Cümle Tamamlama, Bayrak Yarışı, Top Oyunları, Dokun-Bil, Nesnelere Durdurma, Kıyafet Dansı, Boncuk Toplama, Hayvan Taklitleri , Miki Fare, Çekirge, Dereden Geçme, Kırmızı Balık, Gel Bize Katıl Bize).</p> <p>MÜZİK ETKİNLİKLERİ Şarkı söyleme, kaset ile müzik dinleme, çocuklardan şarkı dinleme, yaratıcı dans ve ritim çalışmalarına yer verilir. Ses taklitleri yapılır. Atatürk'ün kendi sesi kaset ile dinlenir (10. Yıl Nutku). Kasetten Marşlar (İstiklal Marşı, 10. Yıl Marşı, 50. Yıl Marşı vb. dinlenir.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
KASIM	<p>Hedef 5: Canlılara ve farklı özellikte olan kişilere karşı olumlu tavır gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Canlıların yaşama hakkına özen gösterme 2. İnsanların farklı özelliklerini kabul etme</p> <p>Hedef 6: Başkalarıyla ilişkilerini yönetebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Grup etkinliklerine kendi isteği ile katılma 2. Grupta sorumluluk almaya istekli olma 3. Aldığı sorumluluğu yerine getirme 4. Gerektiğinde lideri izleme 5. Gerektiğinde liderliği üstlenme 6. Grup etkinliklerinde grubun görüş ve amaçlarını benimsediğini gösterme 7. Kendine ve başkalarına ait farkındalıkları dikkate alarak çözüm yolları önerme 8. Alınan kararlara bağlı kalma 9. Gerekli durumlarda nezaket sözcüklerini kullanma</p> <p>Hedef 7: Toplumsal yaşamın nasıl sürdüğünü fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 3. Kendi kültürünün belli başlı özelliklerini (misafirperverlik, yardımlaşma, yöresel giysiler, büyüklere saygı, bayramlara ilişkin davranışlar gibi) söyleme 4. Kendi kültürünün dışında farklı kültürler olduğunu söyleme 5. Farklı ülkelerin belli başlı kültürel özelliklerini söyleme</p> <p>Hedef 8: Atatürk ile ilgili etkinliklere ilgi gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Atatürk ile ilgili etkinliklere katılma 2. Atatürk'le ilgili etkinliklerde aldığı sorumlulukları yerine getirme</p> <p>Hedef 9: Çevresindeki olgu ve olayların estetik özelliklerini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Algıladığı olay ve olguların estetik özelliklerini kendi sözcükleri ile anlatma 2. Çevresindeki olgu ve olayların estetik özellikleriyle ilgili özgün düşüncelerini etkinliklerinde gösterme 3. Başkalarının olgu ve olaylarla ilgili düşünceleri hakkındaki görüşlerini söyleme</p>		<p>- Kızılay, Atatürk'üm Seni Çok Severim, Atatürk Ölmedi, Hayvanlar, Ali Baba'nın Çiftliği, Öğretmenim, Hayat Bayram Olsa şarkıları söylenir. Çocuklar ilgi köşelerinde oynarken ya da sanat etkinlikleri ile uğraşırken, onlara kasetten klasik müzik parçaları (Mozart, Beethoven, Straus vs.) dinletilir. Çocuklar müziğe uygun, özgün şarkı oluştururlar. Bilinen şarkılar tekrar edilir.</p> <p>OKUMA-YAZMAYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI Yeni verilecek kavramlar (sayı, renk, şekil, zıt vb.) çocuklara örneklerle, resimlerle ve uygulamalarla anlatılır. Bu kavramlara yönelik hazırlanan çalışma sayfaları, verilen yönergeler doğrultusunda tamamlanır. Çalışmaların değerlendirmeleri yapılır. Önceki aylarda ele alınan kavramların tekrarı yapılarak, bunlarla ilgili çalışmalara yer verilir.</p> <p>FEN VE DOĞA ÇALIŞMALARI Okul kütüphanesi gezilir, kitap türleri incelenir. Kütüphanede uyulması gereken kurallar belirlenir. Bir süre, çocukların kendi seçtikleri kitapları kütüphanede incelemelerine fırsat verilir. Ödünç kitap alınarak, sınıfta okunur. Kütüphane gezisinden sonra, bununla bağlantılı olarak sınıfta bir kütüphane oluşturmaya yönelik çalışmalar yapılır. Çocukların ve öğretmenin evden getirdiği kitaplarla ve etkinlikler sırasında yapılan kitaplarla kütüphane oluşturulur. . - 10 Kasım Atatürk'ü Anma töreni ve Atatürk Haftası etkinliklerine çocukların katılımı sağlanır ve etkinlikler izlenir. - Dünya Çocuk Kitapları Haftası, sınıf içinde etkinliklerle kutlanır. -Okuldaki Öğretmenler günü programı izlenir. Çocuklar okuldaki diğer öğretmenlerle tanıştırılır, onlara şarkı-şiiir söylenir. -Anıtkabir'e vb. gezi düzenlenir (Mozoleye çiçek konulur, saygı durumunda bulunulur). Müze bölümü gezilerek, incelemeler yapılır. -Deprem deneyi ve sınıfta deprem tatbikatı yapılır. - Yumurta asetatları kullanılarak, olay sıralaması, canlıların oluşumu ve büyümesi anlatılır. Kurutulmuş deniz canlıları, büyüteç ile incelenir. Çocukların dokunmalarına fırsat verilir.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
KASIM	<p>Hedef 10: Çevresini estetik bakımdan düzenleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları (kirlilik, düzensizlik, dağınıklık vb.) fark etme 2. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları kendi estetik görüşüne uygun olarak değiştirme 3. Çevresini düzenlemede farklı yolları deneme <p>Hedef 11: Estetik özellikler taşıyan özgün ürünler oluşturabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Müziğe, uygun özgün şarkı söyleme 2. Estetik bedensel hareketlerle dans etme, yürüme 3. Resim, el işi vb. sanat etkinliklerinde özgün ürünler yapma 4. Özgün bir şiir, öykü vb. söyleme <p>Hedef 13: Yaşamın iyileştirilmesinde ve korunmasında sorumluluk alabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yaşamın sürdürülebilmesi için gerekli olan kaynakları verimli kullanma 2. Günlük yaşamdaki kurallara uyma (görgü, trafik vb.) 3. Canlıların bakımını üstlenme ve koruma <p><u>BİLİŞSEL ALAN VE DİL ALANI</u></p> <p>Hedef 1: Gözlem yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Değişik durumlarda gözlemlediklerini söyleme (boyut, renk, biçim, işlev, koku, ses, tat vb.) 2. Gözlenen durumlarla ilgili sonuçları söyleme (benzerlikler, farklılıklar, farklı gruplamalar vb.) <p>Hedef 2: Verilen nesne, durum, olay, sayı yada sözcükleri hatırlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bir bütünlük içinde yer alan olay, nesne yada öğeleri söyleme 3. Verilen nesne, durum yada olayı belli bir süre sonra yeniden ifade etme 4. Sayıları ritmik olarak sayma 			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
KASIM	<p>Hedef 3: Verilen nesne, olay yada varlıkları çeşitli özelliklerine göre eşleştirebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen nesneleri renklerine göre eşleştirme 2. Verilen nesneleri şekillerine göre eşleştirme 3. Verilen nesneleri boyutlarına göre eşleştirme 4. Verilen nesneleri sayılarına göre eşleştirme 6. Verilen nesneleri dokunsal duyumlarına göre eşleştirme 9. Verilen nesneleri elde ediliş şekillerine/yapıldığı malzemelere göre eşleştirme</p> <p>Hedef 4: Verilen nesne, olay yada varlıkları çeşitli özelliklerine göre gruplayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen nesneleri renklerine göre gruplama 2. Verilen nesneleri şekillerine göre gruplama 5. Verilen nesneleri dokunsal duyumlarına göre gruplama 6. Verilen nesneleri kullanım amaçlarına göre gruplama 8. Verilen nesneleri elde ediliş şekillerine/yapıldığı malzemelere göre gruplama</p> <p>Hedef 5: Verilen nesne, durum ve olayları çeşitli özelliklerine göre sıralayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 4. Verilen durum, olay ve canlıları oluşum yada büyüme aşamalarına göre sıralama</p> <p>Hedef 6: Verilen nesneleri sayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Söylenilen sayı kadar nesneyi gösterme 2. Gösterilen belli sayıdaki nesneyi doğru olarak sayma</p> <p>Hedef 8: Günlük yaşamda kullanılan belli başlı sembolleri tanıyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gösterilen sembolün anlamını söyleme 2. Verilen açıklamaya uygun sembolü gösterme (sayı, geometrik şekil, logo, trafik işareti vb.)</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
KASIM	<p>Hedef 9: Mekânda konum kavramı ile ilgili verilen yönergeleri uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Verilen yönergeye uygun olarak kendisini doğru yere yerleştirme 3. Verilen yönergeye uygun olarak nesneyi doğru yere yerleştirme 4. Bir bütünün parçalarını uygun yerlere yerleştirme</p> <p>Hedef 10: Zamanla ilgili bazı kavramlar ile belirli etkinlikler arasında ilişki kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Zamanla ilgili kavramları anlamına uygun şekilde kullanma 2. Belli etkinliklerin süresine ilişkin yönergeye uygun davranma</p> <p>Hedef 11: Belli durumlarla ve olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkisi kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen bir olayın olası nedenlerini söyleme 2. Verilen bir olayın olası sonuçlarını söyleme</p> <p>Hedef 12: Verilen bir problem durumunu çözebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Problemin ne olduğunu söyleme 2. Probleme çeşitli çözüm yolları önerme (söyleme) 3. Çözüm yolları içinden en uygunlarını seçme , 4. Seçilen çözüm yollarını deneme 5. Denenen çözüm yollarının geçerli ve geçersiz yanlarını söyleme 6. En uygun çözüm yoluna gerekçeleriyle karar verme</p> <p>Hedef 13: Çeşitli durumlarda kullanılan sözcüklerin anlamlarını kavrayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Sözcüğün tümce içindeki anlamını kendi ifadesiyle açıklama</p> <p>Hedef 14: Türkçeyi dil bilgisi kurallarına uygun olarak kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Tümcelerinde öğeleri doğru olarak kullanma 2. Türkçedeki ekleri doğru olarak kullanma</p> <p>Hedef 15: Belli bir nesne, varlık ya da olayı tanımlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesne, varlık ya da olayı adlandırma 2. Nesne, varlık ya da olaya ait belli başlı özellikleri söyleme</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
KASIM	<p>Hedef 16: Dili etkili bir şekilde kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesne, durum ya da olayı anlaşılır şekilde açıklama 2. Aynı anlama gelebilecek düşünceleri farklı sözcüklerle açıklama 3. Sözcükleri farklı yapıda sözel ürünler oluşturacak şekilde kullanma (bilmece, tekerleme, şiir, öykü, şarkı vb.)</p> <p>Hedef 17: Sesleri ayırt edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen sesin kaynağını söyleme (sesin ait olduğu nesne, varlık, olay vb.) 2. Verilen sesin özelliğini söyleme (ince, kalın, yavaş, benzerlik ve farklılıklar vb.) 3. Verilen sese benzer sesler çıkarma 4. Belirli durumlarda kendi sesini uygun kullanma</p> <p>Hedef 18: Atatürk'ün yaşamı ve kişiliği ile ilgili özellikleri fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Atatürk'ün hayatı ile ilgili özellikleri söyleme (doğum yeri, anne-babasının adı, çocukluğu, Atatürk ile ilgili anılar) 2. Atatürk'ün kişisel özelliklerini söyleme (çocuk sevgisi, vatan sevgisi, çalışkan olması, liderlik özelliği, demokratik olması, sanata, spora, bilime değer vermesi)</p> <p>Hedef 19: Atatürk'ün Türk Toplumunu için önemini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Atatürk'ün yaptığı işlere örnek verme (Kurtuluş Savaşı, Cumhuriyetin İlanı, Kılık-Kıyafet Devrimi, Harf Devrimi vb.) 2. Atatürk'ün düşüncelerini söyleme (barış içinde yaşama, insanlara karşı sevgi gösterme ve hoşgörülü olma, çalışkan olma, insan hak ve hürriyetlerine saygı duyma vb.)</p> <p>ÖZBAKIM BECERİLERİ</p> <p>Hedef 1. Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Uygun giyeceği seçme 2. Üzerindeki giysileri kendi kendine çıkarma 3. Seçtiği giyecekleri kendi kendine giyme 4. Giyeceklerini doğru şekilde giyme</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
KASIM	<p>Hedef 2: Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen yiyecekleri ayırım yapmadan yeme 2. Yeterli miktarda yiyecek yeme 3. Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri yemekten kaçınma 4. Yiyecekleri uygun zamanlarda yeme</p> <p>Hedef 3: Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gerektiğinde, el yüz ve vücudun diğer kısımlarını uygun biçimde yıkama 2. Tuvalet gereksiniminin giderilmesine yönelik uygun işleri yapma 3. Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanma 4. Yiyeceklerin temizliğine dikkat etme 5. İçinde bulunduğu çevreyi temiz tutma</p> <p>Hedef 4: Sağlıklı yaşayabilmek için dinlenmeyle ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Yorulduğu durumlarda dinlendirici bir etkinliğe katılma 2. Dinlenme ya da uyku için gerekli hazırlıkları yapma 3. Belirlenen saatte dinlenme/uyuma</p> <p>Hedef 5: Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Tehlikeli olan durumlara ve kazalara örnek verme 2. Tehlikeli olan durumlardan ve kazalardan kaçınma 3. Herhangi bir tehlike anında yetişkinlerden yardım isteme</p>			
	<p>KAVRAMLAR Aynı-farklı-benzer 3 sayılı Renk karışımı (Yeşil) Vahşi-Evcil Hızlı-Yavaş</p>		<p>Kavramlar gün içerisinde eğitim durumları işlenirken soru-cevaplara, yönergelerle, uygulamalarla verilir. Kavramları pekiştirici test çalışmaları yapılır. Asetatlarla renk karışımı (yeşil) anlatılır. 1-10 arası ritmik sayma yapılır. Yolu çiz, noktaları birleştir, hayvanlar ve ürünleri, suda yaşayan hayvanlar, görsel algılama vb. çalışmalara yer verilir.</p>	
	<p>GEZİ-GÖZLEM Okul kütüphanesine gezi Anıtkabir, Atatürk Evi, Müze, vb. gezi</p>		<p>Gezi-gözlemden yer verilen etkinlikler, Fen ve Doğa çalışmaları sırasında yapılır.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
KASIM	ÖZEL GÜN VE HAFTALAR 10-16 Kasım Atatürk Haftası 10-14 Kasım Dünya Çocuk Kitapları Haftası 24 Kasım Öğretmenler Günü 25-27 Kasım Şeker Bayramı		Atatürk Haftası, Dünya Çocuk Kitapları Haftası ve Öğretmenler Günü ile ilgili çalışmalara Fen ve Doğa Çalışmaları içerisinde yer verilir.	
	AİLE KATILIMI 10 Kasım Atatürk'ü Anma törenine velilerin katılımının sağlanması Velilerin sınıfta belirli aralıklarla etkinliklerde aktif rol üstlenmeleri sağlanır (Gezi) Sınıfta oluşturulan kütüphaneden çocukların kendilerinin seçtiği kitaplar okunur.		Okuldaki törenlere tüm velilerin katılımı istenir. Velilerin yardımı ile gözlem formlarındaki bilgiler tamamlanır. İstekli velilerle geziye gidilir. Seçtikleri hikaye kitapları çocuklara, aileleri tarafından okunur.	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ARALIK	<p>PSİKOMOTOR ALAN</p> <p>Hedef 1: Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Belli bir mesafeye sürünerek gitme 2. Değişik yönlere yuvarlanma 3. Sözel yönergelere uygun olarak yürüme (yavaş, hızlı, taklit yürüyüşü vb.) 7. Belli bir engel üzerinden sıçrayarak atlama 8. Sözel yönergelere uygun olarak koşma 9. Pedal çevirme hareketini koordineli olarak yapma <p>Hedef 2: Farklı büyüklüklerdeki nesnelere çeşitli hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Farklı pozisyonlarda atılan nesnelere kollarıyla yakalama 2. Çeşitli nesnelere belli bir mesafedeki hedefe atma 3. Hareket halindeki nesnelere durdurma 4. Farklı büyüklüklerdeki topu belli bir ritimle zıplama <p>Hedef 3: El ve göz koordinasyonu gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Küçük nesnelere toplama 2. Topladığı küçük nesnelere parmaklarını kullanarak bir kaba boşaltma 3. Çeşitli malzemeleri kaptan kaba boşaltma 4. Nesnelere uygun şekilde takma, çıkartma 5. Küçük kas becerilerini gerektiren bazı araçları kullanma (özbakım, ev işleri, okuldaki etkinlikler vb.) 6. Değişik araçlar kullanarak şekiller çizme 7. Çeşitli malzemeleri değişik şekillerde katlama 8. Nesnelere yeni şekiller oluşturacak biçimde bir araya getirme 9. Nesnelere değişik malzemelerle bağlama 10. Değişik malzemeleri istenilen nitelikte kesme 		<p>SERBEST ZAMAN ETKİNLİKLERİ</p> <p>A. İLGİ KÖŞELERİ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fen ve doğa köşesine; hayvanlar ve yaşadıkları yerlere ait resimler, sebze-meyve resimleri, et-süt-yumurta-peynir-bal-çikolata resimleri, kumbara, oyuncak paralar; Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası kutlamaları için getirilen meyve ve kuruyemişler, boncuk dolu bardaklar, buz ve sıcak su dolu bardak, çaydanlık, odun, kömür, talaş, elektrik sobası, saat çeşitleri, takvim çeşitleri, ilk yardım seti, tansiyon aleti, şırınga vb. ilave edilir. - Kitap köşesine; mevsimler ve doğa olayları ile ilgili ansiklopedi, dergi, ısınma araçlarının resimleri, yılbaşı kutlamaları ile ilgili resimler (başka kültürlere ait) konulur. - Evcilik köşesine; tarak, tırnak makası, sıvı sabun, şampuan kutuları, kağıt mendil, peçete vb. temizlik malzemeleri ilave edilir. - Eğitici oyuncak köşesine; meyve-sebze ile ilgili puzzle, mıknatıslı oyuncaklar ve saat yerleştirilir. <p>B. SANAT ETKİNLİKLERİ</p> <p>Boya Çalışması: Pastel boya ile serbest resim, kalıp çıkartma (hayvan resmi, meyve) çalışmaları yapılır. Gazlı kalem ile nesnelere şekilleri kağıda çıkarılır. Mum boya ile resimler (kalıplar ve çocuk) boyanır. Suluboya ile patates baskısı, şeker boyama (armut), hayvan resimleri, temizlik malzemesi resimleri (diş macunu ve fırça) boyanır.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kağıt İşleri: Kesme, yapıştırma ile mum, çocuk, temizlik araçları, kumbara, saat, at maskesi, taç, yeni yıl maskesi, yeni yıl kartı; katlama ile hareketli tavşan, motif çalışması, kardan adam, çam ağacı, fotoğraf makinası çalışmalarına yer verilir. - Yoğurma Maddesi: Çocukların renkli plastilin hamurları şekillendirerek istedikleri figürleri oluşturmaları sağlanır. Çam ağacı, yıldız, kalp, hububatlar vb. yardımcı malzemeler verilir. - Artık Materyallerle Çalışma: Ayçekirdeği ile Ayçiçeği, plastik bardak ile horoz, yumurta kabukları ve örgü yünleri ile civciv, pamuklarla kardan adam ve gazetelerden kesilen yiyecek resimleri ile çalışmalar yapılır. <p>TÜRKÇE DİL ETKİNLİKLERİ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Asetatlardan yararlanılarak hayvanlar ve yaşadıkları yerler, sağlıklı olma, sağlıklı kişinin özellikleri, Sağlık Merkezine yapılan gezi izlenimleri, diş sağlığı, tutumlu olma; Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası, kumbara ve birikim yapma, günler ve dün-bugün-yarın kavramları, yeni yıl hazırlıkları ve kutlamaları (kültürümüzde ve farklı kültürlerde) hakkında çocuklarla sohbet edilir. - Ayı, Sağlıklı Kalırsın, Şeker, Ispanak, Beş Duyu, Tutumlu Ol, Kumbara, Biriktir, Dün-Bugün-Yarın, Saat, Kış ve Saat Onikide şiirleri söylenir. 	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ARALIK	<p>Hedef 4: Denge gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sözel yönergelerle göre değişik hızlarda yürüme 3. Verilen sözel yönergelerle göre değişik yönlerde yürüme 4. Tek ayak üzerinde belli bir süre durma 5. Çift ayakla sıçrayarak belli bir mesafeyi dengeli bir şekilde gitme 9. Belli bir mesafeyi topuk-parmak ucu teması ile yürüme <p>Hedef 5: Büyük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kollarını ve bacaklarını kullanarak nesnelere itme, çekme ve döndürme 2. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere kaldırma 3. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere taşıyarak belli bir mesafeye gitme <p>Hedef 6: Küçük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Belli nesnelere sıkma 2. Yumuşak materyallere elleriyle şekil verme 3. Yumuşak materyallere çeşitli nesnelere kullanarak şekil verme <p>SOSYAL-DUYGUSAL ALAN</p> <p>Hedef 1: Duygularını fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duygularını söyleme 2. Duygularının nedenlerini söyleme 3. Duygularının sonuçlarını söyleme 4. Duygularını müzik, dans ve benzeri yollarla ifade etme <p>Hedef 2: Duygularını kontrol edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Olumlu duygu ve düşüncelerini uygun şekilde ortaya koyma. 2. Rahatsız edici duygu ve dürtülerini uygun şekilde ortaya koyma. 3. Yetişkin denetiminin olmadığı durumlarda da gerektiği gibi davranma 4. Gerekli durumlarda kararlılık gösterme 5. Yeni ve alışılmamış durumlara uyum sağlama. 		<p>- Tavşan, Pisi Pisi, Yumurta, Üşüdüm, Hapşu, Bir Çocuk, Kış Baba, Günler tekerlemeleri söylenir. Çocuklarla özgün tekerlemeler oluşturulur. Bilinen tekerlemeler tekrar edilir.</p> <p>- Kaplumbağa, Timsah, Ayı, Mini Mini Örümcek, Mikrop, Ambulans, Bedenim, Sayılar, Kumbaram, Günler, Kışa Hazırlık, Kış Baba, Saat, Misafir ve Yeni Yıl parmak oyunları oynanır.</p> <p>- Hayvanlarla, yiyeceklerle, sağlıkla, temizlik malzemeleri ile, doğa ile, kışlık giysilerle, kumbara, para vb. ile ilgili bilmeceler sorulur.</p> <p>- Öğretmenin seçtiği tekniklerle (Kitap, kaset, CD, pazen tahta, kukla, hikaye kartı) hikayeler, (Mehmet'in Kedisi, Mikroplar, Tombul'un Orman Gezisi, Tutumlu Olmayı Seven Deniz, Tutumlu Çocuk, Ağustos Böceği ile Karınca, Karda Eğlence, Yağmur-Dolu-Kar) anlatılır. Çocuklardan özgün hikayeler dinlenir. Resimlere bakarak, hikaye oluşturulur.</p> <p>- Hikaye sonunda, resimler gösterilerek, bak-anlat çalışması, hikaye tamamlama, hikayeye isim bulma, dramatisasyon, soru-cevap çalışması ve pandomime yer verilir.</p> <p>OYUN ETKİNLİKLERİ</p> <p>- Çocukların bedensel koordinasyonlarını geliştirici, dikkatlerini artırıcı oyunlar oynanır.</p> <p>- Isınma hareketleri ile oyuna başlanır. Daha sonra hareketli oyunlara (Halkada, araçlı vb.) yer verilir. Sakin oyunlar oynanarak, çocukların rahatlaması sağlanır.</p> <p>- Ayna, Eşyayı Sesinden Tanı, At, Yarışı ve taklitleri, Horoz, Horoz Döğüşü, Sandalye Kapma, Çürük Yumurta, Hasta Dirildi, Top Oyunları, Blok Durdurma, Kapalı Gözle Nişan Alma, Körebe, Üşüdüm, Bom, İp Üzerinden Atlama, Ben Kimim?, Ritmik Yürüme, Tek-Çift Ayak Üzerinde Durma, Su Taşıma, Blok Taşıma, Elbiselerim Rondu, Renkli Meyveler, Gece-Gündüz, Taklit Hareketleri, Bezirgan Başı, Firtına-Dolu-Kar, Oduncular Rondu, İstop, Yüzük, Zıp Zıp, Kulaktan Kulağa, Kardeşimi Gördün mü?, bilinen halka oyunları ve drama çalışmalarına yer verilir.</p> <p>MÜZİK ETKİNLİKLERİ</p> <p>- Çocuklardan bildikleri ve özgün şarkılar dinlenir. Müziğe uygun şarkı sözleri oluşturmaya teşvik edilirler. Müzik eşliğinde yaratıcı dans çalışmaları ile çocukların duyguları açığa çıkarılır. Kaset ile (çocuk şarkıları, klasik müzik, enstrümantal parçalar, efektler vb.) dinlenir. Çeşitli ritm araçları (marakas, tahta çubuklar, tef, davul vb), el ve ayak vuruşları ile ritm çalışmaları yapılır. Bilinen şarkılara ritm oluşturulur. Ses taklitleri yapılır.</p> <p>Küçük Kurbağa, Hayvanlar, Ellerim Tombik Tombik, Temiz Çocuk Ol Erken Yatarım, Nar Gibi Domates, Sincap, Pazara Gidelim, Yağmur Yağıyor, Sabah Şarkısı, Kardan Adam Yapalım, Yeni yıl şarkıları söylenir. Yeni yıl maskeleri ile dans çalışmalarını yaparlar.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ARALIK	<p>Hedef 3: Kendi kendini güdüleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Kendi isteği ile bir işe başlama 2. Başladığı işi bitirme çabası gösterme</p> <p>Hedef 4: Başkalarının duygularını fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Başkalarının duygularını ifade etme 2. Başkalarının sıkıntı ve mutluluklarını paylaşma</p> <p>Hedef 6: Başkalarıyla ilişkilerini yönetebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Grup etkinliklerine kendi isteği ile katılma 2. Grupta sorumluluk almaya istekli olma 3. Aldığı sorumluluğu yerine getirme 4. Gerektiğinde lideri izleme 5. Gerektiğinde liderliği üstlenme 6. Grup etkinliklerinde grubun görüş ve amaçlarını benimsediğini gösterme 7. Kendine ve başkalarına ait farkındalıkları dikkate alarak çözüm yolları önerme 8. Alınan kararlara bağlı kalma 9. Gerekli durumlarda nezaket sözcüklerini kullanma</p> <p>Hedef 7: Toplumsal yaşamın nasıl sürdüğünü fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Toplumda farklı rollere sahip kişiler olduğunu söyleme 2. Aynı kişinin farklı rollerinin olduğunu söyleme 3. Kendi kültürünün belli başlı özelliklerini (misafirperverlik, yardımlaşma, yöresel giysiler, büyüklere saygı, bayramlara ilişkin davranışlar gibi) söyleme 4. Kendi kültürünün dışında farklı kültürler olduğunu söyleme 5. Farklı ülkelerin belli başlı kültürel özelliklerini söyleme</p> <p>Hedef 9: Çevresindeki olgu ve olayların estetik özelliklerini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Algıladığı olay ve olguların estetik özelliklerini kendi sözcükleri ile anlatma 2. Çevresindeki olgu ve olayların estetik özellikleriyle ilgili özgün düşüncelerini etkinliklerinde gösterme 3. Başkalarının olgu ve olaylarla ilgili düşünceleri hakkındaki görüşlerini söyleme</p>		<p>OKUMA-YAZMAYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI Bu ay içerisinde verilmesi düşünülen kavramlar örneklerle, çocukların bizzat kendi yaptıkları uygulamalarla anlatılır. Kavram kitaplarından resimler gösterilerek, açıklamalar yapılır. Bu kavramlarla ilgili hazırlanmış olan çalışma sayfaları, verilen yönerge doğrultusunda, çocuklar tarafından tamamlanır. İlişkili olanı bulma, yumuşak-sert, farklı olanı bul, renk karışımı (mor-turuncu), şişman-zayıf, 4,5 sayısı, eşleştirme, eksiğini bul, noktaları birleştir, dikdörtgen, yanlışlıkları bul, şekil-renk kavramları, kalın-ince, mekanda konum, yıl, benzerini bulma, gece-gündüz kavramları pekiştirilir. Çalışmaların değerlendirilmesi yapılır. Önceki aylarda verilen kavramların tekrarına yönelik çalışmalara yer verilir.</p> <p>FEN VE DOĞA ÇALIŞMALARI Maddenin halleri ile ilgili (buzun erimesi, suyun donması, suyun buharlaşması) deneyleri yapılır. Gece-gündüz oluşumu, fener ve küre deneyi ile anlatılır. Soğuk-ılık-sıcak, yumuşak-sert kavramları duyular yardımı ile algılanır. İnsan vücudu maketi incelenir, çocukların kendi vücudunu incelemeleri sağlanır. Isınma araçları ve yakıtlar incelenir. Saat ve takvim çeşitleri incelenir. Sağlık Merkezine gezi düzenlenir.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ARALIK	<p>Hedef 10: Çevresini estetik bakımdan düzenleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları (kirlilik, düzensizlik, dağınıklık vb.) fark etme 2. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları kendi estetik görüşüne uygun olarak değiştirme. 3. Çevresini düzenlemede farklı yolları deneme</p> <p>Hedef 11: Estetik özellikler taşıyan özgün ürünler oluşturabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Müziğe uygun özgün şarkı söyleme 2. Estetik bedensel hareketlerle dans etme, yürüme 3. Resim, el işi vb. sanat etkinliklerinde özgün ürünler yapma 4. Özgün bir şiir, öykü vb. söyleme</p> <p>Hedef 12: Çeşitli sanat dallarındaki eserlerin özelliklerini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Eserlerin özelliklerini algıladığı şekilde söyleme 2. Eserlerin özellikleri konusunda kendi görüşlerini söyleme</p> <p>Hedef 13: Yaşamın iyileştirilmesinde ve korunmasında sorumluluk alabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Yaşamın sürdürülebilmesi için gerekli olan kaynakları verimli kullanma. 2. Günlük yaşamdaki kurallara uyma (görgü, trafik vb.)</p> <p><u>BİLİŞSEL ALAN VE DİL ALANI</u></p> <p>Hedef 1: Gözlem yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Değişik durumlarda gözlemlediklerini söyleme (boyut, renk, biçim, işlev, koku, ses, tat vb.) 2. Gözlenen durumlarla ilgili sonuçları söyleme (benzerlikler, farklılıklar, farklı gruplamalar vb.)</p> <p>Hedef 2: Verilen nesne, durum, olay, sayı ya da sözcükleri hatırlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Bir bütünlük içinde yer alan olay, nesne ya da öğeleri söyleme 2. Verilen nesnelerin içinden eksilen ya da eklenen bir nesnenin adını söyleme 3. Verilen nesne, durum ya da olayı belli bir süre sonra yeniden ifade etme 4. Sayıları ritmik olarak sayma</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ARALIK	<p>Hedef 3: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre eşleştirebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen nesneleri renklerine göre eşleştirme 2. Verilen nesneleri şekillerine göre eşleştirme 3. Verilen nesneleri boyutlarına göre eşleştirme 4. Verilen nesneleri sayılarına göre eşleştirme 6. Verilen nesneleri dokunsal duyumlarına göre eşleştirme 7. Verilen nesneleri kullanım amaçlarına göre eşleştirme 8. Verilen nesneleri kullanım şekillerine göre eşleştirme</p> <p>Hedef 4: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre gruplayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen nesneleri renklerine göre gruplama 2. Verilen nesneleri şekillerine göre gruplama 3. Verilen nesneleri boyutlarına göre gruplama 5. Verilen nesneleri dokunsal duyumlarına göre gruplama 6. Verilen nesneleri kullanım amaçlarına göre gruplama 7. Verilen nesneleri kullanım şekillerine göre gruplama</p> <p>Hedef 5: Verilen nesne, durum ve olayları çeşitli özelliklerine göre sıralayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 3. Belli sayıdaki nesneleri sayılarına göre sıralama</p> <p>Hedef 6: Verilen nesneleri sayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Söylenilen sayı kadar nesneyi gösterme 2. Gösterilen belli sayıdaki nesneyi doğru olarak sayma 3. Sayılarına göre nesnelerin miktarlarını az ya da çok olarak söyleme</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ARALIK	<p>Hedef 8: Günlük yaşamda kullanılan belli başlı sembolleri tanıyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gösterilen sembolün anlamını söyleme 2. Verilen açıklamaya uygun sembolü gösterme (sayı, geometrik şekil, logo, trafik işareti vb.)</p> <p>Hedef 9: Mekânda konum kavramı ile ilgili verilen yönergeleri uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesnenin mekandaki konumunu doğru olarak söyleme (altında-üstünde, yanında-arasında, ortasında-ötesinde, içinde-dışında, sağında-solunda, yakınında-uzağında vb.) 2. Verilen yönergeye uygun olarak kendisini doğru yere yerleştirme 3. Verilen yönergeye uygun olarak nesneyi doğru yere yerleştirme 4. Bir bütünün parçalarını uygun yerlere yerleştirme</p> <p>Hedef 10: Zamanla ilgili bazı kavramlar ile belirli etkinlikler arasında ilişki kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Zamanla ilgili kavramları anlamına uygun şekilde kullanma 2. Belli etkinliklerin süresine ilişkin yönergeye uygun davranma</p> <p>Hedef 11: Belli durumlarla ve olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkisi kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen bir olayın olası nedenlerini söyleme 2. Verilen bir olayın olası sonuçlarını söyleme</p> <p>Hedef 12: Verilen bir problem durumunu çözebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Problemin ne olduğunu söyleme 2. Probleme çeşitli çözüm yolları önerme (söyleme) 3. Çözüm yolları içinden en uygunlarını seçme , 4. Seçilen çözüm yollarını deneme 5. Denenen çözüm yollarının geçerli ve geçersiz yanlarını söyleme 6. En uygun çözüm yoluna gerekçeleriyle karar verme</p> <p>Hedef 13: Çeşitli durumlarda kullanılan sözcüklerin anlamlarını kavrayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Sözcüğün tümce içindeki anlamını kendi ifadesiyle açıklama 2. Eş anlamlı sözcüklere örnek verme 3. Zıt anlamlı sözcüklere örnek verme</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ARALIK	<p>Hedef 14: Türkçeyi dil bilgisi kurallarına uygun olarak kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Tümcelerinde öğeleri doğru olarak kullanma 2. Türkçedeki ekleri doğru olarak kullanma</p> <p>Hedef 15: Belli bir nesne, varlık ya da olayı tanımlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesne, varlık ya da olayı adlandırma 2. Nesne, varlık ya da olaya ait belli başlı özellikleri söyleme</p> <p>Hedef 16: Dili etkili bir şekilde kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesne, durum ya da olayı anlaşılır şekilde açıklama 2. Aynı anlama gelebilecek düşünceleri farklı sözcüklerle açıklama 3. Sözcükleri farklı yapıda sözel ürünler oluşturacak şekilde kullanma (bilmece, tekerleme, şiir, öykü, şarkı vb.)</p> <p>Hedef 17: Sesleri ayırt edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen sesin kaynağını söyleme (sesin ait olduğu nesne, varlık, olay vb.) 2. Verilen sesin özelliğini söyleme (ince, kalın, yavaş, benzerlik ve farklılıklar vb.) 4. Belirli durumlarda kendi sesini uygun kullanma</p> <p><u>ÖZBAKIM BECERİLERİ</u></p> <p>Hedef 1. Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Uygun giyeceği seçme 2. Üzerindeki giysileri kendi kendine çıkarma 3. Seçtiği giyecekleri kendi kendine giyme 4. Giyeceklerini doğru şekilde giyme</p> <p>Hedef 2: Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen yiyecekleri ayırım yapmadan yeme 2. Yeterli miktarda yiyecek yeme 3. Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri yemekten kaçınma 4. Yiyecekleri uygun zamanlarda yeme</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ARALIK	<p>Hedef 3: Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gerektiğinde, el yüz ve vücudun diğer kısımlarını uygun biçimde yıkama 2. Tuvalet gereksiniminin giderilmesine yönelik uygun işleri yapma 3. Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanma 4. Yiyeceklerin temizliğine dikkat etme 5. İçinde bulunduğu çevreyi temiz tutma</p> <p>Hedef 4: Sağlıklı yaşayabilmek için dinlenmeyle ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Yorulduğu durumlarda dinlendirici bir etkinliğe katılma 2. Dinlenme ya da uyku için gerekli hazırlıkları yapma</p> <p>Hedef 5: Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Tehlikeli olan durumlara ve kazalara örnek verme 2. Tehlikeli olan durumlardan ve kazalardan kaçınma 3. Herhangi bir tehlike anında yetişkinlerden yardım isteme</p>			
	<p>KAVRAMLAR Yumuşak-Sert Gece-gündüz Sabah-öğle-akşam Şişman-zayıf Dün-bugün-yarın Karanlık-aydınlık Yıl Katı-sıvı Kalın-ince Dikdörtgen Sıcak-soğuk-ılık 5 sayısı 4 sayısı 1-5 arası sayılarla uygulamalar Renk karışımı ile (mor ve turuncu renk)</p>		Kavramlar; Okuma-Yazmaya Hazırlık Çalışmalarında ve diğer etkinlikler sırasında örneklerle, soru-cevaplarla, uygulamalarla verilir. Uygulamaların değerlendirilmesi yapılır.	
	<p>GEZİ- GÖZLEM Doğa gözlemleri Çevre şartları gözönüne alınarak; Hayvanat Bahçesi, Çiftlik, Balık ve Tavuk Üretim Çiftliği vb. yerlerden birine gezi düzenlenmesi. Maddenin halleri deneyleri (katı-sıvı-gaz) Gece-gündüz deneyi Duyu deneyleri (sıcak-soğuk-ılık vs.) Sağlık Merkezine gezi</p>		Gezi-gözlemede yer verilen etkinlikler ile ilgili açıklamalar Fen ve Doğa Çalışmalarına ait eğitim durumlarında belirtilmiştir.	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ARALIK	ÖZEL GÜN VE HAFTALAR 12-18 Aralık Tutum Yatırım ve Türk Malları Haftası 31 Aralık – 1 Ocak Yenyıl		Okul personeli ile yeni yıl kutlamaları yapılır. Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası sınıf içinde etkinliklerle (şiiir, şarkı, rond vb.) kutlanır. - Çam ağacı ve sınıf camları yeni yıl için süslenir.	
	AİLE KATILIMI - Ailelerin zaman zaman sınıfa davet edilerek, etkinliklere aktif olarak katılmaları. - Eğitimde okul-aile işbirliği sağlamak için, ailelerin okulda yapılanlar hakkında sürekli olarak bilgilendirilmesi. - Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası ile ilgili olarak, sınıfta yapılan kutlamaları izlemek için, ailelerin okula davet edilmesi.		İstekli olan aileler kutlama içinde yer alırlar. - Ailelere sınıfta hazırlanan yeni yıl kartları gönderilir.	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
OCAK	<p>PSİKOMOTOR ALAN</p> <p>Hedef 1: Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Belli bir mesafeye sürünerek gitme 2. Değişik yönlere yuvarlanma 3. Sözel yönergelere uygun olarak yürüme (yavaş, hızlı, taklit yürüyüşü vb.) 8. Sözel yönergelere uygun olarak koşma</p> <p>Hedef 2: Farklı büyüklüklerdeki nesnelere çeşitli hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Farklı pozisyonlarda atılan nesnelere kollarıyla yakalama 2. Çeşitli nesnelere belli bir mesafedeki hedefe atma 3. Hareket halindeki nesnelere durdurma 4. Farklı büyüklüklerdeki topu belli bir ritimle zıplama</p> <p>Hedef 3: El ve göz koordinasyonu gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Küçük nesnelere toplama 2. Topladığı küçük nesnelere parmaklarını kullanarak bir kaba boşaltma 3. Çeşitli malzemeleri kaptan kaba boşaltma 4. Nesnelere uygun şekilde takma, çıkartma 5. Küçük kas becerilerini gerektiren bazı araçları kullanma (özbakım, ev işleri, okuldaki etkinlikler vb.) 6. Değişik araçlar kullanarak şekiller çizme 7. Çeşitli malzemeleri değişik şekillerde katlama 8. Nesnelere yeni şekiller oluşturacak biçimde bir araya getirme 9. Nesnelere değişik malzemelerle bağlama 10. Değişik malzemeleri istenilen nitelikte kesme</p> <p>Hedef 4: Denge gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Sözel yönergelere göre değişik hızlarda yürüme 2. Zemin üzerine çizilen değişik şekiller üzerinde yürüme 3. Verilen sözel yönergelere göre değişik yönlerde yürüme 4. Tek ayak üzerinde belli bir süre durma 5. Çift ayakla sıçrayarak belli bir mesafeyi dengeli bir şekilde gitme 6. Tek ayakla sıçrayarak belli bir mesafeyi dengeli bir şekilde gitme</p>		<p>SERBEST ZAMAN ETKİNLİKLERİ A. İLĞİ KÖŞELERİ Evcilik köşesine; yeni takvim, saat ilave edilir. Elektrikli ev aletleri (saç kurutma, mikser, elektrik süpürgesi vs.) oyuncak ütü, telefon, televizyon, bere, atkı, eldiven ve kar gözlükleri konulur. Kitap Köşesine, tebrik kartları günlük gazete, gezi broşürleri, Veremle Savaş Eğitimi ile ilgili afiş, broşür, eski röntgen filmleri konulur. Müzik köşesine; davul, makas, tef, çingirak, teyp vs. ilave edilir. Eğitici oyuncak köşesine; parça-bütün ilişkili puzzle (İletişim araçları, sayı kartları vb.) ilave edilir. İletişim araçlarının gerçekleri ve resimleri ile "İletişim Köşesi" oluşturulur.</p> <p>B. SANAT ETKİNLİKLERİ - Kağıt İşleri: Kesme-yapıştırma ile, telefon, iç organlarımız, yırtma-yapıştırma ile kuş çalışmaları yapılır. Kesme-katlama-yapıştırma teknikleri bir arada kullanılarak zarf, daire sepet, el çantası ve bayram kartı oluşturulur. - Yoğurma Maddesi: Tuz seramiğini ve plasilin hamurları çocukların şekillendirip, istedikleri figürleri oluşturmaları sağlanır. Yoğurma maddeleri ile birlikte plastik kalıplar, makarna, çubuk, kürdan, düğme, yaprak, boncuk vb. materyaller verilerek, çocukların yaptıkları çalışmaları süslemelerine fırsat verilir. - Boya Çalışması: Pastel boya ile serbest resim ve kalıp çıkarma (balık, telefon) çalışmalarına yer verilir. Mum boya ile şapka, eldiven vb. boyanır. Gazlı kalemle nesnelere kenarları çizilerek, şekilleri kağıda çıkarılır. Sulu boya ile serbest resim, resim boyama (iletişim araçları) ip baskısı ve patates baskısı yapılır. Parmak boyası ile el ve parmak baskısı yapılır. - Artık Materyallerle Çalışma: Koli ve gazete ile televizyon, kağıt havlu rulosu vb. ile yel değirmeni, gazete ve dergilerden resim kesme ile hikaye kitabı, örgü yünleri ile popon balık mobili yapılır.</p> <p>TÜRKÇE DİL ETKİNLİKLERİ - İletişim araçları (çıkartmalardan yararlanılarak), Sağlıklı insanın özellikleri ve dengeli beslenme, sağlıklı olmak için yapılması gerekenler, Enerji Tasarrufu Haftası, tutumlu olma, Türk kültüründe ve diğer kültürlerde bayramlar hakkında çocuklarla sohbet edilir. Günlük gazeteden uygun haberler okunur. - Yılbaşı Partisi, Postane, Telefon, Mektup, İğne Yersin, Televizyon, Gazete, Lazım Olur, Tasarruf, Radyo, Büyüdüm Ben, Kırmızı Elbise şiirleri söylenir.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
OCAK	<p>Hedef 5: Büyük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere kaldırma 3. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere taşıyarak belli bir mesafeye gitme</p> <p>Hedef 6: Küçük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar. 1. Belli nesnelere sıkma 2. Yumuşak materyallere elleriyle şekil verme 3. Yumuşak materyallere çeşitli nesnelere kullanarak şekil verme</p> <p>SOSYAL-DUYGUSAL ALAN</p> <p>Hedef 1: Duygularını fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Duygularını söyleme 2. Duygularının nedenlerini söyleme 3. Duygularının sonuçlarını söyleme 4. Duygularını müzik, dans ve benzeri yollarla ifade etme</p> <p>Hedef 2: Duygularını kontrol edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Olumlu duygu ve düşüncelerini uygun şekilde ortaya koyma. 3. Yetişkin denetiminin olmadığı durumlarda da gerektiği gibi davranma 4. Gerekli durumlarda kararlılık gösterme 5. Yeni ve alışılmamış durumlara uyum sağlama.</p> <p>Hedef 3: Kendi kendini güdüleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Kendi isteği ile bir işe başlama 2. Başladığı işi bitirme çabası gösterme</p> <p>Hedef 4: Başkalarının duygularını fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Başkalarının duygularını ifade etme 2. Başkalarının sıkıntı ve mutluluklarını paylaşma</p> <p>Hedef 5: Canlılara ve farklı özellikte olan kişilere karşı olumlu tavır gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. İnsanların farklı özelliklerini kabul etme</p>		<p>-Doktor, Postacı, Var-Yok, Haberleşme, Telefon, Masal, Kuzu Kuzu Me tekerlemeleri söylenir. - Kar Taneleri, Yangın Çıktı, Bir Kuş Varmış, Beş Küçük Kız, Ses-İşik-Gölge, Kızak, Yerim, Bu Benim parmak oyunları oynanır. - İletişim araçları, sağlık, ev eşyaları ve kış ile ilgili (kar, buz, eldiven, çam ağacı, kardan adam vs) bilmeceler sorulur. Çocuklar bilmece oluşturmaya teşvik edilerek, arkadaşlarına özgün bilmeceler sorarlar. - Öğretmen çocukların seviyesine uygun olarak seçtiği hikayeleri, çeşitli teknikler kullanarak (kitap, CD, kukla, TV., pazen tahta, sözel vb.) anlatır. Çocuklardan özgün hikayeler ve büyüklerinden duydukları masallar dinlenir. Konu başlıkları çocuklara verilerek, (Ormanda Yılbaşı, Tutumlu Olma vb.) hikaye oluşturmaya teşvik edilirler. Öğretmen Oytun'un Yardımı, İletişim, Mektubun Hikayesi, Bayram Ziyareti vb. hikayeleri anlatır. - Hikaye sonunda, soru-cevap, resimler gösterilerek bak-anlat, pandomim, dramatizasyon, hikayeye isim bulma, hikaye tamamlama, drama çalışmalarına yer verilir.Çocukların tatil planları dinlenir.</p> <p>OYUN ETKİNLİKLERİ - Isınma hareketleri ile çocuklar oyuna hazırlanır. Hareketli oyunlar ile (kurallı-kuralsız, halka, yarışmalar, şarkılı oyunlar, taklitler vb) de şarj olmaları sağlanır. Sakin oyunlara yer verilerek, rahatlamalarına yardımcı olunur. Yeni Yıl Eski Yıl, Mektup Kimde?, Ne Gerekli? Tren Yürüyüşü, Yakala-Bırak, Bağla-Çöz, Pantifini Bul, İpe Değmeden Geç, Ne Sesi? Komşundan Memnunmusun?, Balon Dansı, Bu Ne Bu Kim?, Açık-Kapalı, Su Taşıma Yarışı, Çizgiden Yürüme, Saklanan Mektubu Bul, Seninle Top Oynayalım, Zarf Dansı, Sepet Yarışı, Kartopu, Misafirim Hoş Geldin, Sandalye Kapma,, Bom, Top Oyunları, Tek-Çift Ayak Zıplama-Sıçrama-Durma Oyunları, yönergeler verilerek oynanır.</p> <p>MÜZİK ETKİNLİKLERİ - Çocuklarla birlikte, Yeni Yıl, Yeni Yaş, Postacı, Telefon, Kış Baba Şarkıları söylenir. Kasetten çocuk şarkıları; klasik müzik parçaları, enstrümantal parçalar dinlenir. Müzik eşliğinde çocukların dans etmesi (Yaratıcı dans) sağlanır. - Çocuklar dinledikleri müziğe uygun şarkı oluşturmaya teşvik edilirler. Oluşturulan şarkılar teybe kaydedilir. - Çeşitli nesnelere kullanılarak (marakas, tef, davul, tahta çubuk vs.) ritim çalışmaları yapılır. Bilinen şarkılara ritim oluşturularak, eşlik edilir. - Ses taklitleri (İletişim araçları ile ilgili), poşetlerle çeşitli sesler çıkarılarak (üfleme, şişirme, sallama ile) ses alıştırmaları yapılır. - Bilinen şarkıların tekrar edilir.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
OCAK	<p>Hedef 6: Başkalarıyla ilişkilerini yönetebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grup etkinliklerine kendi isteği ile katılma 2. Grupta sorumluluk almaya istekli olma 3. Aldığı sorumluluğu yerine getirme 4. Gerektiğinde lideri izleme 5. Gerektiğinde liderliği üstlenme 6. Grup etkinliklerinde grubun görüş ve amaçlarını benimsediğini gösterme 7. Kendine ve başkalarına ait farkındalıkları dikkate alarak çözüm yolları önerme 8. Alınan kararlara bağlı kalma 9. Gerekli durumlarda nezaket sözcüklerini kullanma <p>Hedef 7: Toplumsal yaşamın nasıl sürdüğünü fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Kendi kültürünün belli başlı özelliklerini (misafirperverlik, yardımlaşma, yöresel giysiler, büyüklere saygı, bayramlara ilişkin davranışlar gibi) söyleme 4. Kendi kültürünün dışında farklı kültürler olduğunu söyleme 5. Farklı ülkelerin belli başlı kültürel özelliklerini söyleme <p>Hedef 9: Çevresindeki olgu ve olayların estetik özelliklerini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Algıladığı olay ve olguların estetik özelliklerini kendi sözcükleri ile anlatma 2. Çevresindeki olgu ve olayların estetik özellikleriyle ilgili özgün düşüncelerini etkinliklerinde gösterme <p>Hedef 10: Çevresini estetik bakımdan düzenleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları (kirlilik, düzensizlik, dağınıklık vb.) fark etme 2. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları kendi estetik görüşüne uygun olarak değiştirme. 3. Çevresini düzenlemede farklı yolları deneme. <p>Hedef 11: Estetik özellikler taşıyan özgün ürünler oluşturabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Müziğe uygun özgün şarkı söyleme 2. Estetik bedensel hareketlerle dans etme, yürüme 3. Resim, el işi vb. sanat etkinliklerinde özgün ürünler yapma 4. Özgün bir şiir, öykü vb. söyleme 		<p>FEN VE DOĞA ÇALIŞMALARI</p> <p>Gezi-gözlem ve inceleme etkinliklerinde yer alan çalışmalar, Fen ve Doğa çalışmaları içinde yapılır.</p> <p>Elektrikle çalışan araçlar ve iletişim araçları incelenerek, nasıl çalıştığı gözlemlenir, önemi hakkında konuşulur.</p> <p>Işık veren nesnelere (lamba, fener, mum) incelenerek özellikleri hakkında konuşulur.</p> <p>Enerji kaynaklarını gösteren resimli dergi, kitap, ansiklopedi incelenir. Enerji tasarrufu konusuna önem verilir.</p> <p>Yakındaki bir postaneye gezi düzenlenerek, incelemeler yapılır.</p> <p>Çocuklar mektuplarını gönderirler.</p> <p>- Evden getirilen pullarla, pul koleksiyonu oluşturulur.</p> <p>Çocukların boy ve kilo ölçümleri yapılarak, karnelerine kaydedilir.</p> <p>- Telefon ile okulda görüşme yapılır.</p> <p>OKUMA-YAZMAYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI</p> <p>Ay boyunca verilen kavramlarla ilgili uygulamalı çalışmalar yapılır. Kavramlar örneklerle, resimlerle çocuklara anlatılır. Uygulamalı çalışmalarda, her çocuğun yer olması sağlanır. Kavramlarla ilgili hazırlanan çalışma sayfaları, çocuklara dağıtılır. Çalışmaya ait yönerge açıklanarak, belli bir süre tutulur. Bu süre içinde çocukların çalışmayı tamamlamaları beklenir. Çalışmalar toplanarak değerlendirilmesi yapılır. 1-5 arası sayılarla ilgili çalışmalar, aynı rengi bul, gölgesini bul, bak-anlat, olay sıralaması, yolu çiz, ilişkili olanı bul, mekânda konum, renklerle ilgili çalışmalar, nesnelere çeşitli özelliklerine göre eşleştirme-gruplama, nesneyi bulma çalışmalarına yer verilir.</p> <p>Önceki aylarda tam pekiştirilemeyen kavramlar, uygulamalarla tekrar edilir. Gereken durumlarda bireysel çalışmalara yer verilir.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
OCAK	<p>Hedef 12: Çeşitli sanat dallarındaki eserlerin özelliklerini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Eserlerin özelliklerini algıladığı şekilde söyleme 2. Eserlerin özellikleri konusunda kendi görüşlerini söyleme</p> <p>Hedef 13: Yaşamın iyileştirilmesinde ve korunmasında sorumluluk alabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Yaşamın sürdürülebilmesi için gerekli olan kaynakları verimli kullanma. 2. Günlük yaşamdaki kurallara uyma (görgü, trafik vb.)</p> <p><u>BİLİŞSEL ALAN VE DİL ALANI</u></p> <p>Hedef 1: Gözlem yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Değişik durumlarda gözlemlediklerini söyleme (boyut, renk, biçim, işlev, koku, ses, tat vb.) 2. Gözlenen durumlarla ilgili sonuçları söyleme (benzerlikler, farklılıklar, farklı gruplamalar vb.)</p> <p>Hedef 2: Verilen nesne, durum, olay, sayı ya da sözcükleri hatırlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Bir bütünlük içinde yer alan olay, nesne ya da öğeleri söyleme 3. Verilen nesne, durum ya da olayı belli bir süre sonra yeniden ifade etme 4. Sayıları ritmik olarak sayma</p> <p>Hedef 3: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre eşleştirebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen nesneleri renklerine göre eşleştirme 2. Verilen nesneleri şekillerine göre eşleştirme 4. Verilen nesneleri sayılarına göre eşleştirme 5. Verilen nesneleri miktarlarına göre eşleştirme 7. Verilen nesneleri kullanım amaçlarına göre eşleştirme 8. Verilen nesneleri kullanım şekillerine göre eşleştirme</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
OCAK	<p>Hedef 4: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre gruplayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen nesneleri renklerine göre gruplama 2. Verilen nesneleri şekillerine göre gruplama 4. Verilen nesneleri miktarlarına göre gruplama 5. Verilen nesneleri dokunsal duyularına göre gruplama 6. Verilen nesneleri kullanım amaçlarına göre gruplama 7. Verilen nesneleri kullanım şekillerine göre gruplama</p> <p>Hedef 5: Verilen nesne, durum ve olayları çeşitli özelliklerine göre sıralayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen nesneleri renk tonlarına göre sıralama 2. Verilen nesneleri boyutlarına göre sıralama 3. Belli sayıdaki nesneleri sayılarına göre sıralama 4. Verilen durum, olay ve canlıları oluşum ya da büyüme aşamalarına göre sıralama</p> <p>Hedef 6: Verilen nesneleri sayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Söylenilen sayı kadar nesneyi gösterme 2. Gösterilen belli sayıdaki nesneyi doğru olarak sayma</p> <p>Hedef 7: Tek basamaklı sayılarla basit toplama ve çıkarma işlemleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Nesneleri kullanarak tek basamaklı sayılarla çıkarma yapma (eksiltme)</p> <p>Hedef 8: Günlük yaşamda kullanılan belli başlı sembolleri tanıyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gösterilen sembolün anlamını söyleme 2. Verilen açıklamaya uygun sembolü gösterme (sayı, geometrik şekil, logo, trafik işareti vb.)</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
OCAK	<p>Hedef 9: Mekânda konum kavramı ile ilgili verilen yönergeleri uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesnenin mekandaki konumunu doğru olarak söyleme (altında-üstünde, yanında-arasında, ortasında-ötesinde, içinde-dışında, sağında-solunda, yakınında-uzağında vb.) 2. Verilen yönergeye uygun olarak kendisini doğru yere yerleştirme 3. Verilen yönergeye uygun olarak nesneyi doğru yere yerleştirme 4. Bir bütünün parçalarını uygun yerlere yerleştirme</p> <p>Hedef 10: Zamanla ilgili bazı kavramlar ile belirli etkinlikler arasında ilişki kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Zamanla ilgili kavramları anlamına uygun şekilde kullanma 2. Belli etkinliklerin süresine ilişkin yönergeye uygun davranma</p> <p>Hedef 11: Belli durumlarla ve olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkisi kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen bir olayın olası nedenlerini söyleme 2. Verilen bir olayın olası sonuçlarını söyleme</p> <p>Hedef 12: Verilen bir problem durumunu çözebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Problemin ne olduğunu söyleme 2. Probleme çeşitli çözüm yolları önerme (söyleme) 3. Çözüm yolları içinden en uygunlarını seçme , 4. Seçilen çözüm yollarını deneme 5. Denenen çözüm yollarının geçerli ve geçersiz yanlarını söyleme 6. En uygun çözüm yoluna gerekçeleriyle karar verme</p> <p>Hedef 13: Çeşitli durumlarda kullanılan sözcüklerin anlamlarını kavrayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Eş anlamlı sözcüklere örnek verme 3. Zıt anlamlı sözcüklere örnek verme</p> <p>Hedef 14: Türkçeyi dil bilgisi kurallarına uygun olarak kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Tümcelerinde öğeleri doğru olarak kullanma 2. Türkçedeki ekleri doğru olarak kullanma</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
OCAK	<p>Hedef 15: Belli bir nesne, varlık ya da olayı tanımlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesne, varlık ya da olayı adlandırma 2. Nesne, varlık ya da olaya ait belli başlı özellikleri söyleme</p> <p>Hedef 16: Dili etkili bir şekilde kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesne, durum ya da olayı anlaşılır şekilde açıklama 2. Aynı anlama gelebilecek düşünceleri farklı sözcüklerle açıklama 3. Sözcükleri farklı yapıda sözel ürünler oluşturacak şekilde kullanma (bilmece, tekerleme, şiir, öykü, şarkı vb.)</p> <p>Hedef 17: Sesleri ayırt edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen sesin kaynağını söyleme (sesin ait olduğu nesne, varlık, olay vb.) 2. Verilen sesin özelliğini söyleme (ince, kalın, yavaş, benzerlik ve farklılıklar vb.) 3. Verilen sese benzer sesler çıkarma 4. Belirli durumlarda kendi sesini uygun kullanma</p> <p>ÖZBAKIM BECERİLERİ</p> <p>Hedef 1: Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Uygun giyeceği seçme 2. Üzerindeki giysileri kendi kendine çıkarma 3. Seçtiği giyecekleri kendi kendine giyme 4. Giyeceklerini doğru şekilde giyme</p> <p>Hedef 2: Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen yiyecekleri ayırım yapmadan yeme 2. Yeterli miktarda yiyecek yeme 3. Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri yemekten kaçınma 4. Yiyecekleri uygun zamanlarda yeme</p> <p>Hedef 3: Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gerektiğinde, el yüz ve vücudun diğer kısımlarını uygun biçimde yıkama 2. Tuvalet gereksiniminin giderilmesine yönelik uygun işleri yapma 3. Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanma 4. Yiyeceklerin temizliğine dikkat etme 5. İçinde bulunduğu çevreyi temiz tutma</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
OCAK	<p>Hedef 4: Sağlıklı yaşayabilmek için dinlenmeyle ilgili davranışları gösterebilme</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yorulduğu durumlarda dinlendirici bir etkinliğe katılma 2. Dinlenme ya da uyku için gerekli hazırlıkları yapma 3. Belirlenen saatte dinlenme/uyuma <p>Hedef 5: Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tehlikeli olan durumlara ve kazalara örnek verme 2. Tehlikeli olan durumlardan ve kazalardan kaçınma 3. Herhangi bir tehlike anında yetişkinlerden yardım isteme 			
	<p>KAVRAMLAR</p> <p>Hızlı-yavaş Pembe renk Önce-şimdi-sonra Üzgün olma Sesli-sessiz Sevinçli olma Benzer-farklı 1-5 arası sayılar arasında artırma ve eksiltme</p>		Kavramlar, Okuma-Yazmaya Hazırlık Çalışmalarında ve diğer etkinlikler sırasında örneklerle, soru-cevaplarla, uygulamalarla verilir. Uygulamaların değerlendirilmesi yapılır.	
	<p>GEZİ- GÖZLEM</p> <p>Boy-kilo ölçümlerinin yapılıp, kaydedilmesi Postaneye gezi Elektrikli araçların ve iletişim araçlarının incelenmesi Pul koleksiyonu oluşturma Ses deneyleri Okuldaki telefonu kullanarak, çocukların görüşme yapması Okulda bulunan bilgisayar, faks, telefon vb. inceleme</p>		Gezi gözlemlerinde yer verilen etkinlikler Fen ve Doğa Çalışmaları sırasında yapılır. - Etkinlik dosyaları düzenlenerek, çocuklara verilir.	
	<p>ÖZEL GÜN VE HAFTALAR</p> <p>5-9 Ocak Verem Savaş Eğitimi Haftası 12-16 Ocak Enerji Tasarrufu Haftası 24 Ocak 1. Yarıyıl Sonu (Karne günü)</p>		Çocuklarla Veremle-Savaş Eğitimi hakkında konuşulur. Enerji tasarrufuna önem verilir. Karneler dağıtılır.	
	<p>AİLE KATILIMI</p> <p>Çocukların yeni eğitim yılında ailelerinden beklentilerinin, aileleri tarafından yazılıp okula gönderilmesi</p>		Belirlenen bir adresi, çocukları için yazıp göndermeleri istenir (Mektup gönderme)	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ŞUBAT	<p>PSİKOMOTOR ALAN</p> <p>Hedef 1: Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Belli bir mesafeye sürünerek gitme 3. Sözel yönergelere uygun olarak yürüme (yavaş, hızlı, taklit yürüyüşü vb.) 6. Belli bir yükseklikten atlama 7. Belli bir engel üzerinden sıçrayarak atlama 8. Sözel yönergelere uygun olarak koşma</p> <p>Hedef 2: Farklı büyüklüklerdeki nesnelere çeşitli hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Farklı pozisyonlarda atılan nesnelere kollarıyla yakalama 2. Çeşitli nesnelere belli bir mesafedeki hedefe atma 3. Hareket halindeki nesnelere durdurma 4. Farklı büyüklüklerdeki topu belli bir ritimle zıplama</p> <p>Hedef 3: El ve göz koordinasyonu gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Küçük nesnelere toplama 2. Topladığı küçük nesnelere parmaklarını kullanarak bir kaba boşaltma 3. Çeşitli malzemeleri kaptan kaba boşaltma 4. Nesnelere uygun şekilde takma, çıkartma 5. Küçük kas becerilerini gerektiren bazı araçları kullanma (özbakım, ev işleri, okuldaki etkinlikler vb.) 6. Değişik araçlar kullanarak şekiller çizme 7. Çeşitli malzemeleri değişik şekillerde katlama 8. Nesnelere yeni şekiller oluşturacak biçimde bir araya getirme 9. Nesnelere değişik malzemelerle bağlama 10. Değişik malzemeleri istenilen nitelikte kesme</p>		<p>SERBEST ZAMAN ETKİNLİKLERİ A.İLGİ KÖŞELERİ Kitap köşesine; çeşitli kutlama, özel günlerle ilgili resim ve pastane broşürleri, tekerlekli sandalye, işitme cihazı resimleri, aile-akraba albümleri ve resimleri, bahçe ve bitki türleri ile ilgili kitaplar ve resimler yerleştirilir. Evcilik Köşesine; baston, koltuk değnekleri, gözlük çerçevesi, boş deterjan, şampuan kutuları, meşrubat şişeleri, konserve kutuları, meyveler, bisküviler, madeni paralar, kumaş parçaları, mezura, makas, dikiş kutusu, düğme, giysiler, ütü, fon makinası, mikser, traş makinası ilave edilir. Fen ve doğa köşesine; tamir çantası, bahçevan seti, değişik insan davranışlarını simgeleyen resimler, bütün-yarım sebze ve meyveler, elektrikle çalışan büyük ev aletlerinin resimleri yerleştirilir. Eğitici oyuncak köşesine; takma-çıkartma özellikli puzzle, renkli boncuklar ve ipler, giysilerle ilgili puzzle ve eşleştirme kartları konulur. Müzik köşesine; kaydedilen ev eşyalarının ses efektleri (buzdolabı, mikser, elektrik süpürgesi, fön makinası vb) kaseti yerleştirilir.</p> <p>SANAT ETKİNLİKLERİ Boya Çalışmaları: Pastel boya ile serbest resim çalışması yapılır. Mum boya ve gazlı kalem ile kalıp çıkartma ve boyama çalışması gerçekleştirilir. Suluboya ile, patates ve soğan baskısı yapılır. Yoğurma Maddesi: Tuz seramiği, plastilin ve cam macunu ile kalıplar, yardımcı malzemeler ve artık materyallerle şekillendirme çalışmaları yapılır. (Midye kabukları, artık mumlar, renkli boncuklar, yapma çiçekler, gazoz kapakları, dondurma çubukları, plastik tarak, çatal, bıçak, vb.) Kağıt İşleri: Kesme-yapıştırma yolu ile Duyu Organları, Kardan Adam, Örümcek, Bot, Geometrik şekillerle resim oluşturma çalışmaları yapılır. Kesme-katlama ile Uçgen Lale, Katlama Sepet yapılır. Artık Materyallerle Çalışma; Kalem yongaları, makarna, çikolata kağıtları ile Çiçek; gazoz kapakları ile çiçek; koliler ve kumaş parçaları ile "Bahçeli Ev" projesi; boncuk, pul, payet, düğme ile resim çerçevesi; kumaş parçaları ile giysi; kutu ve kolilerle beyaz eşya; örgü yünleri ile örümcek ağı; eski gazete dergi, moda dergilerindeki resimlerle kompozisyon oluşturulur.</p> <p>TÜRKÇE DİL ETKİNLİKLERİ - Çocukların yarıyıl ve bayram tatili; izlenimleri dinlenir. Özürlü kişiler, meslekler (asetatlardan yararlanılarak), aile-akraba ilişkileri, ailede iş bölümü, insanların farklı özellikleri, annelere yardım ve ayakkabılar konularında çocuklarla sohbet edilir.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ŞUBAT	<p>Hedef 4: Denge gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sözel yönergelere göre değişik hızlarda yürüme 2. Zemin üzerine çizilen değişik şekiller üzerinde yürüme 3. Verilen sözel yönergelere göre değişik yönlerde yürüme 4. Tek ayak üzerinde belli bir süre durma 5. Çift ayakla sıçrayarak belli bir mesafeyi dengeli bir şekilde gitme 6. Tek ayakla sıçrayarak belli bir mesafeyi dengeli bir şekilde gitme 9. Belli bir mesafeyi topuk-parmak ucu teması ile yürüme <p>Hedef 5: Büyük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere kaldırma 3. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere taşıyarak belli bir mesafeye gitme <p>Hedef 6: Küçük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Belli nesnelere sıkma 2. Yumuşak materyallere elleriyle şekil verme 3. Yumuşak materyallere çeşitli nesnelere kullanarak şekil verme <p>SOSYAL-DUYGUSAL ALAN</p> <p>Hedef 1: Duygularını fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duygularını söyleme 2. Duygularının nedenlerini söyleme 3. Duygularının sonuçlarını söyleme 4. Duygularını müzik, dans ve benzeri yollarla ifade etme <p>Hedef 2: Duygularını kontrol edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Olumlu duygu ve düşüncelerini uygun şekilde ortaya koyma 2. Rahatsız edici duygu ve dürtülerini uygun şekilde ortaya koyma. 3. Yetişkin denetiminden olmadığı durumlarda da gerektiği gibi davranma 4. Gerekli durumlarda kararlılık gösterme <p>Hedef 3: Kendi kendini güdüleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kendi isteği ile bir işe başlama 2. Başladığı işi bitirme çabası gösterme 		<p>- Kolum kırıldı, Bizim Aile, Kardeşler, Düğün, Makas ve İğne, Kar Yağmış, Bizim Hamaratlar, Fide, Kavramlar, Zil Sesi, Ayakkabı, Paltom şiiirleri söylenir.</p> <p>- Çikolata, Merdiven, Komşu-Komşu, Evvel Zaman İçinde, İğne, Avalama, Ettike, Döne Döne, Ebe, Zıpla, Opon tekerlemeleri söylenir.</p> <p>- Misafir, Bedenim, Meslekler, Hazırım, Elbise Diktirdim, Kardan Adam, Sayılar, Benim Bir Küçük Bahçem Var, Biz Kimiz, Pijama ve bilinen parmak oyunları oynanır.</p> <p>- Çocuklara meslekler, ev eşyaları, yiyecekler ve giysiler ile ilgili bilmece sorulur. Çocukların elektrikli ev eşyaları ile ilgili bilmece oluşturup, arkadaşlarına sormaları sağlanır.</p> <p>- Seçilen hikayeler farklı teknikler kullanılarak (kitap, kukla, CD, hikaye kartı, pazen tahta, kaset vb) anlatılır. Öğretmen bu tekniklerle Gözlüklü Kedi, Ben Nasıl Dünyaya Geldim?, Çirkin Ördek Yavrusu, Domatesin Öyküsü, Köy Faresi ile Şehir Faresi, Çizmeli Kedi, Alican'ın Yardımseverliği vb. hikayeler anlatır. Çocuklardan özgün hikayeler (elektrikli aletlerle ilgili resimleri kullanarak) dinlenir.</p> <p>- Hikaye sonunda, bak-anlat, hikaye tamamlama, pandomim, soru-cevap, drammatizasyon, hikayeye isim bulma, drama çalışmalarına yer verilir. Çocuklar annelerinden dinledikleri bebeklik anılarını anlatırlar.</p> <p>OYUN ETKİNLİKLERİ</p> <p>Oyunlara ısınma hareketleri ile başlanır. Oyunların oynanış biçimi önce çocuklara anlatılır, bir denemesi yapıldıktan sonra hep birlikte oynanır. Hareketli oyunlara yer verilerek, çocukların enerjilerini harcayıp, deşarj olmaları ve eğlenmelerine fırsat verilir. Sakin oyunlarla da çocukların rahatlamaları sağlanır. Çocuklarla birlikte; Top oyunları, Kör Yolcu Evini Bul, Elma Yeme, Tek-Çift Ayak Sıçrama, Ben Kimim?, Bebeğimin Uyku Vakti, Topuk-Parmak Ucu Yürüme, Minder Üzerinden Atlama, Ne Gerekli?, Doğru Söyleyin Ben Yaramaz mıyım?, Yarımını Bul, Eş-Zıt Sözcükler, Annem-Babam, Örümcek, Çizgiden Yürü, Patlıcan Oymadın mı?, Taklit Yürüyüşleri, Eşini Bul, Ayak Yere Basmaz, Zehirli Eşya, Defile oyunları oynanır. Bilinen halkada oyunlara ve drama çalışmalarına yer verilir.</p> <p>MÜZİK ETKİNLİKLERİ</p> <p>Kasetten müzik dinleme ve yaratıcı dans, ritm çalışmaları, müziğe uygun şarkı oluşturma, bilinen şarkıların tekrarına ve şarkı söyleme çalışmalarına yer verilir.</p> <p>- Vücutumuz, Meslekler, Annem Pazara Gitti, Bebeğim, Eşeğim, Örümcek, Ellerim-Parmaklarım şarkıları birlikte söylenir.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ŞUBAT	<p>Hedef 4: Başkalarının duygularını fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Başkalarının duygularını ifade etme 2. Başkalarının sıkıntı ve mutluluklarını paylaşma</p> <p>Hedef 5: Canlılara ve farklı özellikte olan kişilere karşı olumlu tavır gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Canlıların yaşama hakkına özen gösterme 2. İnsanların farklı özelliklerini kabul etme</p> <p>Hedef 6: Başkalarıyla ilişkilerini yönetebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Grup etkinliklerine kendi isteği ile katılma 2. Grupta sorumluluk almaya istekli olma 3. Aldığı sorumluluğu yerine getirme 4. Gerektiğinde lideri izleme 5. Gerektiğinde liderliği üstlenme 6. Grup etkinliklerinde grubun görüş ve amaçlarını benimsediğini gösterme 7. Kendine ve başkalarına ait farkındalıkları dikkate alarak çözüm yolları önerme 8. Alınan kararlara bağlı kalma 9. Gerekli durumlarda nezaket sözcüklerini kullanma</p> <p>Hedef 7: Toplumsal yaşamın nasıl sürdüğünü fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Toplumda farklı rollere sahip kişiler olduğunu söyleme 2. Aynı kişinin farklı rollerinin olduğunu söyleme 3. Kendi kültürünün belli başlı özelliklerini (misafirperverlik, yardımlaşma, yöresel giysiler, büyüklere saygı, bayramlara ilişkin davranışlar gibi) söyleme</p> <p>Hedef 9: Çevresindeki olgu ve olayların estetik özelliklerini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Algıladığı olay ve olguların estetik özelliklerini kendi sözcükleri ile anlatma 2. Çevresindeki olgu ve olayların estetik özellikleriyle ilgili özgün düşüncelerini etkinliklerinde gösterme</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ŞUBAT	<p>Hedef 10: Çevresini estetik bakımdan düzenleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları (kirlilik, düzensizlik, dağınıklık vb.) fark etme 2. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları kendi estetik görüşüne uygun olarak değiştirme 3. Çevresini düzenlemede farklı yolları deneme</p> <p>Hedef 11: Estetik özellikler taşıyan özgün ürünler oluşturabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Estetik bedensel hareketlerle dans etme, yürüme 3. Resim, el işi vb. sanat etkinliklerinde özgün ürünler yapma 4. Özgün bir şiir, öykü vb. söyleme</p> <p>Hedef 12: Çeşitli sanat dallarındaki eserlerin özelliklerini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Eserlerin özelliklerini algıladığı şekilde söyleme 2. Eserlerin özellikleri konusunda kendi görüşlerini söyleme</p> <p>Hedef 13: Yaşamın iyileştirilmesinde ve korunmasında sorumluluk alabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Günlük yaşamdaki kurallara uyma (görgü, trafik vb.)</p> <p><u>BİLİŞSEL ALAN VE DİL ALANI</u></p> <p>Hedef 1: Gözlem yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Değişik durumlarda gözlemlediklerini söyleme (boyut, renk, biçim, işlev, koku, ses, tat vb.) 2. Gözlenen durumlarla ilgili sonuçları söyleme (benzerlikler, farklılıklar, farklı gruplamalar vb.)</p> <p>Hedef 2: Verilen nesne, durum, olay, sayı ya da sözcükleri hatırlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Bir bütünlük içinde yer alan olay, nesne ya da öğeleri söyleme 2. Verilen nesnelerin içinden eksilen ya da eklenen bir nesnenin adını söyleme 3. Verilen nesne, durum ya da olayı belli bir süre sonra yeniden ifade etme 4. Sayıları ritmik olarak sayma</p>		<p>OKUMA-YAZMAYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI Belirlenen kavramlar örnekler ve uygulamalarla tanıtılır. Bu doğrultuda bireysel çalışmalar yapılır ve değerlendirilir. Şekil, renk, sayı ve çizgi tekrarları ile ilgili uygulamalar yapılarak, kavramlar pekiştirilir. Nesnelere, kullanım amaçlarına göre eşleştirme-gruplama, olay sıralaması, ilişkili olanı bulma, aynı-farklı olanı bulma, farklılıkları bulma (iki resim arasında), sayılarla ilgili çalışmalara yer verilir.</p> <p>FEN VE DOĞA ÇALIŞMALARI - Asetatlar yardımı ile bebeğin büyüme aşamaları gösterilip, anlatılır. - Elektrikle çalışan araçlar incelenir ve çalıştırılır. - Toprak çeşitleri ve tohum çeşitleri incelenir. - Tohum ekme çalışması yapılır.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ŞUBAT	<p>Hedef 3: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre eşleştirebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen nesneleri renklerine göre eşleştirme 2. Verilen nesneleri şekillerine göre eşleştirme 3. Verilen nesneleri boyutlarına göre eşleştirme 4. Verilen nesneleri sayılarına göre eşleştirme 5. Verilen nesneleri miktarlarına göre eşleştirme 7. Verilen nesneleri kullanım amaçlarına göre eşleştirme 8. Verilen nesneleri kullanım şekillerine göre eşleştirme</p> <p>Hedef 4: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre gruplayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen nesneleri renklerine göre gruplama 4. Verilen nesneleri miktarlarına göre gruplama 5. Verilen nesneleri dokunsal duyumlarına göre gruplama 6. Verilen nesneleri kullanım amaçlarına göre gruplama 7. Verilen nesneleri kullanım şekillerine göre gruplama 8. Verilen nesneleri elde edilmiş şekillerine/yapıldığı malzemelere göre gruplama</p> <p>Hedef 5: Verilen nesne, durum ve olayları çeşitli özelliklerine göre sıralayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 4. Verilen durum, olay ve canlıları oluşum ya da büyüme aşamalarına göre sıralama</p> <p>Hedef 6: Verilen nesneleri sayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Söylenilen sayı kadar nesneyi gösterme 2. Gösterilen belli sayıdaki nesneyi doğru olarak sayma 3. Sayılarına göre nesnelerin miktarlarını az ya da çok olarak söyleme</p> <p>Hedef 8: Günlük yaşamda kullanılan belli başlı sembolleri tanıyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gösterilen sembolün anlamını söyleme 2. Verilen açıklamaya uygun sembolü gösterme (sayı, geometrik şekil, logo, trafik işareti vb.)</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ŞUBAT	<p>Hedef 9: Mekânda konum kavramı ile ilgili verilen yönergeleri uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Verilen yönergeye uygun olarak kendisini doğru yere yerleştirme 3. Verilen yönergeye uygun olarak nesneyi doğru yere yerleştirme 4. Bir bütünün parçalarını uygun yerlere yerleştirme</p> <p>Hedef 10: Zamanla ilgili bazı kavramlar ile belirli etkinlikler arasında ilişki kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Zamanla ilgili kavramları anlamına uygun şekilde kullanma 2. Belli etkinliklerin süresine ilişkin yönergeye uygun davranma</p> <p>Hedef 11: Belli durumlarla ve olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkisi kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen bir olayın olası nedenlerini söyleme 2. Verilen bir olayın olası sonuçlarını söyleme</p> <p>Hedef 12: Verilen bir problem durumunu çözebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Problemin ne olduğunu söyleme 2. Probleme çeşitli çözüm yolları önerme (söyleme) 3. Çözüm yolları içinden en uygunlarını seçme , 4. Seçilen çözüm yollarını deneme 5. Denenen çözüm yollarının geçerli ve geçersiz yanlarını söyleme 6. En uygun çözüm yoluna gerekçeleriyle karar verme</p> <p>Hedef 13: Çeşitli durumlarda kullanılan sözcüklerin anlamlarını kavrayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Eş anlamlı sözcüklere örnek verme 3. Zıt anlamlı sözcüklere örnek verme</p> <p>Hedef 14: Türkçeyi dil bilgisi kurallarına uygun olarak kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Tümcelerinde öğeleri doğru olarak kullanma 2. Türkçedeki ekleri doğru olarak kullanma</p> <p>Hedef 15: Belli bir nesne, varlık ya da olayı tanımlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesne, varlık ya da olayı adlandırma 2. Nesne, varlık ya da olaya ait belli başlı özellikleri söyleme</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ŞUBAT	<p>Hedef 16: Dili etkili bir şekilde kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesne, durum ya da olayı anlaşılır şekilde açıklama 2. Aynı anlama gelebilecek düşünceleri farklı sözcüklerle açıklama 3. Sözcükleri farklı yapıda sözel ürünler oluşturacak şekilde kullanma (bilmece, tekerleme, şiir, öykü, şarkı vb.)</p> <p>Hedef 17: Sesleri ayırt edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen sesin kaynağını söyleme (sesin ait olduğu nesne, varlık, olay vb.) 2. Verilen sesin özelliğini söyleme (ince, kalın, yavaş, benzerlik ve farklılıklar vb.) 3. Verilen sese benzer sesler çıkarma 4. Belirli durumlarda kendi sesini uygun kullanma</p> <p>ÖZBAKIM BECERİLERİ</p> <p>Hedef 1: Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Uygun giyeceği seçme 2. Üzerindeki giysileri kendi kendine çıkarma 3. Seçtiği giyecekleri kendi kendine giyme 4. Giyeceklerini doğru şekilde giyme</p> <p>Hedef 2: Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen yiyecekleri ayırım yapmadan yeme 2. Yeterli miktarda yiyecek yeme 3. Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri yemekten kaçınma 4. Yiyecekleri uygun zamanlarda yeme</p> <p>Hedef 3: Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gerektiğinde, el yüz ve vücudun diğer kısımlarını uygun biçimde yıkama 2. Tuvalet gereksiniminin giderilmesine yönelik uygun işleri yapma 3. Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanma 4. Yiyeceklerin temizliğine dikkat etme 5. İçinde bulunduğu çevreyi temiz tutma</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
ŞUBAT	<p>Hedef 4: Sağlıklı yaşayabilmek için dinlenmeyle ilgili davranışları gösterebilme</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yorulduğu durumlarda dinlendirici bir etkinliğe katılma 2. Dinlenme ya da uyku için gerekli hazırlıkları yapma <p>Hedef 5: Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tehlikeli olan durumlara ve kazalara örnek verme 2. Tehlikeli olan durumlardan ve kazalardan kaçınma 3. Herhangi bir tehlike anında yetişkinlerden yardım isteme 			
	<p>KAVRAMLAR</p> <p>Dün-Bugün-Yarın Oval Doğru-Yanlış 1-10 arası ritmik sayma</p> <p>Bütün-Yarım Aynı-Farklı</p>		Belirlenen kavramlar Okuma-Yazmaya Hazırlık Çalışmalarında ve diğer etkinlikler sırasında örneklerle, uygulamalarla anlatılır.	
	<p>GEZİ-GÖZLEM</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asetatlarla bebeğin büyüme aşamalarının incelenmesi - Elektrikli aletlerin incelenmesi ve çalıştırılması - Toprak ve tohum çeşitlerinin incelenmesi - Tohum ekme çalışması 		Fen ve Doğa Çalışmaları sırasında gezi-gözlemden yer verilen etkinlikler yapılır.	
	<p>ÖZEL GÜN VE HAFTALAR</p> <p>1-4 Şubat Kurban Bayramı</p>			
	<p>AİLE KATILIMI</p> <p>Ailelerin müzik ve oyun etkinliklerine aktif olarak katılımının sağlanması</p>		Ailelerle birlikte belirlenen günlerde, istekli ailelerin müzik ve oyun etkinliklerine katılımı sağlanır. Bildikleri şarkı ve oyunları gruba tanıtmaları, birlikte uygulamaları sağlanır.	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MART	<p>PSİKOMOTOR ALAN</p> <p>Hedef 1: Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Belli bir mesafeye sürünerek gitme 2. Değişik yönere yuvarlanma 3. Sözel yönergelere uygun olarak yürüme (yavaş, hızlı, taklit yürüyüşü vb.) 6. Belli bir yükseklikten atlama 7. Belli bir engel üzerinden sıçrayarak atlama 8. Sözel yönergelere uygun olarak koşma 9. Pedal çevirme hareketini koordineli olarak yapma <p>Hedef 2: Farklı büyüklüklerdeki nesnelere çeşitli hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Farklı pozisyonlarda atılan nesnelere kollarıyla yakalama 2. Çeşitli nesnelere belli bir mesafedeki hedefe atma 3. Hareket halindeki nesnelere durdurma 4. Farklı büyüklüklerdeki topu belli bir ritimle zıplama <p>Hedef 3: El ve göz koordinasyonu gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Küçük nesnelere toplama 2. Topladığı küçük nesnelere parmaklarını kullanarak bir kaba boşaltma 3. Çeşitli malzemeleri kaptan kaba boşaltma 4. Nesnelere uygun şekilde takma, çıkartma 5. Küçük kas becerilerini gerektiren bazı araçları kullanma (özbakım, ev işleri, okuldaki etkinlikler vb.) 6. Değişik araçlar kullanarak şekiller çizme 7. Çeşitli malzemeleri değişik şekillerde katlama 8. Nesnelere yeni şekiller oluşturacak biçimde bir araya getirme 9. Nesnelere değişik malzemelerle bağlama 10. Değişik malzemeleri istenilen nitelikte kesme <p>Hedef 4: Denge gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sözel yönergelere göre değişik hızlarda yürüme 2. Zemin üzerine çizilen değişik şekiller üzerinde yürüme 3. Verilen sözel yönergelere göre değişik yönlerde yürüme 5. Çift ayakla sıçrayarak belli bir mesafeyi dengeli bir şekilde gitme 6. Tek ayakla sıçrayarak belli bir mesafeyi dengeli bir şekilde gitme 7. Belli bir yükseklikteki zemin üzerinde yürüme 9. Belli bir mesafeyi topuk-parmak ucu teması ile yürüme 		<p>SERBEST ZAMAN ETKİNLİKLERİ</p> <p>A. İLGİ KÖŞELERİ</p> <p>Kitap köşesine; Atıklarınca; Ulaşım ve "Doğamız" dergisi, ulaşım ve taşıtlar ile ilgili resimler, yeni hikaye kitapları ve ansiklopediler, günlük konularla ilgili resimler, Yeşilay, Trafik kuralları ile ilgili afişler yerleştirilir.</p> <p>Trafik köşesi; (trafik eğitim seti, oyuncak arabalar, insan figürleri vb.) oluşturulur. Çocukların yakalarına "Yeşilay" rozeti takılır.</p> <p>Evcilik köşesine; oyuncak taşıtlar, plastik direksiyon, trafik lambasını simgeleyen kırmızı, sarı, yeşil daireler, leğen içinde su ilave edilerek, deneyerek ve oynayarak öğrenmelerine fırsat verilir.</p> <p>Fen ve doğa köşesine; Ulaşım ve taşıtlarla ilgili resimli kartlar, çam kozalakları, ağaç kabukları, yapraklar, boş saksı vb. ilave edilir. Blok köşesine; çeşitli boyutlarda tahta bloklar yerleştirilerek, zenginleştirilir. Eğitici oyuncak köşesine; taşıt resimleri ile hazırlanmış puzzle ve sayı kartları konulur.</p> <p>Müzik köşesine; serbest oyun saati ve rutin etkinlikler sırasında dinlenmek üzere klasik müzik kasetleri yerleştirilir.</p> <p>B. SANAT ETKİNLİKLERİ</p> <p>- Boya Çalışması: Pastel boya ile serbest resim, sınırlı resim boyama (araba, vazoda çiçekler, kelebek) çalışması yapılır.</p> <p>- Suluboya ile sünger baskısı ve serbest resim çalışmaları yapılır.</p> <p>- Mum boya ile resim boyama (trafik polisi), kalıp çıkarma (geometrik şekil, madeni para ile) çalışmalarına yer verilir.</p> <p>- Kağıt İşleri: Kesme-katlama-yapıştırma teknikleri kullanılarak, Hareketli Tavşan, Uçak, Uğur Böceği, Üçgen Balık, Kelebek, Rulo Çiçekler, Kayık, Yelkenli, Trafik Lambası, Palmiye Ağacı, Meyve Sepeti, Kitap Ayracı vb. yapılır. Yırtma-yapıştırma ile eliş kağıtlarından tren oluşturulur.</p> <p>- Artık Materyallerle Çalışma: Patlamış mısırlar kullanılarak Bahar Dalı yapılır. Fasulyeler, nohut vb. araba resminin kenarlarına yapıştırılır.</p> <p>- Gazete ve dergilerden kesilen anıt ve tarihi yerler yapıştırılarak, kompozisyon oluşturulur.</p> <p>- Kutu, koli vb. ile taşıt modelleri oluşturulur.</p> <p>- Deniz Feneri çalışması, midye kabukları, kuruyemiş kabukları, deniz taşları, hububatlarla yapılır.</p> <p>- Çam kozalakları, yıldızlı soba boyası ile boyanarak, mobil oluşturulur.</p> <p>- Poşet ve iplerle paraşüt yapılır.</p> <p>Yoğurma Maddesi: Plastilin, tuz seramiği, kil ile artık materyaller verilerek (gazoz kapakları, düğme, kürdan, makara, boş ilaç kutuları vb.) şekillendirme çalışmaları yapılır.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MART	<p>Hedef 5: Büyük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilmek</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kollarını ve bacaklarını kullanarak nesnelere itme, çekme ve döndürme 2. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere kaldırma 3. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere taşıyarak belli bir mesafeye gitme <p>Hedef 6: Küçük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilmek</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Belli nesnelere sıkma 2. Yumuşak materyallere elleriyle şekil verme 3. Yumuşak materyallere çeşitli nesnelere kullanarak şekil verme <p>SOSYAL-DUYGUSAL ALAN</p> <p>Hedef 1: Duygularını fark edebilmek</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duygularını söyleme 2. Duygularının nedenlerini söyleme 3. Duygularının sonuçlarını söyleme 4. Duygularını müzik, dans ve benzeri yollarla ifade etme <p>Hedef 2: Duygularını kontrol edebilmek</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Olumlu duygu ve düşüncelerini uygun şekilde ortaya koyma 2. Rahatsız edici duygu ve dürtülerini uygun şekilde ortaya koyma. 3. Yetişkin denetiminin olmadığı durumlarda da gerektiği gibi davranma 4. Gerekli durumlarda kararlılık gösterme 5. Yeni ve alışılmamış durumlara uyum sağlama <p>Hedef 3: Kendi kendini güdüleyebilmek</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kendi isteği ile bir işe başlama 2. Başladığı işi bitirme çabası gösterme <p>Hedef 4: Başkalarının duygularını fark edebilmek</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Başkalarının duygularını ifade etme 2. Başkalarının sıkıntı ve mutluluklarını paylaşma 		<p>TÜRKÇE DİL ETKİNLİKLERİ</p> <p>- Yeşilay, zararlı alışkanlıklar, ulaşım araçları ve özellikleri, yolculuk yapma, trafik kuralları ve trafik lambası, Orman Haftası, ormanın yararları, ormanların korunması için yapılması gerekenler, trafik polisinin yaptığı işler, Kütüphaneler Haftası, kitap okumanın yararları, Atatürk'ün kitap ve okuma sevgisi, kütüphaneden yararlanma, kitapları korumak için yapılması gerekenler hakkında sohbet edilir.</p> <p>- Yeşilay, Meyveler, Kahvaltı, Taşıtlar, Uçak, Ne Deniyor?, Trafik, Bir Gün Boyu, Orman, Ağaç, Denizaltı, Trafik Lambası, Kardeşime Saklarım şiirleri söylenir. Çocuklar ormanla ilgili özgün bir şiir oluştururlar.</p> <p>- Kuru Üzüm, Pekmez, Az Gittik, Yüksek Tepe, Taşıtlar, Trafik Lambası, Gemi, Bin Trene, Ben Ağacım, Tohum, Kitap tekerlemeleri söylenir.</p> <p>- Ambulans, Mikrop, Araba, Taşıtlar, Otobüs, Gemi, Benim Evim, Tren, Ali Hayvanat Bahçesinde, Benim Küçük Bir Bahçem Var, Yaprak, Ben Bir Ağacım, Küçük Kırlangıç, Sayılar, Baş Parmakçık parmak oyunları oynanır.</p> <p>- Taşıtlar, sağlık, meyveler ve ormanla ilgili bilmece sorulur. Ayrıca kitap, kütüphane, kalem, masa vb. bilmece yer verilir. Çocukların yeni bilmece oluşturarak, (taşıtlarla ilgili) arkadaşlarına sormaları sağlanır.</p> <p>- Çocukların ilgisine yönelik seçilen hikayeler CD, kaset, pazen tahta, kitap, kukla, hikaye kartı, asetat, vb. tekniklerden yararlanılarak anlatılır. Trafik Ülkesi, Yiğit'in Tren Yolculuğu vb. hikayelere yer verilir. Çocuklardan özgün hikayeler (taşıtlar, elma çekirdeği, asetat, çıkartmalar vb. ile) dinlenir.</p> <p>- Hikaye sonunda, soru-cevap, hikaye tamamlama, pandomim, bak-anlat, hikayeye isim bulma, dramatizasyon çalışmaları yapılır. Hikaye kahramanlarının ve hikayede geçen taşıtların özellikleri hakkında sohbet edilir. Çocukların, varsa trenle yolculuk anıları dinlenir.</p> <p>OYUN ETKİNLİKLERİ</p> <p>Isınma hareketleri ile çocuklar oyunlara hazırlanır. Oyunların kuralları anlatılıp, bir denemesi yapıldıktan sonra oynanır. Hareketli oyunlarla çocukların eğlenmesi ve deşarj olmaları sağlanırken, sakin oyunlarla da dikkatleri geliştirilip, rahatlamaları sağlanır. Çocuklarla, Pazara Gidelim, Zıt Sözcükler, Öt Kuşum Öt, Dön Dön Dönelim, Ne Zararlı?, İp Üzerinden Yüksek Atlama, Taşıtlar, Taşıtlarla Yolculuk, Yük Taşıma, Mistik, Saklanan Arabayı Bul, Tren, Sıcak-Soğuk, Yağ Satarım, Önce Kim Dokundu? Dönelim, Havada-Karada-Denizde, Kamyon ile Su Taşıma, Arabaya Tekerlek Çiz, Tepsi Taşıma, Boncuk Toplama, Trafik, Tırtıl, Kabak, Dokun-Bil, Çember Yuvarlama, Sek-Sek, Cümle Tamamlama, Ormanda Yürüyüş, Nesi Var? Kulaktan Kulağa, Labut Devirme, Top Oyunları, Yüzük Saklama oyunları oynanır. Yönergeler doğrultusunda taklit hareketleri yapılır. Kaza ve ilkyardım canlandırılır, drama çalışmalarına yer verilir.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MART	<p>Hedef 5: Canlılara ve farklı özellikte olan kişilere karşı olumlu tavır gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Canlıların yaşama hakkına özen gösterme 2. İnsanların farklı özelliklerini kabul etme</p> <p>Hedef 6: Başkalarıyla ilişkilerini yönetebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Grup etkinliklerine kendi isteği ile katılma 2. Grupta sorumluluk almaya istekli olma 3. Aldığı sorumluluğu yerine getirme 4. Gerektiğinde lideri izleme 5. Gerektiğinde liderliği üstlenme 6. Grup etkinliklerinde grubun görüş ve amaçlarını benimsediğini gösterme 7. Kendine ve başkalarına ait farkındalıkları dikkate alarak çözüm yolları önerme 8. Alınan kararlara bağlı kalma 9. Gerekli durumlarda nezaket sözcüklerini kullanma</p> <p>Hedef 7: Toplumsal yaşamın nasıl sürdüğünü fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Toplumda farklı rollere sahip kişiler olduğunu söyleme 2. Aynı kişinin farklı rollerinin olduğunu söyleme 4. Kendi kültürünün dışında farklı kültürler olduğunu söyleme. 5. Farklı ülkelerin belli başlı kültürel özelliklerini söyleme Hedef 9: Çevresindeki olgu ve olayların estetik özelliklerini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Algıladığı olay ve olguların estetik özelliklerini kendi sözcükleri ile anlatma 2. Çevresindeki olgu ve olayların estetik özellikleriyle ilgili özgün düşüncelerini etkinliklerinde gösterme</p> <p>Hedef 10: Çevresini estetik bakımdan düzenleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları (kirlilik, düzensizlik, dağınıklık vb.) fark etme 2. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları kendi estetik görüşüne uygun olarak değiştirme 3. Çevresini düzenlemede farklı yolları deneme</p>		<p>MÜZİK ETKİNLİKLERİ Çocuklarla birlikte, Sağlık Öğütleri, Zil Çalıyor, Arabam Geliyor, Trafik, Taşıtlar, Şen Gemiciler, Tren Gelir Hoş Gelir, Tohumlar Fidana, Ağaç Türküsü, Dağlar Ardında, Kitabım şarkıları söylenir. - Çocuklardan bildikleri şarkılar dinlenir. Müziğe uygun şarkı oluşturmaya teşvik edilirler. Çeşitli türlerdeki müzik eşliğinde, yaratıcı dans çalışmaları yapılır. Taşıtlarla ilgili bilinen şarkılar tekrar edilir. Efekt sesler (trafikte kaydedilmiş) dinletilerek, benzer sesler çıkarma alıştırmaları yapılır. Çeşitli ritm araçları ile (marakas, tef, davul, tahta çubuk vb.) ritm çalışmaları yapılır. Bilinen şarkılar söylenirken ritm oluşturulur.</p> <p>FEN VE DOĞA ÇALIŞMALARI Önceden belirlenen bir zamanda ve yerde grupça ağaç dikme etkinliği yapılır. Çevredeki ağaç, çiçek, toprak incelenir. Çocuklarla seçtikleri bir tohum çeşidi çimlendirilerek, saksıya dikilir, ve büyümesi gözlemlenir. Bakım ve sulama çocuklarca yapılır. Eğitim pistine gezi düzenlenir, görevli personel ile sohbet edilir. Yaprak koleksiyonu çocuklarla birlikte oluşturulur. Kitap köşesi gözden geçirilerek, yıpranmış kitaplar onarılır.</p> <p>OKUMA-YAZMAYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI - Aynı sayıda olanları eşleştirme, nesnelere sayma-gruplama, taşıtlarla ilgili eşleştirme-gruplama, bak-anlat, ritmik sayma, yolu çiz, eksikliğini tamamla, mekânda konum kavramı ile ilgili çalışmalar yapılır. Belirlenen kavramlar, görsel örneklerle tanıtılır, bireysel uygulamalar yapılır. Kavramlarla ilgili çalışma sayfaları ve boya kalemleri verilerek, yönergeler doğrultusunda yapılır. Bilinen kavramlarla ilgili pekiştirici çalışmalara yer verilir.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MART	<p>Hedef 11: Estetik özellikler taşıyan özgün ürünler oluşturabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Müziğe uygun özgün şarkı söyleme 2. Estetik bedensel hareketlerle dans etme, yürüme 3. Resim, el işi vb. sanat etkinliklerinde özgün ürünler yapma 4. Özgün bir şiir, öykü vb. söyleme <p>Hedef 12: Çeşitli sanat dallarındaki eserlerin özelliklerini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eserlerin özelliklerini algıladığı şekilde söyleme 2. Eserlerin özellikleri konusunda kendi görüşlerini söyleme <p>Hedef 13: Yaşamın iyileştirilmesinde ve korunmasında sorumluluk alabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yaşamın sürdürülebilmesi için gerekli olan kaynakları verimli kullanma 2. Günlük yaşamdaki kurallara uyma (görgü, trafik vb.) 3. Canlıların bakımını üstlenme ve koruma <p><u>BİLİŞSEL ALAN VE DİL ALANI</u></p> <p>Hedef 1: Gözlem yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Değişik durumlarda gözlemlediklerini söyleme (boyut, renk, biçim, işlev, koku, ses, tat vb.) 2. Gözlenen durumlarla ilgili sonuçları söyleme (benzerlikler, farklılıklar, farklı gruplamalar vb.) <p>Hedef 2: Verilen nesne, durum, olay, sayı yada sözcükleri hatırlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bir bütünlük içinde yer alan olay, nesne yada öğeleri söyleme 2. Verilen nesnelerin içinden eksilen yada eklenen bir nesnenin adını söyleme 3. Verilen nesne, durum yada olayı belli bir süre sonra yeniden ifade etme 4. Sayıları ritmik olarak sayma 			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MART	<p>Hedef 3: Verilen nesne, olay yada varlıkları çeşitli özelliklerine göre eşleştirebilme</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verilen nesnelere renklerine göre eşleştirme 2. Verilen nesnelere şekillerine göre eşleştirme 3. Verilen nesnelere boyutlarına göre eşleştirme 4. Verilen nesnelere sayılarına göre eşleştirme 5. Verilen nesnelere miktarlarına göre eşleştirme 6. Verilen nesnelere dokunsal duyumlarına göre eşleştirme 8. Verilen nesnelere kullanım şekillerine göre eşleştirme 9. Verilen nesnelere elde edilmiş şekillerine/yapıldığı malzemelere göre eşleştirme <p>Hedef 4: Verilen nesne, olay yada varlıkları çeşitli özelliklerine göre gruplayabilme</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verilen nesnelere renklerine göre gruplama 2. Verilen nesnelere şekillerine göre gruplama 3. Verilen nesnelere boyutlarına göre gruplama 4. Verilen nesnelere miktarlarına göre gruplama 5. Verilen nesnelere dokunsal duyumlarına göre gruplama 6. Verilen nesnelere kullanım amaçlarına göre gruplama 7. Verilen nesnelere kullanım şekillerine göre gruplama 8. Verilen nesnelere elde edilmiş şekillerine/yapıldığı malzemelere göre gruplama <p>Hedef 5: Verilen nesne, durum ve olayları çeşitli özelliklerine göre sıralayabilme</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Belli sayıdaki nesnelere sayılarına göre sıralama 4. Verilen durum, olay ve canlıları oluşum yada büyüme aşamalarına göre sıralama <p>Hedef 6: Verilen nesnelere sayabilme</p> <p>Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Söylenilen sayı kadar nesneyi gösterme 2. Gösterilen belli sayıdaki nesneyi doğru olarak sayma 3. Sayılarına göre nesnelere miktarlarını az yada çok olarak söyleme 			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MART	<p>Hedef 8: Günlük yaşamda kullanılan belli başlı sembolleri tanıyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gösterilen sembolün anlamını söyleme 2. Verilen açıklamaya uygun sembolü gösterme (sayı, geometrik şekil, logo, trafik işareti vb.) <p>Hedef 9: Mekânda konum kavramı ile ilgili verilen yönergeleri uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nesnenin mekandaki konumunu doğru olarak söyleme (altında-üstünde, yanında-arasında, ortasında-ötesinde, içinde-dışında, sağında-solunda, yakınında-uzağında vb.) 2. Verilen yönergeye uygun olarak kendisini doğru yere yerleştirme 3. Verilen yönergeye uygun olarak nesneyi doğru yere yerleştirme 4. Bir bütünün parçalarını uygun yerlere yerleştirme <p>Hedef 10: Zamanla ilgili bazı kavramlar ile belirli etkinlikler arasında ilişki kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zamanla ilgili kavramları anlamına uygun şekilde kullanma 2. Belli etkinliklerin süresine ilişkin yönergeye uygun davranma <p>Hedef 11: Belli durumlarla ve olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkisi kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verilen bir olayın olası nedenlerini söyleme 2. Verilen bir olayın olası sonuçlarını söyleme <p>Hedef 12: Verilen bir problem durumunu çözebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Problemin ne olduğunu söyleme 2. Probleme çeşitli çözüm yolları önerme (söyleme) 3. Çözüm yolları içinden en uygunlarını seçme , 4. Seçilen çözüm yollarını deneme 5. Denenen çözüm yollarının geçerli ve geçersiz yanlarını söyleme 6. En uygun çözüm yoluna gerekçeleriyle karar verme <p>Hedef 13: Çeşitli durumlarda kullanılan sözcüklerin anlamlarını kavrayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sözcüğün tümce içindeki anlamını kendi ifadesiyle açıklama 3. Zıt anlamlı sözcüklere örnek verme 			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MART	<p>Hedef 14: Türkçeyi dil bilgisi kurallarına uygun olarak kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tümcelerinde öğeleri doğru olarak kullanma 2. Türkçedeki ekleri doğru olarak kullanma <p>Hedef 15: Belli bir nesne, varlık ya da olayı tanımlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nesne, varlık ya da olayı adlandırma 2. Nesne, varlık ya da olaya ait belli başlı özellikleri söyleme <p>Hedef 16: Dili etkili bir şekilde kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nesne, durum ya da olayı anlaşılır şekilde açıklama 2. Aynı anlama gelebilecek düşünceleri farklı sözcüklerle açıklama 3. Sözcükleri farklı yapıda sözel ürünler oluşturacak şekilde kullanma (bilmece, tekerleme, şiir, öykü, şarkı vb.) <p>Hedef 17: Sesleri ayırt edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verilen sesin kaynağını söyleme (sesin ait olduğu nesne, varlık, olay vb.) 2. Verilen sesin özelliğini söyleme (ince, kalın, yavaş, benzerlik ve farklılıklar vb.) 3. Verilen sese benzer sesler çıkarma 4. Belirli durumlarda kendi sesini uygun kullanma <p>Hedef 18: Atatürk'ün yaşamı ve kişiliği ile ilgili özellikleri fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Atatürk'ün kişisel özelliklerini söyleme (çocuk sevgisi, vatan sevgisi, çalışkan olması, liderlik özelliği, demokratik olması, sanata, spora, bilime değer vermesi) <p>ÖZBAKIM BECERİLERİ</p> <p>Hedef 1. Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uygun giyeceği seçme 2. Üzerindeki giysileri kendi kendine çıkarma 3. Seçtiği giyecekleri kendi kendine giyme 4. Giyeceklerini doğru şekilde giyme 			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MART	<p>Hedef 2: Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen yiyecekleri ayırım yapmadan yeme 2. Yeterli miktarda yiyecek yeme 3. Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri yemekten kaçınma 4. Yiyecekleri uygun zamanlarda yeme</p> <p>Hedef 3: Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gerektiğinde, el yüz ve vücudun diğer kısımlarını uygun biçimde yıkama 2. Tuvalet gereksiniminin giderilmesine yönelik uygun işleri yapma 3. Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanma 4. Yiyeceklerin temizliğine dikkat etme 5. İçinde bulunduğu çevreyi temiz tutma</p> <p>Hedef 4: Sağlıklı yaşayabilmek için dinlenmeyle ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Yorulduğu durumlarda dinlendirici bir etkinliğe katılma 2. Dinlenme ya da uyku için gerekli hazırlıkları yapma</p> <p>Hedef 5: Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Tehlikeli olan durumlara ve kazalara örnek verme 2. Tehlikeli olan durumlardan ve kazalardan kaçınma 3. Herhangi bir tehlike anında yetişkinlerden yardım isteme</p>			
	<p>KAVRAMLAR</p> <p>Kalabalık-Tenha 6 sayısı İleri-Geri Boş- Dolu Renk Çalışmaları Doğru-Yanlış Dar Geniş Ritmik Sayma 7 Sayısı</p>		Belirlenen kavramlar Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışmaları ile ve diğer etkinlikler sırasında çocuklara örneklerle, uygulamalarla anlatılır.	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MART	GEZİ-GÖZLEM Ağaç dikme çalışması Tohum çimlendirme, sulama, bitki bakımı Trafik Eğitim pistine gezi Bahçede ağaç, toprak, çiçek vb. inceleme Yaprak koleksiyonu Kitap onarımı		Fen ve Doğa çalışmaları içerisinde gezi-gözlemlerde yer verilen etkinliklerin uygulaması yapılır.	
	ÖZEL GÜN VE HAFTALAR 1- 7 Mart Yeşilay Haftası 21-26 Mart Orman Haftası 29 Mart-2 Nisan Kütüphaneler Haftası		Ailelerin yardımı ile belirli gün ve haftalar hakkında, basında çıkan yazılar toplanarak, sınıfta sunulur ve pano oluşturulur. - Sınıf camları çiçek resimleri ile süslenir	
	AİLE KATILIMI Velilerin çocuklarından beklentilerini dile getirmeleri, kartlar halinde yazıp okula göndermeleri		Velilerin oluşturdukları kartlarla pano oluşturulur. Gerçekleşen beklentiler belirlenir ve işaretlenir. Değerlendirme yapılarak, toplantıda velilere duyurulur.	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
NİSAN	<p>PSİKOMOTOR ALAN</p> <p>Hedef 1: Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Belli bir mesafeye sürünerek gitme 2. Değişik yönlere yuvarlanma 3. Sözel yönergelere uygun olarak yürüme (yavaş, hızlı, taklit yürüyüşü vb.) 7. Belli bir engel üzerinden sıçrayarak atlama 8. Sözel yönergelere uygun olarak koşma 9. Pedal çevirme hareketini koordineli olarak yapma</p> <p>Hedef 2: Farklı büyüklüklerdeki nesnelere çeşitli hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Farklı pozisyonlarda atılan nesnelere kollarıyla yakalama 2. Çeşitli nesnelere belli bir mesafedeki hedefe atma 3. Hareket halindeki nesnelere durdurma</p> <p>Hedef 3: El ve göz koordinasyonu gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Küçük nesnelere toplama 3. Çeşitli malzemeleri kaptan kaba boşaltma 4. Nesnelere uygun şekilde takma, çıkartma 5. Küçük kas becerilerini gerektiren bazı araçları kullanma (özbakım, ev işleri, okuldaki etkinlikler vb.) 6. Değişik araçlar kullanarak şekiller çizme 7. Çeşitli malzemeleri değişik şekillerde katlama 8. Nesnelere yeni şekiller oluşturacak biçimde bir araya getirme 9. Nesnelere değişik malzemelerle bağlama 10. Değişik malzemeleri istenilen nitelikte kesme</p>		<p>SERBEST ZAMAN ETKİNLİKLERİ A. İLGİ KÖŞELERİ</p> <p>- Kitap köşesine; Atıklarınca, "Doğamız", Sağlığım, Atatürk, Toplumsal Yaşam dergileri, pişen ve pişmeden yenen sebze resimleri, gezi broşürleri, Türkiye haritası, çocukların tatil resimleri, kendi kültürümüze ve farklı kültürlerle ait resimler, Atatürk ile ilgili resimler ve kitaplar, doğa olayları ile ilgili ansiklopedi ve resimler, gazete ve dergilerden kesilmiş çeşitli el resimleri, zıt kavramlarla ilgili resimler, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ile ilgili haberlerin bulunduğu gazeteler yerleştirilir.</p> <p>- Fen ve doğa köşesine; mevsimlerle, sebze-meyvelerle ilgili resimler, büyük bir ağaç modeli, salata malzemeleri ve ucu küt bıçaklar ilave edilir. Bu köşede bulunan bitkilerin bakımı ve sulaması yapılır.</p> <p>- Evcilik köşesine; baharlık giysiler, oyuncak sebze-meyve,tencere,kepçe,tabak vb., sofraya örtüsü, yöresel giysiler (şalvar, yelek, yemeni, şapka, gelinlik, sünnet vb.) eldiven, yüzük, el kremleri, tırnak makası ilave edilir.</p> <p>- Eğitici oyuncak köşesine; yeni puzzle (sebze, meyve, giysi vb. ile ilgili) ilave edilir.</p> <p>- Sınıfa sağlıklı ilgili afiş asılır.</p> <p>B. SANAT ETKİNLİKLERİ Boya Çalışmaları: Pastel boya ile serbest resim, resim boyama (çeşitli ülke çocuklarına ait resimler, çiçek), desen çalışması yapılır. Sulu boya ile parmak baskısı, yaprak baskısı, sebze baskısı çalışmalarına yer verilir. Ambalaj kağıdı üzerine el baskısı yapılır. Boya kalemleri ile (gazlı, mum) nesnelere şekilleri kağıt üzerine çıkarılır.</p> <p>Yoğurma Maddesi: Çeşitli yoğurma maddeleri ile (plastilin, tuz seramiği, kil vb.) çocukların şekillendirme çalışmaları yapmaları sağlanır. Şekillendirmelerine yardımcı olmak için, plastik kalıplar ve artık materyaller (makarna, düğme, boncuk, hububat, gazoz kapağı vb.) verilir.</p> <p>Kağıt İşleri: Kesme-yapıştırma teknikleri kullanılarak; hava grafiği, Uçan Kuş, Kızılderili Çadırları, Hacivat-Karagöz, Kukla Palyaço çalışmaları yapılır. Kesme-katlama ile de Kızılderili Kayığı, Sınıf Süsü, çiçek oluşturulur. Kesme-yuvarlama teknikleri ile çocukların Rulo Ağaç, Salyangoz ve şeritler oluşturmalarına rehberlik edilir.</p> <p>Artık Materyallerle Çalışma: Yumurta kabukları ile Yumurta-Tavuk-Horoz oluşturulur. Pamuklar kullanılarak bulut yapılır.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
NİSAN	<p>Hedef 4: Denge gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sözel yönergelerle göre değişik hızlarda yürüme 2. Zemin üzerine çizilen değişik şekiller üzerinde yürüme 3. Verilen sözel yönergelerle göre değişik yönlerde yürüme 4. Tek ayak üzerinde belli bir süre durma 5. Çift ayakla sıçrayarak belli bir mesafeyi dengeli bir şekilde gitme 6. Tek ayakla sıçrayarak belli bir mesafeyi dengeli bir şekilde gitme 9. Belli bir mesafeyi topuk-parmak ucu teması ile yürüme <p>Hedef 5: Büyük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kollarını ve bacaklarını kullanarak nesnelere itme, çekme ve döndürme 2. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere kaldırma 3. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere taşıyarak belli bir mesafeye gitme <p>Hedef 6: Küçük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Belli nesnelere sıkma 2. Yumuşak materyallere elleriyle şekil verme 3. Yumuşak materyallere çeşitli nesnelere kullanarak şekil verme <p>SOSYAL-DUYGUSAL ALAN</p> <p>Hedef 1: Duygularını fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duygularını söyleme 2. Duygularının nedenlerini söyleme 3. Duygularının sonuçlarını söyleme 4. Duygularını müzik, dans ve benzeri yollarla ifade etme <p>Hedef 2: Duygularını kontrol edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Olumlu duygu ve düşüncelerini uygun şekilde ortaya koyma 2. Rahatsız edici duygu ve dürtülerini uygun şekilde ortaya koyma. 3. Yetişkin denetiminin olmadığı durumlarda da gerektiği gibi davranma 4. Gerekli durumlarda kararlılık gösterme 5. Yeni ve alışılmamış durumlara uyum sağlama 		<p>TÜRKÇE DİL ETKİNLİKLERİ</p> <p>Çocuklarla, ilkbaharın belirtileri, piknik, Sağlık Haftası, Turizm Haftası, sağlıklı olmak için yapılması gerekenler, sebzelerin yararları, Turizm Haftası, ülkemizin tarihi ve doğa güzellikleri, Türklerin misafirperverliği, turist ve onlara davranışlarımız, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, Dünya Kardeşliği, Atatürk'ün çocuk sevgisi, Milli Bayramlar, bayram hazırlıkları, (okulda, evde, çevrede), Atatürk'ün hayatı, İstiklal Marşı, saygı duruşu, suyun canlılar için önemi, suyun zararları, doğa olayları, (deprem, yangın, çığ vb.) ve korunmak için yapılması gerekenler, ellerin yaşamımızdaki önemi konularında sohbet edilir.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bahar, Bahar Gelir, İlkbahar, Günaydın, Peynir, Sebze, Lahana, Zeytin, Yurdum, Türk İnsanı, Sofra, Bayram Günü, 23 Nisan, Benim Bayramım, Minnettarım, Dikkat Et, Kavramlar şiipleri söylenir. - Çimenler, ilkbahar, Yumurta, Patlıcan Var, Elma, Abla, Ben Küçük Bir Bayım, Deprem, Ebe, Yağmur, Uzun Urgan tekerlemeleri söylenir. - Mevsimler, Beş Küçük Kurbağa, Örümcek Kardeş, Mikrop, Elmalar, İnsanlar, Atatürk, Bayram, Sincap, Sağ El Sol El, Tahteravallı parmak oyunları oynanır. Bilinen parmak oyunları tekrar edilir. Çocukların özgün bir parmak oyunu oluşturmaları sağlanır. - Hayvanlar, sebze-meyve, sağlık, doğa olayları ile ilgili bilmeceler sorulur. Ayrıca ilkbahar, turist, Türkiye, eldiven, on parmak, balta yüzük bilmecelerine yer verilir. - Öğretmen çocukların seviyesine uygun olarak seçtiği hikayeleri farklı tekniklerle (kukla, CD, pazen tahta, kitap, kaset, vb.) anlatır. Çocuklara, Havuç Sevmeyen Tavşan, Mikrop, Gezmeyi Seven Kaplumbağa, Tuna 23 Nisan'da, Dünya Kardeşliği, Atatürk ve Küçük Çoban vb. hikayeler, seçilen tekniklerle anlatılır. Çocuklar özgün hikayeler (çıkartmalar, kartlar, kuklalar, vb. yararlanarak) oluşturmaya teşvik edilirler. Ailelerinden dinledikleri efsane ve halk destanlarını arkadaşlarına anlatırlar. Yaşadıkları bir doğa olayı varsa, arkadaşlarına anlatarak, paylaşmaları sağlanır. - Hikaye sonunda, hikaye tamamlama, hikayeye isim bulma, pandomim, dramatisasyon, bak-anlat ve soru-cevap çalışmalarına yer verilir. <p>OYUN ETKİNLİKLERİ</p> <p>Çocuklarla; Elbiselerim Rondo, Evet-Hayır, Düz Takla, Mısır Patlatma, Kuşlar, Sessiz Film, Salyangoz Nerede? Tilki Baba Saat Kaç? Hasta Dirildi, İpe Değmeden Geç, Çürük Yumurta, Ne Sesi? Pişer-Pişmez, Hoplayalım-Zıplayalım, Kabak, Türkmen Kızı, Çalgılar, Yakala-Bırak, Resmi Geçit, Kurdelâ Rondo, Çember oyunları, Cümle Tamamlama, Televizyonculuk, Dokun Bil, Aç-Kapa, Yağmur-Dolu-Kar, Tersini Yap, Nesne Taşıma, Top Oyunları, Çizgiden Yürüme, Minderden Atlama, Taklit Hareketleri, Ellerin Yardımı ile Hareketler ve sevilen şarkılı oyunlar oynanır. Oyunlara ısınma hareketleri ile başlanır. Oyunun oynanış biçimi anlatılır, bir denemesi yapıldıktan sonra hep birlikte oynanır. Hareketli oyunlarda; halka oyunlarına, ronaldara, araçlı oyunlara yarışmalı oyunlara yer verilir. Sakin oyunlarla da çocukların rahatlamaları sağlanır.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
NİSAN	<p>Hedef 3: Kendi kendini güdüleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kendi isteği ile bir işe başlama 2. Başladığı işi bitirme çabası gösterme <p>Hedef 4: Başkalarının duygularını fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Başkalarının duygularını ifade etme 2. Başkalarının sıkıntı ve mutluluklarını paylaşma <p>Hedef 5: Canlılara ve farklı özellikte olan kişilere karşı olumlu tavır gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Canlıların yaşama hakkına özen gösterme 2. İnsanların farklı özelliklerini kabul etme <p>Hedef 6: Başkalarıyla ilişkilerini yönetebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grup etkinliklerine kendi isteği ile katılma 2. Grupta sorumluluk almaya istekli olma 3. Aldığı sorumluluğu yerine getirme 4. Gerekliğinde lideri izleme 5. Gerekliğinde liderliği üstlenme 6. Grup etkinliklerinde grubun görüş ve amaçlarını benimsediğini gösterme 7. Kendine ve başkalarına ait farkındalıkları dikkate alarak çözüm yolları önerme 9. Gerekli durumlarda nezaket sözcüklerini kullanma <p>Hedef 7: Toplumsal yaşamın nasıl sürdüğünü fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toplumda farklı rollere sahip kişiler olduğunu söyleme 2. Aynı kişinin farklı rollerinin olduğunu söyleme 3. Kendi kültürünün belli başlı özelliklerini (misafirperverlik, yardımlaşma, yöresel giysiler, büyüklere saygı, bayramlara ilişkin davranışlar gibi) söyleme 4. Kendi kültürünün dışında farklı kültürler olduğunu söyleme 5. Farklı ülkelerin belli başlı kültürel özelliklerini söyleme <p>Hedef 8: Atatürk ile ilgili etkinliklere ilgi gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk ile ilgili etkinliklere katılma 2. Atatürk'le ilgili etkinliklerde aldığı sorumlulukları yerine getirme 		<p>MÜZİK ETKİNLİKLERİ</p> <p>- Küçük Fidan, Kırlara Doğru, Kuş Sesleri, Temiz Çocuk, Sağlık Öğüdü, Pazarda, Ağacı Kiskanırım, Bulut Olsam, 23 Nisan, Bir Dünya Bırakın, Yağmurdan Meyvaya, İki Elim, Yağmur Yağıyor, Palyaço şarkıları söylenir, uygun olanlar kaset ile dinlenir.</p> <p>- İngilizce çocuk şarkıları (Are You Sleppin) dinlenerek, Türkçe'si açıklanır. Çeşitli türde müzikler eşliğinde yaratıcı dans çalışmalarına yer verilir. Davul, marakas, tahta çubuk, tef vb. materyaller kullanılarak, ritm çalışması yapılır.</p> <p>Kaset ile 23 Nisan şarkıları, folklorik müzik (Zeybek, Misket, Çiftetelli ve Marşlar dinlenir. Folklorik müzik eşliğinde, yöresel oyun oynanır. Sınıftaki eşyaları kullanarak ritm çalışması yapılır. Orkestra oluşturulur.</p> <p>OKUMA-YAZMAYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI</p> <p>Yeni ele alınan kavramlar sınıf içi örneklerle ve resimlerle tanıtılır. Yönergeler doğrultusunda uygulamalar yapılır. Geçmiş aylarda verilen kavramlara yönelik tekrarlar yapılır. 1'den 20'ye kadar ritmik sayılır. Aynısını-farklı olanı bul, eksiğini tamamla, mekanda konum, geometrik şekiller, renk tonları, olay sıralaması, ilkbahar mevsimi, bitkiler, meyve-sebze özellikleri, renk-sayı kavramları, doğru-yanlış davranışlar, bak-anlat çalışmalarına yer verilir.</p> <p>FEN VE DOĞA ÇALIŞMALARI</p> <p>- 1'den 10'a kadar rakamlar ve nesnelere eşleştirme, sayı kartları ile yapılır.</p> <p>- Türkiye haritası incelenerek gidilen yerler ve yaşadığımız şehir belirlenir.</p> <p>- Gezi broşürleri incelenerek, turistik yerler hakkında bilgi edinilir.</p> <p>- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı özel etkinliklerle (rond, şarkı, şiir halk oyunları vs.) okulda kutlanır.</p> <p>- Pazen tahta tekniği ile hazırlanan büyük boyutlu ağaç ve meyve-sebze resimleri ile nerede yetiştikleri (toprak altında, üstünde, ağaçta) belirlenir.</p> <p>- Asetatlar ile yağmur oluşumu anlatılır.</p> <p>- Yağmur deneyi yapılır.</p> <p>- Resimlerle farklı ülkelerin kültürel özellikleri, konuşulan dil, davranışlar vb. sohbet edilir.</p> <p>- Birlikte salata yapılarak, yenir.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
NİSAN	<p>Hedef 9: Çevresindeki olgu ve olayların estetik özelliklerini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Algıladığı olay ve olguların estetik özelliklerini kendi sözcükleri ile anlatma 2. Çevresindeki olgu ve olayların estetik özellikleriyle ilgili özgün düşüncelerini etkinliklerinde gösterme 3. Başkalarının olgu ve olaylarla ilgili düşünceleri hakkındaki görüşlerini söyleme</p> <p>Hedef 10: Çevresini estetik bakımdan düzenleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları (kirlilik, düzensizlik, dağınıklık vb.) fark etme 2. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları kendi estetik görüşüne uygun olarak değiştirme 3. Çevresini düzenlemede farklı yolları deneme</p> <p>Hedef 11: Estetik özellikler taşıyan özgün ürünler oluşturabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Estetik bedensel hareketlerle dans etme, yürüme 3. Resim, el işi vb. sanat etkinliklerinde özgün ürünler yapma 4. Özgün bir şiir, öykü vb. söyleme</p> <p>Hedef 12: Çeşitli sanat dallarındaki eserlerin özelliklerini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Eserlerin özelliklerini algıladığı şekilde söyleme 2. Eserlerin özellikleri konusunda kendi görüşlerini söyleme</p> <p>Hedef 13: Yaşamın iyileştirilmesinde ve korunmasında sorumluluk alabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Günlük yaşamdaki kurallara uyma (görgü, trafik vb.) 3. Canlıların bakımını üstlenme ve koruma</p> <p><u>BİLİŞSEL ALAN VE DİL ALANI</u></p> <p>Hedef 1: Gözlem yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Değişik durumlarda gözlemlediklerini söyleme (boyut, renk, biçim, işlev, koku, ses, tat vb.) 2. Gözlenen durumlarla ilgili sonuçları söyleme (benzerlikler, farklılıklar, farklı gruplamalar vb.)</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
NİSAN	<p>Hedef 2: Verilen nesne, durum, olay sayı yada sözcükleri hatırlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Bir bütünlük içinde yer alan olay, nesne yada öğeleri söyleme 2. Verilen nesnelerin içinden eksilen yada eklenen bir nesnenin adını söyleme 3. Verilen nesne, durum ya da olayı belli bir süre sonra yeniden ifade etme 4. Sayıları ritmik olarak sayma</p> <p>Hedef 3: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre eşleştirebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Verilen nesneleri şekillerine göre eşleştirme 4. Verilen nesneleri sayılarına göre eşleştirme 5. Verilen nesneleri miktarlarına göre eşleştirme 6. Verilen nesneleri dokunsal duyumlarına göre eşleştirme 8. Verilen nesneleri kullanım şekillerine göre eşleştirme 9. Verilen nesneleri elde edilmiş şekillerine/yapıldığı malzemelere göre eşleştirme</p> <p>Hedef 4: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre gruplayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Verilen nesneleri şekillerine göre gruplama 3. Verilen nesneleri boyutlarına göre gruplama 4. Verilen nesneleri miktarlarına göre gruplama 5. Verilen nesneleri dokunsal duyumlarına göre gruplama 6. Verilen nesneleri kullanım amaçlarına göre gruplama 7. Verilen nesneleri kullanım şekillerine göre gruplama 8. Verilen nesneleri elde edilmiş şekillerine/yapıldığı malzemelere göre gruplama</p> <p>Hedef 5: Verilen nesne, durum ve olayları çeşitli özelliklerine göre sıralayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen nesneleri renk tonlarına göre sıralama 3. Belli sayıdaki nesneleri sayılarına göre sıralama 4. Verilen durum, olay ve canlıları oluşum ya da büyüme aşamalarına göre sıralama</p> <p>Hedef 6: Verilen nesneleri sayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Söylenilen sayı kadar nesneyi gösterme 2. Gösterilen belli sayıdaki nesneyi doğru olarak sayma</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
NİSAN	<p>Hedef 8: Günlük yaşamda kullanılan belli başlı sembolleri tanıyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gösterilen sembolün anlamını söyleme 2. Verilen açıklamaya uygun sembolü gösterme (sayı, geometrik şekil, logo, trafik işareti vb.) <p>Hedef 9: Mekânda konum kavramı ile ilgili verilen yönergeleri uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nesnenin mekândaki konumunu doğru olarak söyleme (altında-üstünde, yanında-arasında, ortasında-ötesinde, içinde-dışında, sağında-solunda, yakınında-uzağında vb.) 2. Verilen yönergeye uygun olarak kendisini doğru yere yerleştirme 3. Verilen yönergeye uygun olarak nesneyi doğru yere yerleştirme 4. Bir bütünün parçalarını uygun yerlere yerleştirme <p>Hedef 10: Zamanla ilgili bazı kavramlar ile belirli etkinlikler arasında ilişki kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zamanla ilgili kavramları anlamına uygun şekilde kullanma 2. Belli etkinliklerin süresine ilişkin yönergeye uygun davranma <p>Hedef 11: Belli durumlarla ve olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkisi kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verilen bir olayın olası nedenlerini söyleme 2. Verilen bir olayın olası sonuçlarını söyleme <p>Hedef 12: Verilen bir problem durumunu çözebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Problemin ne olduğunu söyleme 2. Probleme çeşitli çözüm yolları önerme (söyleme) 3. Çözüm yolları içinden en uygunlarını seçme , 4. Seçilen çözüm yollarını deneme 5. Denenen çözüm yollarının geçerli ve geçersiz yanlarını söyleme 6. En uygun çözüm yoluna gerekçeleriyle karar verme <p>Hedef 13: Çeşitli durumlarda kullanılan sözcüklerin anlamlarını kavrayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sözcüğün tümce içindeki anlamını kendi ifadesiyle açıklama 2. Eş anlamlı sözcüklere örnek verme 3. Zıt anlamlı sözcüklere örnek verme 			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
NİSAN	<p>Hedef 14: Türkçeyi dil bilgisi kurallarına uygun olarak kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tümcelerinde öğeleri doğru olarak kullanma 2. Türkçedeki ekleri doğru olarak kullanma <p>Hedef 15: Belli bir nesne, varlık ya da olayı tanımlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nesne, varlık ya da olayı adlandırma 2. Nesne, varlık ya da olaya ait belli başlı özellikleri söyleme <p>Hedef 16: Dili etkili bir şekilde kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nesne, durum ya da olayı anlaşılır şekilde açıklama 2. Aynı anlama gelebilecek düşünceleri farklı sözcüklerle açıklama 3. Sözcükleri farklı yapıda sözel ürünler oluşturacak şekilde kullanma (bilmece, tekerleme, şiir, öykü, şarkı vb.) <p>Hedef 17: Sesleri ayırt edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verilen sesin kaynağını söyleme (sesin ait olduğu nesne, varlık, olay vb.) 2. Verilen sesin özelliğini söyleme (ince, kalın, yavaş, benzerlik ve farklılıklar vb.) 3. Verilen sese benzer sesler çıkarma <p>Hedef 18: Atatürk'ün yaşamı ve kişiliği ile ilgili özellikleri fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün hayatı ile ilgili özellikleri söyleme (doğum yeri, anne-babasının adı, çocukluğu, Atatürk ile ilgili anılar) 2. Atatürk'ün kişisel özelliklerini söyleme (çocuk sevgisi, vatan sevgisi, çalışkan olması, liderlik özelliği, demokratik olması, sanata, spora, bilime değer vermesi) <p>Hedef 19: Atatürk'ün Türk Toplumunu için önemini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün yaptığı işlere örnek verme (Kurtuluş Savaşı, Cumhuriyetin İlânı, Kılık-Kıyafet Devrimi, Harf Devrimi vb.) 2. Atatürk'ün düşüncelerini söyleme (barış içinde yaşama, insanlara karşı sevgi gösterme ve hoşgörülü olma, çalışkan olma, insan hak ve hürriyetlerine saygı duyma vb.) 			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
NİSAN	<p><u>ÖZBAKIM BECERİLERİ</u></p> <p>Hedef 1: Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Uygun giyeceği seçme 2. Üzerindeki giysileri kendi kendine çıkarma 3. Seçtiği giyecekleri kendi kendine giyme 4. Giyeceklerini doğru şekilde giyme</p> <p>Hedef 2: Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen yiyecekleri ayırım yapmadan yeme 2. Yeterli miktarda yiyecek yeme 3. Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri yemekten kaçınma 4. Yiyecekleri uygun zamanlarda yeme</p> <p>Hedef 3: Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gerektiğinde, el yüz ve vücudun diğer kısımlarını uygun biçimde yıkama 2. Tuvalet gereksiniminin giderilmesine yönelik uygun işleri yapma 3. Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanma 4. Yiyeceklerin temizliğine dikkat etme 5. İçinde bulunduğu çevreyi temiz tutma</p> <p>Hedef 4: Sağlıklı yaşayabilmek için dinlenmeyle ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Yorulduğu durumlarda dinlendirici bir etkinliğe katılma 2. Dinlenme ya da uyku için gerekli hazırlıkları yapma 3. Belirlenen saatte dinlenme/uyuma</p> <p>Hedef 5: Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Tehlikeli olan durumlara ve kazalara örnek verme 2. Tehlikeli olan durumlardan ve kazalardan kaçınma 3. Herhangi bir tehlike anında yetişkinlerden yardım isteme</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
NİSAN	KAVRAMLAR 8 sayısı 1'den 20'ye kadar ritmik sayma. Canlı-Cansız Geometrik şekiller Taze-bayat Sayılar 9 sayısı Renk tonları Nesnelerin şekilleri		Okuma-Yazmaya Hazırlık Çalışmaları sırasında ve diğer etkinlikler içerisinde belirlenen kavramlar örneklerle, uygulamalarla çocuklara anlatılır.	
	GEZİ-GÖZLEM -Atatürk Müzesi, Anıtkabir vb. gezi düzenlenmesi - Sınıfa bir gazi ve yakınının davet edilmesi - Türkiye haritasının incelenmesi - Gezi broşürlerinin incelenmesi - Bayram kutlamaları - Sınıf süsleme		Fen ve Doğa Çalışmaları içerisinde, gezi-gözlemde yer verilen etkinliklerin uygulanması yapılır.	
	ÖZEL GÜN VE HAFTALAR 29 Mart-2 Nisan Kütüphaneler Haftası 7-13 Nisan Sağlık ve Sosyal Güvenlik Haftası 15-22 Nisan Turizm Haftası (Türkiye'yi tanıtan CD'ler izlenir) 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı		31 Mart'ta başlanan Kütüphaneler Haftası etkinliklerine devam edilir. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı şiir, rond, şarkı, halk oyunları vs. ile okulda kutlanır.	
	AİLE KATILIMI -Çocuk-veli işbirliği ile gördüğüm yerler konulu çalışmanın gerçekleştirilmesi - Velilerden öğrenilen, yaşadıkları yerlere ait halk destanları, efsaneler, sınıfta çocuklar tarafından anlatılır. - 23 Nisan etkinliklerinde (sınıf süsleme, özel kıyafet vb.) velilerle işbirliği yapma.		İl sınırları belirlenmiş Türkiye haritaları çocuklarla evlere gönderilerek, görülen iller, veli-çocuk işbirliği ile boyanarak sınıfa getirilir. Bu çalışmalar bir oraya getirilip, grupta yapılarak, sınıftaki büyük haritada "Gördüğümüz Yerler" konulu bir pano oluşturulur. Buralarda yaşanan anılar dinlenir. Çocukların gördükleri yerlerde çekilmiş fotoğrafları, sınıfa getirilip incelenir. 23 Nisan etkinliklerinde sınıfı süsleme, kıyafet seçimi, temin konusunda ve özel yeteneği olan (dans vb.) velilerden çalışmalar sırasında katılım talep edilir.	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MAYIS	<p>PSİKOMOTOR ALAN</p> <p>Hedef 1: Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Belli bir mesafeye sürünerek gitme 2. Değişik yönlerde yuvarlanma 3. Sözel yönergelere uygun olarak yürüme (yavaş, hızlı, taklit yürüyüşü vb.) 4. Belli bir yüksekliğe tırmanma 5. Tırmanılan yükseklikten uygun şekilde inme 6. Belli bir yükseklikten atlama 7. Belli bir engel üzerinden sıçrayarak atlama 8. Sözel yönergelere uygun olarak koşma 9. Pedal çevirme hareketini koordineli olarak yapma <p>Hedef 2: Farklı büyüklüklerdeki nesnelere çeşitli hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Farklı pozisyonlarda atılan nesnelere kollarıyla yakalama 2. Çeşitli nesnelere belli bir mesafedeki hedefe atma 3. Hareket halindeki nesnelere durdurma 4. Farklı büyüklüklerdeki topu belli bir ritimle zıplama <p>Hedef 3: El ve göz koordinasyonu gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Küçük nesnelere toplama 2. Topladığı küçük nesnelere parmaklarını kullanarak bir kaba boşaltma 4. Nesnelere uygun şekilde takma, çıkartma 5. Küçük kas becerilerini gerektiren bazı araçları kullanma (özbakım, ev işleri, okuldaki etkinlikler vb.) 6. Değişik araçları kullanarak şekiller çizme 7. Çeşitli malzemeleri değişik şekillerde katlama 8. Nesnelere yeni şekiller oluşturacak biçimde bir araya getirme 9. Nesnelere değişik malzemelerle bağlama 10. Değişik malzemeleri istenilen nitelikte kesme 		<p>SERBEST ZAMAN ETKİNLİKLERİ</p> <p>A. İLGİ KÖŞELERİ</p> <p>-Kitap köşesine; Fen Bilimleri ansiklopedisi, uzay ile ilgili resimler, Trafik Haftası ile ilgili afiş, Atıklarınca; Ulaşım, Atatürk, Cansın ve Oğulcan Tatilde ve Oğulcan Yolculuğa Çıkıyor dergileri, anne-çocuk resimleri, ısınma ve aydınlanma araçları ile ilgili resimler, Atatürk'ün devrimlerini anlatan resimler, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı ile ilgili gazete haberleri ve stadyumdaki resimler, siyah-beyaz resimler ve kumaşlarla vb. köşe, tarihi eserlerle ilgili resim, takvim, kartpostal, gezi broşürleri, yaz mevsimi ile ilgili resimler ilave edilir.</p> <p>Fen ve doğa köşesine; küre, dürbün, bebek asetatları, mevsim şeridi, odun, kömür, talaş, gaz yağı, elektrik sobası vb. yerleştirilir.</p> <p>-Eğitici oyuncak köşesine; Gökyüzü ve gezegenlerle ilgili puzzle, meyve-sebze, mevsimler ve giysiler ile ilgili yap-bozlar ilave edilir.</p> <p>-Evcilik köşesine; annelere ait giysiler, aksesuarlar ve hamilelik resimleri; atkı, eldiven, şapka, şemsiye, palet, güneş gözlüğü, hasır şapka, deniz malzemeleri (mayo, plaj havlusu, şnorker vb), tatil yerlerinde çekilmiş fotoğraflar, fotoğraf makinası vb. konulur.</p> <p>Kukla köşesine, anne-çocuk kuklaları ilave edilir.</p> <p>B. SANAT ETKİNLİKLERİ</p> <p>Boya çalışması: Pastel boya ile serbest resim ve sınırlı boyama çalışması yapılır.</p> <p>Suluboya ile sihirli boya (ay-yıldız, gökyüzü), parmak baskısı (siyah-beyaz) çalışılır. Mumboya ile astronot resmi boyanır.</p> <p>Yoğurma Maddeleri: Plastilin ve tuz seramiği ile çocukların çalışması sağlanır. Makarna, boncuk, çubuk, plastik kalıp, kürdan vb. yardımcı materyaller verilerek çocukların yaratıcılıklarını geliştirmelerine fırsat verilir.</p> <p>Kağıt İşleri: Çeşitli özellikteki kağıtlar (elişi, fon kartonu, grapon, paket vs.) kesme, yapıştırma, katlama, yuvarlama teknikleri ile Çift Katlı Kart, Çiçek Buketi, Gece Resmi, Baykuş, Yıldız Çiçek, Maske, Kelebek, Yelkenli, Fil, Kurbağa ve Göl Projesi oluşturulur. Yırtma yapıştırma ile "Güneş" yapılır.</p> <p>Artık Materyallerle Çalışma: WC.kağıdı ruloları ile dürbün, roket; koli, kutu, piknik tabağı ile trafik lambası; boncuk ile bileklik, plastik tabak içine "Atatürk portresi" ve mevsim ağaçları projesi çalışılır.</p> <p>TÜRKÇE DİL ETKİNLİKLERİ</p> <p>- Çocuklarla, gökyüzünde görülenler, uzay, dürbün, teleskop, Trafik Haftası, trafik kuralları, kazalar; annelerin önemi, annelere davranışlarımız, Anneler Günü ve verilebilecek hediyeler, mevsimler ve özellikleri, ay-yıldız, güneş, güneşin yararları ve zararları, mevsimlerin oluşumu, mevsimine uygun giyinme, bir gün boyunca yaptıklarımız, günün bölümleri (sabah-öğle-akşam), Atatürk'ün devrimleri, yaşamı, kişiliği, Milli bayramlar ve 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı, müze ve tarihi eserler, tatil, turist ve turistlere davranışlarımız hakkında sohbet edilir. Resimlerle bak-anlat çalışması yapılır.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MAYIS	<p>Hedef 4: Denge gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sözel yönergelerle göre değişik hızlarda yürüme 2. Zemin üzerine çizilen değişik şekiller üzerinde yürüme 3. Verilen sözel yönergelerle göre değişik yönlerde yürüme 4. Tek ayak üzerinde belli bir süre durma 5. Çift ayakla sıçrayarak belli bir mesafeyi dengeli bir şekilde gitme 9. Belli bir mesafeyi topuk-parmak ucu teması ile yürüme <p>Hedef 5: Büyük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kollarını ve bacaklarını kullanarak nesnelere itme, çekme ve döndürme 2. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere kaldırma 3. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere taşıyarak belli bir mesafeye gitme <p>Hedef 6: Küçük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Belli nesnelere sıkma 2. Yumuşak materyallere elleriyle şekil verme 3. Yumuşak materyallere çeşitli nesnelere kullanarak şekil verme <p>SOSYAL-DUYGUSAL ALAN</p> <p>Hedef 1: Duygularını fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duygularını söyleme 2. Duygularının nedenlerini söyleme 3. Duygularının sonuçlarını söyleme 4. Duygularını müzik, dans ve benzeri yollarla ifade etme <p>Hedef 2: Duygularını kontrol edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Olumlu duygu ve düşüncelerini uygun şekilde ortaya koyma 2. Rahatsız edici duygu ve dürtülerini uygun şekilde ortaya koyma. 3. Yetişkin denetiminin olmadığı durumlarda da gerektiği gibi davranma 4. Gerekli durumlarda kararlılık gösterme 5. Yeni ve alışılmamış durumlara uyum sağlama 		<p>-Gökyüzü, Trafik Lambası, Anne, Annem, Aydede, Uzay, Güneş Olmayınca, Güneş, Bizimkiler, Taht Kurdu, Atam, Renkler, Yaz şiirleri okunur.</p> <p>- Gökte Yıldız Sayılmaz, Anne, Verelim, Aydede, Kardan Adam, Saat, İki Gemi, Leylek, Masal, Yaz tekerlemeleri söylenir. Çocuklardan özgün tekerleme oluşturmaları istenir.</p> <p>- Ay ve Yıldızlar, Beş Küçük Kız, Araba, Horoz, Yaprak, Güneş, Atatürk, Bayram, Hindi, At parmak oyunları oynanır. Bilinen parmak oyunları tekrar edilir.</p> <p>- Gece-gündüz, gökyüzü, güneş, ay, yıldızlar, anne, anneler günü, baba, bebek, bulut, dünya, astronot, roket, Atatürk, gemi, bayrak, asker, gökkuşağı, yaz, deniz yatağı, mayo bilmeceleri sorulur. Çocukların ısınma ve aydınlanma araçları ile ilgili bilmeceler oluşturmalarına rehberlik edilir.</p> <p>- Gökyüzü ve uzay, kurallara uyan bir sürücü, anne-çocuk hikayeleri, ay, mevsimler, güneş tatil, yolculuk hikayeleri kitap, kukla, sözel anlatım ve hikaye kartı ile anlatılır. Uzay, uzay gemileri, astronotlar ile ilgili bir CD izlenir. Atatürk'ün İstanbul'dan Samsun'a gelişi öğretmen tarafından hikayeleştirilerek anlatılır. "Siyah ve Beyaz Kardeşler" ismi verilerek, çocukların hikaye oluşturmaları sağlanır. Kaset ile masal dinlenir. Müzik ile öykü oluşturulur. Çocukların tatil anıları dinlenir.</p> <p>- Hikaye sonunda, dramatizasyon, bak-anlat, hikayeye isim bulma, pandomim, soru-cevap, hikaye tamamlama çalışmalarına yer verilir.</p> <p>OYUN ETKİNLİKLERİ</p> <p>- Küçük Yıldızlar Rondu, Yıldız Kimde?, Güneş ve Ay, Görmeden Güneş Oluştur, İp Üzerinden Atlama, Kulaktan Kulağa, Anne Ördek ve Yavruları, Anneler Günü Hediyesi, Aydede, Sesli Körebe, Kardan Adam ve Güneş, Fırtına Dolu- Kar, Gece-Gündüz, Tekir, Hoş Gelişler Ola, Siyah-Beyaz Dansı, Sihirli Sandık, Tavşan, Arslan Kaya, Sağ-Sol Oyunu oynanır. Top oyunları, taklit yürüyüşleri, yönergelerle hareket ve drama çalışmalarına yer verilir.</p> <p>MÜZİK ETKİNLİKLERİ</p> <p>- Aydede, Trafik ile ilgili bilinen şarkılar, Annem, Ben ve Dünya, Yeryüzünde Sağlık, Saat, Hoş Gelişler Ola, Atatürk Çocukları, Anadolu, Şen Arılar, Ilgaz, Sayılar şarkıları birlikte, zaman zaman kaset eşliğinde söylenir.</p> <p>- Çocuklara enstrümantal parçalar dinletilerek, müziğe uygun şarkı sözleri oluşturulur, müzik eşliğinde yaratıcı dans çalışmaları yapılır. Gün içinde farklı etkinlikler sırasında klasik müzik dinlenerek, çalışmalar renklendirilir.</p> <p>OKUMA-YAZMAYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI</p> <p>Belirlenen kavramlar uygulamalarla ve resimlerle tanıtılır. Yönergeler ve çalışma kağıtları ile pekiştirilir. Geçmiş aylarda ele alınan kavramlar uygulamalarla tekrarlanır. 1'den 10'a kadar rakamları tanıma, eşleştirme, eksiltme ve artırma çalışmaları yapılır.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MAYIS	<p>Hedef 3: Kendi kendini güdüleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Kendi isteği ile bir işe başlama 2. Başladığı işi bitirme çabası gösterme</p> <p>Hedef 4: Başkalarının duygularını fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Başkalarının duygularını ifade etme 2. Başkalarının sıkıntı ve mutluluklarını paylaşma</p> <p>Hedef 5: Canlılara ve farklı özellikte olan kişilere karşı olumlu tavır gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Canlıların yaşama hakkına özen gösterme 2. İnsanların farklı özelliklerini kabul etme</p> <p>Hedef 6: Başkalarıyla ilişkilerini yönetebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Grup etkinliklerine kendi isteği ile katılma 2. Grupta sorumluluk almaya istekli olma 3. Aldığı sorumluluğu yerine getirme 4. Gerekliğinde lideri izleme 5. Gerekliğinde liderliği üstlenme 6. Grup etkinliklerinde grubun görüş ve amaçlarını benimsediğini gösterme 8. Alınan kararlara bağlı kalma 9. Gerekli durumlarda nezaket sözcüklerini kullanma</p> <p>Hedef 7: Toplumsal yaşamın nasıl sürdüğünü fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Toplumda farklı rollere sahip kişiler olduğunu söyleme 2. Aynı kişinin farklı rollerinin olduğunu söyleme 3. Kendi kültürünün belli başlı özelliklerini (misafirperverlik, yardımlaşma, yöresel giysiler, büyüklere saygı, bayramlara ilişkin davranışlar gibi) söyleme 4. Kendi kültürünün dışında farklı kültürler olduğunu söyleme 5. Farklı ülkelerin belli başlı kültürel özelliklerini söyleme</p> <p>Hedef 8: Atatürk ile ilgili etkinliklere ilgi gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Atatürk ile ilgili etkinliklere katılma 2. Atatürk'le ilgili etkinliklerde aldığı sorumlulukları yerine getirme</p>		<p>Yanlış bul, gece-gündüz, olay sıralaması, doğru yanlış davranışlar, mevsimler, parça-bütün, eksikini bul, ilişkili olanı bul, renk-boyut çalışmalarına da yer verilir.</p> <p>FEN VE DOĞA ÇALIŞMALARI</p> <p>-Dürbün ve büyüteç incelenir. Bunlar kullanılarak nesnelere bakılır. - Küre incelenir ve gece-gündüz deneyi yapılır. - Güneşin ısı ve ışık kaynağı olduğunu gösteren deney yapılır. -Okulda düzenlenen 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kutlamalarına katılım sağlanır. Bayram kutlamalarını farklı yerlerde (TV. stadyum) izleyenlerden bilgi alınır, sohbet edilir. -Oyuncak Müzesi, Anadolu Medeniyetleri Müzesi ya da Cumhuriyet Müzesi'ne gezi düzenlenir. -Asetatlar yardımı ile bebeğin anne karnından itibaren gelişim evreleri gösterilir. (Olay Sıralaması)</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MAYIS	<p>Hedef 9: Çevresindeki olgu ve olayların estetik özelliklerini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Algıladığı olay ve olguların estetik özelliklerini kendi sözcükleri ile anlatma 2. Çevresindeki olgu ve olayların estetik özellikleriyle ilgili özgün düşüncelerini etkinliklerinde gösterme <p>Hedef 10: Çevresini estetik bakımdan düzenleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları (kirlilik, düzensizlik, dağınıklık vb.) fark etme 2. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları kendi estetik görüşüne uygun olarak değiştirme 3. Çevresini düzenlemede farklı yolları deneme <p>Hedef 11: Estetik özellikler taşıyan özgün ürünler oluşturabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Müziğe uygun özgün şarkı söyleme 2. Estetik bedensel hareketlerle dans etme, yürüme 3. Resim, el işi vb. sanat etkinliklerinde özgün ürünler yapma 4. Özgün bir şiir, öykü vb. söyleme <p>Hedef 12: Çeşitli sanat dallarındaki eserlerin özelliklerini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eserlerin özelliklerini algıladığı şekilde söyleme 2. Eserlerin özellikleri konusunda kendi görüşlerini söyleme <p>Hedef 13: Yaşamın iyileştirilmesinde ve korunmasında sorumluluk alabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yaşamın sürdürülebilmesi için gerekli olan kaynakları verimli kullanma 2. Günlük yaşamdaki kurallara uyma (görgü, trafik vb.) 3. Canlıların bakımını üstlenme ve koruma <p><u>BİLİŞSEL ALAN VE DİL ALANI</u></p> <p>Hedef 1: Gözlem yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Değişik durumlarda gözlemlediklerini söyleme (boyut, renk, biçim, işlev, koku, ses, tat vb.) 2. Gözlenen durumlarla ilgili sonuçları söyleme (benzerlikler, farklılıklar, farklı gruplamalar vb.) 			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MAYIS	<p>Hedef 2: Verilen nesne, durum, olay, sayı ya da sözcükleri hatırlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Bir bütünlük içinde yer alan olay, nesne ya da öğeleri söyleme 2. Verilen nesnelerin içinden eksilen ya da eklenen bir nesnenin adını söyleme 3. Verilen nesne, durum ya da olayı belli bir süre sonra yeniden ifade etme 4. Sayıları ritmik olarak sayma</p> <p>Hedef 3: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre eşleştirebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen nesneleri renklerine göre eşleştirme 2. Verilen nesneleri şekillerine göre eşleştirme 3. Verilen nesneleri boyutlarına göre eşleştirme 4. Verilen nesneleri sayılarına göre eşleştirme 5. Verilen nesneleri miktarlarına göre eşleştirme 6. Verilen nesneleri dokunsal duyumlarına göre eşleştirme 7. Verilen nesneleri kullanım amaçlarına göre eşleştirme 9. Verilen nesneleri elde edilmiş şekillerine/yapıldığı malzemelere göre eşleştirme</p> <p>Hedef 4: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre gruplayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen nesneleri renklerine göre gruplama 3. Verilen nesneleri boyutlarına göre gruplama 6. Verilen nesneleri kullanım amaçlarına göre gruplama</p> <p>Hedef 5: Verilen nesne, durum ve olayları çeşitli özelliklerine göre sıralayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Verilen nesneleri boyutlarına göre sıralama 3. Belli sayıdaki nesneleri sayılarına göre sıralama 4. Verilen durum, olay ve canlıları oluşum ya da büyüme aşamalarına göre sıralama</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MAYIS	<p>Hedef 6. Verilen nesnelere sayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Söylenilen sayı kadar nesneyi gösterme 2. Gösterilen belli sayıdaki nesneyi doğru olarak sayma 3. Sayılarına göre nesnelere miktarlarını az ya da çok olarak söyleme</p> <p>Hedef 8: Günlük yaşamda kullanılan belli başlı sembolleri tanıyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gösterilen sembolün anlamını söyleme 2. Verilen açıklamaya uygun sembolü gösterme (sayı, geometrik şekil, logo, trafik işareti vb.)</p> <p>Hedef 9: Mekânda konum kavramı ile ilgili verilen yönergeleri uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesnenin mekândaki konumunu doğru olarak söyleme (altında-üstünde, yanında-arasında, ortasında-ötesinde, içinde-dışında, sağında-solunda, yakınında-uzaklığında vb.) 2. Verilen yönergeye uygun olarak kendisini doğru yere yerleştirme 3. Verilen yönergeye uygun olarak nesneyi doğru yere yerleştirme 4. Bir bütünün parçalarını uygun yerlere yerleştirme</p> <p>Hedef 10: Zamanla ilgili bazı kavramlar ile belirli etkinlikler arasında ilişki kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Zamanla ilgili kavramları anlamına uygun şekilde kullanma 2. Belli etkinliklerin süresine ilişkin yönergeye uygun davranma</p> <p>Hedef 11: Belli durumlarla ve olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkisi kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen bir olayın olası nedenlerini söyleme 2. Verilen bir olayın olası sonuçlarını söyleme</p> <p>Hedef 12: Verilen bir problem durumunu çözebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Probleme çeşitli çözüm yolları önerme (söyleme) 3. Çözüm yolları içinden en uygunlarını seçme , 4. Seçilen çözüm yollarını deneme 5. Denenen çözüm yollarının geçerli ve geçersiz yanlarını söyleme 6. En uygun çözüm yoluna gerekçeleriyle karar verme</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MAYIS	<p>Hedef 13: Çeşitli durumlarda kullanılan sözcüklerin anlamlarını kavrayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Sözcüğün tümce içindeki anlamını kendi ifadesiyle açıklama 2. Eş anlamlı sözcüklere örnek verme 3. Zıt anlamlı sözcüklere örnek verme</p> <p>Hedef 14: Türkçeyi dil bilgisi kurallarına uygun olarak kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Tümcelerinde öğeleri doğru olarak kullanma 2. Türkçedeki ekleri doğru olarak kullanma</p> <p>Hedef 15: Belli bir nesne, varlık ya da olayı tanımlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesne, varlık ya da olayı adlandırma 2. Nesne, varlık ya da olaya ait belli başlı özellikleri söyleme</p> <p>Hedef 16: Dili etkili bir şekilde kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesne, durum ya da olayı anlaşılır şekilde açıklama 2. Aynı anlama gelebilecek düşünceleri farklı sözcüklerle açıklama 3. Sözcükleri farklı yapıda sözel ürünler oluşturacak şekilde kullanma (bilmece, tekerleme, şiir, öykü, şarkı vb.)</p> <p>Hedef 17: Sesleri ayırt edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen sesin kaynağını söyleme (sesin ait olduğu nesne, varlık, olay vb.) 2. Verilen sesin özelliğini söyleme (ince, kalın, yavaş, benzerlik ve farklılıklar vb.) 3. Verilen sese benzer sesler çıkarma 4. Belirli durumlarda kendi sesini uygun kullanma</p> <p>Hedef 18: Atatürk'ün yaşamı ve kişiliği ile ilgili özellikleri fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Atatürk'ün hayatı ile ilgili özellikleri söyleme (doğum yeri, anne-babasının adı, çocukluğu, Atatürk ile ilgili anılar) 2. Atatürk'ün kişisel özelliklerini söyleme (çocuk sevgisi, vatan sevgisi, çalışkan olması, liderlik özelliği, demokratik olması, sanata, spora, bilime değer vermesi)</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MAYIS	<p>Hedef 19: Atatürk'ün Türk Toplumunu için önemini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Atatürk'ün yaptığı işlere örnek verme (Kurtuluş Savaşı, Cumhuriyetin İlanı, Kılık-Kıyafet Devrimi, Harf Devrimi vb.) 2. Atatürk'ün düşüncelerini söyleme (barış içinde yaşama, insanlara karşı sevgi gösterme ve hoşgörülü olma, çalışkan olma, insan hak ve hürriyetlerine saygı duyma vb.)</p> <p>ÖZBAKIM BECERİLERİ</p> <p>Hedef 1: Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Uygun giyeceği seçme 2. Üzerindeki giysileri kendi kendine çıkarma 3. Seçtiği giyecekleri kendi kendine giyme 4. Giyeceklerini doğru şekilde giyme</p> <p>Hedef 2: Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen yiyecekleri ayırım yapmadan yeme 2. Yeterli miktarda yiyecek yeme 3. Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri yemekten kaçınma 4. Yiyecekleri uygun zamanlarda yeme</p> <p>Hedef 3: Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gerektiğinde, el yüz ve vücudun diğer kısımlarını uygun biçimde yıkama 2. Tuvalet gereksiniminin giderilmesine yönelik uygun işleri yapma 3. Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanma 4. Yiyeceklerin temizliğine dikkat etme 5. İçinde bulunduğu çevreyi temiz tutma</p> <p>Hedef 4: Sağlıklı yaşayabilmek için dinlenmeyle ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Yorulduğu durumlarda dinlendirici bir etkinliğe katılma 2. Dinlenme ya da uyku için gerekli hazırlıkları yapma 3. Belirlenen saatte dinlenme/uyuma</p> <p>Hedef 5: Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Tehlikeli olan durumlara ve kazalara örnek verme 2. Tehlikeli olan durumlardan ve kazalardan kaçınma 3. Herhangi bir tehlike anında yetişkinlerden yardım isteme</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
MAYIS	KAVRAMLAR Canlı-cansız Gece-gündüz Uzak-yakın "0" sıfır sayısı Sağ-sol "10" sayısı Siyah-beyaz-gri Sabah-öğle-akşam 1'den 10'a kadar rakamları tanıma. 1'den 10'a kadar nesnelere arasında eksiltme-artırma yapma Ritmik sayma		Kavramlar; Okuma-Yazmaya Hazırlık Çalışmaları ile ve diğer etkinlikler sırasında örneklerle, uygulamalarla anlatılır, test çalışmalarına yer verilir.	
	GEZİ-GÖZLEM Okulda kutlanan bayram töreninin izlenmesi TV'de bayram programının izlenmesi ve sınıfta sohbet Müze'ye gezi (Tarihi eser, Etnoğrafya, Demir Yolları Müzesi, Doğa Müzesi, Denizcilik Müzesi, Oyuncak Müzesi vb.)		Gezi sırasında, yolda uyulması gereken trafik kuralları hakkında karşılıklı sohbet edilir. Bu kurallara uyarak gezi gerçekleştirilir.	
	ÖZEL GÜN VE HAFTALAR 1- 7 Mayıs Trafik Haftası 9 Mayıs Anneler Günü 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı 18-24 Mayıs Müzeler Haftası		Özel gün ve haftalarla ilgili etkinliklerde görev almak isteyen çocuklar belirlenir ve görevlendirilir. Okul düzeyinde hazırlanan programlara izleyici olarak katılım gerçekleştirilir. Anneler Günü için çocuklarla kart hazırlanır ve annelere armağan edilir. Okul personelinin de Anneler Günü kutlanır. Atatürk Köşesi düzenlenir, sınıf süslenir.	
	AİLE KATILIMI Çocukların aileleri ile birlikte toplu taşımlarla yolculuk yapmaları konusunda teşvik edilmeleri Annelerin sınıfa davet edilerek Anneler Günü kutlama programı uygulanır. Gezilere ailelerin de katılması sağlanır.		Planlanan günlerde veli ve çocukların toplu taşıma araçlarını kullanarak (metro, tren, otobüs, minibüs vs.) şehiriçi yolculuk yapmaları istenir. İzlenimlerini sınıfta aktarmaları sağlanır. Anneler günü ile ilgili hazırlanan şarkı, şiir, güzel sözler ve rondolar sınıfa davet edilen annelere sunulur. Hazırlanan kartlar, annelere armağan edilir. Ay boyunca yapılması düşünülen gezilere istekli aileler de davet edilir, deneyimlerinden yararlanılır.	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
HAZİRAN	<p>PSİKOMOTOR ALAN</p> <p>Hedef 1: Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Belli bir mesafeye sürünerek gitme 2. Değişik yönlere yuvarlanma 3. Sözel yönergelere uygun olarak yürüme (yavaş, hızlı, taklit yürüyüşü vb.) 4. Belli bir yüksekliğe tırmanma 5. Tırmanılan yükseklikten uygun şekilde inme 6. Belli bir yükseklikten atlama 8. Sözel yönergelere uygun olarak koşma <p>Hedef 2: Farklı büyüklüklerdeki nesnelere çeşitli hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Çeşitli nesnelere belli bir mesafedeki hedefe atma 3. Hareket halindeki nesnelere durdurma <p>Hedef 3: El ve göz koordinasyonu gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Küçük nesnelere toplama 2. Topladığı küçük nesnelere parmaklarını kullanarak bir kaba boşaltma 3. Çeşitli malzemeleri kaptan kaba boşaltma 4. Nesnelere uygun şekilde takma, çıkartma 5. Küçük kas becerilerini gerektiren bazı araçları kullanma (özbakım, ev işleri, okuldaki etkinlikler vb.) 6. Değişik araçlar kullanarak şekiller çizme 7. Çeşitli malzemeleri değişik şekillerde katlama 8. Nesnelere yeni şekiller oluşturacak biçimde bir araya getirme 9. Nesnelere değişik malzemelerle bağlama 10. Değişik malzemeleri istenilen nitelikte kesme <p>Hedef 4: Denge gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sözel yönergelere göre değişik hızlarda yürüme 2. Zemin üzerine çizilen değişik şekiller üzerinde yürüme 3. Verilen sözel yönergelere göre değişik yönlerde yürüme 4. Tek ayak üzerinde durma 6. Tek ayakla sıçrayarak belli bir mesafeyi dengeli bir şekilde gitme <p>Hedef 5: Büyük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere kaldırma 3. Çeşitli ağırlıktaki nesnelere taşıyarak belli bir mesafeye gitme 		<p>SERBEST ZAMAN ETKİNLİKLERİ</p> <p>A. İLGİ KÖŞELERİ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evcilik köşesine; tek-çift kavramlarına yönelik eldiven, çorap, ayakkabı, atkı, şapka, palet, kolluk, kravat, yelek, mutfak önlüğü, eşarp vb. materyaller ilave edilir. - Kitap köşesine; deniz canlıları, deniz ve balık adam resimleri, hikaye kitapları yerleştirilir. - Fen ve doğa köşesine; deniz kabukları, kum, deniz taşları vs konulur. Ayrıca; çevre ve hava kirliliğini gösteren, etrafına çöp atan insan resimleri ile, temiz-kirli çevre resimleri ilave edilir. - Eğitici oyuncak köşesine; öğretmen, resimli takvim sayfalarını kullanarak puzzle hazırlayıp, yerleştirir. - Çocukların yıl boyunca okulda çekilmiş resimleri ile oluşturulan albüm, okulun ilk günlerinde yapılan etkinlik örnekleri bir masa üzerine yerleştirilerek sergilenir. <p>B. SANAT ETKİNLİKLERİ</p> <p>Boya Çalışmaları: sulu boya ile serbest resim çalışması yapılır. Pastel boya ile kalıp ile çiçek çizme ve serbest resim çalışmalarına yer verilir.</p> <p>Yoğurma Maddesi: Çocuklar plastilin ve tuz seramiği ile çalışırken deniz kabukları, taşlar vs. masaya konulur ve çalışmalarında kullanarak yaratıcılıklarını geliştirmelerine fırsat verilir.</p> <p>Kağıt İşleri: Kağıt kesme, yapıştırma ile Sincap, Denizaltındakiler, Mobil Balıklar, Kıvrımlı Çiçekler ve Dinazor Kuklası yapılır. Renkli kağıtlar kesilip, katlanarak timsah el kuklası oluşturulur.</p> <p>Artık Materyallerle Çalışma: Kalıp ve kumaş parçaları ile Palyaço yapılır.</p> <p>TÜRKÇE DİL ETKİNLİKLERİ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Çocuklarla; denizden elde edilen besinler ve yararları, tatil ve tatil planları, çevre-hava-okul-deniz kirliliği, sınıf ve evin temizliği, çöp, çöpün oluşumu, çöpün zararları, çöplerin temizlenmesi, dinazor, hayvan türlerinin yok olmaması için yapılması gerekenler vb. konularda sohbet edilir. - Güzel Atım, Şekiller, Tatil, Çiçek, Yaz şiirleri söylenir. - Zıp zıp, Muz, Boncuk, Gökyüzü, Sayılar, Yedi Cüceler ve Akdeniz tekerlemeleri söylenir. - Beş Küçük Sincap, Ördek Ailesi, Yağmur Damlaları, Yeşil Şişe ve bilinen parmak oyunları oynanır. - Cevapları balık, deniz, güneş ve dalga olan bilmeceler çocuklara sorulur. - Çocukların ilgisine ve seviyesine uygun olarak seçilen hikayeler kukla, kitap ile ve sözel olarak anlatılır. Öğretmen kukla ile "Papatyalı Palyaço" hikayesini anlatır. Çocuklardan özgün hikayeler (kuklaları kullanarak, başlatılan bir olayı tamamlama ile) dinlenir. 	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
HAZİRAN	<p>Hedef 6: Küçük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar. 1. Belli nesnelere sıkma 2. Yumuşak materyallere elleriyle şekil verme 3. Yumuşak materyallere çeşitli nesnelere kullanarak şekil verme</p> <p>SOSYAL-DUYGUSAL ALAN</p> <p>Hedef 1: Duygularını fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Duygularını söyleme 2. Duygularının nedenlerini söyleme 3. Duygularının sonuçlarını söyleme 4. Duygularını müzik, dans ve benzeri yollarla ifade etme</p> <p>Hedef 2: Duygularını kontrol edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Olumlu duygu ve düşüncelerini uygun şekilde ortaya koyma 2. Rahatsız edici duygu ve dürtülerini uygun şekilde ortaya koyma. 3. Yetişkin denetiminin olmadığı durumlarda da gerektiği gibi davranma 4. Gerekli durumlarda kararlılık gösterme 5. Yeni ve alışılmamış durumlara uyum sağlama</p> <p>Hedef 3: Kendi kendini güdüleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Kendi isteği ile bir işe başlama 2. Başladığı işi bitirme çabası gösterme</p> <p>Hedef 5: Canlılara ve farklı özellikte olan kişilere karşı olumlu tavır gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Canlıların yaşama hakkına özen gösterme 2. İnsanların farklı özelliklerini kabul etme</p> <p>Hedef 6: Başkalarıyla ilişkilerini yönetebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Grup etkinliklerine kendi isteği ile katılma 2. Grupta sorumluluk almaya istekli olma 4. Gerektiğinde lideri izleme 6. Grup etkinliklerinde grubun görüş ve amaçlarını benimsediğini gösterme 7. Kendine ve başkalarına ait farkındalıkları dikkate alarak çözüm yolları önerme 8. Alınan kararlara bağlı kalma 9. Gerekli durumlarda nezaket sözcüklerini kullanma</p>		<p>- Hikaye sonunda; dramatizasyon, hikayeye isim bulma, hikaye tamamlama, pantomim, hikaye kahramanları hakkında konuşma vb. çalışmalarına yer verilir.</p> <p>OYUN ETKİNLİKLERİ - Çocuklarla, Hedefe Nesne Atma, Halkayı Durdurma, Zehirli Eşya, Sincap Rondu, Taklidi Yürüyüşler, Çiçek Toplama (müzik eşliğinde), Vücudunu kullanma, oyunları oynanır. Bahçeye çıkılarak, bahçe oyuncakları (salıncak, kaydırak vs.) ile oynanır. Yıl içinde oynanan ve sevilen oyunların tekrarı yapılır. - Isınma hareketleri ile oyuna başlanıp, hareketli oyunlara (araçlı, halkada, yarışmalı vs.) geçilir. Oyunlar kurallarına uygun olarak birlikte oynanır. Sakin oyunlar oynanarak, çocukların rahatlamaları ve dinlenmeleri sağlanır.</p> <p>MÜZİK ETKİNLİKLERİ - Neşeli Ol, Palyaço, Sincap, Balık-Örnek-Kurbağa, Bize Temiz Dünya Bırakın, Arılar (Yaz Geldi) şarkıları önce kasetten (varsa), dinlenir. Daha sonra şarkılar çocuklarla söylenir. Sevilen şarkıların tekrarı yapılır. Klasik müzik dinlenir ve hissettiklerini ifade etmeleri istenir. Müzik eşliğinde yaratıcı dans çalışmalarına yer verilir.</p> <p>OKUMA-YAZMAYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI - Parçasını bul, benzer olanı bul, bak-anlat çalışmaları, yapılır. Sayılarla ilgi uygulamalı çalışmalar yapılır. Yeni ele alınacak kavramlar, örneklerle anlatılıp, ilgili çalışmaları yönergeler doğrultusunda yapılır. 1-10 arası nesnelere eksiltme ve arttırma çalışmalarına yer verilir.</p> <p>FEN VE DOĞA ÇALIŞMALARI - Sınıf içindeki çiçeklerin bakımı yapılır. Yakın çevremiz, temizlik açısından incelenir (okul, sınıf, okul bahçesi), öneriler getirilir ve bu önerilere yönelik uygulamalar (ağaçları sulama, temizlik) yapılır. - Fen ve doğa köşesine ilave edilen malzemeler (deniz kabukları, taşlar, resimler vb.) ilave edilen malzemeler incelenerek, üzerinde konuşulur (benzerlik, farklılık) yapılan piknik sırasında çevrede bulunan canlılar (karınca, kelebek, arı, ağaç, çiçek vs.) incelenir. Piknik alanı temizlik açısından incelenerek, çevreyi temiz tutmanın önemi, kirliliğin doğurduğu olumsuz sonuçlar ve önlemler konusuna ağırlık verilir. - Gezi sonrası görülenlerle ilgili resim çalışması yapılır. - Çocukların boy ve kilo ölçümleri yapılarak, karnelerine kaydedilir.</p>	

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
HAZİRAN	<p>Hedef 9: Çevresindeki olgu ve olayların estetik özelliklerini fark edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Algıladığı olay ve olguların estetik özelliklerini kendi sözcükleri ile anlatma 2. Çevresindeki olgu ve olayların estetik özellikleriyle ilgili özgün düşüncelerini etkinliklerinde gösterme 3. Başkalarının olgu ve olaylarla ilgili düşünceleri hakkındaki görüşlerini söyleme</p> <p>Hedef 10: Çevresini estetik bakımdan düzenleyebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları (kirlilik, düzensizlik, dağınıklık vb.) fark etme 2. Çevresinde gördüğü rahatsız edici durumları kendi estetik görüşüne uygun olarak değiştirme 3. Çevresini düzenlemede farklı yolları deneme</p> <p>Hedef 11: Estetik özellikler taşıyan özgün ürünler oluşturabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Estetik bedensel hareketlerle dans etme, yürüme 3. Resim, el işi vb. sanat etkinliklerinde özgün ürünler yapma 4. Özgün bir şiir, öykü vb. söyleme</p> <p>Hedef 13: Yaşamın iyileştirilmesinde ve korunmasında sorumluluk alabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Yaşamın sürdürülebilmesi için gerekli olan kaynakları verimli kullanma 2. Günlük yaşamdaki kurallara uyma (görgü, trafik vb.) 3. Canlıların bakımını üstlenme ve koruma</p> <p><u>BİLİŞSEL ALAN VE DİL ALANI</u></p> <p>Hedef 1: Gözlem yapabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Değişik durumlarda gözlemlediklerini söyleme (boyut, renk, biçim, işlev, koku, ses, tat vb.) 2. Gözlenen durumlara ilgili sonuçları söyleme (benzerlikler, farklılıklar, farklı gruplamalar vb.)</p> <p>Hedef 2: Verilen nesne, durum, olay, sayı ya da sözcükleri hatırlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Bir bütünlük içinde yer alan olay, nesne ya da öğeleri söyleme 2. Verilen nesnelerin içinden eksilen ya da eklenen bir nesnenin adını söyleme 3. Verilen nesne, durum ya da olayı belli bir süre sonra yeniden ifade etme</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
HAZİRAN	<p>Hedef 3: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre eşleştirebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen nesnelere renklerine göre eşleştirme 2. Verilen nesnelere şekillerine göre eşleştirme 3. Verilen nesnelere boyutlarına göre eşleştirme 4. Verilen nesnelere sayılarına göre eşleştirme</p> <p>Hedef 4: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre gruplayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen nesnelere renklerine göre gruplama 2. Verilen nesnelere şekillerine göre gruplama 3. Verilen nesnelere boyutlarına göre gruplama 6. Verilen nesnelere kullanım amaçlarına göre gruplama 7. Verilen nesnelere kullanım şekillerine göre gruplama 8. Verilen nesnelere elde edilmiş şekillerine/yapıldığı malzemelere göre gruplama</p> <p>Hedef 5: Verilen nesne, durum ve olayları çeşitli özelliklerine göre sıralayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 4. Verilen durum, olay ve canlıları oluşum ya da büyüme aşamalarına göre sıralama</p> <p>Hedef 6: Verilen nesnelere sayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Söylenilen sayı kadar nesneyi gösterme 2. Gösterilen belli sayıdaki nesneyi doğru olarak sayma 3. Sayılarına göre nesnelere miktarlarını az ya da çok olarak söyleme</p> <p>Hedef 7: Tek basamaklı sayılarla basit toplama ve çıkarma işlemleri yapabileceği Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesnelere kullanarak tek basamaklı sayılarla toplama yapma (artırma) 2. Nesnelere kullanarak tek basamaklı sayılarla çıkarma yapma (eksiltme)</p> <p>Hedef 8: Günlük yaşamda kullanılan belli başlı sembollerini tanıyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gösterilen sembolün anlamını söyleme 2. Verilen açıklamaya uygun sembolü gösterme (sayı, geometrik şekil, logo, trafik işareti vb.)</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
HAZİRAN	<p>Hedef 9: Mekânda konum kavramı ile ilgili verilen yönergeleri uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 2. Verilen yönergeye uygun olarak kendisini doğru yere yerleştirme 3. Verilen yönergeye uygun olarak nesneyi doğru yere yerleştirme 4. Bir bütünün parçalarını uygun yerlere yerleştirme</p> <p>Hedef 10: Zamanla ilgili bazı kavramlar ile belirli etkinlikler arasında ilişki kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Zamanla ilgili kavramları anlamına uygun şekilde kullanma</p> <p>Hedef 11: Belli durumlarla ve olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkisi kurabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen bir olayın olası nedenlerini söyleme 2. Verilen bir olayın olası sonuçlarını söyleme</p> <p>Hedef 12: Verilen bir problem durumunu çözebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Problemin ne olduğunu söyleme 2. Probleme çeşitli çözüm yolları önerme (söyleme) 3. Çözüm yolları içinden en uygunlarını seçme , 4. Seçilen çözüm yollarını deneme</p> <p>Hedef 14: Türkçeyi dil bilgisi kurallarına uygun olarak kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Tümcelerinde öğeleri doğru olarak kullanma 2. Türkçedeki ekleri doğru olarak kullanma</p> <p>Hedef 15: Belli bir nesne, varlık ya da olayı tanımlayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesne, varlık ya da olayı adlandırma 2. Nesne, varlık ya da olaya ait belli başlı özellikleri söyleme</p> <p>Hedef 16: Dili etkili bir şekilde kullanabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Nesne, durum ya da olayı anlaşılır şekilde açıklama 2. Aynı anlama gelebilecek düşünceleri farklı sözcüklerle açıklama 3. Sözcükleri farklı yapıda sözel ürünler oluşturacak şekilde kullanma (bilmece, tekerleme, şiir, öykü, şarkı vb.)</p> <p>Hedef 17: Sesleri ayırt edebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 4. Belirli durumlarda kendi sesini uygun kullanma</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
HAZİRAN	<p><u>ÖZBAKIM BECERİLERİ</u></p> <p>Hedef 1: Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Üzerindeki giysileri kendi kendine çıkarma 2. Seçtiği giyecekleri kendi kendine giyme 3. Giyeceklerini doğru şekilde giyme</p> <p>Hedef 2: Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Verilen yiyecekleri ayırım yapmadan yeme 2. Yeterli miktarda yiyecek yeme 3. Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri yemekten kaçınma 4. Yiyecekleri uygun zamanlarda yeme</p> <p>Hedef 3: Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Gerektiğinde, el yüz ve vücudun diğer kısımlarını uygun biçimde yıkama 2. Tuvalet gereksiniminin giderilmesine yönelik uygun işleri yapma 3. Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanma 4. Yiyeceklerin temizliğine dikkat etme 5. İçinde bulunduğu çevreyi temiz tutma</p> <p>Hedef 4: Sağlıklı yaşayabilmek için dinlenmeyle ilgili davranışları gösterebilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Yorulduğu durumlarda dinlendirici bir etkinliğe katılma 2. Dinlenme ya da uyku için gerekli hazırlıkları yapma 3. Belirlenen saatte dinlenme/uyuma</p> <p>Hedef 5: Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme Kazanılması Beklenen Davranışlar 1. Tehlikeli olan durumlara ve kazalara örnek verme 2. Tehlikeli olan durumlardan ve kazalardan kaçınma 3. Herhangi bir tehlike anında yetişkinlerden yardım isteme</p>			

AY	HEDEFLER VE KAZANILMASI BEKLENEN DAVRANIŞLAR	TARİH	EĞİTİM DURUMU	DEĞERLENDİRME
HAZİRAN	KAVRAMLAR Tek-Çift Kahverengi Açık-Koyu Renk 1-10 arası nesnelere arasında artırma-eksiltme yapma		Okuma-Yazmaya Hazırlık Çalışmaları ve diğer etkinlikler sırasında kavramlar tekrar edilir, uygulamalar yapılır.	
	GEZİ VE GÖZLEM Deniz kabukları, deniz taşları, deniz canlılarına ait resimlerin incelenmesi Orman, park, bahçe vs. yerlerden birine piknik düzenlenmesi. Sınıf içindeki çiçeklerin bakımının yapılması Çocukların boy ve kilo ölçümleri Okul bahçelerine çıkılarak ağaçları sulama ve temizlik yapma		Fen ve Doğa Çalışmaları içerisinde gezi ve gözlem etkinliklerine yer verilir. Çocukların etkinlik dosyaları düzenlenir, kişisel eşyaları toplanır ve çocuklara verilir.	
	ÖZEL GÜN VE HAFTALAR 14-18 Haziran Çevre Koruma Haftası ... Haziran Yılı Sonu Tatili		Çevre Koruma Haftası, okul içi ve dışı etkinliklerle kutlanır. Çevre bilincine önem verilir. Yıl sonu karneleri dağıtılır.	
	AİLE KATILIMI Düzenlenen pikniğe ailelerin davet edilmesi. Ailelerin katılımı ile yılsonu etkinliklerinin (sergi, gösteri) hazırlanması Yıl boyunca yapılan çalışmaların karşılıklı değerlendirilmesi		Düzenlenen pikniğe ailelerin katılımı sağlanır. Aileler ile işbirliği yapılarak yılsonu etkinlikleri (sergi, gösteri) düzenlenir. Yıl boyunca yapılan çalışmalar çocuk-aile-öğretmen açısından değerlendirilir.	

EK- 2

New York Eyaleti Matematik, Fen Ve Teknoloji İçin Öğrenme Standartları

Mart 1996' da yayımlanan "Matematik, Fen Ve Teknoloji için Öğrenme Standartları", New York Eyalet Eğitim Departmanı ve bir çok eğitimci ve üniversite görevlisi tarafından eğitim geçmişi, yetenekleri, ilgi alanları, gelişim düzeyleri ne olursa olsun tüm öğrencilere yönelik olarak hazırlanmıştır.

Standart-1 (İlköğretim Düzeyi);

Analiz Etme, Sorgulama, Düzenleme

Öğrenciler soru oluşturma, cevap arama, ve çözüm geliştirmek için matematiksel analiz, bilimsel sorgulama ve mühendislik düzenleme yöntemlerine uygun şekilde kullanacaklar.

Bilimsel sorgulama

1. Bilimsel sorgulamanın ana amacı doğal olaylara yönelik sürekli ve yaratıcı süreçlerle açıklamalar geliştirmektir.

Öğrenciler;

- Gözlemedikleri ve duydukları olaylar ve nesnelere ilgili daha iyi bir anlayış geliştirmek amacıyla "neden" sorularını sorarlar.
- Okudukları ve başkalarından duydukları açıklamaları netleştirmek için kendi algıladıkları ve gözlemedikleriyle karşılaştırarak sorgularlar.
- Gözlemleriyle ilgili kendi açıklamalarını oluşturmak ve olaylar ve nesnelere tanımlarını yapabilmek için gözlemleri arasında bağlantı kurarlar.

Örneğin; öğrenciler çeşitli nesnelere su üzerinde yüzdüğünü veya suda battığını gözlemlerler. Grup olarak çalışınca nesnelere neden yüzdüğü ve battığı açıklamasını bulmayı amaçlarlar. Bireysel açıklamalarını paylaşarak tartıştıktan sonra sonuca ulaşırlar.

2. Sonuç çıkarma ve oy birliğinin ötesinde; bilimsel sorgulama, genellikle belirli bir zeka isteyen ve geleneksel tekniklerin ve prosedürlerin kullanımına dayanan açıklamaların test edilmesi ile uğraşır.

Öğrenciler;

- Olayları araştırmak veya sorularla yönlendirilen veya oluşturulmasına yardım ettikleri öne sürülmüş açıklamaları değerlendirmek için yazılı plânlara geliştirir.
- Araştırma Planlarını diğerleri ile paylaşır ve onların tavsiyelerine göre gözden geçirir.

- Olayları araştırmaya yönelik plânlarını, doğrudan gözleme ve miktarların(ör; uzunluk, kütle, hacim, sıcaklık, zaman) ölçümüne yarayan basit araç-gereçleri kullanarak uygularlar.

Örneğin; öğrencilerden neden nesnelerin yüzdüğü veya battığına dair açıklamalarını test etmeleri istenir. Onlar da hangi materyal ve prosedürleri kullanacaklarını ve açıklamalarını hangi sonuçların destekleneceğini söylerler. Plânları diğerleri tarafından eleştirilir,plânlarını gözden geçirirler ve uygularlar.

3. Öne sürülen açıklamaları test ederken ve geleneksel veya geliştirilmiş metodlarla analiz edilirken yapılan gözlemler olaya yeni bakış açısı kazandırır.

Öğrenciler;

- Nesnelerin ve olayların basit tablolar ve sınıflandırmalar yoluyla gözlenmesi ve ölçümlendirilmesini organize eder,
- Basit şekilleri, ardılıkları ve ilişkileri fark ederek organize edilmiş gözlemleri ve ölçümleri yorumlar,
- Bulduklarını diğerleri ile paylaşır , onların yorumlarını ve fikirlerini ister.

Fen (İlköğretim Düzeyi)

Öğrenciler bilimsel düşüncelerdeki tarihsel gelişimi fark edecekler ve fiziksel ortam ve doğal çevrelerine ait bilimsel kavramları, prensipleri ve teorileri anlayacak ve uygulayacaklardır.

Fiziksel Ortam

1. Dünya ve hava olayları, bağıl hareket ve perspektif prensipleri ile açıklanabilir.

Öğrenciler; çevrelerindeki günlük, aylık ve mevsimlik değişiklikleri tarif ederler.

Örneğin;

- Öğrenciler uzun süreli bir hava araştırması yaparlar. Mesela hava durumu verilerini toplarlar veya bir meteoroloji istasyonu kurarlar.
- Bir aylık periyotta ayın safhalarını bir not defterine çizerler. Bu bilgi birkaç tane bir aylık periyot boyunca toplanır ve karşılaştırma yapılır.

2. Dünya üzerinde gözlemediğimiz birçok olay hava, su ve toprak bileşenlerinin birbirleriyle etkileşimleri ile ilgilidir.

Öğrenciler; dünya üzerinde hava, su ve kara arasındaki ilişkileri tarif ederler.

Örneğin; öğrenciler sağanak yağmur sonrası bir kirli su birikintisini gözlemler. Birikinti yok olduktan sonra öğrenciler suyun nereden geldiğini ve şu anda bulunabileceği yerleri açıklarlar.

3. Madde, kendisinin tüm gözlenebilir karakteristik özelliklerini ve reaksiyona girme yetkinliğini aynen taşıyan küçük parçacıklardan oluşmuştur.

Öğrenciler;

- Uygun araç ve gereç kullanarak materyallerin özelliklerini gözler ve açıklar.
- Maddenin halleri dahil olmak üzere fiziksel ve kimyasal değişimleri açıklar.

Örneğin;

- Öğrenciler materyallerin görünümünü karşılaştırır.
- Basit fiziksel ve kimyasal değişimleri araştırır. Mesela donma, erime, kaynama, paslanma .

1. Enerji birçok halde bulunur ve bu haller değiştiğinde enerji korunur.

Öğrenciler;

- Çeşitli enerji formlarını (ör; ısı, kimyasal, ışık) ve maddenin bu formlardan biriyle karşılaştığında yapısında meydana gelen değişikliği tarif ederler,
- Enerjinin bir durumdan diğerine geçişini gözlemlerler (ör: mekanikten ısı enerjisine).

Örneğin; kimyasal reaksiyon veren toz ve sıvıları araştırır. Mesela sirke ve karbonat.

5. Madde ve enerji harekette değişikliklere yol açan kuvvetler aracılığıyla birbirleriyle etkileşir.

Öğrenciler;

- En sık rastlanan kuvvetlerin (itme, çekme) nesnelere üzerindeki etkilerini tarif ederler,
- Uzun mesafelerde kuvvetlerin nasıl işlediğini tarif ederler.

Örneğin; basit makineleri araştırmak ve onları kullanmak.

Canlı Çevre

1. Canlılar, birbirlerinden ve cansız nesnelere hem farklıdırlar hem de benzerliklere sahiptirler.

Öğrenciler;

- Canlı ve cansız varlıklar arasındaki çeşitliliği ve karakteristik özelliklerini tarif ederler,
- Tüm canlılarda ortak olan yaşam sürecini anlatırlar.

Örneğin;

- Bir bitki yetiştirmek veya evcil hayvanı gözlemek. Hayatta kalmaları için gerekli olan şeyleri araştırmak.
- Sıcaklık, kalp atışı, tansiyon gibi vücut farklılıklarını araştırmak.

2. Organizmalar, ebeveyn ve döleri arasında yapısal ve fonksiyonel devamlılıkla sonuçlanan genetik bilgilerin aktarımını çeşitli yollarla yaparlar.

Öğrenciler;

- Canlıların irsî ve kazanılmış/öğrenilmiş özelliklerini fark ederler,
- İnsanlar ve diğer canlılar için nesiller arasında bir genetik devamlılık olduğunu fark ederler.

Örneğin;

- Sınıf hayvanı ile etkileşime girerler, onun davranışlarını gözlerler, ona neler öğretebileceklerini belirlerler, değişmeyen özelliklerini (göz rengi, v.b.) belirlerler,
- Yarış atlarının veya evcil hayvanların üreme kayıtları ve fotoğraflarını kullanarak nesilden nesile çeşitliliğin var olduğunu fark ederler.

3. Her bir organizma ve tür zamanla değişir.

Öğrenciler;

- Bitki ve hayvanların yapısının çevrelerini nasıl tamamladığını tarif ederler.
- Türler arasındaki farklılığın bireylere hayatta kalma ve üremede avantajlar sağladığını gözlemlerler.

Örneğin;

- Yaşadıkları çevrenin özellikleriyle organizmaların fiziksel özelliklerini ilişkilendirmek.Örneğin soğuk iklimlerdeki memelilerin uzun tüyleri ve tüy renkleri gibi.
- Bir çiftliği veya hayvanat bahçesini ziyaret etmek, sürü üyelerinin yazarak veya resmederek karşılaştırmalarını yapmak ve avantaj sağlayabilecek özellikleri belirlemek.

4. Yaşamın sürekliliği üreme ve gelişimle sağlanır.

Öğrenciler;

- Seçilen bitkiler ve hayvanlardaki yaşam döngüsünün ana basamaklarını tarif ederler.
- Tırnak, saç, kemik, kesik ve kırıkların iyileşmesi gibi büyüme, iyileşme ve idame kanıtlarını tarif ederler.

Örneğin; fasulye ve kelebek yetiştirmek, gelişimin basamaklarını kaydetmek ve tarif etmek gibi.

5. Organizmalar, yaşamı destekleyen dinamik bir dengeye sahiptirler.

Öğrenciler;

- Sık rastlanan canlı örneklerinin temel yaşam fonksiyonlarını tarif ederler.
- Sık rastlanan canlı örneklerinin yaşam mücadelesi davranışlarını tarif ederler.
- İnsanlarda iyi bir sağlık ve büyümeyi sağlayan faktörleri tarif ederler.

Örneğin; haftalarca bir tek organizmayı gözlemek ve hareket etme, yeme, dinlenme ve elimine etmek gibi yaşamsal davranışlarını tarif etmek gibi.

6. Bitki ve hayvanlar birbirlerine ve fiziksel çevrelerine bağlıdır.

Öğrenciler;

- İnsanlar da dahil bitki ve hayvanların birbirlerine ve cansız çevrelerine nasıl bağlı olduklarını tarif ederler,
- Bir enerji kaynağı olan güneşin canlı ve cansız döngüleri ile ilişkisini kurarlar.

Örneğin;

- Gözleyerek, kaydederek ve günlük yaşamlarında oluşan etkileşimleri tartışarak insanların yakın çevrelerine nasıl bağlı olduğunu araştırmak,
- Bir bahçe sebzesinin büyümesinde güneş ışınının etkilerini gözlemek gibi.

7. Fiziksel ve canlı çevrede insan kararları ve aktiviteleri derin etki yapmıştır.

Öğrenciler; insanların çevrelerini değiştirme şekillerini ve bu değişikliklerin etkilerini belirlerler.

Örneğin; keşif ve yeniliklerin doğayı nasıl değiştirdiğine dair örnekler vermek, bu değişimlerin kazanç ve kayıplarını anlatmak gibi (The State Education Department, 1996).

EK-3

Waldkindergarten Flensburg e.V. ' de Eğitim Gören Çocukların Örnek Fotoğrafları

Resim-1. Ormanda çamurla oynayan çocuklar

Resim-2. Ormandan topladıkları dalları oyunlarında viyolonsel ve keman olarak kullanan çocuklar

Resim-3. Toprakla oynayan çocuklar

Resim-4. Fırtına Kulübesinin çevresinde oynayan çocuklar

Resim-5. Açık havada pişirilen yemeğin çevresinde çocuklar.

Resim-6. Kamp ateşinde pişen yemek

Resim-7. Devrilmiş bir ağacın köküne tırmanarak oynayan çocuklar

Resim-8. Orman içinde kukla gösterisi seyreden çocuklar.

EK-4

İstanbul Özel Doğa Koleji' nden Fotoğraflar

Resim-1. Okul bahçesinde kuşlar için hazırlanmış olan yuvalar

Resim-2. Çocuklar ile birlikte yetiştirilen sebze tarlaları

Resim-3. Okul bahçesindeki ağılda bulunan koyunlar

Resim-4. Okul ağılında yaşayan deve ve devekuşu

Resim-5. Sınıflara göre ayrılmış tarım uygulama alanları

Resim-6. Okul bahçesindeki kümeste yaşayan tavuk ve tavşan

Resim-7. Okul bahçesindeki kümeste yaşayan hindi ve albino tavus kuşu

Resim-8. Kümesin diğer sakinlerinden horoz ve tavşan

Resim-9. Okul binasının girişinde bulunan Boğaziçi maketi ve akvaryum

Resim-10. Bir sınıfın görünümü

Resim-11. Bir sınıfta öğrencilerin yaptığı fasulye çimlendirmesi

Resim-12. Çimlendirilen fasulyelerin büyüdülerinde neye benzeyeceklerine dair çocukların çizdiği resimler ve fasulyeler.